

ཡིང་ཇོང་གསེབ་འཛིན་སྐྱུར་ཆིག་མཛོད།

English-Dzongkha Bi-lingual Medical Dictionary

ཚུམ་རིག་དང་དབེ་སྐྱུན་སྡེ་ཚན།

ཇོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཆོག་ས།

Literary and Publication Division
Dzongkha Development Commission

མི་དབང་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པ་དགུང་ལོ་༤༠ པའི་དུས་ཆེན་བཅི་སྤང་གི་དོན་ལུ་
ཆེད་བསྡེ་ཞུས་ཡིན།

སྤར་དབང། (c) ༢༠༡༥ རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས།

སྤར་དབང་གི་པོར་ རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས་ལུ་ཡོད་པ་ལས་ ཡིག་ཐོག་གི་གནང་བ་
མེད་པར་ དཔེ་དེབ་འདི་ བསྐྱར་སྤྱོད་དང་ཆེལ་སྤྱི་དཔེ་བཅུ་ཚུ་ག་གིས་ཡང་འབད་མི་
ཚོག

པར་ཐེངས།

པར་ཐེངས་དང་པ། གླི་ལོ་ ༢༠༡༥

ཚུམ་སྤྱིག

བཀྲིས་ཆེ་དབང།

ཞུན་དག

དྲུང་འཚོ་ཀམ་དགེ་ལེགས། གསོ་བའི་སྤྱབ་སྟོན་པ་ འབྲུར་
མེད་འབྲུག་པ། བཀྲིས་ཆེ་དབང།

སྤྱིག་བཀོད་དང་བཀོད་རིས།

བསྐྱར་འཛིན་ནམ་རྒྱལ།

དཔེ་སྤྱོད།

ཚུམ་རིག་སྤྲེ་ཚན། རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས།

པར་བཏབ་ས།

སྤྱན་གཉིས་མཐུན་འབྲེལ་པར་སྤྱོད་དང་དཔེ་སྤྱོད་ཁང།

རྒྱལ་གླིའི་དེབ་ཨང། ISBN

༩༧༤-༩༩༩༣༤-༡༥-༢༣-༡

ཆེད་བཟོད།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་པའི་མི་སྡེ་གཅིག་ལུ་བཟོ་ནི་གི་བཙུན་ལྷགས་སྦྱེད་མི་འདི་ ང་
བཅས་ར་ལུ་ དགོ་པའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐོབ་མི་ཐོབ་དང་ དེ་ཚུ་ གོ་བ་ལེན་ཚུགས་དང་
མི་ཚུགས་ལུ་རག་ལས་པ་ཡིན། ཡིན་རུང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་དང་ལྷན་པའི་
མི་སྡེ་གཅིག་ལུ་བཟོ་ནི་འདི་ གནས་ཚུལ་ཚུ་ བརྗེ་སོར་འབད་བའི་ཐོག་ལས་ ང་བཅས་རའི་
དམིགས་ལུལ་ཚུ་ ལུན་བརྟན་གོང་འཕེལ་གྱི་ཐོག་ལས་འབྲུབ་ཐབས་འབད་དགོ། དེ་བཞིན་
རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་དང་འབྲེལ་བའི་ མི་སྡེ་འདི་ནང་གནས་པའི་ མི་དྲག་
ཞན་ཆེ་ཆུང་ག་ར་གིས་ རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་དང་ ཡར་སྦྱེད་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ གཅིག་གིས་གཅིག་
ལུ་གོ་བ་བན་སྤྱོད་གྱི་ཐོག་ལས་ བཅའ་མར་གཏོགས་དགོས་ཁག་ཆེ།

ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་སེར་བརྒྱ་ཆ་༤༠ ལྷག་པ་ཅིག་ ཁྲོང་གསེབ་ནང་ལས་པར་ འཛོ་བ་
སོ་ནམ་ཞིང་ལཱ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྤྱོད་མི་ཡིན་པའི་ཁར་ ཤེས་ཡོན་ལྷན་པའི་མི་སེར་བརྒྱ་ཆ་༤༠ ཙམ་
ཡོད་མི་གྲལ་ལས་ཡང་ བརྒྱ་ཆ་༥ ཙམ་རྒྱང་མ་གཅིག་ ང་བཅས་རའི་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་
ཤེས་ཡོན་སྤྱང་མི་ཡིན་པ་ལས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་གིས་ སྤེལ་བའི་གསོ་བ་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ གོ་
བན་འཇཉག་ཚུལ་ཚུ་ མང་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ ཡིང་ཡིག་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ལས་འབད་དགོས་འཕྲོན་
དོ་ཡོད་པ་ལས་ དེ་གིས་ གོ་བན་འཕྲོད་ཚུགས་པ་ དཔྱ་གཅིག་དང་ འཕྲོད་མ་ཚུགས་པ་དཔྱ་
གཉིས་དེ་མེ་འཕྲོན་དོ་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་དང་འབྲེལ་བའི་ ཞབས་ཏོག་སྤུལ་དགོས་ཚུ་རྒྱ་སྦྱེད་གཏང་
ཐབས་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་འདི་ རྒྱ་རིག་ལཱ་གཡོག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐད་ཡིག་གཅིག་
ལུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ཐབས་ལུ་ གསོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཡིང་ཐོང་གསལ་བའི་ཤན་སྒྲུང་ཆོག་མཛོད་འདི་
ད་མེས་འགོ་ཐོག་གསར་བརྟན་འབད་མ་ཡིན།

ཆོག་མཛོད་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གསེབ་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་ མི་མང་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་སྐབས་
ལུ་ རང་སྐད་ཇོང་ཁའི་ཐོག་ལས་ གསེབ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཚུ་ གོ་བཟུང་སྤྱོད་ནི་ལུ་
ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཡོད། གཞན་ཡང་ ཆོག་མཛོད་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་མིའི་
མི་མང་ཚུ་གིས་ཡང་ གསེབ་པའི་གོ་བཟུང་དང་ མིང་ཆོག་ཚུ་ཏ་གོ་ཚུགས་ནིའི་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་
ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཡོད།

ད་རེས་ ཇོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཆོགས་ ཕྱི་རིག་སྡེ་ཚན་ཁ་ཐུག་ལས་ དེ་བཟུམ་མའི་ ཆོག་
མཛོད་ཅིག་ གསར་ཅི་མ་འབད་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ ང་རའི་ཁ་ཐུག་ལས་ ངལ་རངས་དང་བཅས་
པའི་བགྲིས་བདེ་ལེགས་ཡོད་པའི་ཁར་ ཆོག་མཛོད་འདི་གིས་ གཞི་འགྲུམ་འབད་ཐོག་ལས་ མ་
འོངས་པའི་ནང་ བྱད་རིག་གི་དོན་ཚན་གཞན་དང་གཞན་གྱི་ཆོག་མཛོད་ཡང་མང་རབས་ཅིག་ ང་
བཅས་རའི་ཀླུ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་གི་ཐོག་ལས་བཟོ་སྟེ་ ཇོང་ཁའི་སྐད་ཡིག་འདི་ བྱད་རིག་ཆོས་
ཚན་གྱི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ལུ་འགྱུར་ཚུགས་པའི་རེ་སྤོན་དང་བཅས་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཡོངས་ལུ་
ལེགས་སྤོན་གྱི་བགྲིས་བདེ་ལེགས་ཡོད།

ཤེས་རབ་ཀླུ་མཚན།

རྩེ་ཆེན།

ཞེས་ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡ པའི་སྤྱི་ཆོས་ ༢༤ ལུ།

འབྲུག་གི་ཀླུ་ལ་ས་ཐིམ་ཡུག་

ཚུམ་སྒྲིག་པའི་བསམ་འཆར།

ཡིང་རྫོང་གསལ་བའི་ཤུན་སྦྱར་ཆོག་མཛོད་འདི་ ལོ་ངོ་གསུམ་དེམ་ཅིག་གི་རིང་ལུ་ གསལ་བའི་
དཔེ་དབ་དང་ཆོག་མཛོད་ དེ་ལས་ གསལ་བའི་ལས་རིམ་སྒྲུ་ཆོག་ས་ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ ཞིབ་
འཆོལ་དང་བསྒྲིག་འབད་དེ་ཚུམ་སྒྲིག་འབད་འབདམ་ཡིན།

ཆོག་མཛོད་འདི་ནང་ཡོད་པའི་ རྫོང་ཁའི་དོ་མཉམ་གྱི་ཆོག་ཚུ་ག་ར་ ཆ་བཞག་ཅན་གྱི་རྫོང་
ཡིང་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་མཛོད་དང་ རྟེན་གཉིས་ཞན་སྦྱར་གྱི་ཐོག་ལས་ དཔེ་སྒྲུན་འབད་དེ་
ཡོད་པའི་གསལ་བའི་ཡིག་ཆ་དང་དཔེ་དབ། དེ་ལས་ ཡིང་རྟེན་གྱི་ཐོག་ལུ་ཡོད་པའི་ གསལ་བའི་
ཆོག་མཛོད་དང་ གསལ་བའི་ཡིག་ཆ་མང་རབས་ཅིག་ལུ་ རྒྱབ་ཉེན་འབད་དེ་ ཚུམ་སྒྲིག་འབད་
འབདམ་ཡིན་མ་མ་ཚད་ ཕྱིའི་གསལ་བ་རིག་པའི་མཁས་མཆོག་ཤོག་ཤོག་དང་ ནང་པའི་གསལ་
བ་རིག་པའི་བྱུང་འཆོ། དེ་ལས་ གསལ་བའི་སྒྲོབ་སྒྲོན་པ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་
འཐབ་སྟེ་ དོགས་བཅོས་ཚུ་འབད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ འབྲུག་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལུ་ཁ་ཐུག་ལས་
བདུན་རིམ་བཞིན་དུ་ མི་མང་གི་པན་ཐབས་ལུ་གཏང་སློལ་ཡོད་པའི་ རྒྱུ་བསྐྱེད་ལུ་
འཆོའི་ལས་རིམ་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་ཉེན་འབད་དེ་ ཚུམ་སྒྲིག་འབད་འབདམ་ཡིན།

ཡིན་རུང་ རྒྱལ་ཁབ་གྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སྐད་ཡིག་འདི་ ད་ལྟོ་འི་བར་ན་ཡང་ གོང་འཕེལ་འགྱུ་
བའི་སྐད་གི་སྐད་ཡིག་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ དེ་བཟུམ་མའི་ ཕྱིའི་གསལ་བ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
མིང་ཆོག་ཚུ་གི་དོ་མཉམ་མེད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་ལོགས་སུ་སྐད་སྦྱར་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་འཆོལ་ཏེ་
བཅུགས་དགོས་དང་ རྟེན་སྦྱར་འབད་དགོ་པའི་ལཱ་རིགས་ཡང་ མང་རབས་ཅིག་ཐོན་མ་ལས་
དུས་ཡུན་ཡང་རིང་མོ་འགོར་ཡོད།

ཆོག་མཛོད་འདི་ ཕྱི་སྒྲིག་འབད་ནི་འདི་ནི་ལུ་ རྒྱུ་རྐྱེན་དཔེ་དཔེ་མང་རབས་ཅིག་ ལག་
 ལེན་འཐབ་ཡོད་པ་དང་ དེ་རྩི་གི་ཐོ་ཡང་ དཔེ་དཔེ་འདི་གི་རྒྱུ་ཁར་ རྒྱུ་རྐྱེན་དཔེ་དཔེ་གི་
 ཐོ་ནང་གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད། དཔེ་དཔེ་འདི་གིས་ གཙོ་བོ་ ཕྱི་སྒྲིག་ཡིག་གི་ཐོག་
 ལས་ གསེབ་ཅིག་པའི་ནང་མཁས་མཆོག་སྤྱོད་སྟེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ གསེབ་
 བའི་ཞབས་ཏོག་ཉུ་མི་གི་ རྩལ་འཛོལ་ཚུ་དང་ གསེབ་པའི་ལས་ཁྱེད་ཚུ་གིས་ ང་བཅས་རའི་སྤྱི་
 བཟང་འབྲུག་མི་ ཡིང་རྫོང་མ་ཤེས་མི་གི་ནད་པ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ གོ་
 བན་སྤྱོད་ནི་ལུ་ཕན་ཐོག་བྱུང་ཚུགས་པའི་རེ་བ་ཡོད་པའི་ཁར་ དཔེ་འདི་གིས་ གཞི་འགྲུམ་
 འབད་དེ་ མ་འོངས་པའི་ནད་ རྩལ་འཛོལ་དང་གསེབ་ཅིག་པའི་མཁས་པ་ཚུ་གིས་ གསེབ་
 དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དཔེ་དང་ ཆོག་མཛོད་མང་རབས་ཅིག་ ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཡོངས་
 རྒྱལ་ཡིག་ནང་ལུ་བཏོན་ཏེ་ ང་བཅས་རའི་རྒྱལ་ཡོངས་རྒྱལ་ཡིག་གོང་འཕེལ་ལུ་ ཕན་ཐོག་
 བྱུང་ཚུགས་པའི་རེ་བ་དང་སྤོམ་ལམ་ཡོད།

བཀྲིས་ཆོ་དབང།

ཕྱི་སྒྲིག་པ།

(Aa)

abalienation	འཆོལ་ལོ་སྒྲོལ་	སེམས་ཏན་ཏན་མེད་འགྱུར།
abarticulation	ཆོགས་དགྲུག་པ།	རྒྱུ་མ་དང་ལག་པའི་ཆོགས་དགྲུག་ནི།
abdomen	པོ་མ།	རྩུ་མ་ནང་ཁོལ་སོགས་གནས་སའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་
abnormal	རྩེན་ཅན།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་དབང་པོ་གང་རུང་མ་ཆང་བ་ཡང་ན་ སྒྲོན་པོ་གཡོད་པ།
abo system	ཁྲག་སྤེ་དབྱེ་རིམ།	ཁྲག་གི་དབྱེ་བ་བྱེ་ཐངས་ཀྱི་རིམ་ལུགས། དཔེར་ན། ཁྲག་སྤེ་ a ཡང་ན་ b ཡང་ན་ o ཡང་ན་ ab ཡིན་མས་སོགས།
abort	ཨ་ལུ་མངལ་ལས་བརྟོན་ གཏང་ནི།	བྱ་ཚང་ནང་ བྱ་སོན་ཆགས་ཞིན་མ་ལས་ ཨ་ལུ་འཛད་གཞི་མ་ ཆང་བའི་རྟེ་མ་ལས་ སྤྲན་དང་གཤག་བཅས་གང་རུང་གི་ཐོག་ ལས་ ཨ་ལུ་མངལ་ལས་བརྟོན་གཏང་བའི་ལྷ།
abortion	མངལ་བཤལ།	སྤྲན་དང་གཤག་བཅས་གང་རུང་གི་ཐོག་ལས་ ཨ་ལུ་པོ་མ་ནང་ ཆགས་སྟེ་ བདུན་ཕྲག་ ༡༠ ཡང་ན་ ཉིན་གངས་ ༡༩, ༢༠ འི་ རང་ འཁོད་ ཡང་ན་ མངལ་ནང་ལུ་ཆགས་ཡོད་པའི་ཨ་ལུ་འདི་ ལྷིད་ཆད་ གྲི་རམ་ ༤༠༠ མ་ལངས་ལས་ མངལ་ལས་བརྟོན་ གཏང་བའི་ལྷ།
abortionist	མངལ་བཤལ་མི།	ཁྲིམས་དང་མ་མཐུན་པར་ སྤྲན་དང་གཤག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལས་ ཨ་ལུ་མངལ་ལས་བརྟོན་གཏང་མི།
acapnia	དབྱུགས་རྒྱངས་ཉུང་བ།	ཁྲག་ནང་ལུ་ ཕྱི་ཁར་བཏང་བའི་དབྱུགས་རྒྱངས་ཀླར་སྒྲོན་པའི་ ཨོག་སའི་ཤི་ཀྱི་ ཆད་ཉུང་བ།
ache	ཟུག་ན་ཟུག་	མགོ་རྒྱག་གི་ན་ཟུག་བཟུམ། ཟུག་རྒྱབ་པའི་དོན།
acne	དང་བྱེམ། དང་བྱེམ་ཁ་གནགས།	གདོང་ཁར་ལུ་བཟོ་བཟླ་ རྩ་འབྱར་བཟུམ་སྟེ་ ཐོན་པའི་པགས་ ནད་ཅིག་

aconite	བཙན་དུག	བཙན་དུག་འདི་ སྤྱོད་མ་ཤེས་པ་ཙན་ ཤི་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ ཡིན་རུང་ སྤྱན་གྱི་རྩ་འབད་ཡང་འགྲུམ་ཡིན།
aconites	ཀི་ལི་སྤྱོ་ནི་དང་ཆ་ ཤུགས་རྒྱུ་པའི་ན་ཆ།	ལག་པའི་ཀི་ལི་ན་ཟུག་རྒྱུ་སྤྱོ་ནི་དང་ ཆ་ཤུགས་རྒྱུ་ནི།
aco's chamber	སྤྱན་བཙན་འགོ་དཔོན་ ལས་རྒྱུགས་བཞུགས་ ཁང།	སྤྱན་ཁང་ནང་ལུ་ སྤྱན་བཙན་འགོ་དཔོན་ལས་རྒྱུགས་ ལས་རྒྱུགས་བཞུགས་ སའི་ཁང་མིག་
acronym	སེན་མོ་ཤ་འཇུག།	ལག་པ་དང་རྒྱུང་མའི་སེན་མོ་ ཤ་ནང་འཇུག་ཏེ་སྤྱིས་མི།
acupuncture	གསེར་ཁབ་སྤྱན་བཙན། གཏར་སྤྱིག་སྤྱན་བཙན།	ཙན་མ་ཆགས་པའི་ལུགས་རིགས་དང་ གསེར་ལ་སྤྱིགས་པ་ ལས་བཙོ་བའི་ ཁབ་ཀྱི་སྤྱིག་ལས་ རྩད་གཞི་མ་འབྲས་སྤྱ་ ཆོགས་ དུག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྤྱན་ བཙན་ཀྱི་རིགས་ཅིག་ སྤྱན་བཙན་འདི་ གཙོ་བོ་རྒྱ་ནག་རྒྱུ་ ཁབ་ནང་ལས་ དར་དར་ཤ་ཡིན།
acute	ཆབ་ཆེན།	སྤྱིག་ལུ་ ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ནད་གཞི་ ཡངན་ ཅ་ཆ།
addict	ལང་ཤོར་ཐལ་ནི། ངན་གོམས་རྩྱུད་ནི། ལ་རྩྱུགས་ནི།	བཞག་མ་རྩྱུགས་པ་ཡངན་ སྤྱོད་ཡི་རྩྱུད་དགོ་མནོ་ནི། དཔེར་ན། སྤྱིས་རྩྱུ་དང་གཏམ་ཁུ་རྩྱུ་ ལང་ཤོར་ཐལ་ནི། ལ་རྩྱུགས་ནི་དང་ ངན་གོམས་རྩྱུད་བཙུག་ནི་མི་འོང།
addiction	ལང་ཤོར། ངན་གོམས། ལ་རྩྱུགས།	སྤྱི་རྩྱུ་དང་ ཏམ་ཁུ་རྩྱུ་ལང་ཤོར་ཐལ་བ། དཔེར་ན། ཁོ་ སྤྱིས་རྩྱུ་ལུ་ལང་ཤོར་ཐལ་སོང་རུག་ སྤྱིས་རྩྱུ་ལུ་ངན་གོམས་ མ་རྩྱུད་པ་ལས་བཞག་ཐབས་འབད་དགོ། སྤྱིས་རྩྱུ་ཟེར་མི་ འདི་ ལུས་སེམས་གཉིས་ཆར་ལུ་ གཞོད་པའི་ཟས་ཅིག་ ཡིན་པ་ལས་ འདི་ལུ་ ལ་རྩྱུགས་བཙུག་ནི་མི་འོང།
aids(acquired immune deficiency	ཨེའི་སི།	ཉེན་སྐྱར་མེད་པར་ ལུས་འབྲེལ་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡེཙ་ ཨའི་མི་ཟེར་བའི་ རྩད་འབྲུབ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ འཐོབ་པའི་ནད་

syndrome)		གཞི་ཅིག
ail	ན་ནི། ན་བྱག་རྒྱབ་ནི།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་ ན་བྱག་རྒྱབ་པའི་དོན།
air sickness	མཁའ་ནད། གནམ་དུག	གནམ་གྲུ་ནང་ལུ་ འགྲོ་འགྲུལ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ གཟུགས་ ཁམས་མ་བདེ་བར་ན་བ།
alcohol	ཆང།	ར་བཟི་བཅུག་ནིའི་ལུས་པ་ཡོད་པའི་ འཐུང་རིགས་ཅིག ཆང་ འདི་གིས་ གཟུགས་ལུ་གཞོན་པ་སྒྲོམ་བསྐྱེལ་ཕ་ཡིན་མ་མཚན་ ཤི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡང་ ཆང་འདི་ཡིན་མ་ལས་ ག་དེ་ ངག་ངག་ ཆང་འཐུང་ནིའི་ལས་འཛུམས་དགོ།
alcoholic	ཆང་ཟེ། ཆང་དད་ཅན།	ཆང་འཐུང་ནིའི་དང་འདོད་ གནམ་མེད་ས་མེད་ཡོད་མི་ཡང་ན། ཆང་ལུ་བྱགས་སྟེ་ར་ ལང་ཤོར་ཐལ་ཡོད་མའི་མི།
allergen	གཞོན་རྩམ།	གཟུགས་ཁར་མ་འཕྲོད་པའི་རྩམ་རིགས།
allergic	མ་འཕྲོད་པ། གཞོན་པ།	རྩམ་སྒྲོར་ཡང་ན་བས་ག་ཅི་ར་འབད་རུང་བཅ་ད་དང་ཡང་ན་ གཟུགས་ཁར་རིག་པའི་སྐབས་ལུ་ གཟུགས་ལུ་མ་འཕྲོད་པ་ ཡང་ན་གཞོན་པ་འབྱུང་བ།
allergy	མ་འཕྲོད་མི། གཞོན་མི།	རྩམ་སྒྲོར་ཡང་ན་བས་ག་ཅི་ར་འབད་རུང་ ཟ་བའི་སྐབས་ལུ་ གཟུགས་ལུ་མ་སྔན་པར་གཞོན་པ་འབྱུང་མི།
alzheimer's disease	ཁྲད་ནད། ཁྲད་པའི་ནད།	མི་ཆུན་ཤོས་རྩ་དན་པ་མཉམ་བཅུག་པའི་ནད་གཞི་ཅིག
ammonia	དྲི་ཅན་རྩམ་རྫངས། དྲི་ཅན་རྩམ་རྩ།	གས་རྩམ་བཟོ་ནི་དང་ག་ཅི་གྱུ་ཅི་འཕྲུག་ནིའི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་ འཐབ་པའི་དྲི་ཅན་དུག་དག་ཡོད་པའི་རྩམ་རིགས་ཅིག

amnesia	བྲན་ཉམས།	བྲན་པ་ཉམས་པའི་ནད་གཞི་ཅིག ནད་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་ ནད་གང་རྩལ་གིས་ གྲུབ་པ་ལུ་གཞོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡང་ན་ གྲུབ་པ་ལུ་གཞོད་པ་གཞན་པོ་གསལ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྲན་པ་མར་ ཉམས་འགྱུ་བའི་ནད་གཞི་ཅིག
anadipsia	སྒྲོམ་ཆིག་ལངས་ནི།	ལ་ཤུགས་སྤེ་སྒྲོམ་ནི།
anaemia	ཐུག་ཉམས་ནད། ཐུག་ཉམས་ནད།	གཟུགས་ལར་ལུ་ཐུག་ལངས་སྤེ་མེད་པ་ཡང་ན་ དགོ་པའི་ཆད་ གཞི་ལས་ཉམས་འགྱུ་བའི་ནད་གཞི་ཅིག
anaesthesia	བྲན་ཉམས་སྒྲན་བཅོས།	གཤག་བཅོས་སྒྲོ་གསལ་ཀླབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ནད་པ་འདི་གིས་ ཟུག་མ་ཆོར་ནི་གི་ཐབས་ལུ་ ནད་པ་འདི་བྲན་པ་མེད་བཟོ་བའི་སྒྲན་བཅོས་ཅིག
anaesthesiologist	འགོག་སྒྲན་མཁས་མཆོག་	གཤག་བཅོས་ལཱ་སྒྲོ་གསལ་པ་ཀླབ་ནིའི་དོན་ལུ་ ནད་པ་གིས་ཟུག་མ་ཆོར་ཤིང་སྤེ་བཞག་ཐབས་ལུ་ བྲན་པ་ཉམས་བཅུག་ནིའི་སྒྲན་བྱིན་ནི་ལུ་ མཁས་མཆོག་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བྱང་འཛོ།
anaesthesiology	འགོག་སྒྲན་རིག་པ།	འགོག་སྒྲན་གྱི་སྒྲོར་ལས་ སྒྲོབ་སྒྱུར་འབད་ནིའི་ཆོས་ཆོན།
anatomy	གཟུགས་ཀྱི་རིག་པ།	སྔག་ལྷན་སྔག་ཆགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆས་ཤས་ ཚུ་གི་སྒྲོར་ལས་ ལྷབ་ནི་ཡོད་པའི་ཆོས་ཆོན་ཅིག
ancylostomiasis	ཐུག་ཉམས་ན་ཆ་འཐོབ་པ།	ནད་འབྱུང་གོ་ག་དང་ ཡང་ན་ ནད་འབྱུང་ལེ་ཤ་གིས་གཞོད་མི་ ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཐུག་གི་ལམས་ལྷན་དམར་པོ་མེད་པ་གཏང་མི་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ ཐུག་ཉམས་ན་ཆ་འདི་འཐོབ་ཡིན།
anephric	མཁལ་དོག་མེད་པ།	གཟུགས་ཀྱི་ནང་ཁོལ་ མཁལ་དོག་མེད་པ།
anepia	ལ་སྒྲབ་མ་ཚུགས་པ། ཡི་གུ་ལྷག་མ་ཚུགས་པ།	ནད་གཞི་འདི་ རྐང་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་གྲང་པའི་ཆ་ཤས་ལུ་ གཞོད་པ་བྱུང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ལ་སྒྲབ་མ་ཤེས་པ་དང་ ཡི་གུ་ལྷག་མ་ཤེས་པ་ འགྱུ་བའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན།

anesthetic	འགོག་སྒྲན། བན་མེད་གྱི་སྒྲན།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་ གཤག་བཙོས་འབད་དགོ་ པའི་སྐབས་ ཆོར་བ་མེད་པ་བཟོ་ནིའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་སྒྲན།
anesthetist	འགོག་སྒྲན་མཁས་ མཆོག་	འགོག་སྒྲན་གྱི་སྒྲོར་ལས་མཁས་པ་སྤྱིང་ཡོད་པའི་བྱང་འཛོ།
aneuploidy	ཚུལ་མིན་རིགས་རྒྱུན་ ཁམས་ཕན་ཕན་པ།	རིགས་རྒྱུན་ཁམས་ཕན་ཚུལ་དང་མ་མཐུན་སྤྱེ་ཡོད་པའི་གནས་ སྤངས།
aneurysm	ཁྲག་རྩ་དང་དོན་ཉིང་གི་ བར་བཅད་སྒོ་ནད།	དོན་ཉིང་གི་བར་བཅད་དང་ ཁྲག་བཟམ་སྤེལ་འབད་མིའི་རྩ་ གང་རུང་མད་རུང་བཟམ་སྤྱེ་སྒོ་པའི་ན་གཞི་ཅིག་
angiectasis	ཁྲག་རྩ་སྤྱིང་བ།	སྤྱིར་བཏང་ཁྲག་རྩ་ ཡངན་ ཁྲག་ཁམས་དཀར་པོ་ རྒྱ་སའི་ཁྲག་རྩ་སྤྱིང་བ།
angiitis, angitis	ཁྲག་རྩ་སྒོ་ནི་དང་ཆ་ ཤུགས་རྒྱབ་པ།	ཁྲག་རྩ་སྒོ་ནི་དང་ཆ་ཤུགས་རྒྱབ་ནི།
angina	བསྐྱམ་ལྷག་ཤུགས་ཅན།	ག་ཅི་ག་ཅིག་གིས་བསྐྱམས་དོ་བཟུམ་མའི་ལྷག་རྒྱབ་པ།
angiogenesis	ཁྲག་རྩ་ཆགས་པ།	ཁྲག་རྩ་ཆགས་བྱངས།
angiology	ཁྲག་རྩའི་རིག་པ།	གཟུགས་ནད་ལུ་ཁྲག་པར་རྒྱུར་བཟམ་སྤེལ་འབད་མིའི་རྩའི་ རིགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལས་ལྷབ་པའི་ཤེས་བྱའི་ཡོན་ཏྲོན།
angioplasty	ཁྲག་རྩའི་གཤག་བཙོས།	ཁྲག་རྩ་མེད་ཐལ་ཡོད་མིའམ་གཞོད་པ་ཐོག་ཡོད་མི་རྩ་གཤག་ བཙོས་ཐོག་ལས་སྒྲན་བཙོས་འབད་བ།
angiostenosis	ཁྲག་རྩ་བསྐྱམས་པ།	ཁྲག་རྩ་ག་ཅིག་ཡངན་མང་སུ་ག་ཅིག་བསྐྱམས་པའི་དོན།
angiotrophic	ཁྲག་རྩའི་ཟས་བརྟུད།	ཁྲག་རྩ་དང་འབྲེལ་བའི་ཟས་བརྟུད།

6

anthrax	ཨན་ཐེ་རེགས།	ནད་འབྲུབ་ བུ་སི་ལཱ་ས་ ཨན་ཐ་རསི་ (bacillus anthracis) ཟེར་མི་འདི་གིས་ གཙོ་བོ་སྒོ་ཞོར་སེམས་ཅན་ ཚུ་ལུ་ བཀལ་བའི་འབྲུ་ནད་ཅན་གྱི་ནད་གཞི་ཅིག་ཨིན། མི་ཚུ་ གིས་ ནད་གཞི་འདི་ཡོད་པའི་སྒོ་ཞོར་སེམས་ཅན་ཚུ་ལུ་ལགཔ་ འདྲོགས་མི་དང་། ནད་གཞི་འདི་ཡོད་མིའི་སྒོ་ཞོར་སེམས་ཅན་ གུ་ སྲོག་ཆ་རྒྱུ་བ་ཚུ་གིས་ སོ་བཟུབ་པའི་བཟུལ་ལས་ སྲོག་ ཆགས་འདི་གིས་སོ་བཟུབ་པའི་མི་ལུ་ ནད་གཞི་འདི་འབྲུམ་ ཨིན། ནད་འབྲུབ་འདི་འཐོབ་ཡོད་པའི་སྒོ་ཞོར་སེམས་ཅན་གྱི་ཕ་ བར་ ཉེན་སྲུང་ག་ནི་ཡང་མེད་པར་ འབྲུངས་གཏོང་ལེན་ འབདམ་ད་ ནད་འབྲུབ་འདི་ རྒྱུ་མ་གིས་འབད་འབག་སྡེ་ མི་ལུ་བཀལ་མ་ཨིན། དེ་གིས་མ་ཆད་ ནད་གཞི་འདི་ ནད་ གཞི་འདི་འཐོབ་ཡོད་པའི་ སྒོ་ཞོར་སེམས་ཅན་གྱི་ ཀོམ་དང་ ཀོམ་ལས་བཟོ་ཡོད་པའི་ཅཱས་ཚུ་ལས་ཡང་འབྲུམ་ཨིན།
antiarrhythmic	ཚུལ་མིན་གྱི་དོན་ཉིང་ འཕར་ཆད།	དོན་ཉིང་གི་འཕར་བྱགས་ཨ་ཏྲག་དང་མ་འདྲམ་སྡེ་ བྱགས་སྡེ་ ར་སྤར་ནི་ཡང་ན་ རྫོང་སྤྱ་ཅིག་སྡེ་སྤར་ནི།
antibiotic	སྲིན་སྐྱེན།	ནད་འབྲུབ་ཚུ་ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྲོ་ཤིང་ ཉམ་སྤྱ་ ཡང་ན་ བཟུ་ཁྲི་རི་ཡ་ (bacteria) སྲོགས་ལས་བཟོ་ཡོད་ པའི་སྐྱེན་གྱི་རིགས་ཅིག
antibody	རུས་གཟུགས།	མི་དང་སེམས་ཅན་ཚུ་གི་གཟུགས་ནད་ལུ་ ནད་གཞི་ལས་ བཀག་ཚུགས་པའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ཆ་ཤས་ཅིག
anticoagulant	ཁྲུགས་འཛོམས།	གཟུགས་ཀྱི་ཁྲག་ཚུ་ཁྲུགས་ནི་ལས་འཛོམས་ཚུགས་པའི་རུས་པ་ ཡོད་པའི་རྩལ་རིགས་ཅིག
antidote	དུག་འཛོམས། ནད་འཛོམས།	གཟུགས་ཁར་ལུ་རྒྱུད་པའི་དུག་དང་ནད་གཞི་ཚུ་གི་རུས་པ་ འཛོམས་ཚུགས་པའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ རྩལ་རིགས།

antiemetic	ཁམས་དངས་སྒྲན།	ཁམས་ཕྱགས་རྒྱབ་ནི་ལས་བཀག་ཚུགས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་སྒྲན།
anti-enzyme	བཟུ་རྒྱས་འཛོམས་རྒྱས།	གཟུགས་ནང་ལུ་བཞེས་སྒྲོ་བཟུ་ནི་གི་ལུ་འབད་མི་ཅིག་ཡིན་པའི་བཟུ་ཁྱའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་བཟོ་མིའི་རྒྱས་རིགས་ཅིག།
antihistamine	གཉན་འཛོམས་སྒྲན།	མ་རུལ་རུལ་མ་རྩ་འཛོམས་ནི་གི་སྒྲན།
antimalarial	ཚད་ནད་འཛོམས་རྒྱས།	ཚད་པའི་ནད་གཞི་ལས་བཀག་ཐབས་འབད་མི་འམ་ཚད་ནད་དག་ཐབས་ལུ་ཕན་པའི་རྒྱས་རིགས་ཅིག།
antiseptic	གཉན་སྒྲན། མ་སྒྲན།	མ་རྩ་རུལ་ནི་ལས་བཀག་ནི་གི་སྒྲན།
anus	ཨ་བྱག	གཟུགས་ཀྱི་རྒྱབ་ཀྱི་སྒྲན་ཁ་ལུ་ཡོད་པའི་ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་ཐོན་སའི་ལམ།
aorta	ཁྲག་རྩ་གཙོ་བོ།	དོན་ཉིང་གི་གཡན་ཁ་བྱགས་ཁྲག་ཡར་མར་བཀལ་མི་གི་ཁྲག་རྩ་རྩ་ལས་ཁྲག་རྩ་སྒྲོམ་ཤོས་དང་ཁྲག་གི་འབྲེག་ལས་འདིགས་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལས་སྒྲོམ་མ་བརྩེས་པའི་གཞན་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཕྲན་ག་རའི་ནང་ཁྲག་བཀྲམ་སྟེལ་འབད་མི་གཅིག་ཡིན།
aortitis	ཁྲག་རྩ་ཚ་བྱགས་དངན་ཁྲག་རྩ་གཙོ་བོ་ཕྱི་ལྷགས་ལྷུག	རིམ་པ་སྟེ་ཡོད་མི་གཅིག་དང་གཉིས་གང་རུང་ལུ་ཚ་བྱགས་དངན་ཁྲག་རྒྱབ་སྟེ་དམར་པོ་འབྱུང་པའི་ན་ཚ་གཅིག།
aortogram	ཁྲག་རྩ་སྒྲོག་པར།	ཁྲག་རྩ་གཙོ་བོའི་སྒྲོག་པར།
aortopathy	ཁྲག་རྩ་ནད་གཞི།	ཁྲག་རྩ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི།
aortotomy	ཁྲག་རྩ་འཛིན་བཤུལ།	ཁྲག་རྩ་གཙོ་བོའི་ནང་ལུ་མ་འཐོན་པའི་བཤུལ་ལས་ལུས་པའི་ཕྱི་ལུ་བཤུལ།

aphagia	ཟ་ཁམས་མེད།	བཞེས་སྒོ་སོགས་ཟ་དགོས་མཁོ་བའི་དོན།
aphalangia	མཚུབ་མེད།	ལག་པ་དང་རྒྱུ་མའི་མཚུབ་མོ་མེད།
aphtha	ཁ་མ།	ཁའི་ནང་ལུ་ ལྟ་བ་བཟུས་སྡེ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ལྷགས་གྱ་ འཐོན་པའི་ མ།
apnea	མཚམས་འཛོག་ རྒྱུ་ཆད།	དབུགས་འམ་བྱང་གཏོང་ལེན་མཚམས་འཛོག་སྒོད་པའམ་ རྒྱུ་ ཆད་པ།
appendectomy	རྒྱ་ལག་གཤག་བཅོས།	གཤག་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ མེད་པ་འགྱོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལག་ བཏོན་གཏང་བ།
appendicitis	རྒྱ་ལག་ཆ་ཤུགས་དང་ ན་ཟུག	མེད་པ་འགྱོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལག་གྱུར་ཕོག་པའི་ཆ་ཤུགས་དང་ན་ ཟུག
appendix	རྒྱ་ལག	རྒྱ་ལག་འདི་ སོ་བའི་གཡས་ཁ་ཐུགས་ལུ་ཡོད་པ་དང་ དེ་གིས་ གཟུགས་ལུ་ཕན་ཐོགས་སྒྲུམ་ཅིག་མེད་ཅུང་ དེ་སྒོ་སྤྱོད་ན་བའི་ སྐབས་ལུ་ ཉེན་ཁ་སྒྲུམ་ཡོད་པ་ཡིན།
appetite	ཟ་ཁམས།	ལྟོ་འི་ཟ་ཁམས། བཞེས་སྒོ་འི་ཟ་ཁམས།
appetizer	ཟ་ཁམས་དྲངས་ཟས།	བཞེས་སྒོ་ཟ་ཁམས་གཏང་བཅུག་ནི་གི་ཟས།
aquaporin	རྒྱ་ཆ་ རྒྱ་ལམ།	མ་ཁལ་དོག་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཕན་གཞན་རྒྱ་ནང་རྒྱའི་ རིགས་པར་རྒྱ་འགྱོ་སའི་ རྒྱ་ཆའམ་ རྒྱ་ལམ།
arachnophobia	བབ་ཤན་མ་འཛིགས་ སྤང།	བབ་ཤན་མ་ཐོང་མ་ཅིག་ སེམས་ཁར་ལུ་འདྲོག་སྤང་འཆར་ བའི་དོན།
arm	ལག་རར།	ཕྱག་ལྷག་དང་ཀི་ལི་བར་ནའི་ལག་པ་གི་ཆ་ཤས་གཅིག
arm pit	ཨ་ཙི་འོག	ལག་པ་དང་ཕྱག་ལྷག་གི་མཐུད་མཚམས་འོག་ དེ་ལུ་ མཆན་ འོགས་འོག་ཟེར་ཡང་སྤྲེལ་ཡིན།

aromatherapy	རྩམ་འཕུར་སྒྲན་བཅོས།	སྒྲན་བཅོས་འདི་གཙོ་བོར་ སེམས་ཁམས་དང་ཕྱི་གཟུགས་ གཉིས་ཆ་རང་ལུ་བདེ་སྲིད་ཕྱིན་ནི་གི་ ཐབས་ལུ་ སྲོ་ཤིང་གི་ རིགས་ལས་ཐོན་པའི་སྒྲུམ་རིགས་ཡན་ ཐོགས་ཅན་ཚུ་ ཚུལ་ དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ལས་ གཟུགས་ ཁར་དབུར་ཏེ་ ཕྱི་ གཟུགས་དང་ རྩམ་སེམས་གཉིས་ ཆ་རང་ལུ་ བདེ་སྲིད་ཕྱིན་ ཚུགས་པའི་སྒྲན་བཅོས་ཅིག་ཡིན།
arrhythmia	དོན་ཉིང་འཕར་ཚད་ གཏན་གཏན་མེད་པ།	དོན་ཉིང་གི་འཕར་ཚད་གཏན་ གཏན་མེད་པར། དོན་ཉིང་འཕུལ་ འཕུལ་མཁྱོགས་སུ་དང་ འཕུལ་ འཕུལ་སྟོད་སུ་སྟེ་སྟེ་པའི་ དོན།
arteries	ཁྲག་བགྲམ་ཟ།	དོན་ཉིང་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ ཡན་ལག་གཞན་ཚུ་ནང་ལུ་ཁྲག་ བགྲམ་སྟེལ་འབད་མི་གི་ཟ།
arteriectomy	ཁྲག་རྩ་གཤག་བཅོས།	ཁྲག་རྩ་མེད་པ་ཐལ་ཡོད་མི་འདི་ གཤག་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ བཅོས་ཁ་རྒྱབ་པའི་སྒྲན་བཅོས་ ཅིག་
artery	ཁྲག་བགྲམ་ཟ།	དོན་ཉིང་ནང་ལས་ གཟུགས་ ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ཚུ་ནང་ལུ་ ཁྲག་བགྲམ་སྟེལ་འབད་མའི་ཟ།
arthritis	རུས་ཆོགས་ནད།	རུས་ཆོགས་དང་ལག་ཆོགས་ ཚུ་གྱ་ ཆ་བྱགས་རྒྱབ་ནི་དང་ དམར་པོ་འགྱོ་སྟེ་ སྟོ་སྟེ་ ན་རྩལ་རྒྱབ་སྟེ་ན་བའི་ནད་གཞི་ གཅིག་
arthropathy	རུས་ཆོགས་ནད།	རུས་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ ནད་གཞི།
arthroplasty	རུས་ཆོགས་གཤག་ བཅོས།	ནད་ཐོག་ཡོད་མི་གི་ རུས་ ཆོགས་ཚུ་ གཤག་བཅོས་ཀྱི་ ཐོག་ལས་ རྒྲན་བཅོས་འབད་ ཐངས་ཅིག་
artificial insemination	ཕ་ཁབ་ ཕ་སོན་བརྩུགས་སྟེང་།	ཕྱི་གྱ་སོགས་སྟེ་བརྩུག་ ནི་གི་དོན་ལས་ ཕ་སོན་ ཚུ་ཁབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་བརྩུགས་ ནི།

artificial respiration	དབྱགས་སྒྲོན། བཙུག་མའི་དབྱགས།	དབྱགས་ཆད་ནི་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ དབྱགས་ཚབ་བཙུགས་ནི།
asphyxia	དབྱགས་བསུབ། བྱང་ལགས། བྱང་བསུབ།	བྱང་གཏང་མའི་དབང་པོ་བསུབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བྱང་གཏང་མ་ ཚུགས་པ་འགྱུ་བ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ རྩ་ནང་ཐིམ་མི་དང་ རྩོག་ མའི་རྩོག་བྱགས་ཤོག་མི། དེ་ལས་དུག་རྩུང་ལ་སོགས་པ་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན།
aspirin	ཨས་པི་ཨིན། མགུ་སྒྲན།	ཨ་སི་ཤིལ་ས་ལི་སའི་ལིག་ (acetylsalicylic) སྤྱར་རྫས་ རིགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང།
asthma	དབྱགས་བསག། དབྱགས་བསག་ནད།	གནས་སྐབས་གཅིག་བྱང་གཏོང་བཀག་སྟེ་ བྱང་གཏོང་ལེན་ འཇམ་ཏོང་ཏེ་སྟེ་འབད་མ་ཚུགས་པར་ རྩོ་འཁོག་ནི་དང་ བྱང་ ཆད་དོ་བབྱམ་ཚར་རུང་ ལོག་སྟེ་ཨ་ཏྲག་ག་ཡིན་པའི་ གནས་ སྤངས་ལུ་ལོག་ཚུགས་པའི་ནད་གཞི་ཅིག།
astigmatism	འོད་འགོག་མིག་རྩེན།	མིག་ཏོ་པགས་ཀོ་ཚུ་ལ་དང་མ་མཐུན་སྟེ་ རྩུབ་འོང་མི་ལུ་བརྟེན་ ཏེ་ འོད་ཚུ་མིག་གི་དབང་པོ་གྱུ་ ཐང་ཀར་མ་ཤོག་པར་ ཁ་ གཏོར་ཏེ་ཤོག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མིག་ཏོ་ཐག་རིང་སར་ མ་མཐོང་ བའི་རྩེན།
astringent	མ་སྒྲན་རྫས་སྤྱོད།	མའི་སྒྲན་བཟོ་ནི་གི་རྫས་སྤྱོད་ཅིག།
atrophy	ཉམས་ནད།	གཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གི་རུས་པ་མར་ཉམས་འགྱུ་སྟེ་ ལཱ་འབད་མ་བརྟུབ་འགྱུ་བའི་ནད་གཞི། གཞུགས་མ་སྤར་བར་ སྟོང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཞུགས་ནང་ཡོད་པའི་ཙཱ་ཙ་རྩུང་ཚུ་གི་ རུས་པ་ཉམས་འགྱུ་དོ་བབྱམ།
audiology unit	གོ་ཐོས་རིག་པའི་སྡེ་ ཚན།	ནུའི་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་སྒྲན་བཙུག་ཀྱི་སྡེ་ཚན།

autism

སེམས་ནད།

སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི།

autopsy

རོ་དམུད།

ཤི་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་བཟླ་ནིའི་དོན་ལུ་ རོ་བརྟག་དམུད་འབད་ནི།

(Bb)

baby	ཨ་ལུ་མས་སྤྱེས།	ཨ་ལུ་སྤྱེས་ཚར་ཅིག་འབད་མི།
baby room	ཨ་ལུ་མས་སྤྱེས་ཁང་ མིག	སྤྱན་ཁང་ནང་ཨ་ལུ་མས་སྤྱེས་ སྤྱེས་ཚར་མ་ཅིག་བཞག་ སའི་ཁང་མིག
back	རྒྱབ།	ལྷག་གོ་ལས་སྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས།
backache	སྤྱལ་རྩྱའི་ན་ཟུག	སྤྱལ་ཆོགས་དང་ དེའི་ཉེ་འདབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚུ་གུ་ཕྱག་པའི་ ན་ཟུག
backbone	སྤྱལ་ཆོགས།	ལྷག་གོ་ལས་ ཨ་ལུ་གི་ལྷག་ལུ་ཚུན་ཆོད་ ཆོགས་ཆོགས་ འབད་ཡོད་པའི་རུའྱོ
bacteria	ཕ་འབྲུབ།	སྤྱིར་བཏང་མིག་གི་དབང་པོ་གིས་མ་མཐོང་པར་ཕ་མཐོང་ཆེ་ ཤེལ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་བཟླ་དགོ་པའི་སྤྱན་འབྲུབ་ཚུར་ཀྱ།
bacteriologist	ཕ་འབྲུབ་རིག་གནས་ མཁས་མཆོག	མིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་སྤྱན་འབྲུབ་ཚུར་ཀྱ་ཚུ་གི་སྒྲོར་ལས་ མཁས་མཆོག་སྤྱོད་ཡོད་མི།
bacteriology	ཕ་འབྲུབ་རིག་གནས།	མིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་སྤྱན་འབྲུབ་ཚུར་ཀྱ་ཚུ་གི་སྒྲོར་ལས་ ལྷབ་ནི་གི་ཆོས་ཆུ།
baldness	སྤྱ་འབོད་ནད་གཞི།	མགུ་རྩ་ཁའི་སྤྱ་འབོད་དེ་ དཔུལ་ཐེ་འབྱོ་བའི་ནད་གཞི་ཅིག
bandage	མ་རས།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གུ་ མ་ཆེན་འབྱུང་པའི་སྤྱབས་ ཁྲག་ཆད་བཅུག་ནི་དང་། ཐལ་མ་འཛུལ་མ་བཅུག་པར་བཞག་ ནི་གི་དོན་ལུ་མའི་གུ་སྤྱར་བའི་རས་ཅིག
barbiturate	གཉིད་སྤྲུལ། ཆོར་འཛོམས་སྤྲུལ།	གཉིད་ལོག་བཅུག་སྟེ་ ཟུག་མ་ཆོར་མ་བཟོ་མི་གི་སྤྲུལ། སྤྲན་ འདི་ ཆད་ལས་བཞུག་ཏེ་ཟ་བ་ཅིན་ ཤི་ནི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད། སྤྲན་འདི་གི་རིགས་མ་འདྲམ་མང་རབས་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་ སྤྲན་འདི་ རྱང་འཛོ་གི་ལམ་སྟོན་དང་ མ་འཁྲུལ་བར་ག་

		འཐོབ་སྟེ་ ཟ་ནི་མི་འོང།
bed	ཉལ་ཁྲི།	ནད་པའི་ཉལ་ཁྲི།
bed pan	ཆབ་ཏྲོག།	ཡར་ལོང་སྟེ་འགྲོ་མ་རྒྱུགས་པའི་ནད་པ་རྒྱ་གི་ ཆབ་གསང་ བཟེད་ནི་གི་ཏྲོང།
bed sore	ཉལ་མ།	མལ་ཆ་ནང་ལས་ལོང་མ་རྒྱུགས་པར་ ཡུན་རང་མོ་སྟེ་འགྲོ་བའི་ ནད་པ་རྒྱ་གི་གཟུགས་ཁར་ལུ་ འཐོབ་པའི་མ།
behaviour	སྤྱད་ལམ།	དེ་ལུ་འབད་བཞག་ཟེར་ཡང་སྤྲུབ་ཨིན།
benign	འཇམ་སྟུ།	ནད་གཞི་ཆབ་ཆེན་མེན་མ། རྩོག་ལུ་ཉེན་ཁ་མེད་པའི་ནད་གཞི།
bell's palsy	གདོང་ཚུ་གི་ནད།	གདོང་གུ་ བཏོན་ཡོད་པའི་ ཡངན་ འཐོན་ཡོད་པའི་མ་གཉེན་ རྒྱུ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གདོང་ཚུ་ལུ་འབད་མ་མ་བརྟུབ་འགྲོ་བའི་ ནད་གཞི་ཅིག།
benedict's test	གུ་རམ་ཚད་ཡབ་ བརྟག་དཔྱད།	གཟུགས་ཁར་གུ་རམ་གྱི་ཚད་ མར་ཕབ་གྱི་བརྟག་དཔྱད་ འབད་ཐངས་ཅིག།
benzocaine	ཕགས་ཀོ་གི་ཟུག་ འཛོམས་སྟུན།	ཕགས་ཀོ་གི་ན་ཚད་འབྲེལ་བའི་ ཟུག་རྒྱ་འཛོམས་ནི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་གི་སྟུན་ཅིག།
benzoic acid	མཁྲིས་པ།	མཆིན་པའི་ནད་ལས་འཐོན་པའི་རྒྱ་སེར་པོ་ཅིག།
beriberi		རུས་ཡུན་རིང་མོ་སྟེ་ ཟས་བཟུད་བྱའེ་ཌ་མིན་སྟེ་མེད་པའི་ཟས་ རིགས་ཟ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ནང་ཟས་བཟུད་བྱའེ་ཌ་མིན་ སྟེ་མེད་འགྲོ་སྟེ་ འཐོབ་པའི་ནད་གཞི།
biceps	ལག་པའི་ཉུ།	ཕྱག་ལྟ་དང་ཀི་ལའི་བར་ན་ཡོད་པའི་ལག་པའི་ཉུ།
big toe	རྒྱ་མའི་ཨམ་མཐེ་ བོམ།	རྒྱ་མའི་མཚུབ་མོ་གསལ་ལས་སྟོམ་ཤོས།

bile

མཁྲིས་པ།

མཆིན་པའི་ནང་ལས་འཕྱོན་པའི་རྩ་མེར་པོ་ རྩོམ་ཁག་དྲག་
འབད་ཡོད་མི། མཁྲིས་པ་འདི་ མཁྲིས་པའི་བྱང་ཅུང་བརྒྱད་དེ་
རྩུ་མ་ནང་ལུ་བཏང་མ་ཡིན། མཁྲིས་པ་འདི་གིས་ བཞེས་སྒོ་
བཞུ་ནི་ལུ་ཕན་ཐོགས་པ་ཡིན་མ་དུ་ གཙོ་བོ་བཞེས་སྒོ་ནང་ལུ་
ཡོད་པའི་ ཆོ་རྟའི་རིགས་རྩ་ལེན་ཞིན་མ་ལས་ ལོག་སྟེ་ར་
མཆིན་པའི་ནང་ཡོད་པའི་ཁྲག་བརྒྱད་དེ་ ལོག་བཏང་ནིའི་ལཱ་
འབད་མ་ཡིན། མཁྲིས་པའི་ནད་གཞིའི་སྐབས་ལུ་ ལྷང་ཕུ་ནང་
ལས་ མཁྲིས་པ་ཕྱི་ཁར་བཏང་ནིའི་མཁྲིས་པའི་ལམ་འདི་
བཀག་སྟེ་ མཁྲིས་པ་འདི་ཁྲག་དང་ཙ་རྩུ་རྩུ་ནང་ལུ་བསག་
བཅུག་སྟེ་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོའི་བཀྲག་སེར་པོ་འཁྱེ་ནི་དང་
ཆབ་གསང་རྩུ་པའི་བཀྲག་ རྩུ་ཐལ་ཡང་ན་ དཀར་པོ་སྟེ་ཐོན་
ནི་དང་ ཆབ་གསང་བསྐྱས་པ་ གནག་པོ་འཆམ་སུ་གཅིག་སྟེ་
ཐོན་མ་ཡིན། ཁ་ལས་ མཁྲིས་པ་བསྐྱར་མི་འདི་ རྩུ་མ་ནང་ལུ་
མཁྲིས་པ་བསུབ་སྟེ་ཡོད་པའི་རྟགས་མཆན་ཡིན་མ་ལས་

བརྟག་དཔྱད་འབད་དགོ།

biliousness

ཁམས་ཕོག

བཞེས་སྒོ་གིས་ནད་གཞི་ལུ་ཕོག་སྟེ་ བཞེས་སྒོ་གདོང་ཁར་
སྟོད་པ་ད་ ཟ་དགོ་མ་མཐོ་བར་ ཁ་ལས་བསྐྱུག་ནི་བཟུམ་
འབད་ནི།

biharzia

སྟེ་རྟར་ཇའི།

མཆིན་པ་དང་སྒོ་མ་ དེ་ལས་ མཁལ་རྩོ་སོགས་ལུ་ནད་འབྱབ་
ཀྱིས་ གཞོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འཕྱོབ་པའི་ནད་གཞི་ཅིག་ ནད་
གཞི་འདི་འཕྱོབ་པའི་མི་རྩུ་ལུ་ རྩོད་འབར་རྒྱབ་ནི། སྒོ་ཁྲག་ནི།
གཟུགས་ཀྱི་ཙ་ན་རྩུག་རྒྱབ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གཡོ་ནི་
སོགས་བྱུང་མ་ཡིན།

biology

སྟེ་ལྷན་རིག་པ།

སྟེ་ནིའི་རྩུ་པ་ཡོད་པའི་ སྟོག་ཆགས་རིགས་ཀྱི་སྟོར་ལས་
ལྷབ་པའི་ཆོས་ཆན།

bio-chemistry	སྒྱེ་ལྷན་རིག་པ།	སྒྱེ་ལྷན་རིག་པ་གྱི་སྒྲོར་ལས་ལྷ་བ་ནི་ཡོད་པའི་ཆས་ཆན།
biopsy	ཤ་ཁམས་ནད་བརྟག	གཟུགས་ཁར་ལས་ཤ་ཁམས་བརྟག་སྟེ་ དབྱད་འབད་ནི།
birth	སྒྱེ་བ།	ལུས་རྟེན་ལེན་པ། ཡ་ལུ་སོགས་སྒྱེ་ནི།
birth certificate	སྒྱེ་ཆས་ལག་ཁྱེར།	སྒྱེ་བའི་ཆས་དང་ས་གནས་སྟོན་པའི་གསུང་བའི་ལག་ཁྱེར།
birth control	སྒྱེ་རྒྱུན་བཀག་འཛིན།	སྒྱུན་དང་གསུང་བའི་ཐབས་ཤེས་གང་རུང་གི་ཐོགས་ལས་ ཡ་ལུ་ སྒྱེ་ནི་ལས་ བཀག་ཐབས་འབད་མི་འདི་ལུ་ སྒྱེ་རྒྱུན་བཀག་ འཛིན་ཟེར་སྒྲུབ་ཨིན།
birth mark	སྒྱེ་རྟགས།	སྒྱེ་རྟགས་འདི་ ཆས་གཞི་མ་འདྲུལ་སྒྲ་ཆོགས་གྱི་ཐོག་ལས་ འོང་མ་ཨིན།
birth place	སྒྱེ་ལུ་ལ།	སྒྱེས་སའི་ས་གནས། སྒྱེས་སའི་ས་གནས།
birth pool	སྒྱེ་ཇིང། སྒྱེ་ཤ།	ཡམ་སྒྲུ་ཚུ་ ཡ་ལུ་སྒྱེས་ནིའི་དོན་ལུ་ ཚུ་རྟོམ་སྟོན་དེ་ཡོད་ པའི་ཚུའི་ཤ་ཡང་ན་ ཚུའི་ཇིང། ཡ་ལུ་སྒྱེས་ནིའི་ཐབས་ཤེས་ འདི་སྒྱེ་ལོ་ ༡༩༥༠ འི་ནང་ འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་དང་ ཐབས་ ཤེས་འདི་གི་ཐོག་ལས་ ཡ་ལུ་སྒྱེས་བའི་སྐབས་ལུ་ ཡམ་སྒྲུ་ ཚུ་ལུ་ སྒྱེ་ཟུག་ཅུང་སྒྲུབ་ཨིན་མ་སྟེ་ཐོན་ཏེ་ཡོད།
birth rate	སྒྱེ་ཆད།	ལོ་གཅིག་ནང་ལུ་ཡ་ལུ་སྒྱེ་མིའི་ཆད།
bisexual	ཕོ་མེན་མོ་མེན།	མཚན་མ་གཉིས་ཆ་རའི་རང་བཞིན་ཡོད་མི།
bladder urinary bladder	or སྒྲང་འཕུ།	སྒྲང་འཕུ་འདི་ དབྱིད་སྒྲང་དང་ ཕོ་ཅུམ་གྱི་བར་ན་ཡོད་པ་དང་ དེ་གིས་ ཆབ་གསལ་བསྐྱུ་པ་ མཁལ་རྟོག་ནང་ལས་ལེན་ བཞིན་ལས་ དེ་ཁར་ བསག་བཞག་པ་ཨིན། དེ་ལས་ སྒྲང་

འཕྱ་འདི་ གངས་ཅིག་ བོ་མཚན་དང་མོ་མཚན་བརྒྱད་དེ་ ཕྱི་
ཁར་བཏོན་གཏང་མ་ཡིན།

bleed	ཁྲག་འཐོན་ནི། ཁྲག་འཛགས་ནི།	གཟུགས་ཁར་ལུ་བཏོན་པའི་མ་དང་ ཡངན་ རང་བཞིན་གྱིས་ མ་འཐོན་མི་དང་ གཟུགས་ཀྱི་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ལྷ་པ་ལ་ སོགས་པའི་དོང་ནང་ལས་ཁྲག་ཐོན་ནི།
bleeding	ཁྲག་འཛགས། ཁྲག་ཐོན།	གཟུགས་ཁར་ལུ་བཏོན་པའི་ མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཅིག་ལས་འགོ་ བབྱང་སྟེ་ ཆབ་གསང་བསྐྱད་པ་དང་ རྒྱས་པ་ སྒོ་ཆོལ་ལ་ སོགས་པ་གང་རུང་ལས་བྱུང་སྤྱད་པ་མ་ཆད་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ ལག་ག་རའི་ནང་ལས་ཁྲག་འཛགས་ནི་ཡངན་ ཐོན་ནི་ཚུ་བྱུང་ སྤྱད་ནི་ཡིན་མ་དང་ དེ་ཚུ་གི་གྲངས་སུ་ བོམ་ནང་གི་རྒྱ་མ་ནང་ འཁྲུལ་དང་ ཁྲག་ཟ། མིག་རྩོད་དང་ལྷན་པ། དེ་ལས་ རྒྱ་ ཆོགས་ལག་ཆོགས་ཚུ་ལས་ཡང་ཁྲག་ཐོན་སྤྱད།
blind	ཞར་ཤ།	མིག་གི་དབང་པོ་ལཱ་མ་འབད་བའི་དོན། མིག་གིས་མ་མཐོང་མི།
blind spot	ཆོར་མེད་མིག་ཟ།	མིག་གིས་མཐོང་གི་རྒྱས་པ་ཉམས་ཡོད་པའི་མིག་རྩོད་གི་ཟ།
blink	མིག་བྱལ།	མིག་རྩོད་བྱལ་པ། མི་དང་སེམས་ཅན་ཚུ་གིས་མིག་རྩོད་བྱལ་མི་ འདི་ མིག་རྩོད་ཆུན་གཤེར་དང་ལྷན་མ་སྟེ་བཞག་ནི་དང་ ཕྱིའི་ འོད་དང་དུག་པ། ཐལ་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་ སྤྱང་ཐབས་ལུ་ མིག་རྩོད་འདི་བྱལ་ཡིན།
blister	རྒྱུ་འབྱུང་།	གཟུགས་ཀྱི་ཕྱི་པགས་དང་ རྒྱང་པགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་རྒྱུ་ ཐོགས་མི་ལུ་བཏོན་དེ་ རྒྱ་བསག་པ།

blood	ཁྲག་	ཁྲག་ཅ་བརྒྱད་དེ་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚུ་ནང་ལུ་སྟོག་རྒྱུང་ དང་ ཟས་བརྒྱད་བཀམ་སྟེལ་འབད་མི་དང་ ཕྱི་དབྱགས་ ཀླར་བློན་ཏེ་ཨོག་སའི་རི་དང་ གཞན་གཟུགས་ལུ་མ་དགོ་ པའི་ཟས་བརྒྱད་ཚུ་ ཆབ་གསང་གི་ཐོག་ལས་ ཕྱི་ཁར་བཏོན་ གཏང་ནི་ལུ་ མཁོ་བའི་ཁྲ་བ་དམར་པོ།
blood bank	ཁྲག་མཛོད།	ཁྲག་ཆབ་བརྒྱགས་དགོ་པའི་ནད་པ་ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཁྲག་གི་ ཐོན་ཁུངས་བཟོ་ནི་དང་། མཛོད་ཁང་ནང་བཞག་ནི། དེ་ལས་ ཁྲག་བརྟག་དཔྱད་འབད་སའི་ སྤྲན་ཁང་ནང་གི་ཁང་མིག་
blood cell	ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྱན།	ཁྲག་ནང་ལུ་ཁམས་ཕྱན་གསུམ་ཡོད་པ་ད་ དེ་ཚུ་ཡང་ གཟུགས་ནང་ལུ་ སྟོག་རྒྱུང་བཀམ་སྟེལ་འབད་མི་ཁྲག་གི་ ཁམས་ཕྱན་དམར་པོ་དང་། ཕྱི་ནད་འབྱུབ་ཚུ་ལས་ སྤུང་ སྟོབས་འབད་མི་གི་ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྱན་དཀར་པོ། དེ་ལས་ ཁྲག་ཅ་བདའ་སྟེ་ ཁྲག་ཅ་བེད་དེ་ཁྲག་འཛུགས་ས་ཡོད་མི་ཚུ་ བསྐབ་མའི་ ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྱན་ དེ་ལེ་འཁོར་ཟེར་གསུམ་ཡོད།
blood clot	ཁྲག་ཆོགས།	ཁྲག་ཆོགས་འདི་ ཁྲག་ཅ་ལུ་རྒྱུན་ཕོགས་པའི་སྐབས་དང་ ཡང་ན་ ཁམས་ཕྱན་མེད་པ་འབྱོར་འབྱོར་ནང་ལས་ ཁམས་ཕྱན་ ཐོན་པའི་སྐབས་ལུ་བྱུང་མ་ཡིན།
blood donation	ཁྲག་བྱིན།	བྱུགས་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའི་ནད་པ་ཚུ་སྟོག་སྐབས་འབད་ ནི་གི་དོན་ལུ་དང་། གཟུགས་ཁར་ལུ་ཁྲག་གི་ཚད་གཞི་མར་ ཉམས་འབྱོར་སྟེ་ ན་མི་གི་མི་ཚུ་ལུ་ ནད་གཞི་ལས་དྲག་ཐབས་ ལུ་ གཞན་མི་ཅིག་གིས་ ཁྲག་གི་སྦྱིན་པ་གཏང་མི་ལུ་སྒྲུབ་ ཡིན། ཁྲག་གི་སྦྱིན་པ་འདི་ གཟུགས་སྟོབས་སྦྱིང་སྦྱིང་ཡོད་མི་ སྦྱེས་ལོ་ཉུང་ཤོས་ ༡༥ དང་ མཐོ་ཤོས་ ༤༠ འབད་མི་ཚུ་གིས་ ཁྲག་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་བརྟུབ། ཁྲག་གི་སྦྱིན་པ་འདི་ མི་ངོས་

གཅིག་གིས་ ལྷམ་གསུམ་རེ་བར་ན་ ཆར་གསུམ་རེ་བྱིན་
 བཏུབ། འག་གི་ཞལ་འདེབས་བྱིན་པ་དུ་ ཉེན་ལ་ག་ནི་ཡང་
 མེད། ཡིན་རུང་ འག་གི་སྦྱིན་པ་འདི་ གཟུགས་སྟོབས་སྦྱིང་
 སྤྱོད་མི་རྒྱུའམ་ཅིག་གིས་བྱིན་དགོ། འག་གི་སྦྱིན་པ་དགོ་པ་
 ག་ནི་ལས་ཁག་ཆེན་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ འག་ལུ་
 ཆབ་གཞན་མེད་ནི་འདི་གིས་ཡིན། འག་གི་སྦྱིན་པ་ཆར་རེ་
 བྱིན་པ་དང་ འག་མི་ལི་ཁྲར་ ༣༥༠-༤༥༠གི་བརྩིས་བཙག་པ་
 ཡིན། འག་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཆར་ཞེན་པ་ལས་ ཏུས་ཡིན་ཆུ་ཆོད་
 ༡གི་རིང་ལུ་ ཏམ་ཁུ་དང་ཆང་ འཕུང་ནི་མི་འོང་པའི་ཁར་།
 འག་བྱིན་པའི་ཉིན་མར་ ལཱ་ཤུགས་ཅན་དང་ ལུས་སྦྱོང་ཆུ་
 འབད་ནི་མི་འོང་། འག་གི་སྦྱིན་པ་འདི་ མི་ཡོད་རེ་ཡོད་ཆོད་
 གྱིས་བྱིན་མ་བཏུབ་ཡིན། དེ་ཆུ་ཡང་ རང་གི་གཟུགས་ཁར་
 འག་ལང་མ་མེད་མི་ དཔེར་ན། རང་གི་གཟུགས་ནང་ལུ་འག་
 གི་གནས་ཆད་ རྒྱེ་ཨེལ་༡༣མན་ཆད་ལས་བརྒལ་མེད་མི་ཆུ་
 དང་། མཆེན་པའི་ནད་གཞི་ སྡེ་ཆོན་ཁ་པ་དང་ག་པ། དེ་ལས་
 ནད་གཞི་ཨེ་རི་སི་དང་ ལུས་འབྲེལ་ལས་བརྟེན་པའི་ནད་གཞི་
 གཞན་ཡོད་མི་ཆུ་གིས་ འག་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ནི་མི་འོང་མ་ཆད།
 སྦྱོས་རྩས་སྦྱོད་མི་ཆུ་གིས་ཡང་ འག་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ནི་མི་འོང་།
 འག་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་མི་འདི་གིས་ གཞན་གྱི་སྟོག་སྦྱབས་འབད་
 ཆུགས་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱུའམ་ཅིག་གིས་མ་དོ་བར་ ཕན་ཡོན་
 གཞན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ཆུ་ཡང་ ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ལྗོངས་
 ཆད་དང་འག་ཤུགས་ དེ་ལས་འག་གི་འཕར་ཆད་ཆུ་ རྟོག་
 ཁར་ལུ་ མཆེན་པའི་ནད་གཞི་ སྡེ་ཆོན་ཁ་པ་དང་ག་པ་ དེ་
 ལས་ ནད་གཞི་ཨེ་རི་སི་དང་ གཞན་ ལུས་འབྲེལ་ནད་གཞི་

ཚུ་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཚུགས་པ་ཡིན།

blood donor	ཁྱེད་ཀྱི་མི། ཁྱེད་ཀྱི་པ་མི།	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱིན་མི་གི་མི།
blood group	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ།	ར་བཅས་ར་མི་ཚུ་ག་ར་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཐད་པ་མིན་པ་ར་མ་ འབྲས་ ཨེ་(a) བི་(b) ཨོ་(o) ཟེར་ཡོད། དེ་འབད་མ་ ལས་ རང་ག་ཞུན་གཉིས་ཆ་རང་ལུ་ཕན་ཐབས་ལུ་ རང་སོའི་ ཁྱེད་སྤྱིན་པ་ཐོག་པ་འདི་ མི་རྩམ་རེ་རེ་བཞིན་ལུ་ཁག་ཆེ།
blood-poisoning	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་ཚུད་པ།
blood pressure	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཚུ་ཡང་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ མཐོ་དཔྱད་དང་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་གཉིས་ཡིན།
blood sample	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ།	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཚུན་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནི་ཡང་ན་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ ལས་ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནི་དོན་ལུ་བཅག་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་
blood shot	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ། ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ།	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་ མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་
blood test	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་ མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་
blood transfusion	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་ མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་
blood vessel	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་	ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་ མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་མཐོ་དཔྱད་དཔྱད་པ་ལུ་ ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ལུ་

bloodstream	ཁྲག་རྒྱུག	གཟུགས་ཀྱི་ནང་ནའི་སློབ་རྒྱུང་གིས་ སློབ་ནང་འཛུལ་ཞིན་མ་ ལས་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ཚུ་ནང་ཁྲག་སྟེལ་ཕ་ཡིན།
blushing	གདོང་དམར།	དགའ་བ་དང་ རོལ་བའི་ཆོར་སྒྲུབས་ལུ་ གདོང་གྲུ་ཡོད་ པའི་ ཁྲག་ཚ་རྒྱུང་བ་ཚུ་འཕར་སྟེ་ ཁྲག་རྒྱུགས་སའི་ལམ་སྟོན་ འཁྱོ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གདོང་དང་ཨོལ་ལྟོགས་སོགས་ནང་ ཁྲག་ཐེབས་འཛུལ་སྟེ་ གདོང་དང་ཨོལ་ལྟོག་གི་བཀྲག་ དམར་པོ་འཁྱོ་བ།
blood temperature boil	ཁྲག་གི་རྫོང་ཚད། སྤོ་བོ།	ཁྲག་གི་ཚ་ཉིད་དང་བསམ་ཉིད། གཟུགས་ཁའི་སྤྱི་ར་ཏྲོག་དང་ རུལ་ནག་ཐོན་སའི་དོང་རྒྱུང་ཚུ་ མགུར་ནད་འབྱུབ་བེག་ཁྱི་རི་ཡ་གིས་ གཞོད་པ་བཀལ་ཏེ་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་དང་ཤའི་བར་ན་ རྒྱག་བསགས་སྟེ་ཐོན་ པའི་ནད་ཅིག་ རྒྱག་འདྲི་ཞིན་མ་གསུམ་དེམ་ཅིག་ནང་ཆོས་པ་ ཡིན་མ་ལས་ རྒྱག་པེག་སྟེ་བརྟོན་གཏང་དགོ།
bone	རུ་རྟོ།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚུ་གཅིག་ཁར་བྱེལ་བཞག་ནི་དང་ གཟུགས་ཡར་ལོངས་སྟེ་སྟོད་ནི་དོན་ལུ་ ཕན་ཐོག་པའི་ གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་ཀྲག་ཅིག་
bone marrow	རྟོ་རྟ།	རུ་རྟོ་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ཆ་ཤས་རུམ་ཅིག་ཅིག་གཅིག་ རྟོ་ འདི་གི་ལུ་འགན་གཙོ་པོ་ར་ ཁྲག་གི་རྒྱུ་ ཁྲག་གི་ཁམས་ཕན་ དམར་པོ་འདི་བཟོ་སྟེ་ གཟུགས་ནང་ལུ་དགོ་པའི་ཁྲག་ཚུ་བཟོ་ ནི་ལུ་ཕན་ཐོགས་འབད་ཕ་ཡིན།
bone marrow transplant	རྟོ་རྟ་ཆ་བ་བཅུགས།	རྟོ་མེད་པ་ཐལ་ཡོད་མི་ཚུ་གི་ཆ་བ་ལུ་ མེད་པ་མ་ཐལ་བར་ཡོད་ པའི་རྟོ་བཅུགས་ནི། འཕྲལ་འཕྲལ་ནད་པ་འདི་རའི་རྟོ་འདི་ བརྟོན་བཞིན་མ་ལས་ ཁོགས་ཆགས་རུང་བའི་བསམ་ན་ བཅུགས་བཞག་སྟེ་ ནད་འབྱུབ་ཚུ་གསལ་ད་ཞིན་མ་ལས་ ལོག་

		སྟེ་ར་བཙུགས་པ་ཡིན། ཡིན་རུང་ སྤྱིར་བཏང་ལུ་ ཀླང་འདི་ ཀླང་གི་བྱིན་པ་འཛོལ་ཞིན་མ་ལས་ ནད་པའི་ཙ་རྩུས་དང་ མཐུན་མི་ཅིག་འཛོལ་ཏེ་བཙུགས་པ་ཡིན། ཀླང་ཚབ་མ་ བཙུགས་པའི་རྟེན་མ་ ནད་པའི་གཟུགས་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ཀླང་ མེད་པ་ཐལ་ཡོད་མི་རྩུ་ སའི་ཏོ་ཏོག་ཡིག་གི་སྒྲན་ཇུས་ཀྱི་ཐོག་ ལས་ མེད་པ་བཏང་མ་ཡིན། སྒྲན་བཅོས་འདི་གི་སྒྲབས་ལུ་ ནད་གཞི་གཞན་གྱིས་ མི་གནོད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ནད་པ་འདི་ར་ རྒྱང་མ་གཅིག་སྟེ་བཞག་སྟེ་ སྒྲན་བཅོས་རྩུ་འབད་མ་ཡིན།
bowel	པོ་མ	པོ་མ་གི་མིང་གཞན།
brain	ཁྲད་པ།	མགུ་ཏོ་གི་ཁྲད་པ་ དབང་ཙ་ག་ར་ཁྲད་པའི་ནད་གཅིག་ཁར་ ཡོད་པ་ལས་ མཐོང་ནི། ཐོས་ནི། མྱོང་ནི། ཆོར་ནི་ ལུ་ སོགས་པ་རྩུ་ག་ར་ ཁྲད་པ་གིས་འབད་མ་ཡིན། འདི་འབད་ནི་ འདི་གིས་ དིག་པ་ལུ་ཡང་ ཁྲད་པ་ཟེར་སྒྲབ་སོལ་ཡོད།
breast	ཨྱམ།	བྱང་ཁོག་གུ་ལས་རྩུར་ འབྱར་འབྱར་སྟེ་ཐོན་སྟེ་ དེ་གུ་རུ་ཙེ་ གཅིག་ཡང་བཏག་སྟེ་ ཨྱམ་ཐོན་ནིའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ ཨྱམ་ སྤྱིའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅིག།
breast feed	ཨྱའི་གི་ཨྱམ་བྱིན་ནི།	བྱིབ་དམ་སོགས་ནད་གི་ཨྱམ་མེན་པར་ ཨྱའི་མོ་རའི་གཟུགས་ ལུ་བཏགས་ཏེ་ཡོད་པའི་ཨྱམ་བྱིན་པ།
breath	དབུགས། བྱང་།	ཁའི་ནད་གི་དབུགས་ཟེར་ སེམས་ལྷན་རྩུ་གི་གཟུགས་ནང་རྩུ་ བའི་རྩུང་གི་ཁམས། དབུགས་ལེན་ དབུགས་ཆད་ དབུགས་ པར་གཏང་རྩུར་ལེན་ནི་རྩུ་ དེ་ལུ་ བྱང་ཟེར་ཡང་སྒྲབ་འོང།
breathing rate	བྱང་གཏོང་ལེན་གྱི་ཚད།	སྒྲོལ་གི་པར་བྱགས་དང་འཁྲུལ་ཏེ་ བྱང་བྱི་ཁར་གཏང་ནི་དང་ ནད་ན་ལེན་པའི་ཚད།

breathless	བྱང་བསྐབ། དབྱུགས་བསྐབ།	དབྱུགས་གཏོང་ལེན་འབད་མ་ཚུགས་པ།
bronchi	སྒྲོལ་གི་རྩུང་ཅ།	སྒྲོད་མའི་རྩུང་ཅ་ལས་ རྩུང་ལེན་ཏེ་སྒྲོལ་ནང་ལུ་ རྩུང་མ་སྒྲེལ་ མི་གི་ཅ།
bronchitis	སྒྲོལ་ཆད་ནད།	སྒྲོན་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྒྲོལ་ནང་ལུ་རྩུང་མ་ཚུར་ལེན་མི་དང་ ཕར་གཏང་བའི་ཅ་ལུ་གཞོན་པ་ཕོག་པ་དང་ ཆ་བྱུགས་རྒྱབ་པའི་ ན་ཚ།
bruise	སྦྱིག་ཆ། རྟོ་བག་བག།	ཕྱགས་ཀོ་སྦྱིག་སྟེ་བརྟོན་པའི་ཆ། ཡང་ན་ བརྟུང་བྱུགས་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གི་བཟྱག་རྟོན་མ་ཚར་ཚུ་ཅིག་ ལུ་འབྱོ་བ།
bulimia	ཟ་ནད།	བཞེས་སྟོ་ཆད་སྟེ་ཟ་མ་ཤེས་པའི་ནད་གཞི།
burn	འཆིག་པ། འཆིག་ཆ།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ ཉིམ་དང་མེ། བསིལ་ལ་ སོགས་པ་གིས་ བབྱར་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་ཆ།
burning	ཆ་བྱར་བྱར།	རྫོད་ལོངས་ཐངས་ཅིག དཔེར་ན། མེ་གིས་ཆ་བྱར་བྱར་བཏང་ ཡི། མ་ཆ་བྱར་བྱར་འབད་ཕ་མས།
buttock	ཨ་བུག།	ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་འཕོན་སའི་གསང་སྟོ།

cabin	ཟུར་ཤག	སྤྲུལ་ཁང་ནང་ལུ་ཞག་སྡེ་སྡོད་དེ་	སྤྲུལ་བཙུངས་འབད་དགོ་པའི་
		ནད་པ་ཚུ་ལས་	སྤྱིར་བཏང་ནད་པ་དང་གཅིག་ཁར་མེན་པར་
		ནད་པ་རང་ར་སོ་སོ་གིས་	ཉིན་ལྟར་བཞིན་གྱི་ཁང་གྲུ་སྤྱོད་ཐོག་
		ལས་སྡོད་སའི་ཁང་མིག	
cachet	ཀེབ་སྤུལ།	ཐོམ་ཁག་ངག་འབད་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་ཕྱེ་བྲུགས་སའི་རྟོད་སྡོང་	
		རོག་གི་དབྱིབས་བརྩམ་ཡོད་མི་	ཐོམ་ནང་སྡོད་པ་གཅིག་
		ཐོམ་གི་ངོད་ཀྱིས་སྡེ་	བཞུར་འགྱུ་བཏུབ་མི་ཅིག
cachexia	ཚད་བཟུལ་ཉམས་	ནད་གཞི་ཀེན་སར་དང་བད་ཀུ།	སྡོ་སྡོང་སྤྲུག་ངག་འཐོབ་མི་
	ཤོར།	ལུ་བརྟེན་ཏེ་	ཡང་ན།
		བཞེས་སྒོ་མ་ཟ་བར།	ཡང་ན་
		བཞེས་སྒོ་མེད་པར་ཡུན་རིང་མ་སྡེ་སྡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་	ཉམས་ཚད་
		ལས་བཟུལ་ཏེ་ཤོར་མི།	
cadaver	རྩ། རུངས།	ཤི་ཤིམ་གི་རྩ།	
caesarean	མངལ་བརྟོན་གཤག་	གཤག་བཙུངས་ཀྱི་ཐོག་ལས་	ཨའི་གི་ཐོམ་ནང་ལས་ཨ་ལུ་
	བཙུངས།	བརྟོན་པའི་དོན།	སྤྲུལ་བཙུངས་འདི་
		གཙུ་ཙོ་	གཤག་བཙུངས་ཀྱི་
		ཐོག་ལས་	ཨ་ལུ་བརྟོན་གཏང་མ་དགི་ཉེན་ཁ་བ་
		གཤག་བཙུངས་མ་འབད་བར་	རང་བཞིན་སྡེ་
		ཨ་ལུ་སྡེས་བཙུག་པ་	ཅིན་
		ཨ་ལུ་དང་ཨའི་གཉིས་ལུ་	ཉེན་ཁ་སྒོམ་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་
		ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཨིན།	
calamine	ལུག་འཛོམས་སྤྲུལ།	མི་གིས་འཛོག་འཛོག་པ་དང་མའི་ལུག་འཛོམས་ནི་གི་དོན་ལུ་	
		སྤྲུགས་ནི་གི་སྤྲུལ་ཚུ་	ཤ་ཁ་ཅིག
calcaneus	རྟིང་མ་གི་རུའོ།	རྟིང་མའི་རྟིང་མའི་རུའོ།	རྟིང་མའི་ནང་ཡོད་པའི་རུའོ་ཚུ་ལས་
		རུའོ་སྡོམ་ཤོས་ཨིན།	

calcososis	སྒོ་བའི་ནད་གཞི།	ནད་གཞི་འདི་ གཙོ་བོ་དོ་ཀ་མ་རུ་པ་བརྟེན་ནི་གི་ལྷ་འབབ་མི་ གི་མི་ཚུ་ལུ་ཐོབ་ཡིན་མ་དང་ དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ དོ་ཀ་མ་རུ་པ་ བརྟེན་མིའི་ནད་ལས་ཐོན་པའི་ཐལ་དབུགས་ནང་ན་ལེན་པའི་ སྐབས་ལུ་ དབུགས་རྒྱུང་དང་སྒྲུགས་ཏེ་ སྒོ་བའི་ནད་ལུ་འཛུལ་ ཏེ་ སྒོ་ཐམ་ལུ་བཀལ་བའི་ནད་གཞི་གཅིག་ཡིན།
calcium	དོ་བྱུ་	རྒྱུགས་འདི་ གཞུགས་ལུ་དགོ་པའི་རྒྱུ་རིགས་ཅིག་ ཡིན་མ་དུ་ རྒྱུ་རིགས་འདི་གིས་གཞུགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྒྲིང་སྒྲི་ བཟོ་བའི་ཁར་ ཕ་བསྐྱམ་ནི་དང་ ལྷག་ཆགས་བཅུག་ནི་ལུ་ ཡང་ ཡན་རོགས་འབད་ཡིན། རྒྱུ་རིགས་འདི་ཉུང་སྒྲུ་ལས་ བཟུལ་མེད་པ་ཅིན་ རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱུ་གཞི་འཐོབ་ ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།
calorie	བཅུད་ཚད།	བཞེས་སྒོའི་རིགས་སོ་སོ་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ཟས་བཅུད་འཇལ་ ཐངས་ཀྱི་ ཚད་གཞི་ཅིག་
calf	བྱིམ་ཐག།	ཀླང་པའི་ངར་གཤོང་གི་རྒྱབ་ཁར་ ཕ་ཡང་སྒོང་འབབ་ཡོད་མི།
calliper	སྒྲིར་འཇལ་འཛིན་མ།	དབྱི་སྒྲིར་མགུར་ཉམས་ཚད་ལས་བཟུལ་ཏེ་བཟྟགས་ཡོད་མི་རྒྱ་ གི་ དབྱི་སྒྲིར་གྱི་ཚད་འཇལ་ནིའི་ འཛིན་མ་སྒྲིར་སྒྲིར་མ་ཅིག་
canal	རྒྱུ་ལམ།	གཞུགས་ནང་ལུ་ བཞེས་སྒོ་དང་ལུ་བ་གི་རིགས་ དེ་ལས་ རྒྱུང་རྒྱ་ཡར་རྒྱུར་འགྱུར་དང་བཀལ་སའི་ལམ།
cancer	ཀེན་སར།	གཞུགས་ཁའི་ ཁམས་ཕྱན་ཚད་ལས་བཟུལ་ཏེ་ རྒྱུས་བའམ་ བཟྟགས་སྒྲེ་ གཞུགས་ལུ་ཡོད་པའི་ ཁམས་ཕྱན་ལེགས་ཤོམ་ རྒྱ་བསད་དེ་ ཤི་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུ་ལུ་འགྱུར་བའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ག་སྒྲེ་ལུ་ཡང་ བྱུང་སྤྱིད་ནི་ ཡིན་རུང་ ཀེན་སར་རིགས་མང་ཤོས་ཅིག་ བཙོས་ལ་རྒྱབ་

canine	མཆེལ།	ཚུགས་པ་དང་ བཀག་ཐབས་འབད་ཚུགས་པའི་ནད་གཞི་ཡིན། ནོས་ཁིག་ཁི་སྤྲེ་ཡོད་པའི་ གདོང་སོ་བཞི།
capillary	ཁྲག་ཟ།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་དོན་ཉིད་གི་བར་ན་ ཁྲག་བཟམ་ སྤེལ་འབད་མི་གི་ཚ་རྒྱུད་ཀྱི། ཚ་འདི་རྩ་ ཕུ་སི་སི་འབད་ནི་འདི་ གིས་ ཐངས་གཅིག་ལུ་ ཁྲག་གི་ཁམས་ཕན་རེ་རེ་ལས་བཟུལ་ ཏེ་འབྱོམ་མི་ཚུགས་པ་ཡིན། ཁྲག་ཚ་འདི་གིས་ སྤྲོག་རྒྱུད་ལེ་ག་ ཡོད་པའི་ཁྲག་རྩ་ ག་རྩུས་རྩ་ནད་ལུ་བཟམ་སྤེལ་འབད་མ་ཡིན་ པའི་ཁར་ མ་དགོ་པའི་ཁྲག་རིགས་རྩ་དེ་ཁར་ལས་ཕྱི་ཁར་ བཏོན་ཏེ་གཏང་མ་ཡིན།
capsule	སྒྲན་ཐུམ།	སྒྲན་ཕྱེ་སྒྲགས་བདུབ་པའི་རྟོད་རྒྱུད་ཀྱི་ བོམ་ནད་རྟོད་པ་ཅིག་ བཟུ་འབྱོ་བདུབ་མི་ཅིག
carbohydrate	མངར་ཕྱི།	གཟུགས་ལུ་ལུས་ཀྱི་གསལ་དང་ ཆ་བྱོད་ཕྱིན་ནི་གི་ ལུས་པ་ཡོད་ པའི་ བཞེས་སྒྲིའི་ནད་གི་མངར་ཕྱི་ཅིག་ མངར་ཕྱི་འདི་ གཙོ་ བོ་ར་ བཞེས་སྒྲིའི་རིགས་ བམ་རོ་ཁྲི་དང་ཀེ་བ། རྩམ་གི་ལྷོ་ རྩ་ནད་ལས་འབྲེལ་ཡིན། མངར་ཕྱི་འདི་ ཆད་ལས་བཟུལ་ཏེ་ ཟ་བ་ཅིན་ ལུས་ཆད་ལས་བཟུལ་ཏེ་རྒྱགས་ནི་དང་། དོན་ ཉིད་དང་འབྲེལ་པའི་ བཟོ་ཐོབ་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།
carbolic	སྤྲན་རྩས།	མ་གཉེན་རྩས་སྤྲེ་ཡོད་མི་རྩ་འཛུམས་ནི་དང་ གཉེན་སྤྲན་སེལ་ ནི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་གི་སྤྲན།
carbon-dioxide	དབུགས་རྫངས།	བཞེས་སྒྲི་བཟུལ་ཡོད་མི་རྩ་ བོམ་ནད་ལུ་རྟོད་ཞིན་ལས་ བཟུད་བཏོན་པའི་སྤྲན་ལུ་ རང་བཞིན་གྱིས་བཟོ་བའི་རྫངས་གི་ རིགས་ སྤྲོམ་གིས་འབད་ཕྱི་ཁར་བཏོན་གནང་མི། རྫངས་རིགས་ འདི་ སྤྲོག་རྒྱུད་དང་གཅིག་ཁར་ རྫངས་གི་རྒྱ་རྩེ་ནད་སྤྲོ་བསྤེལ་ མི་གི་ འགོག་སྤྲན་གྱི་སྤྲན་ལུ་ དབུངས་བཟུང་བཞག་ནིའི་

དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡིན་མ་མཚན་ ཅུག་རྒྱང་ཀར་བོན་
མོ་མོ་ཞོག་སའི་ཤ་གིས་ གཞོད་ཡོད་པའི་ནད་པ་ སྤྲན་བཅོས་
འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ཡང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡིན།

carbon-dioxide poisoning

ཚད་བཟལ་དབུགས་ གཟུགས་ལུ་དབུགས་རྒྱངས་དགོ་པའི་ཚད་ལས་བརྒྱ་ཆ་དུག་བ་
རྒྱངས། ལྷག་སྟེ་འགྲོ་མི། དབུགས་རྒྱངས་ཚད་ལས་ལྷག་སྟེ་འོང་མི་འདི་
གིས་ བྱང་གཏོང་ལེན་གྱི་ཚད་ཡར་ཡར་གཏང་ཡིན་མ་དུ་ དེ་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ དོན་ཉིང་ལུ་ གཞོད་པ་ཕོག་བཅུག་ནི་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་ རུས་པ་རྩ་མར་ཉམས་གཏང་སྟེ་ བྲན་མེད་འགྲོ་
ནི་དང་ ཤི་རྒྱུན་ཡང་བྱུང་སྤྱད་པ་ཡིན།

carbuncle

སྔན་ཐོལ་སྔོམ། སྔན་ཐོན་སྔོམ་སྟེ་འགྲོ་བའི་རིགས་ཅིག

carcinogen

ཀེན་སར་གྱི་རྒྱ། ཀེན་སར་བཀལ་ནི་གི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ རྩ་ས་རིགས་རྩུ་ལུ་
སྤྲུབ་ཡིན།

cardia

ཕོམ་གི་ཁ། རྒྱུད་མའི་དོང་དང་ ཕོམ་གཉིས་ཀྱི་བར་མ་བྱུང་མའི་དོང་། ཕོམ་
གི་ཁ་འདི་དོན་ཉིང་གི་འོག་ལས་ཡོད།

cardiac

དོན་ཉིང་དང་འབྲེལ་ དོན་ཉིང་གི་ན་ཚ། དོན་ཉིང་འཕར་ཚད་ལ་སོགས་པ།
བ།

cardiac arrest

དོན་ཉིང་འཕར་ནི་ དོན་ཉིང་འཕར་བྱུགས་ཆད་མི་ལུ་གོ། དེ་ཡང་ དོན་ཉིང་འཕར་
ཆད་པ། བྲན་མེད་པ་འགྲོ་ནི་དང་ ཡངན་ དོན་ཉིང་གི་རྩ་ བྱུགས་སྟེ་
བཀལ་སྟེ་ ཞུག་བཟལ་ནིའི་དོན་ལུ་ བྱུགས་སྟེ་འཕར་དགོ་པ་
འཕོན་མི་ལུ་སྤྲུབ་ཡིན། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ ཞུག་རྩ་ནད་ལུ་ ཞུག་
ཆེལ་སྒྲོང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན་མ་དང་ ནད་གཞི་འདི་ དེ་
འཕྲོ་ལས་ སྤྲན་བཅོས་མ་འབད་བ་ཅིན་ གླུད་པ་ བཅོས་
ཐབས་མེད་འགྲོ་ནི་དང་ ཡངན་ ཤི་རྒྱུན་ཡང་བྱུང་མ་ཡིན།
དོན་ཉིང་འཕར་ནི་ཆད་མི་འདི་ དབུགས་གཏོང་ལེན་འབད་མ་

ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་བྱུང་མ་ཡིན།

cardiograph

སྒྲིང་འཕར་འཇམ་
འཕྲུལ།

དོན་ཉིང་འཕར་བའི་ཚད་འཇམ་ནིའི་འཕྲུལ་ཆས།

cardiologist

སྒྲིང་ནད་མཁས་
མཆོག།

དོན་ཉིང་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་སྒྲོར་ལས་ མཁས་མཆོག་
སྒྲིང་ཡོད་པའི་བྱུང་འཇོ།

cardiology

སྒྲིང་བརྟག་རིག་པ།

དོན་ཉིང་གི་ནད་རིགས་དང་ སྒྲིང་བཅོས་ཀྱི་སྒྲོར་ལས་ལྟ་བུ་ནི་
ཡོད་པའི་ཆོས་ཆོན།

cardiomegaly

དོན་ཉིང་སྒྲོམ་འཕྱོ་
བ།

དོན་ཉིང་གི་ཚད་སྒྲོམ་འཕྱོ་བའི་དོན།

cardiomyopathy

སྒྲིང་ཕུད་ནད་གཞི།

དོན་ཉིང་གི་ཕ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་སྒྲིར་བཏང་གི་མིང།

cardioplegia

སྒྲིང་ལྷ་བཀག་པ།

ཚུའི་བཅུད་ལྡན་ཁུ་བ་ཡོད་པའི་སྒྲིང་ཁབ་རྒྱབ་ཐོག་ལས་ དོན་
ཉིང་གི་ཆ་དོད་མར་ཕབ་རྒྱབ་སྟེ་ དོན་ཉིང་ལྷ་འབད་མ་བཏུབ་
བཅོ་བའི་དོན། སྒྲིང་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འདི་ བྱུང་འཇོ་ཚུ་
གིས་ སྒྲིང་གི་གཤག་བཅོས་ ཉེན་ཁ་མེད་པར་རྒྱབ་ཚུགས་
ནིའི་དོན་ལུ་ དོན་ཉིང་ལྷ་འབད་ནི་ལས་ བཀག་ཆ་འབད་
བཞག་པ་ཡིན།

cardiopulmonary
bypass

ཁྲག་བཀྲམ་ཟུར་
ལམ།

དོན་ཉིང་གཤག་བཅོས་རྒྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་ དོན་ཉིང་ལྷ་འབད་ནི་
ལས་ བཀག་ཆ་འབད་ཡོད་པའི་སྐབས་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་གཞན་ཚུ་ནང་ ཁྲག་འདི་ ཆད་ལུས་མེད་པར་ བཀྲམ་
སྟེལ་འབད་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ དོན་ཉིང་དང་ སྒྲོམ་གི་ཆ་བ་
འབད་ ཁྲག་བཀྲམ་སྟེལ་འབད་མི་གི་འཕྲུལ་ཆས་ཅིག།

cardiovascular
disease

སྒྲིང་ཁྲག་ནད།

དོན་ཉིང་ནད་གི་ཁྲག་ལུ་གཞོད་པའི་ནད་གཞི།

cardiovascular system	ཁྲག་བཟམ་ལམ་ ལུགས།	དོན་ཉིང་ནང་ལམ་ གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ གཞན་ཚུ་ནང་ལུ་ ཁྲག་བཟམ་ཐངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཅིག
caries	སོ་རུལ།	ཁ་ནང་གི་སོ་རུལ་མིའི་གནས་སྟངས།
carotid	ཁྲད་ཅ།	ཁྲད་པའི་ནང་ལུ་ ཁྲག་བཟམ་སྟེལ་འབད་མི་གི་ ཁྲག་ཅ་གཙོ་ བོ།
carpal bones	ལག་ཆོགས་རུརྟོ།	ལག་པའི་ཆོགས་ཀྱི་རུརྟོ།
carpus	ལག་ཆོགས།	ལག་པ་དང་ལག་ངར་གཉིས་མཐུད་སའི་ཆོགས་རྟོ།
car sickness	འཁོར་དུག	སྤུམ་འཁོར་ནང་ལུ་ཡར་ཚུར་འགྱུལ་ད་ ར་བཟི་སྟེ་ན་བའི་ནང་ གཞི།
cartilage	ཀྲུམ་ཀྲ།	གཟུགས་ཀྱི་རྐང་ཆོགས་ལག་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཚུ་གི་བར་ནང་ ལུ་ཡོད་པའི་ རུརྟོ་འཇམ་ལྷུག་ལྷུག་ཅིག དེ་ལུ་རུརྟོ་ཀྲུམ་ཀྲ་ ཟེར་ཡང་སྤྲེལ་ཨིན།
cascara	བཤལ་སྒྲུལ།	ཆབ་གསང་རྒྱལ་པ་བཤལ་བཅུག་ནི་གི་ སྒྲུལ་གྱི་རིགས་ཅིག
casualty	ཤི་རྒྱུན། མ་སྒྲོན།	འགྲུལ་འཁོར་ཐུགས་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ནང་ལུ་ཤི་རྒྱུན་བྱུང་མི་ དང་མ་སྒྲོན་བྱུང་མི།
casualty department	སྒྲོ་བྱར་སྒྲན་བཙོས་ ལས་ཁུངས།	འགྲུལ་འཁོར་ཐུགས་རྒྱུན་དང་སྒྲོ་བྱར་དུ་གཞན་ནང་གཞི་ཚབས་ ཆེན་ ན་མི་གི་ནད་པ་ཚུ་ སྒྲན་བཙོས་འབད་མི་གི་ སྒྲན་ཁང་ གི་ལས་ཁུངས།
casualty ward	སྒྲོ་བྱར་སྒྲན་བཙོས་ ཁང།	འགྲུལ་འཁོར་ཐུགས་རྒྱུན་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལུ་གཞོན་སྒྲོན་ སོགས་མི་གི་ནད་པ་ཚུ་ སྒྲན་བཙོས་འབད་ནི་གི་ དོན་ལུ་ བཞག་སའི་ཁང་མིག
catalepsy	ཅུ་ཉམས།	གཟུགས་ཁའི་ ཅུ་ཚུ་གི་རུས་པ་ཉམས་ཏེ་ སྤར་མ་ཚུགས་པ་

འགྲོ་བ།

cataract	ཡིང་རྟོག་	མིག་རྟོ་གི་ནང་ན་ཆགས་པའི་དཀར་ཐིག་ དེ་གིས་འགྲོས་ཀྱིས་གཏང་ མིག་གི་དབང་པོ་གྲིབ་གཏང་མ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གཤམ་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་བཅོས་ཁ་རྒྱབ་ཚུགས།
catoptric test	ཡིང་རྟོག་བརྟག་དཔྱད།	མིག་རྟོ་གི་ནང་ན་འདི་ ཡིང་རྟོག་ནད་གཞིའི་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཐངས་ཅིག་
cavity	སོ་དོང་།	སོ་སྤྲིན་གྱིས་ཟ་སྟེ་ སོ་འདི་ནད་ལུ་ཐོན་པའི་དོང་།
cell	ཁམས་པ་ལྷན།	རང་ར་སོར་སོ་སྟེ་གནས་ཚུགས་པའི་ སྟོག་ལྷན་ཁམས་པ་ལྷན། དཔེར་ན་ ལྷག་གི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་བཟུམ།
centigrade	སེན་ཁྱི་ཤེ་རེ།	རྫོད་ཚད་འཇམ་ཚད།
centimeter	སེན་ཁྱི་མི་རེ།	རྫོང་ཚད་དང་གཏྱིང་ཚད་འཇམ་ཚད།
central nervous system	དབང་ཚུའི་རིམ་ལུགས་ལྟེ་བ།	ཁྲད་པ་དང་སྒྲུལ་ཆོགས་ནང་ཡོད་པའི་ཁྲད་པའི་ཆ་ཤས།
cephalgia	མགུ་ནད།	མགུ་རྟོ་གི་ན་ཆ་ཅིག་
cerebellum	ཁྲད་པའི་ཆ་ཤས་ཅིག་	གཟུགས་ཀྱི་སྤར་རུས་དང་ དབུགས་གཏོང་ལེན་གྱི་ལུ་འབད་མའི་ ཁྲད་པའི་ཆ་ཤས།
cerebral	ཁྲད་པའི། ཁྲད་པ་	ཁྲད་པའི་ནད་གཞི། ཁྲད་པའི་ན་ཆ། ཁྲད་པ་དང་འབྲེལ་ན་ཆ། དང་འབྲེལ་བའི། ཁྲད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་ཟེར་དོ་བཟུམ།
cerebral membrane	ཁྲད་པའི་དར།	ཁྲད་པའི་མཐའ་སྒྲོར་ཏེ་དར་བཟུམ་འབད་ཡོད་པའི་ཁྲད་པའི་ཆ་ཤས་ཅིག་
cerebral palsy	ཅ་སྒྱུམ་ནད།	ཁྲད་པ་ལུ་རྒྱུན་པོག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཅ་སྒྱུམ་ཏེ་ལུ་འབད་མ་བརྟེན་པའི་ནད་ཅིག་

cerebrum	ལྷད་གཞུང་།	སེམས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་མནོ་བསམ་གཏང་ནི་གི་ལྷད་པའི་ཆ་ཤས་ ཅིག།
cerumen	ནྟལ་པ།	ནམ་ཙེ་ནང་ལས་ཐོན་པའི་སྦྱར་ཅིས་ཙན་གྱི་ཁུ་བ།
cervix	མངལ་སྒོ། བུ་སྒོ།	ཨམ་སྦྱ་གི་མངལ་གི་གདོང་ཁར་ མངལ་གྱི་སྒོ་བཟུམ་འབད་ ཡོད་པའི་ དོང་རྩུང་ཀྱ།
cervical cancer	མངལ་སྒོའི་ཀེན་ སར།	ཨམ་སྦྱའི་མངལ་སྒོ་ལུ་ཤོགས་པའི་ ནད་གཞི་ཉེན་ཁ་ཙན་ཅིག་ སར།
cervical smear	མངལ་སྒོའི་བརྟག་ དཔྱད།	མངལ་སྒོའི་བརྟགས་དཔྱད་འདི་གིས་ མངལ་སྒོའི་ནད་གཞི་ཐོབ་ ཡོད་པའི་ཨམ་སྦྱ་རྩུ་ ནད་གཞི་རྟེན་མ་མ་འབྱུང་ལས་ བཅོས་ ཁ་རྒྱབ་རྩུགས་པའི་ཕན་པ་ཡོད། ཨམ་སྦྱ་རྩུ་གིས་ མངལ་སྒོའི་ ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་ འགོ་དང་པ་འདི་ འགོ་ཐོག་ ལུས་ འབྲེལ་འབད་བའི་ཉེན་མ་ལས་ རྩམ་ལྷགི་ནང་འཁོད་བརྟག་ དཔྱད་འབད་དགོཔ་དང་། དེ་ལས་ མི་ཆེས་གཅིག་ནང་ རྩེ་ གསུམ་གྱི་བར་ན་ ནད་གཞི་འདི་ ཆར་མེ་བརྟག་དཔྱད་འབད་ དགོ། བརྟག་དཔྱད་འདི་ ལཱ་ཁ་ག་ནི་ཡང་མེད། བརྟག་དཔྱད་ ཀྱི་དོན་ལུ་ མངལ་སྒོའི་ནད་ལས་ ཁམས་ཕན་ཨ་ཙེ་ཅིག་ འཕྲག་ཞིན་མ་ལས་ ཁམས་ཕན་འདི་གི་ཐོག་ལུ་ བརྟག་དཔྱད་ འབད་ཕན་ཨིན།
cesarean operation	མངལ་བརྟོན་གཤམ་ བཅོས།	མངལ་ནང་ལས་ཨ་ལུའི་བརྟོན་ནིའི་དོན་ལུ་འབད་བའི་གཤམ་ བཅོས།
chain smoker	ཏམ་ཁུ་ཆད་མེད་ འཐུང་མི།	གཏམ་ཁུ་འཐུང་ནི་ལུ་ ལང་ཤོར་ཐལ་ཏེ་ གཏམ་ཁུ་གཅིག་ ཤུལ་གཉིས་ཤུལ་གཏང་མ་ཆད་པ་ར་ འཐུང་མི་གི་མི།
changing room	གོས་སོར་ཁང་མིག་	ནད་པ་དང་སྤྲིག་གཡོག་པ་ག་ར་འབད་རུང་ རང་སོའི་གཟུགས་ ཁར་གྱོན་ཡོད་པའི་ གྱོན་ཆས་རྩུ་གྱོན་ཏེ་ འཛུལ་མ་ཆོག་པའི་

		སྤྲུལ་ཁང་གི་ས་ཁོངས་རྩ་ཏྲུལ་ལུ་ མ་འཇུལ་བའི་རྟེ་མ་ གོ་ལ་ སེར་སའི་ཁང་མིག
charge nurse	སྤྲུལ་གཡོག་འགན་ འཛིན།	སྤྲུལ་ཁང་ནང་ རྟན་པ་བཞག་སའི་ཁང་མིག་གི་ འགན་ཁག་ འབག་མི་གི་སྤྲུལ་གཡོག་པ་པོ།
check	བརྟག་དཔྱད།	ནད་གཞི་ཡོད་མི་ཞིབ་དཔྱད་འབད་ནི།
cheek	བཟླ་བ།	ལྷ་པ་དང་ནམ་ཙེ་གི་བར་ནའི་གདོང་གི་ཆ་ཤས།
chemical	རྩམ། རྩམ་སྦྱར།	དངོས་པོ་གང་རུང་གྲུབ་པའི་རྩམ།
chemist	སྤྲུལ་སྦྱར་མཁས་ མཆོག་ རྩམ་སྦྱར་ མཁས་མཆོག	སྤྲུལ་བཅོ་ནི་ལུ་མཁས་མཆོག་དང་ལྷན་མི།
	སྤྲུལ་ཚོང་ཁང།	སྤྲུལ་བཅོང་སའི་ཚོང་ཁང།
chemistry	རྩམ་ཁམས་རིག་པ། རྩམ་རིགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ རྩམ་སྦྱར་རིག་པ།	རྩམ་རིགས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ལྷ་བ་ནི་ཡོད་པའི་ཆོས་ཚན་ཅིག
chemotherapy	རྩམ་སྦྱར་སྤྲུལ་ བཅོས།	རྩམ་སྦྱར་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ ཀེ་ན་སར་ནད་གཞི་གི་ སྤྲུལ་ བཅོས་ཅིག
chest	བྱང་ཁོག	གཟུགས་ཀྱི་གདོང་ཕྱོགས་ལུ་ ལྷ་སྐོག་དང་ཕོ་ཕྲ་གི་བར་ན་ སྒོ་ཕྲ་གཡམས་གཡོན་གཉིས་གནས་སའི་ གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས།
chicken pox	སྦྱོ་རྩྭ་དཀར་རྩྭ་	ནད་འབྱུང་བའི་རྩྭ་ས་གིས་བཀལ་བའི་ ཡ་ལུ་འཛིན་དགའི་ཅིག་ ཡིན། རྩྭ་ཆ་འདི་ ཆབས་ཆེན་རྩྭ་ཆ་གཅིག་མེད། རྩྭ་ཆ་འདི་ བཀལ་བའི་ནད་འབྱུང་བའི་རྩྭ་ས་འདི་ འཐོབ་འཇམ་ཏྲོང་ཏྲོ་ ཅིག་ཡིན། དེ་འབད་ཕྱ་ལས་ རྟན་གཞི་འདི་ ཡ་ལུ་གཅིག་ ལས་གཅིག་ལུ་མགྱོགས་དྲག་སྟེ་འབོ་ཕྱ་ཡིན། རྟན་གཞི་འདི་

		འཛོལ་པའི་ རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ རྩོད་འབར་ཨ་ཙོ་རེ་རྒྱབ་ནི་ དང་ ལྷ་པ་ནང་ལས་ཚུ་ཐོན་ནི། དེ་ལས་ རྫོང་མ་ན་ནི་ལ་ སོགས་པ་ཚུ་བྱུང་མ་ཡིན། དེ་གི་བཤུལ་ལས་གཞུགས་ཁར་ གཡའ་ཟུག་ཅན་གྱི་སྤྱོད་མར་པོ་ཚུ་ ཐོན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོ་ རོ་ཚུ་ རྩུ་འབར་གྱ་བསྐྱར་འགྲོ་མ་ཡིན། ཉིན་གྲངས་གཉིས་ གསུམ་གཅིག་གི་ནང་ལུ་ རྩུ་འབར་ཚུ་སྐམ་སྟེ་ རྩུ་འབར་ཚུ་ མ་བཤུལ་ལུ་འགྱར་འགྲོ་མ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཐོན་པའི་རྩུ་འབར་འདི་ གཡའ་མ་ནི་ཡོད་པ་ལས་ གཡའ་མ་ནི་འདི་ དབྱར་སྐྱན་གེ་ལ་མའི་ཡན་གྱིས་འཇམ་སུ་ བཟོ་ཚུགས་པ་ཡིན།
chief pathologist	ནད་བརྟག་མཁས་ མཆོག་གཙོ་འཛིན།	ནད་གཞི་ག་ཅི་ཡིན་ན་བརྟག་དབྱང་འབད་ནི་ལུ་མཁས་མཆོག་ སྤྱོད་ཡོད་པའི་ གཙོ་འཛིན་གྱི་གོ་གནས་འཆང་མའི་དྲུང་འཛོ།
chilblains	བསིལ་བཤུར།	ལག་པའི་མཚུབ་མོ་དང་ རྒྱ་མའི་ཨམ་ཐེ་ཐོམ་ དེ་ལས་ རྒྱ་མ་ཙོ་ གང་རུང་ བསིལ་རེག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྤྱོ་སྟེ་ན་བའི་ན་ཆ་ཅིག
child care	ཨ་ལུ་གཙུག་སྦྱོང་།	ཨ་ལུ་དབག་འཛིན།
children's physiotherapy	དངོས་ཁམས་རིག་ བརྟེན་བྱིས་པའི་སྤྲན་ བཙམ།	རྒྱང་ལག་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་གསུམ་ ཐོགས་པའི་རྒྱུ་དང་ ཅུ་ལུ་གཞོད་པ་ཐོག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ གཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གི་ སྤར་རུས་ཉམས་འགྲོ་ཡོད་ མི་ཚུ་ ལོགས་ཏེ་གསོ་ཐབས་ལུ་ དངོས་ཁམས་རིག་པ་ དཔེར་ན་བསུལ་དང་བྱོད་ དེ་ལས་ ལུས་སྦྱོང་གང་རུང་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་བཙམ་ཐབས་འབད་བའི་སྤྲན་བཙམ་གྱི་ཡན་ལག་ཅིག
chill	གྲང་ཤུགས།	གཞུགས་གྲང་ཤུགས་རྒྱབ་ནི་ཡང་ན་ གྲང་ཤུགས་དང་གཅིག་ ཁར་གཞུགས་བནར་ནི། གྲང་ཤུགས་རྒྱབ་མི་དང་གཞུགས་ བནར་མི་འདི་ ན་ཆ་གང་རུང་གི་རྟགས་མཚན་ཡིན།

chin	མང་མཁལ།	ཁ་དང་ཨོལ་སྒོག་གི་བར་ན་ཡོད་པའི་གདོང་གི་ཤ་ཆས་མཐུག་ དེ་ལུ་ མ་མགལ་ཟེར་ཡང་སྤྲུབ་ཡིན།
chloremia	ཁྲག་རྩམ་ཉམས་པ།	ཁྲག་ནང་གི་ ཟས་བཅུད་པོར་དེ་ན་དང་ ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྲན་ དམར་པོ་ མར་ཉམས་འབྱུང་བ།
chlorine	ཁུ་སྒོན། ཁུ་སྒོན་རྩམ།	ཁུ་སྒོན་ལུ་ཡོད་པའི་ནད་འབྲུབ་ཚུ་བསད་དེ་ ཁུ་ཉེན་ཁ་མེད་པ་ བཟོ་བའི་ སྒོན་རྩམ་ཅིག།
chloroform	བཟན་ཉམས་སྒོན།	ཉེ་མ་ གཤག་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་ལུ་ཟུག་མི་ཆོར་ནི་གི་ཐབས་ལུ་ བཟན་ཉམས་བཅུག་ནི་གི་དོན་ལུ་ སྒོན་ན་བྱུགས་པའི་བསྐྱུག་ མེད་ གཤེར་ཁྲ་ཅིག།
choking	སྒོད་མ་ཐོག་ནི། སྒོད་མ་ལྗིབ་ནི།	སྒོད་ངཆོལ་མ་ དེལས་ ཁུལ་སོགས་པ་གིས་ སྒོད་མིའི་ནང་ བཏབ་པའམ་ཐོག་པ།
cholera	བཤལ་སྐྱུག་ནད།	བཤལ་སྐྱུག་ནད་འདི་ འབྲུ་མིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ན་ཆ་གཅིག་ ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ ནད་འབྲུབ་ བཟུ་དེ་རི་ཡ་ཆགས་ཡོད་ པའི་ ཁུ་འབྲུང་མི་ ཡང་ན་ བཞེས་སྒོའི་རིགས་ཟ་མི་ལུ་བརྟེན་ ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ནད་འབྲུབ་བཟུ་དེ་རི་ཡ་གིས་ རྒྱ་མ་ནག་རྒྱ་ ལུ་ གཞོད་པ་རྒྱབ་སྟེ་ ན་ཆ་ཤུགས་སྟེ་སོགས་བཅུག་པའི་ཁར་ ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་ཡང་བཤལ་བཅུག་པ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ དུས་ཆོད་ཁར་སྒོན་བཅོས་འབད་བ་ཅིན་ ནད་གཞི་འདི་ཐོབ་ ཡོད་པའི་ནད་པ་འདི་ བདུན་ཕྱག་གཉིས་དེ་གཅིག་གི་ནང་ འཁོད་ ན་ཆ་འདི་ལས་དྲག་ཚུགས། ན་ཆ་འདི་ ཤུགས་སྟེ་ དར་བྱབ་འབྱོར་ཡོད་པའི་ས་ཁོངས་ནང་གི་མི་རྒྱ་གིས་ རང་སོའི་ འབྲུང་རྒྱ་འདི་ བཀོལ་ཏེ་འབྲུང་དགོ།

cholesterol	ཆོལ་ཇུས།	འག་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཕ་ཕྱན་མང་རབས་ཅིག་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ཆོལ་ལུ་གི་ཇུས་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཆོལ་ཇུས་འདི་ ཆད་ལས་ བཀལ་བ་ཅིན་ དོན་ཉིང་གི་ནད་གཞི་འཐོབ་ནི་གི་ ཉེན་ཁ་ ཡོད།
chlorosis	འག་ཉམས།	འག་གི་ཁམས་ཕྲན་དམར་པོ་འདི་ དགོ་པའི་ཆད་ལས་ མར་ ཉམས་འབྱུང་བའི་ན་ཚ།
choke	སྒོད་མ་ཐོགས་ནི།	ཟས་དང་ རྩ་རྩུང་གང་རུང་ སྒོད་མི་རྩུང་རྩུང་ནང་འབྱེལ་ཏེ་ སྒོད་མ་བསུབ་ནི་ ཡངན་ སྒོད་མ་ཐོགས་ནི།
cholecystitis	སྒྲང་འཕུ།	ཆབ་གསང་བསྐྱུས་པ་སྒོད་སའི་སྒྲང་འཕུ།
cholecystectomy	སྒྲང་འཕུ་གཤག་ བཅོས།	ནད་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཆབ་གསང་བསྐྱུས་པའི་སྒྲང་འཕུལ་ ལ་འབད་མ་བརྟུབ་འབྱུང་མི་ཚུ་ བརྟེན་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་འབད་ བའི་གཤག་བཅོས།
cholelith	མཁྲིས་རྩོ།	ཆབ་གསང་བསྐྱུས་པའི་སྒྲང་འཕུ་ནང་ལུ་ ཆོས་རྟོ་ཡངན་ མཁྲིས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཆགས་པའི་ནད་གཞི་ཅིག།
cholera	བཤལ་བཅུག་ནད།	རྩུ་མ་ནག་རྩུ་ནང་ལུ་ ནད་འབུབ་ བཟ་ཁྱི་འཕམ་གྱི་འཕམ་འཕམ་ ཀྲོ་ལེ་འཕམ་ཐེར་མི་གིས་ གཞོད་པ་བཀལ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཆབ་གསང་རྩུས་པ་བཤལ་ནི་དང་ ཁ་ལས་སྒྲུག་ནི་སྐགས་བྱུང་ བའི་ནད་གཞི་ཅིག།
cholesterol	ཆོལ་ལུ།	ཆོས་རྟོ་ཚུ་ནང་ལུ་ ཉམས་བཅུགས་ནི་དེ་ལུ་པ་ཡོད་པའི་ ཇུས་འཕམ་ཅིག།
cholestasis	མཁྲིས་བཀག་ག།	མཁྲིས་པའི་རྟོད་ན་ལས་ མཁྲིས་པ་པར་ཚུ་འབྱུང་མ་ཚུགས་པར་ བཀག་པ།
chromateloipsia	ཆོས་ཞར།	མིག་གི་དབང་པོ་གིས་ ཆོས་གཞི་དོ་ཕྱེ་མ་ཚུགས་པ་འབྱུང་བའི་ ནད་གཞི།

chronic diseases	ཡུན་རིང་ནད་གཞི།	ཡུན་རིང་མ་སྟེ་ན་བའི་ནད་གཞི།
cicatrix	མན་གྱི།	མ་བཏོན་པའི་བཤུལ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གུ་ལུས་པའི་ མའི་བཤུལ།
ciliary muscle	མིག་ཟ།	མིག་གི་དབང་པོའི་སྒྲིམ་རྒྱུ་མཛུ་མའི་ནིའི་རྩས་པ་ཡོད་པའི་མིག་ཏྲ་ ནད་གི་ཟ།
cirrhosis	མཆིན་ནད།	གཞོན་རྒྱུ་གང་རུང་ལུ་བཏོན་ཏེ་ མཆིན་པའི་གནས་སྤངས་སྒྲི་ སུ་འགྱུ་སྟེ་ ལཱ་ལེགས་ཤོམ་འབད་མ་བརྟུབ་འགྱུ་བའི་ མཆིན་ པའི་ནད་གཞི་ཆབས་ཆེན་ཅིག་ཡིན།
citric acid	སྦྱར་རྩས།	ཤིང་འབྲས་རྩམ་རུང་དང་ རྒྱུན་འབྲུམ་རྒྱ་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་ དོབ་སྦྱར་སྟེ་ཡོད་པའི་ཟས་བཟུང་ཅིག།
calvicle	གཉའ་རུས།	ལྷག་གོའི་རུཏྲ།
clean	གཙང་ཏྲོག་ཏྲོ།	དེག་པ་མེད་པར་ ཉིང་སངས་སང་ཡོད་མི།
cleft lip	ཁ་ཤོ་རལ།	ཁའི་ཡ་མཚུང་ད་ མ་མཚུགས་རུང་རལ་ཏེ་ཡོད་པ། ནད་འདི་ གཤག་བཙུག་གི་ཐོག་ལས་ བཙུག་ཁ་རྒྱབ་རྒྱུགས་པའི་ནད་ ཅིག་ཡིན།
clinic	སྦྱན་བཙུག་ཁང། སྦྱན་ཁང།	ནད་གཞི་གང་རུང་སྦྱན་བཙུག་ཁང་པའི་སྦྱན་ཁང་རྒྱུང་བ།
clinical pathology	སྦྱན་དཔྱད་རིག་པ།	སྦྱན་བཙུག་གི་དོན་ལུ་ ནད་རིག་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཐངས་ཀྱི་ རིག་པ།
clitoris	བྱ་ཡི།	འདྲོད་ཆ་ལངས་ནི་གི་རྩས་པ་ཡོད་པའི་ མོ་མཆན་གྱི་ཆ་ཤས་ ཅིག།
clofazimine	ཀློལ་ཡ་ཇི་མུ་ཡིན།	མཛེས་ནད་བཙུག་ཁ་རྒྱབ་ནི་གི་སྦྱན་བཙུག་
clotrimazole	ཀློལ་ཏེ་མུ་ཇི་ཡ།	པགས་ཀོ་དང་ མོ་མཆན་གུ་རྩམ་བཏག་སྟེ་ གཞོན་པའི་ནད་

		གཞི་སྒྲིག་ས་བཅས་ནི་དེ་ན་ལུ་དབྱར་ནི་གི་སྒྲན་ཅིག
clot	ཁྲག་ཆིགས། ཁྲག་འཁྱུག་པ།	ཁྲག་འདི་ ཨ་རྟག་དང་མ་འདྲམ་སྟེ་ སྐ་པག་པ་ཐལ་སྟེ་ ཆིགས་མ་སྟེ་འགྱུ་བའི་དོན།
clunis	ཨ་བྱག་སྒྲང་ཆིག	ཨ་བྱག་གི་གཡས་གཡམ་གྱི་སྒྲང་ཆིག
coagulation	ཁྲག་འཁྱུག	ཁྲག་འཁྱུག་སྟེ་སྒྲོང་བ།
coaguloviscosimeter	འཁྱུག་ཚད་འཇལ་ ཆས།	ཁྲག་འཁྱུག་ནི་དེ་དོན་ལུ་ ཅུས་ལུན་ག་དེ་མ་ཅིག་འགོ་རམ་ཡིན་ ན་ འཇལ་ནི་གི་ཅ་ཆས་ཅིག
cocaine	ཀོ་ཀེ་ན།	ཀོ་ཀེ་འདྲབ་མ་ལས་བཟོ་བའི་བཟི་སྒྲན་ སྦྱོད་པ་ཅན་ ལང་ ཤོར་ཐལ་ནི་གི་རུས་པ་ཡོད་མི་ཅིག
codeine	ཞི་སྒྲན།	སྒོ་བཀག་ཐབས་དང་ མགུ་རྟོ་གི་ན་བྱག་སྒྲིག་ས་འཛོམས་ནི་གི་ སྒྲན་ཅིག
cold	ཚ་རིམས།	བསིལ་ལུ་བརྟེན་རྟེ་ འཐོབ་པའི་རིམ་ཚད།
cold sores	ཁ་མ།	ནད་འབྱབ་ ཏར་ཕིས་ལུ་བརྟེན་རྟེ་ ཁའི་ནད་ན་དང་ཁ་མ་ཆུ་གུ་ ཐོན་པའི་མ།
colectomy	དཀར་རྩུ་གཤག་ བཅོས།	གཤག་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ གཞོད་པ་བྱུང་ཡོད་པའི་རྩུ་མ་ དཀར་རྩུ་འི་ ཆ་ཤས་གང་རུང་བརྟོག་སྟེ་བཅོས་ཁ་རྩུབ་པའི་སྒྲན་ བཅོས།
cold storage	བསིལ་མཛོད།	ཁྲག་དང་སྒྲན་རིགས་ཚུ་ མེད་མ་འགྱུ་བར་བཞག་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ སྦྱོང་ཆ་བྱོད་དམའ་བྲག་ཡོད་མི་ཅིག
cold-weather itch	བསིལ་གཡལ།	གནམ་གྱང་བའི་སྐབས་ལུ་ གཟུགས་གཡལ་འབྱེད་ན་ཆ། དེ་གི་ སྐབས་ལུ་གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་ཨ་རྟག་དང་བྱེད་པ་ད་ སྐམ་གྱོ་ གྱོ་ཆ་སུ་གཅིག་འགྱུ་ཡིན། ན་ཆ་འདི་ གཙོ་བོ་ མི་ལོ་ན་ ཆས་མི་ཚུ་གི་རྒྱུ་ལུ་ཐོག་པ་ཡིན། པགས་ཀོ་སྐམ་གྱོ་གྱོམ་

འགྲེམ་དང་གཅིག་ཁར་ ཆ་ཤར་རེ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་གི་
སྒྲན་བཅས་འདི་ གཙོ་བོ་དབུ་སྒྲན་ ཞེ་གི་ཞེས་ ཡང་ན་
ཇིང་ག་གི་སྒྲན་རིགས་དབུ་དགོ།

colectomy	རྒྱ་མ་གཤག་བཅས།	གཤག་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ནད་གཞི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མའི་སྒྲན་ བཅས་འབད་བ།
colic	རྒྱ་གཞེར།	གཙོ་བོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མ་གཞི་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ བ་བའི་ན་རྒྱག
collar-bone	ཕྱག་ལྷ་རུས་རྒྱ།	ཕྱག་ལྷ་རུས་རྒྱ།
colon	རྒྱ་མ་དཀར་རྒྱ།	རྒྱ་མ་ནང་ཁོལ་རྒྱ་ལས་ དང་པ་ཡོད་པའི་ནང་ཁོལ།
colonic irrigation	ཡོལ་རྒྱ་འཕྲུ་བ།	རྒྱ་ནང་སྒྲན་རྒྱ་སྒྲུགས་སྒྲེ་ བཟོ་ཡོད་པའི་ རྒྱ་མའི་ཐོག་ལས་ ཡོལ་བཤལ་བཏང་ནི་གི་སྒྲན་རྒྱ་ཆེ་བ།
colostrum	ཨོམ་དང་བ།	ཨ་ལུ་སྒྲེས་ཆར་ཞིན་མ་ལས་ ཨ་མའི་གི་ཨོམ་གྱི་ནང་ལས་དང་པ་ ཐོན་པའི་ཨོམ་བཀྲ་ག་སེར་པོ་འཆམས་སུ་གཅིག་སྒྲེ་ཡོད་མི།
colour bilndness	ཆོན་ཡོང་།	མིག་རྩ་གིས་ ཆོས་གཞི་འདྲེ་བཟེ་མ་རྒྱུགས་པ།
colpagia	རྒྱ་རྒྱག	མོ་མཆན་གྱི་ཡོག་པའི་རྒྱག
colpatitis	རྒྱ་མ་རྒྱས་པ།	རྒྱ་གྲུ་ཐོན་ཡོད་པའི་ མ་གཉན་རྒྱས་པ།
coma	དབུ་མེད་པ།	དབུ་མ་མེད་པ་འགྱུ་བའི་དོན། ནད་གཞི་ཡང་ན་ གཞོད་པ་ གཞན་ལུ་བཏོན་རྒྱེ་ ཉིམ་གཅིག་ ཡང་ན་ བདུན་ཕྱག་ ཡང་ན་ ལྷན་ ཡང་ན་ ལོ་སྒྲེ་ དབུ་མ་མཆོར་བ་ལུས་པ། དབུ་མ་མེད་འགྱུ་ཡོད་པའི་ནད་པ་རྒྱུ་ དབུ་མ་མ་ལོགས་རྒྱུ་ ཆོད་ སྒྲན་ཁང་ནང་ལུ་སྒྲེ་བཅས་ཐབས་འབད་དགོ། ལྷ་རམ་ གྱི་ནད་ཡོད་པའི་མི་འདི་ སྒྲན་བཅས་མ་འབད་བཅིན་ དབུ་ མེད་པ་འགྱུ་ཞིན་ཉེན་ལ་ཡོད།

comatose	བློ་མེད་གནས་སྐབས།	བློ་མེད་པའམ་ཆེར་ནི་མེད་པར་སྤོང་པའི་ཡུན།
	སྐབས།	
comedo	དྲུངས་བྱེམ་ཁ་གནད།	གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གུ་ཐོན་པའི་ དྲུངས་བྱེམ་ ཁ་གནད་གསལ་ སྤོང་ཡོད་མི་ཅིག།
comminute	ཆག་དགུམ།	རུ་ཏོ་བྱེམ་སྤོང་དགུམ་པ།
complication	དཀའ་རྙོག།	དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས།
compounder	སྒྲན་པ།	སྤྱིར་བཏང་སྒྲན་པ་ཟེར་མི་ རྒྱུ་འཛོམས་རུང་དེས་ནངས་ པར་སྒྲན་བྱིན་མི་ལུ་སྒྲན་པ་ཟེར་བཏགས་ཅུག།
compounding room	བསྐྱུ་སྤྱོད་ཁང་མིག།	སྒྲན་རིགས་བསྐྱུ་ཞིན་མ་ལས་བཟོ་སྤྱོད་འབད་སའི་ཁང་མིག།
community unit	མི་སྡེའི་སྡེ་པ་ལྟེ་སྡེ།	ས་གནས་ནང་གི་སྡེ་པ་ལྟེ་སྡེ།
conceive	ཨ་ལུ་ཆགས་ནི།	མངལ་ནང་ཨ་ལུ་ཆགས་པ་ ཡངན་ ཨ་ལུ་སྐྱེས་ནི་ཆགས་པའི་ དོན།
conception	མངལ་ཆགས།	མི་དང་སེམས་ཅན་མོའི་རིགས་ཚུ་གི་མངལ་ནང་ལུ་ སྤོང་སོན་ སྤྱི་འབག།
	སྤྱི་འབག།	ཚུད་དེ་ ཨ་ལུ་ཆགས་པ།
condition	གནས་སྐབས།	ནད་པའི་གནས་སྐབས། གནས་སྐབས་ཚུ་བས་སུ་ཡངན་ཉེན་ཁ་ཆེ་ སུ་ ཡངན་ཉེན་ཁ་ལས་ཐལ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པ།
condom	མཚན་ལྷུང་པ།	ལུས་འབྲེལ་ལུ་བརྟེན་པའི་ནད་གཞི་ཚུ་བཀག་ཐབས་དང་ཨ་ལུ་ བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལུས་འབྲེལ་འབད་བའི་སྐབས་ སྤོང་ མོའི་མཚན་མ་ མཛེད་དང་སྤྱི་ལུ་བརྟེན་མི་གི་ཁ་ཆས་ཅིག།
condyloma	མཛེར་པོ།	ཨ་ལུ་ཡངན་སྤོང་མཚན་དང་མོ་མཚན་གྱི་ མཐའམ་བདའ་སྤོང་ སྤྱི་བའི་ མཛེར་པོའི་རིགས།
congenital diseases	ལྷན་སྐྱེས་ནད་གཞི།	ཨའི་གི་མངལ་ལས་སྐྱེས་བའི་བསྐྱང་ལས་ ཉམས་གཅིག་ཡོད་

པའི་ནད་གཞི།

conjoined twins མཆོ་མ་མཉམ་ ཨ་ལུ་མཆོ་མ་ གཟུགས་གཅིག་ཁར་སྦྲར་དྲེ་ཡོད་མི།
འབྱར་མ།

conjunctivitis མིག་ནད་ཀྱི་རིགས་ བཙོས་ཐབས་ཡོད་པའི་མིག་རྩོག་ནད་གཞི་ཅིག
ཅིག

consciousness དྲན་པ། སེམས་ཀྱི་དྲན་ཤེས།

constipation ཨ་བ་བསྐྱམས་པ། ཨ་བ་ས་ཀྱག་སྡེ་ཐོན་པའི་གནས་སྤངས་གཅིག་ལུ་སྦྲབ་ཡིན།
ཨ་བ་བསྐྱམས་པའི་ནད་གཞི་འཐོབ་མའི་ནད་པ་འདི་ལུ་ ཨ་བ་
ལེགས་ཤོམ་སྡེ་འཐོན་འགྱོམ་བདུབ་དང་ སྡེ་མ་བདེམ་ཚུ་
བྱུང་མ་ཡིན། ཨ་བ་གཏང་ནིའི་ཆད་འདི་ རང་གི་གཟུགས་
ཁམས་སྦྱིང་ཉིང་དང་འཁྲུལ་མ་ཡིན་པ་ད་ གཟུགས་ཁམས་སྦྱིང་
སྦྱི་དང་བདེ་རྩོག་རྩོ་འབད་ཡོད་མི་གི་ མི་མང་ཤོས་གཅིག་གིས་
ཉིམ་གཅིག་ལུ་ ཨ་ཕ་ཆར་རེ་གཏང་མ་ཡིན་རུང་ ལ་ལུ་གཅིག་
གིས་ ཉིན་གཉིས་ ཡང་ན་ ཉིན་གསུམ་རེ་བར་ན་ཨ་བ་
ཆར་རེ་ཡང་གཏང་མ་ཡིན། ཨ་བ་བསྐྱམས་ཏེ་ ན་བའི་ན་ཆ་
ཟེར་མི་འདི་ བདུན་ཕྱག་གཅིག་ནང་ལུ་ ཨ་བ་ཆར་གསུམ་བ་
ཉུང་མ་ཅིག་ལས་བརྒལ་ཏེ་ འཐོན་མ་བདུབ་མི་ལུ་སྦྲབ་ཡིན།
ཨ་བསྐྱམས་ནི་འདི་ བཞེས་སྦྱོ་སོར་བཟའ་མི་དང་ ཡང་ན་
སྦྱན་བཙོས་ཀྱི་དོན་ལུ་བཟའ་བའི་སྦྱན་རིགས་ ཀྲོ་རྩོན་ ལ་
སོགས་ལུ་བརྟེན་དྲེ་བྱུང་སྤིད།

consultation གྲོས་བསྐྱུན། བསྐྱུན་གྲོས་འབད་བ།

contact lens གསལ་མཐོང་ཤེལ། གསལ་མཐོང་ཤེལ་ཟེར་བའི་མིག་ཤེལ་འདི་ མིག་རྩོག་ནད་ན་
བརྩུགས་ཏེ་ ཁྱོན་བའི་མིག་ཤེལ།

contagion	ནད་འབྲུ། འབྲུ་ནད།	ནད་གཞི་ཐོབ་ཡོད་པའི་མིའི་གཟུགས་གྲུང་ བད་ཀྱང་རེག་མི་ ཡངན་ ལག་པ་སོགས་ལྟོག་པའི་སྐབས་ལུ་ འབྲུ་བའི་ནད་ གཞི།
contagious	འབྲུ་བའི། འབྲུ་ཉེན་ཅན།	ནད་གཞི་ཡོད་པའི་མི་གི་གཟུགས་གྲུ་ལྟོག་པའི་སྐབས་དང་ ནད་གཞི་ཡོད་པའི་མི་དང་གཅིག་ཁར་གདོང་སྒྲོར་འབད་ གྲོ་ སྐབས་པའི་སྐབས་ དེ་ལས་ ཆོམ་མ་དང་ ཡ་ཆོག་རྒྱབ་པའི་ སྐབས་ལུ་ གཞན་ལུ་སྤེལ་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ནད་གཞི།
contaminate	བཙོག་པ་ཞུགས་ནི། གྲིབ་ཐོག་ནི།	བཙོག་གྲིབ་ཐོག་ཡོད་པ།
contraception	སྦྱེ་འཁོག།	ཨ་ལུ་ཆགས་ནི་ལས་བཀག་ཐབས།
contusion	བརྒྱུགས་འགྲམ། འགྲམ།	གཟུགས་ཀྱི་ཕྲགས་ཀོ་མ་བརྟོག་པར་ཡངན་མ་བཅད་པར་སྦྱོན་ ཐོག་མི། རྫོང་ཁེ་ལག་པ་དོའི་འོག་ཚུད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བརྒྱུངས་འགྲམ་སྦྱོར་སྤེལ་ཐུག།
convalesce	གཟུགས་ཁམས་ གསོ་ནི།	ན་གཞི་གང་རུང་ན་བའི་བལྟལ་ལས་དང་ ནད་གཞི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཤག་བཙོས་འབད་བའི་བལྟལ་ལས་གཟུགས་ཁམས་ཨ་རྟག་ ཏེ་ལུ་གསོ་ནི།
convex lens	འབྲུར་ཤེལ།	ཕྱི་ལྷ་ འབྲུར་འབྲུར་སྤེལ་ ཐོན་ཡོད་པའི་ཤེལ།
convulsion	བྲན་གརྟོར།	གཞོད་པ་གང་རུང་གིས་ གཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་གི་ རྩ་ཚུ་བསྐྱམས་ གཏང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གནས་སྐབས་ཅིག་ བྲན་པ་མེད་པ་འགྱུ་བའམ་མེད་པ་འགྱུ་བ།
cooler	བསིལ་འཕྲུལ།	བསིལ་རྟོང་རྟོ་སྤེལ་བཞག་ནི་ ཡངན་ བསིལ་རྟོང་རྟོ་བཟོ་མིའི་ རྟོད་ཆས་ཡངན་འཕྲུལ། སྤྲན་ཁང་ནང་ལུ་ཁྲག་གི་སྦྱིན་པ་བྱིན་ མི་ཚུ་ གཟུགས་ཁར་ལུ་དགོ་པའི་ ཁྲག་ཚད་ལས་བརྒལ་ཏེ་ མར་ཉམས་འགྱུ་བའི་ནད་པ་ཚུ་དང་ རྒྱེན་དན་གང་རུང་ལུ་

		བརྟེན་ཏེ་ གཞུགས་ཁར་ལས་ གྲག་ལེ་ཤ་ཤོར་བའི་ནད་པ་ཚུ་ ལུ་ གྲག་ཚབ་བརྟེན་ཏེ་གི་དོན་ལུ་ གྲག་མཛོད་ནད་ལུ་ གྲག་ཚུ་མཛོད་མ་འགྱེ་བར་ སྤྱང་བཞག་ནི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་ འཐབ་པའི་ བསེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་འཕྲུལ་ཆས་ཅིག
corn	ཤ་འབྱར།	ཀླང་མའི་མཚུབ་མོ་གྲུ་ ཐོན་པའི་ཤ་འབྱར་སྟ་གྲ།
cornea	མིག་ཕྱགས།	མིག་རྩོ་གི་ཕྱགས་གོ། མིག་རྩོ་གི་ཕྱགས་གོ་འདྲི་གིས་ མིག་གི་ དབང་པོའི་ མཛོས་ཆས་རྒྱུང་མ་གཅིག་སྟོན་མ་མེན་པར་ མིག་ གི་དབང་པོ་ལུ་ ཕྱིའི་སྟོན་ ཐལ་སྤང་དང་འོད་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ ལས་ སྤྱང་ཐབས་ཡང་འབད་མ་ཡིན།
coronary	སྤྱིང་དང་འབྲེལ་བའི་ སྤྱིང་གི་	དོན་རྩིང་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི། དོན་རྩིང་གི་རྩ་ ཟེར་དོ་ བཟུམ། དོན་རྩིང་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་ཆོག་བརྟེན་པའི་ཆོག
coronary arteries	རྩིང་རྩ།	དོན་རྩིང་ནད་ལུ་གྲག་བཟམ་སྟེལ་འབད་མི་གི་གྲག་རྩ།
coronary care unit (ccu)	སྤྱིང་ནད་ཚབས་ཆེན་ སྟེ་ཕྱན།	དོན་རྩིང་གི་ནད་གཞི་ཚབས་ཆེན་ཕོག་མི་དང་ དོན་རྩིང་གི་ གཤག་བཅོས་འབད་ཡོད་པའི་ ནད་པ་ཚུ་བས་ཆེན་ཚུ་ སྤྱན་ བཅོས་འབད་མི་གི་ སྤྱན་ཁང་གི་སྟེ་ཕྱན་གཅིག
coronary thrombosis	སྤྱིང་རྩ་བསྐབ་པ།	དོན་རྩིང་ནད་ལུ་ གྲག་བཟམ་སྟེལ་འབད་མི་གི་ཁ་རྩ་ནད་ལུ་ གྲག་ཕྱགས་སྟེ་བསྐབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གྲག་བཟམ་སྟེལ་འབད་ མ་ཚུགས་འགྱུ་བ།
cor pulmonale	སྤྱིང་ནད།	སྟོལ་ ཡངན་ སྟོལ་ནད་གི་གྲག་བཟམ་མི་གི་ ཕྱིའི་གུ་ཕོག་ པའི་ནད་གཞི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དོན་རྩིང་ལུ་ཕོག་པའི་ན་ཚ།
corpse	རྩོ་ ཕུང་མ།	ཤི་ཤིམ་གི་རྩོ།
corpulence	རྒྱགས་རྩོ་རི་རི།	ཉམས་ཚད་ལས་བརྒལ་ཏེ་ཡོད་མི།

corpuscle	ཁམས་ཕྲན།	ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྲན་དཀར་དམར་གང་རུང་ཅིག
cortex	ལྷད་པའི་དར།	ལྷད་པའི་མཐའ་སྒོར་ཏེ་ དར་བཟུམ་འབད་ཡོད་པའི་ ལྷད་པའི་ ཆ་ཤས་ཅིག
costae	ཕྱི་བས་སྒྲོ།	ཕྱི་བས་སྒྲོ་རྩྱུ་ཁལ་ག་ཅིག་བཞིའི་མིང།
costalgia	ཕྱི་བས་སྒྲོ་ན་བྱུག	ཕྱི་བས་སྒྲོ་ལུ་ཕོག་པའི་ན་བྱུག
cot death	གཉིད་གླི།	གཉིད་ཡོག་ས་ལས་འཕྱོ་རྒྱུང་སྟེ་གླི་བ།
cottage hospital	གྲོང་གསེབ་སྒྲན་ ཁང།	གྲོང་གསེབ་ནང་ལས་ཡར་ཡོད་པའི་སྒྲན་ཁང་རྒྱུང་བ།
cotton	ཀ་བལ། སྤྲིན་བལ།	སྤྲིན་ཁང་ནང་ལུ་མ་སོགས་སྤུ་རས་རྒྱབ་ནི་དང་ གཟུགས་ཀྱི་ ཕྲགས་ཀོ་སོགས་འཕྲུག་ནིའི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་མི།
cotton wool	ཀ་བལ། སྤྲིན་བལ།	སྤྲིན་ཁང་ནང་ལུ་མ་སོགས་ སྤུ་རས་རྒྱབ་ནི་དང་ གཟུགས་ བཅོས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བརྟོན་ཡོད་པའི་མ་རིགས་ཚུ་ནང་ལས་ ཁྲག་དང་ནག་ དེ་ལས་ རྒྱ་སོགས་འཕྲུག་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱ་ཀ་ བལ་ལས་བཟོ་བའི་ ཡོ་ཆས་ སྤྲིན་བལ།
couching	མིག་བཅོས་ཐབས་ རིག	མིག་ཏྱི་གི་ཡིང་ཏྱིག་ལུ་ གཞོད་པ་ཕོག་པའི་སྐབས་ལུ་ སྤྲིན་ བཅོས་འབད་ནིའི་ཐབས་ཤེས་ཅིག
coumarin	འབྲུག་བཀག	ཁྲག་ཚུ་མཐུགས་པར་ འབྲུག་མ་བཟུག་པར་བཞག་ནིའི་ ཇུས་རིགས་ཅིག
cough	སྒྲོ་འབར།	སྒྲོ་ཁོག་དང་དོན་ག་ཅིག
counter	འབྲེལ་སྟེགས།	སྤྲིན་དང་སྤྲིན་ཡིག ཁྲག་སོགས་ཀྱི་སྤྲིན་ལུ་ལེན་ནིའི་དོན་ལུ་ འབྲེལ་བ་འཐབ་སའི་སྟེགས།
counter measure	བསྐྱོག་ཐབས།	ནད་གཞི་ལས་དྲག་ནིའི་ཐབས་ལུ་ སྤྲིན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་

		བསྐྱོག་ཐབས་འབད་ནི།
cramp	ཅ་སྒྲིལ། ཉ་འགྱུར།	ཀླང་དང་ཕོམ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་གི་ ཅ་སྒྲིལ་བའི་དོན། དེ་གི་ སྐབས་ལུ་བྱུག་སྒྲོམ་ཡོད།
cranial nerves	ཁྲད་མཐུད་ཙ།	ཁྲད་པ་དང་ཐད་ཀར་དུ་མཐུད་དེ་ཡོད་པའི་ཅ་རྒྱས་་༡༤།
cranium	ཐོད་པ། ཀ་པ་ལི།	མགུ་རྟོ་ནང་གི་ ཁྲད་པ་དང་ དེའི་ཆ་ཆས་ཚུ་ ཕྱིའི་གཞོད་པ་ ལས་ སྤང་མི་གི་མགུ་རྟོ་གི་ཕྱི་ཁའི་རུ་རྟོ་ བོར་བོ་བབུམ་སྤེ་ཡོད་ མི་གཅིག།
critical	ཆ་བས་ཆེན། ཉེས་སོག་ལུ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ན་ཆའི་གནས་སྤངས། ཆ་བས་ཆེ་བའི།	
crotch	དུམ་མྲ།	གཟུགས་གཡས་གཡོན་གྱི་ རྟེན་པའི་འོག་གི་ གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ ཤས།
croup	ཨ་ལུ་འཁྱོ་ནད།	ནད་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་ བྱང་གཏོང་ལེན་ ཚུལ་དང་མཐུན་མ་སྤེ་ འབད་མ་ཚུགས་པའི་ རད་གཞི་ཅིག་ཡིན། རད་གཞི་འདི་ སྤྱིར་བཏང་ལུ་ ཨ་ལུ་སྤྱེས་ལོ་༡༥ལས་་ལུ་ནད་གཞི་གཅིག་ ཡིན། རད་གཞི་འདི་ནད་འབྱུང་ སྤྱི་རྒྱ་མི་གིས་བཀལ་ཤ་ ཡིན། རད་འབྱུང་འདི་གིས་ སྤྱོམ་དང་སྒྲོད་མ། དེ་ལས་ རྟེན་ གནས་སོགས་སྤོ་བཅུག་པ་ཡིན། རད་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡོད་པའི་ ཨ་ལུ་ཚུ་གིས་ རྟེན་འཁྱོ་ཉེན་ཁ་ལྡན་པའི་བབུམ་སྤེ་ཀྱང་ཡིན་མ་ཆད་ ཁོང་ཚུ་ རྫོང་འབར་རྒྱབ་ནི་དང་ བྱང་གཏོང་ལེན་འཇམ་རྟོང་རྟོ་ སྤེ་འབད་མ་ཚུགས་པའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་མ་ཡིན། རད་གཞི་འདི་ ཤུགས་སྤེ་མེད་པ་ཅིན་ ཨ་ལུ་འདི་ བྱིས་ནང་ལུ་རང་ སྤོན་ བཙོས་ཚུ་འབད་ཚུགས། རྟེན་གཞི་ལེན་པའི་ གནས་སྤངས་ གྱིས་ བྱང་གཏོང་ལེན་ལུ་ཕན་ཐོག་ཚུགས་པ་ཡིན།
crown	སོའི་ཆ་ཤས་ཅིག།	མིག་གིས་མཐོང་ཚུགས་པའི་སོའི་ཆ་ཤས།

crown & bridge	སོ་ཤན་དང་སོ་ཤབ།	སོ་རག་རོག་གཏང་སྒྱུ་མི་དང་། སོ་འི་བར་ན་ས་སྟོང་ཐོན་སྟེ་སོ་ རག་རོག་འཕྱོ་མི་ཚུ་ཕྱང་ནི་འདི་དོན་ལུ་ སོ་འི་གུ་ཤན་རྒྱབ་སྟེ་ཕྱང་ བའི་གསོ་བའི་ཐབས་རིག་ཅིག
crown & bridge room	སོ་ཤན་དང་སོ་ཤབ་ ཁང་མིག	སོ་ཤན་དང་སོ་ཤབ་རྒྱབ་སའི་ཁང་མིག
cssd	གཉན་བཀག་ཅ་ ཆས་བཀམ་སྟེལ་ ལས་ཁུངས།	གཉན་རྒྱབ་ནི་ལས་བཀག་ཚུགས་པའི་ཅ་ཆས་བཀམ་སྟེལ་ འབད་མི་གི་སྒྲན་ཁང་གི་ལས་ཁུངས་ཅིག
cut	༡ མ། ༡ བརྟོག་ པ། གཅད་པ།	ཅ་ལ་སྟོད་སག་ས་གཅིག་གིས་ གཟུགས་ཀྱི་ལྷགས་ཀོ་གུ་ བརྟོག་པ་ཡང་ན་གཅད་ཡོད་པ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷགས་ཀོ་བརྟོག་ པ་ཡང་ན་ གཅད་ད་པའི་སྐབས་ཁྲག་ཐོན་མ་ཡིན། ཡིན་རུང་ བརྟོག་ཡང་ན་གཅད་ཡོད་པའི་མ་འདི་གུ་ སྒྲིང་སྒྲིང་འབད་ཨེབ་ བཞག་པ་ཅིན་ཁྲག་ཐོན་ནི་ལས་བཀག་ཚུགས།
cunt	སྟུ། མོ་མཚན།	ཡམ་སྟུ་གི་མཚན་མ།
curable	བཙོ་ཐབས་ཡོད་པའི། དྲག་བདུབ་པའི། སངས་བདུབ་པའི།	བཙོ་ཐབས་ཡོད་པའི་ནད་གཞི། བཙོ་ཐབས་ཚུགས་པའི་ནད་གཞི། དྲག་བདུབ་པའི། སངས་བདུབ་པའི།
cure	དྲག་ནི། བཙོ་ནི།	ནད་གཞི་ལས་དྲག་ནི་དང་ནད་གཞི་བཙོ་ཐབས་ལ་རྒྱབ་པའི་དོན། བཙོ་ཐབས་རྒྱབ་ནི།
cyesis	བྱུ་མཆེད་མ།	ཕོ་ཕྱ་ནང་ལུ་ཨ་ལུ་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས།
cylinder	རྒྱ་ཇི།	སྟོག་རྒྱུང་གི་རྒྱ་ཇི་བཟུམ།
cylinder room	སྟོག་རྒྱུག་རྒྱ་ཇི་ ཁང་མིག	སྟོག་རྒྱུག་རྒྱ་ཇི་འི་བཞག་སའི་ཁང་མིག

cyst

ཚུ་བསགས།

གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་རུང་གི་ ནང་ན་ཚུ་བསགས་ཏེ་ རྟོག་
 རྟོག་རིལ་རིལ་འབད་ཆགས་ནི་ཡང་ན་སྟོནི། ཚུ་བསགས་མི་
 འདི་གཙོ་ཕོ་ གཟུགས་ཀྱི་ཕྲགས་ཀོ་དང་ཨོམ་ དེ་ལས་
 མངལ་ནང་གི་སྟོང་སྟོང་གུ་ཆགས་པའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན། ཚུ་
 བསགས་འདི་ནད་གཞི་འཇམ་སུ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ ནད་གཞི་
 ཚུ་བས་ཅན་ལུ་མི་འགྱུར། ཚུ་བསགས་ལ་ལུ་གཅིག་རུང་འཆོ་
 གིས་ ཚུ་བསགས་ཡོད་མི་འདི་ཁབ་སོབ་སྟེ་ཚུ་བརྟོན་གཏང་
 ཞེན་མ་ལས་ སྟོ་སྟོཔ་གཞོབ་འབྱོ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཚུ་བསགས་
 འདི་སྟོམ་ཡང་ན་ ན་རྒྱག་ཡོད་པ་ཅིན་ ན་ཆ་འདི་གཤགས་
 བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་བརྟོན་གཏང་བརྟབ་ཡིན།

cystoscopy

རྒྱང་འཕུལ་བརྟག་
 འཕུལ།

ཆབ་གསང་བསྐྱུ་པའི་རྒྱང་འཕུ་བརྟག་དབྱེད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་
 ལག་ལེན་འཐབ་པའི་འཕུལ་ཆས་དྲུང་ཅུང་ཕུ་སི་སི་མགུ་རྟོ་ཁར་
 མེ་ཡོད་མི་ཅིག་

(Dd)

dactylitis	མ་གཉན་རྒྱབ་པ།	རྒྱུ་ལག་གི་མཚུབ་མོ་གུ་ལུ་ཡོད་པའི་མ་ ཉེང་བཀལ་སྒྱུ་སུ་འགྱུར།
dactylus	ངང་ལག་ཅན།	རྒྱུ་ལག་དང་ལག་པའི་མཚུབ་མོའི་བར་ན་ བྱ་འདམ་བྱའི་རྒྱུ་ མའི་མཚུབ་མོ་གཅིག་ཁར་འབྱེལ་བའི་ཤ་སྒྲིབ་བབྱུམ་བཏག་ ཡོད་པ།
daft	ཅ་རྒྱས། སྒྲིང་གོ།	ཁ་སྒྲིབ་མ་ཤེས་མི། སེམས་ཀྱི་མཚོ་མ་ཤེས་མི།
daltonism	ཆོས་ཞར།	མིག་རྟོ་གི་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ཆོས་གཞི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་མི་གི་ དབང་ པོ་ལུ་ཐོག་ཕྱགས་རྟེ་ ཆོས་གཞིའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་མ་རྒྱགས་པ་འགྱུར་ བའི་མིག་རྟོ་གི་ནང་གཞི།
dandruff	སྒྲོབ།	མགུ་རྟོ་ཁའི་སྒྲོབ། སྒྲོབ་འདི་ མགུ་རྟོ་གི་པགས་ཀོ་ཆད་ལས་ བཀལ་རྟེ་བཏགས་མི་ལུ་བརྟེན་རྟེ་བྱུང་མ་ཡིན། དེ་ལས་སངས་ ཐབས་འདི་ཡང་ སྒྲོབ་བཏག་ནི་ལས་བཀག་རྒྱགས་པའི་ལུས་ པ་ཡོད་པའི་ སྒྱ་རྒྱུ་ལེབ་ཤེན་ལུ་འདི་རིགས་རྒྱ་ལག་ལེན་ འཐབ་དགོ།
dapsone	ཤེབ་སོ་ནི།	མཛོ་ནད་བཅས་ཁ་རྒྱབ་ནི་ལུ་ཡན་པའི་སྒྲན།
dark room	སྒྲན་ཁང། སྒྲོག་པར་སྒྲོག་པར་གྱི་བརྟན་ཤོག་རྒྱ་འཕྲུ་སའི་ཁང་མིག་ནག་བྱང་བྱང། འཕྲུ་སའི་ཁང་མིག་	
date rape	སྒྲན་ཐོག་དབང་བཅོང་ ལུས་འབྲེལ།	ཆང་ལ་སོགས་པའི་ནང་ འདོད་ཆ་ལོང་ནིའི་སྒྲན་སྒྲུག་བྱིན་ ཞིན་ལས་འབད་བའི་ལུས་འབྲེལ།
day	ཉིན་ཞག ཉིན་མ། ཉུས་ཡུན་རྒྱ་ཆོད་༡༧། ཞག རེ་གཟའ།	

day surgery	དུས་ཐུང་གཤམ་ག་ བཅོས།	གཤམ་བཅོས་མ་འབད་བའི་རྟེ་མ་དང་འབད་ཚར་བའི་བཤུལ་ ལུ་ སྒྲན་ཁང་ནང་ལུ་ ཞག་སྤྱོད་མ་དགོ་པའི་གཤམ་བཅོས།
dead	ཆེ་འདས།	གྲོང་མི། ཤི་མི།
deaf	བྱ་རྒྱགས།	ནུམ་ཅོག་གི་མེད་པ།
deafen	བྱ་རྒྱགས་བཟོ་ནི།	ནུམ་ཅོག་གི་མེད་པ་བཟོ་བ།
deafness	མ་གོ་བའི་རང་བཞིན།	ནུ་བའི་དབང་པོ་ལུ་ རྒྱུན་ཡོད་མི་ཡང་ན་ གོ་གསལ་མི་ལུ་བརྟེན་ རྟེ་ མ་གོ་མ་འགྱུར།
deafness	ནུ་བའི་དབང་པོ་མ་གོ་ བའི་རང་བཞིན།	ནུམ་ཅོ་ལུ་ཚག་ཆགས་ནི་ཡང་ན་ མ་པ་ལས་མ་གོ་བའི་རྒྱུན་ བའི་རང་བཞིན།
death bed	ཤི་ས།	ཆེ་ལས་འདས་སའི་ས་གནས།
death certificate	ཆེ་འདས་ལག་ཁྱེར།	རྒྱ་མཚན་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་རྟེ་ ཤི་ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་ རོ་སྦྱར་གྱི་ དོན་ལུ་ རྒྱ་འཆོ་གྱིས་ མཚན་རྟགས་བཀོད་དེ་བྱིན་པའི་ལག་ ཁྱེར།
death rate	ཤི་ཚད།	ཡོ་གཅིག་ནང་ལུ་ ས་གནས་གཅིག་ནང་ལུ་ མི་སྤྱོད་ཕྱག་ གཅིག་ལས་ ག་དེམ་གཅིག་ཤི་ཡོད་པ་ཨིན་ན་གི་ ཚད་བརྟན་ ཐངས་གྱི་ལམ་ལུགས་གཅིག་
decay	རུལ་བ།	རྒྱུང་མ་ཐལ་རྟེ་ མེད་པ་ཐལ་བའི་དོན།
decompensation	མ་འཕྲོད་པ།	གནས་སྤངས་འགྱུར་བཅོས་འགྱུར་མི་ལུ་གཟུགས་གྱི་ཆ་ཤས་ཚུ་ གིས་འཁྲུལ་མ་རྒྱུགས་པའི་གནས་སྤངས།
defective	སྒྱོན་ཅན།	རང་བཞིན་མེན་པར་སྒྱོན་ཡོད་མི། དཔེར་ན་རྟ་ཀླང་ལག་ལུ་སྒྱོན་ ཕོག་ཡོད་པ། མིག་རྟོ་ལུ་སྒྱོན་ཕོག་ཡོད་པ།

defibrillation	སྒྲིག་ཟེར་ལག་ལེན།	དོན་ཉིང་ལཱ་མ་འབད་མིའི་གི་ནད་པ་ཚུ་གི་ དོན་ཉིང་ལཱ་འབད་ བཅུག་ནི་གི་ཐབས་ལུ་ ནད་པའི་བྱང་ཁོག་གུ་ སྒྲིག་མེ་ལུ་ བརྟེན་པའི་ ཟེར་བྱགས་བཀལ་བ།
deficiency disease	ཟས་བཅུད་ཉམས་པའི་ ནད་གཞི།	གཟུགས་ཁར་ལུ་དགོ་པའི་ཟས་བཅུད་ཆད་སྟེ་ མ་འཐོབ་མི་ལུ་ བརྟེན་པའི་ན་ཚ།
defloration	ལ་གསར་སྟེག་པ།	ཡམ་སྒྱ་གསར་སྟེད་རྒྱབ་ཚར་བ།
defluvium	སྒྱ་འབུད།	མགུ་ཉོ་གི་སྒྱ་བུད་འགྱུར་བ།
deformity	སྒྱུ་ཞུགས།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་ སྒྱུ་ཞུགས་ཏེ་ ཚུལ་དང་ མ་མཐུན་མ་འགྱུར་པའི་དོན། དཔེར་ན་ ཀྲངས་གཡས་གཡོན་ ལུ་ སྒྲོམ་རྒྱུ་ཞུགས་པ།
degeneration	ཉམས་པ།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ དབང་ལོ་གང་རུང་ ལཱ་འབད་ནིའི་ རྒྱུ་པ་མེད་པ་འགྱུར་བ།
degree	རྟེན་ཅི་ ཚད།	དོན་ཚན་འཇལ་ནི་གི་ཚད་གཞི་ཅིག
dehydrate	རྩ་སྐྱམ་ནི།	བཤལ་ནད་ལ་སོགས་པའི་ ནད་གཞི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ཁའི་རྩ་སྐྱམ་ནི།
dehydrated	རྩ་སྐྱམ་སྐྱམ།	བཤལ་ནད་ལ་སོགས་པའི་ ནད་གཞི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ཁའི་རྩ་སྐྱམ་སོང་སོང་མ།
dehydration	རྩ་སྐྱམ་པ།	གཟུགས་ནད་གི་རྩ་སྐྱམ་པ། གཟུགས་ཁར་ལས་རུལ་ནག་ཐོན་ མི་དང་ བཤལ་ནད་ཐོབ་མི་ དེ་ལས་རྩ་ མ་འབྱུང་མི་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་རྩ་སྐྱམ་པའི་ནད་གཞི་ ཅིག
dejecta	ཡ་བ།	ཆབ་གསང་རྒྱུ་པ།
dejection	སེམས་ནད།	སེམས་ལུ་སྒྱོ་བ་འབྱུང་སྟེ་ན་བའི་ན་ཚ།

delirium	སེམས་འཛབ་འཛུབ།	སེམས་ཁར་ལུ་ ཚ་འབྱུངས་ཕྱགས་མི་ ཡངན་ ཏུག་རིགས་ ཚུད་མི་ ཡངན་ སེམས་ནུམ་རྟོག་ལང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སེམས་འཛབ་འཛུབ་གཏང་བའི་ན་ཚ་གཅིག
delirium tremens	ཆང་བཞག་ལུ་བརྟེན་ པའི་སེམས་ནད་གཅིག	ཆང་ཚད་ལས་བཞག་ཏེ་ འཐུང་བའི་བཟུལ་ལུ་ ཆང་ཚད་བཟོ་ པའི་སེམས་ནད་གཅིག རྟེ་འཐུང་མི་དང་ ཡངན་ ཐེངས་ཕྱག་གཅིག་གྱ་ ཆང་བཅད་ མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སེམས་ལུ་ཕྱག་པའི་ནད་གཞི་གཅིག ནད་ གཞི་འདི་གི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ མི་སོ་སོ་ལུ་མ་འདྲམ་སྟེ་ བྱུང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཚུ་ཡང་ མི་ལུ་གཅིག་ལུ་ གཉིད་ ལྷག་མ་བཏུབ་འགྱེ་ནི། ཅིག་ཟུག་ལངས་ནི། མགུ་ཐོབ་ཐོབ་ འགྱེ་ནི། རྫོད་འབར་རྒྱབ་ནི་དང་ འཕམ་འཕམ་སྟེ་བཟི་སྒང་ སོགས་བྱུང་མ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གི་བཙས་ཐབས་ཚུ་ཡང་ འགྲོས་ཀྱིས་སྟེ་ཆང་འཐུང་ནི་གི་ཚད་ མར་ཕབ་རྒྱབ་ནི་དང་། སྒྲན་བཅོལ་རྩི་འཛི་པེ་ཞེས་ཚུ་བྱིན་ཐོག་ལས་ སྒྲན་བཙས་ འབད་མ་ཡིན།
delivery	སྟེ་བ།	ཡའི་གི་མངལ་ལས་ ཏུས་ཚོད་ཚང་ཏེ་ཕྱེ་ཁར་ཐོན་པའི་གནས་ སྐབས།
delivery kit/birth kit	སྟེ་ཆས་སྟོན།	ཡལུ་སྟེས་བའི་སྐབས་ལུ་ ཏུང་འཚོ་དང་སྒྲན་གཡོག་པ་ཚུ་ གིས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་འདོན་ལུ་དགོ་པའི་ ཅ་ཆས་ཚུ་ བཙུགས་བཞག་སའི་སྟོན།
delivious	སེམས་གནས་པ་ མེད་པ། འཆལ་ལ་ གོ་ན། འཆལ་ལོ།	རང་གི་སེམས་རང་གིས་ བདག་འཛིན་འབད་མ་ཚུགས་པའི་ མེད་པ། འཆལ་ལ་ གོ་ན། འཆལ་ལོ།
demented	གནས་པ་མེད་པ།	སེམས་གཏན་གཏན་མེད་པ།

dementia	བླ་ཉམས་ཁྲད་ནད།	བླ་པ་ཉམས་འབྱོ་བའི་ཁྲད་པའི་ནད་གཞི་ཅིག
dengue (fever)	ཁྲེང་གླི། ཚད་ནད།	ཟན་དོམ་གྱིས་སོ་བདུབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་པའི་ ཚད་པའི་ ནད་གཞི་དྲག་པག་ཅིག
dens	སོ།	ལའི་ནད་གི་སོ།
dentagra	༡༽ སོ་བྱུག ༡༽ འཛིན་མ།	༡༽ སོ་འི་ན་བྱུག ༡༽ སོ་འབལ་ནི་འཛིན་མ།
dental	སོ་འི། སོ་བཅོས་ཀྱི།	སོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲན་བཅོས་དང་ན་ཚ། སོ་དང་འབྲེལ་བའི།
dental caries	སོ་རུལ་བ།	སྤྲན་གྱིས་ཟ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སོ་རུལ་བ།
dental department	སོ་བཅོས་ལས་ཁུངས།	སྤྲན་ཁང་ནད་ལུ་ སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ ནད་རིགས་དང་ན་ཚ་ བཅོས་ཁ་རྒྱབ་མི་འུ་ལས་ཁུངས།
dental hygienist	སོ་འི་གཙང་སྤྲུགས་ མཁས་མཆོག	སོ་གྲུ་ཆགས་ཡོད་པའི་ དྲེགས་པ་ཚུ་འཕྲུག་ནི་དང་ སོ་དང་ སོ་འི་ཉི་ཏུ་ཚུ་ ག་དེ་སྤྲེ་བདག་འཛིན་འབད་དགོཔ་ཨིན་ན་ཚུ་གི་ སྤྲུབ་སྟོན་འབད་ནི་ལུ་ མཁས་མཆོག་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ སོ་འི་དྲུང་ འཛོ།
dental surgeon	སོ་བཅོས་མཁས་ མཆོག	སོ་དང་སོ་འི་ཉི་ཏུ་དང་ འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་འམ་ ན་ཚ་བཅོས་ ཁ་རྒྱབ་མི་དང་ སོ་དང་སོ་འི་ཉི་ཏུ་ ག་དེ་སྤྲེ་བདག་འཛིན་ འཐབ་དགོཔ་ཨིན་ན་གི་སྟོར་ལས་ བཀག་ཐབས་ཀྱི་ སྤྲུབ་བྱ་ ཅིན་མི་གི་དྲུང་འཛོ།
dentalgia	སོ་བྱུག	སོ་འི་ན་བྱུག
dentin	སོ་འི་ཕྱི།	སོ་འི་དོན་ལུ་ཁག་ཆེ་བའི་ཕྱི་ཅིག
dentist	སོ་བཅོས་མཁས་ མཆོག སོ་འི་དྲུང་འཛོ།	སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཚ་བཅོས་ནི་ལུ་ མཁས་མཆོག་སྤྱོད་ཡོད་ པའི་དྲུང་འཛོ།

dentistry	སོ་དཔྱད་རིག་པ།	སོ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཅ་ཚ་དང་སྒྲན་བཅས་ཀྱི་སྒོར་ལས་ ལྷབ་ ནི་ཡོད་པའི་ཆོས་ཚན།
dentures	སོ་ཆ་བ།	སོ་འབྲུབ་ཀྱིས་བཟའ་སྟེ་ འབལ་བའི་ཤལ་ལུ་ གསོ་དཔྱད་ རིག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཐོག་ལས་ སོ་ཆ་བ་བཅུགས་པའི་དོན།
deodrant	རྩི་སངས།	གཟུགས་ཀྱི་རྩི་མ་ཚུ་བཀག་ནིའི་སྒྲན།
deontology	གསོ་བའི་ཀུན་སྒྱུད།	གསོ་བའི་ལཱ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ཆོག་མ་ཆོག་གི་ནུམ་གཞག་ ལུ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ ཆོག་མ་ཆོག་གི་ནུམ་གཞག་
depersonalization	རང་རྩོམ་ཤེས་པ།	ཁྲད་པ་གུ་གཞོད་པ་མོག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རང་ག་ཡིན་ན་རྩོམ་ ཤེས་པ་འགྱུར་བ།
depilatory	འབལ་སྒྲན།	སྒྲུ་འབལ་ནི་གི་སྒྲན།
depression	སེམས་ནད།	སེམས་ལུ་མ་བདེ་མ་བའི་ཆོར་སྒྲུབ་བྱུང་བའི་ སེམས་ཀྱི་ན་ཆ་ གཅིག་ཡིན། སེམས་ནད་ཐོབ་ཡོད་པའི་མི་འདི་ལུ་ སེམས་སྒྱུ་ ནི་དང་གཞི་ནི་ཡང་སྒྲེ་མ་ཚུགས་པ་ ཡངན་ ཐབས་ཟད་པའི་ཆོར་ སྒྲུབ་བྱུང་མ་ཡིན། སེམས་ནད་ཐོབ་ཡོད་མི་ མང་ཤོས་ གཅིག་གི་ནི་ཡང་འབད་ནིའི་ སྒྲོ་བ་མེད་པ་འགྱུར་ཡིན། སེམས་ནད་འདི་ སེམས་ཁམས་བསྐྱབ་སྟོན་འབད་ཐོག་ལས་ དང་ ཡངན་ སྒྲན་བྱིན་ཐོག་ལས་སྒྲན་བཅས་འབད་དགོ།
dermatitis	པགས་ནད།	གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད། པགས་ཀོ་གི་ནད་ གཞི་འདི་ རིགས་རྒྱུད་ལས་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་སྲིད་ནི་ཡིན་རུང་ ལ་ལུ་གཅིག་གི་ཐད་ཁར་ གཟུགས་ཁར་མ་འཕྲོས་པའི་རྒྱས་ རིགས་ རང་སེའི་མཐའ་འཁོར་ལུ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལུ་ ཡང་ ནད་གཞི་འདི་ཐོབ་སྲིད། པགས་ཀོ་འདི་ན་ཆའི་རྒྱགས་མཚན་ཚུ་ ཡང་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གཡའ་ནི་དང་ སྐམ་གྲོ་གྲོ་འགྱུར་ ཡངན་ འགག་ནི་ དེལས་ འཕྲལ་འཕྲལ་སྟེ་ར་མ་འཐོན་ནི་

ལ་སོགས་པ་ཚུ་བྱང་མ་ཡིན།

dermatologist	ཕགས་ནད་མཁས་མཚན།	ཕགས་ཀོ་གི་ནད་གཞི་གི་སྐོར་ལས་མཁས་པ་སྦྱང་ཡོད་པའི་བྱང་འཛོ།
dermatology	ཕགས་ནད་རིག་པ།	ཕགས་ཀོ་ནད་གཞི་གི་སྐོར་ལས་ལྷབ་ནི་གི་ཆོས་ཚན།
dermatosis	ཕགས་ནད་སྦྱིར་བཏང་།	ཕགས་ནད་སྦྱིར་བཏང་གི་མིང།
dermis	བར་ཕགས།	གཟུགས་ཀྱི་ཕགས་ཀོ་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཡོད་མི་ལས་བར་ནའི་རིམ་པ་འདི་ལུ་སྦྱབ་ཡིན། བར་ཕགས་འདི་ནང་ཁག་ཅུ་དང་ཅུ་འཇུག་དེ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་སྦྱུའི་ར་ཚུ་ཡོད།
desmalgia	སྦྱུལ་ཅ་ན་བྱག	རྩུ་རྩུ་གཅིག་ཁར་སྦྱུལ་མི་གི་ཅུ་འཇུག་པ་གང་རུང་ཕོགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱང་བའི་ན་བྱག
desquamation	ཕགས་འཁྱལ་བ།	གཟུགས་ཀྱི་ཕགས་ཀོ་འཁྱལ་བའོ་བ།
detergent	འདག་རྩལ།	ཟློག་པ་དང་བཙོག་པ་གང་རུང་འདག་ནི་དང་ནད་འབྱུང་སོགས་པ་གསལ་ནི་འདི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྦྱང་ལེབ་སོགས།
detoxification	སྦྱོས་རྩལ་བཀག་ཐབས་སྦྱོན་བཙོས། རྩུག་བཙོན་ཐབས་རིག	ཆང་དང་ཏམ་ཁུ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོས་རྩལ་སྦྱོད་ནི་བཞག་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོན་བཙོས།
detoxify	རྩུག་བཙོན་ནི།	གཟུགས་ནང་ལུ་ཆང་དང་ཏམ་ཁུ་སྦྱོས་རྩལ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་སྦྱོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཚུད་ཡོད་པའི་ལངས་ཤོར་ཐལ་བའི་རྩལ་རིགས་བཙོན་གཏང་ནི།

45

		འདི་ བདུན་ཕྱག་གཅིག་ལུ་ ཆར་གསུམ་རེ་རྒྱབ་དགོ།
dialysis	ཁྲག་སེལ།	མཁལ་རྟོག་ ལཱ་མ་འབད་མི་ཚུ་གི་ཁྲག་ནང་ལས་ ཚུ་བཏོན་ གཏང་ནི་འི་སྒྲན་བཅོས།
dialysis unit	མཁལ་རྟོག་ལས་ཆབ་ སྡེ་ཕྱན།	མཁལ་རྟོག་ལཱ་མ་འབད་མི་ཚུ་གི་ ཁྲག་ནང་ལས་ཚུ་བཏོན་ གཏང་ནི་གི་ སྒྲན་བཅོས་འབད་མའི་སྡེ་ཕྱན།
diaper	ཨ་གདན།	ཡུན་རིང་མོ་སྡེ་བཞག་བརྟབ་པའི་ ཨ་ལུ་སྒྲམ་སྡེ་ཚུ་གི་ཨ་ གདན།
diaphragm	ཤ་རིམ།	གྲོ་ཕ་དང་རྒྱ་མ་གི་བར་ན་ལུ་ དབུགས་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ཡོད་ པའི་ཤའི་རིམ་པ།
diarrhoea	བཤལ་ནད།	ཨ་བ་རྩ་བཟུམ་འབད་བཤལ་ཏེ་ ན་བའི་ན་ཆ་ཅིག་ བཤལ་ ནད་འདི་ ཟས་དུག་ཚུད་མི་དང་ རྩ་ལུ་གཞི་ད་པ་ཕོགས་མི། ཡང་ན་ ཕོ་ཕ་ནང་མ་བདེ་བའི་གནད་རེ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལུ་ བྱུང་མ་ཡིན། ཨ་བ་དུགས་སྡེ་བཤལ་མི་འདི་གིས་ གཟུགས་ ནང་ལུ་དགོ་པའི་རྩ་དང་ ཆུ་འི་རིགས་ཚུ་ཐོན་འབྱོར་སྡེ་ དགོ་ པའི་ཚད་ལས་མར་ཉམས་འབྱུང་ཡིན། དེ་འབད་ཕ་ལས་ དེ་ ཚུ་གི་ཆབ་བཙུགས་ནི་འི་ཐབས་ལུ་ འཐུང་ནི་གི་རིགས་ག་དེ་ མང་མང་འཐུང་དགོཔ་དང་ ཆབ་གསང་ཆད་མ་བརྟབ་པའི་ སྐབས་ལུ་ ཆབ་གསང་ཆད་བཙུག་ནི་གི་ སྒྲན་ཁབ་བཙུགས་ ནི་ཡང་ན་ སྒྲན་ཟ་དགོ།
diarrhoeal training unit	བཤལ་ནད་སྒྲན་བཅོས་ སྦྱང་བཅའ་སྡེ་ཕྱན།	བཤལ་ནད་འཐོབ་པའི་སྐབས་ལུ་ག་ཅིར་འབད་དགོཔ་ཡིན་ན་ གི་སྒྲོར་ལས་གསལ་བའི་སྒྲུབ་སྟེན་འབད་མའི་སྡེ་ཕྱན།
diathermy	རྫོད་བཅོས།	རྫོད་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ ནད་གཞི་དང་གཞི་ད་རྩ་ཕོག་ ཡོད་མི་ཚུ་ བཅོས་ཁ་རྒྱབ་པའི་ སྒྲན་བཅོས།
dick test	དམར་ཚད་བཞག་	དམར་ཚད་ཡོད་མེད་བཞག་དཔྱད་འབད་ཐངས་ཅིག་

དཔྱད།

didymalgia	ཕྱིག་པའི་ན་བྱུག	ཕྱིག་པ་དོག་ལུ་ཤོག་པའི་ན་བྱུག
die	ཤི་ནི།	ཆེ་ལས་འདས་ནི།
diet	ཟས། བཞེས་སྒོ།	ཟ་བའི་ལྟ་དང་ཟས།
dieter	ལྟ་ཕབ་མི།	ཉམས་བདགས་ནི་ལས་བསྒྲོག་ཐབས་ལུ་ བཞེས་སྒོ་ཚད་བཟོ་ སྟེ་ བཟའ་མི།
dietetics	ཟས་བཅུད་རིག་པ།	ཟས་རིགས་དང་ དེ་ཆུ་ལས་ཐོབ་པའི་བཅུད་ཀྱི་སྒྲོར་ལས་ ལྟ་ནི་ཡོད་པའི་ཆོས་ཚན།
dietician	ཟས་བཅུད་མཁས་པ།	ཟས་བཅུད་ཀྱི་སྒྲོར་ལས་ མཁས་པ་སྦྱང་ཡོད་མི།
digest	ཟས་བཟུ་ནི།	བཞེས་སྒོ་བཟུ་ནི།
digestible	བཟུ་འཇམ་པའི།	བཟུ་འཇམ་པའི་ བཞེས་སྒོ་ཟེར་དོ་བཟུམ།
digestion	ཟས་བཟུ།	ཟས་རིགས་བཟུ་བའི་དོན།
digestive	ཟས་བཟུ་གི། ཟས་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཤོམ་ནང་ལུ་བཞེས་སྒོ་འམ་ ཟས་ བཟུ་དང་འབྲེལ་བའི།	རིགས་ལྷ་ནི་དོན་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རིགས།
diphtheria	སྒོད་ནད།	དབུགས་གཏོང་ལེན་འབད་མ་ཚུགས་པ་འབད་འགྱུ་བའི་སྒོད་ མའི་ནད་ཅིག ནད་གཞི་འདི་ ནད་འབུབ་བཟུ་ཁྱི་རི་ཡའི་ རིགས་ ཀོར་ནི་བཟུ་ཁྱི་རི་ཡམ་ཁྱི་བ་ཐེ་རི་ཡ་ཟེར་མི་འདི་གིས་ བཀལ་ཤ་ཡིན་མ་དང་། ནད་གཞི་འདི་ སྦྱིར་བཏང་ལུ་ ཨ་ལུ་ ཚུ་ལུ་ཐོབ་ཡིན། ནད་འབུབ་འདི་གིས་ སྒོད་མའི་ནད་ལུ་ཡོད་ པའི་ སྦྱིད་ལྷགས་ལུ་གཞོད་ཞིན་མ་ལས་ དེ་གིས་བུང་གཏོང་ ལེན་འབད་ནི་དང་ བཞེས་སྒོ་ཟ་བའི་སྐབས་ལུ་ མ་བདེ་ལག་ ལ་ཆོར་བཅུག་པ་ཡིན། ནད་འབུབ་འདི་ནད་ལས་ ཐོན་པའི་

		དུག་འདི་གིས་ རོན་ཉིང་གི་རྩ་རྒྱས་དང་། ལྷན་པའི་གཞུང་གུ་ གཞོད་པོ་ཡིན་མ་ལས་ནད་གཞི་འདི་ སྤྲན་བཅས་མ་རྒྱབ་པ་ ཅིན་ ཉེན་ལ་སྤོམ་ཡོད།
diplopia	གཉིས་མཐོང་།	ཅ་ལ་གཅིག་ལས་བརྒྱལ་མེད་རུང་ གཉིས་སྤྲེ་མཐོང་བའི་མིག་ རྩོག་རྒྱུན།
disability	༡༽ དབང་པོ་སྦྱོན་ ༡༽ གཟུགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་གང་རུང་ལུ་སྦྱོན་པོ་གསལ་པ། ཤུགས། མིག་རྩོ་ཞར་ཤ། རྣམ་ཅོ་བྱ་རྒྱལ་ ལ་སོགས་པ། ༢༽ ཡན་ལག་སྦྱོན་ ༢༽ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་སྦྱོན་པོ་གསལ་པ། ཀར་ ཤུགས། ལག་ཞམ་འགྲོ་བ་སོགས།	
disabled	༡༽ དབང་པོ་སྦྱོན་ ༡༽ གཟུགས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་གང་རུང་ལུ་ སྦྱོན་རྒྱབ་ནི། མིག་ ཅན། རྩོ་ཞར་ཤ། རྣམ་ཅོ་བྱ་རྒྱལ་ ལ་སོགས་པ། ༢༽ ཡན་ལག་སྦྱོན་ ༢༽ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་སྦྱོན་རྒྱབ་ནི། ཀར་ ཅན། ལག་ཞམ་འགྲོ་བ་སོགས།	
disease	ནད། ན་ཚ། ནད་ནད་གཞི་ཟེར་ ནད་སྦྱིར་བཏང་གི་མིང་ཡིན། དཔེར་ན། རྩྱུང་ གཞི། མགུ་ཡུ་འཁོར་ཏེ་ན་མི་འདི་ ནད་གཞི་རྒྱུང་ཡིན། ས་ག་ར་ སེར་པོ་སྤྲེ་མཐོང་མི་འདི་ ནད་གཞི་མཁྲིས་པ་ཡིན་ཟེར་དོ་ བརྩམ།	
disinfectant	གཉེན་སྦྱོན་སེལ་བྱེད།	ནད་གཞི་ཐོབ་ནི་ལས་བཀག་ཐབས་ལུ་ ནད་འབྱབ་སོགས་ བསད་ནི་འདི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྤྲན་ཅིག་ བྱིམ་ནང་ གི་ཐིང་གཞི་དང་ རྩྱུང་ཆས་གསལ་བཞག་ས་ལས་ཕར་ འབྱབ་ བསད་ནི་གི་སྤྲན་རྒྱགས་ཏེ་ རྩྱུང་ཆས་ཞིན་མ་ལས་ ནད་འབྱབ་ བཀག་ཐབས་འབད་དགོ།
disk	བར་ཤབས།	ཆོགས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་ཀྲུམ་ཀྲུ་གི་ཤབས།

dislocation	ཆོག་དཀྲུག	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཆོག་དཀྲུག་ཡོད་མི་འདི་ བྱུང་འཆོ་བརྟོན་དགོ།	ཁྱད་ལག་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དཀྲུག་པ། ལོགས་ཏེ་བརྩྭགས་ནིའི་དོན་ལུ་
dismemberment	ཡན་ལག་གཅད་ བརྟུབ། བཅད་བརྟོག	གཙོ་བོ་རྒྱུ་བཅས་སོགས་ཕོགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཁྱད་ལག་བརྟོག་གཏང་བ།	
dispensary	༡ སླན་སྦྱོར་ཁང་། ༢ སླན་སྦྱོར་ཁང་། ༣ སླན་ཁང་རྒྱུ་ཀླ།	༡) སླན་ཁང་ནང་ལུ་སླན་ལེན་སའི་ས་ཁོངས། ༢) སླན་བཟོ་ས། ༣) ཆ་རིམས་ལ་སོགས་ཀྱི་ནད་གཞི་རྒྱུ་ཀྱའི་རིགས་བཅོས་ སའི་སླན་ཁང་།	
displacement	ཆོགས་འབལ།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་རྒྱ་འབལ་ནི།	
dissect	བརྟོག་ནི། གཅད་ནི།	བརྟོག་དཔྱད་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་དོན་ལུ་ གཅད་ནི།	བརྟོག་ནི་དང་ཡང་ན་
distillation	སྒྲངས་བཅག	ཁྱུ་བ་གི་རིགས་ སྒྲངས་ལུ་འགྱུར་བརྩྭག་ཞིན་མ་ལས་ སྒྲངས་འདི་བསེལ་ཕོག་ བརྩྭག་སྟེ་ཁྱུ་བ་འབད་བཅག་པ།	ཉིང་སངས་བཟོ་ནིའི་དོན་ལས་བཀོལ་ཏེ་
diuresis	ཐུན་ད།	ཆབ་གསང་བསྐྱུས་པའི་ནད་གཞི། གསང་བསྐྱུས་པ་གཏང་དགོས་འབྱུང་བའི་ནད་གཞི།	འཕྲལ་འཕྲལ་སྟེ་ར་ཆབ་
dizziness	མགུ་གཡུག་འཁོར་བ།	མགུ་གཡུག་འཁོར་ནི་འདི་གཙོ་བོ་ བ་ལུ་སྦྱོན་ཕོགས་པའི་སྐབས་ལུ་བྱུང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ན་ལྷན་པའི་ནད་ལུ་དགོ་པའི་ཁྱུ་བ་གི་ཆད་ལངས་སྟེ་ མ་འཐོབ་པའི་སྐབས་ལུ་བྱུང་མ་ཡིན། ཡིན་རུང་འཕྲལ་འཕྲལ་སྟེ་མགུ་ གཡུག་འཁོར་ནི་འདི་ནད་གཞི་གི་རྟགས་མཚན་ཡང་ཡིན་ མིན།	མི་གི་ཆད་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་

dna	ཅ་རྒྱུས་རེ་རེ་གི་སྐྱུག་ རྒྱུས་རིགས་འདི་གིས་ རང་གི་བརྒྱུད་པ་སྟོན་མ་ཡིན་ ནང་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱུས་ ཅིག
doctor	བྱུང་འཛོ། བ་ཆ་ཕོགས་པའི་མི་ཚུ་ལུ་ སྤྲན་བཙས་འབད་མི་གི་མི།
doctor's chamber	བྱུང་འཛོའི་བཞུགས་ བྱུང་པ་ཞིབ་དཔྱད་རྒྱུ་ལུ་འདི་དོན་ལུ་ བྱུང་འཛོ་བཞུགས་སའི་ ཁང། བྱུང་བཞུགས་ཁང་མིག དཔྱད་ཁང།
documentation unit	ཡིག་ཆས་སྟེ་ཕྱན། སྤྲན་ཁང་དང་འབྲེལ་བའི་ ཡིག་ཆས་ཀྱི་རིགས་བཞག་སའི་ ཁང་མིག
domatophobia	ནང་འདྲོག བྱུང་སྟོན་ བྱུང་མ་གྱི་ནང་ན་སྟོན་ནི་ལུ་ འདྲོག་བྱུག་ཡོད་པ། འདྲོག་བྱུག
donor	ཞལ་འདེབས་པ། ཞལ་དང་ གཞན་གཞུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ ཞལ་འདེབས་སྟེ་བྱིན་ མི་གི་མི།
donor room	ཞལ་འདེབས་གནང་ ཞལ་སོགས་ཞལ་འདེབས་བྱིན་སའི་ཁང་མིག སའི་ཁང་མིག
doraphobia	སྐུ་འདྲོག སྐུ་ལུ་འདྲོག་པའི་ནད་གཞི།
dose	ཐུན་ཆད། སྤྲན་ཟ་ཐེངས་རེ་གི་ཆད་གཞི།
down's syndrome	སྐྱོང་ཅ་ ཅན་གྱི་མི་ཚུ་གི་ཅ་རྒྱུས་ནང་ལུ་ རིགས་རྒྱུན་གྱི་ཁམས་ ཕན་ཐེབས་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མི་འདི་ཚུ་ བྱི་གཞུགས་དང་ ནང་སེམས་གཉིས་ཆ་རའི་ཐད་ཁར་ སྐྱིར་བཏང་མི་ཚུ་དང་ མ་ འདམ་སྟེ་འོངམ་ཡིན། སྐྱོང་ཅ་ ཅན་གྱི་མི་ཚུ་གིས་ ཁོང་རའི་ དོན་ལུ་དགོ་པའི་ལཱ་ཚུ་ སྐྱར་ནི་དང་ཤེས་ནི་ལུ་ སྐྱིར་བཏང་གི་ མི་དང་བྱེད་པ་ད་ ཅུས་ཚོད་ཐེབས་འགོ་རམ་ཡིན། དེ་བཟུམ་ མི་འདི་སྤྲན་ཕོགས་ཏེ་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་ ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱོང་

		བདར་དང་རྒྱུ་བསྐྱེད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བཅོས་ཁ་རྒྱུ་ཚུགས།
dressng room	མ་བཅོས་ཁང།	མ་ སྒྲན་བཅོས་འབད་སའི་ ཁང་མིག།
drug	སྒྲན་རྩམ།	སྒྲན་བཅོ་ནིའི་རྩམ་སྒྲིབ།
duct	རྒྱུ་རྩུབ།	གཟུགས་ནང་ན་ རྒྱུ་ཡར་རྒྱུ་འཕྱོ་སའི་རྩུབ་ཏུ།
dumb	སྒྲིབ་གོ། སྒྲིབ་པ།	ཁ་སྒྲུབ་མ་ཤེས་མི།
duodenum	རྒྱ་སྒྲེ། རྒྱ་མ་ནག་རྒྱའི་རྒྱ་མ་ནག་རྒྱའི་མགོ། མགོ།	
duty room	སྒྲིག་གཞིག་ཁང་མིག།	ནད་པའི་སྒྲན་བཅོས་དོན་ལུ་ སྒྲིབ་རྒྱུ་བཅུ་ འོང་བའི་སྒྲན་པ་ རྒྱ་གི་སྒྲིབ་ས།
dy. superintendent	སྒྲེ་འཛིན་འོག་མ།	སྒྲན་ཁང་ཆེ་བ་རྒྱ་ནད་སྒྲན་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལུ་དང་སྒྲེ་ ཆོན་རྒྱ་ནད་ལྟ་རྟོག་འབད་མི་འགོ་དཔོན་འོག་མ།
dysentery	ཁྲག་བཤལ།	ཁྲག་བཤལ་འདི་རྒྱ་མ་དཀར་རྒྱ་ནད་ལུ་གནོད་པ་ཕོགས་མི་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན་མ་དང་ དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བཤལ་ནད་ཆབས་ ཆེན་ཐོབ་ནི་ཡིན་པའི་ཁར་ ཆབ་གསལ་དང་གཅིག་ཁར་ཁྲག་ དང་ལྷ་བ་བྱུང་ཐོན་མ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཕོས་ ནད་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་བཅུ་ནི་དང་ གཟུགས་ཁམས་མ་བདེས་འཕྱོ་སྒྲེ་ བྱོད་འབར་ཡང་རྒྱུ་བ་ཡིན། ཁྲག་བཤལ་འདི་ནད་འབྱུབ་བཅུ་ཁྲི་ རི་ཡ་དང་ གཞན་ནད་གཟུགས་བརྟེན་སྒྲིག་ཆགས་གང་རུལ་ བརྟེན་ཏེ་ཐོབ་ཡིན་མ་ལས་ རྒྱ་བཅོས་པ་འབྱུང་མི་དང་ཡང་ན་ བཞེས་སྒྲི་མེད་པ་ཐལ་ཐལ་ཕ་ཟ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཐོབ་ཡིན། གཙང་སྒྲུ་འཕྱོད་བསྐྱེད་ལེགས་ཤོམ་ཡོད་པ་ཅིན་ནད་གཞི་འདི་ བཀག་ཚུགས།
dysfunction	གཞིག་འབད་མ་	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་འབད་མ་བརྟུབ་འཕྱོ་བ།

བདུབ།

dysmenorrhea	ན་ཟུག་ཅན་གྱི་ཁླ་ཁྲག་ ཁླ་ཁྲག་ཐོན་པའི་སྐབས་ལུ་གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་ན་ཟུག་ཕྱག་ མི།
dyspepsia	བལྟ་མ་ཚུགས་པའི་ན་ བཞེས་སྒོ་བལྟ་མ་ཚུགས་པའི་ནད་གཞི། ཚ།
dysuria	ཚུགས་དང་ན་ཟུག་ ཆབ་གསང་བསྐྱས་པ་གཏང་མ་ད་བྱུང་བའི་ན་ཟུག་

(Ee)

ear	ནམ་ཚག	ཉན་ནི་གི་དབང་པོ། གོ་ནིའི་རྩམ་པ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅིག
earache	ནམ་ཚག་ན་ལྷག	ནམ་ཚག་ནང་ན་ མ་རུལ་བ་ཡང་ན་ རྒྱུ་གི་ཕྱི་ཁར་ མ་གཉེན་རྒྱུ་མི་དང་། ཡང་ན་ ཐེངས་ཤོགས་གཅིག་གྱུ་ རྒྱུ་གི་ བྱགས་སོར་འགྱུ་མི། ཡང་ན་ རྒྱུ་ཚག་ནང་ན་གི་རྒྱལ་པགས་ ཀྱིས་རྒྱུ་ཚག་སྤྱབ་མི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱུ་ཚག་གི་ནང་ ན་ལུ་ ར་ལྷག་ཤོག་པ།
eardrum	ན་པ།	ན་ཚག་གི་ནང་ན་ལུ་ སྒྲ་གོ་ནི་གི་རྩམ་པ་ཡོད་པའི་ རྒྱུ་དབང་པོ། རྒྱ་ར་འདི་ལུ་ རྒྱུ་ཤོག་པ་ཅིན་བྱ་རྒྱགས་འགྱུ་མ་ཡིན།
ear plug	ན་བསྐབས།	ཉམས་ཆེར་ཁག་ཁ་གི་ སྒྲ་སྒྲ་གོ་ནི་ལས་བཀག་ཐབས་དང་ རྒྱུ་མི་འཛུལ་ནི་གི་ཐབས་ལུ་ རྒྱུ་ཚག་ནང་ལུ་ བརྟུགས་པའི་ ཅམས།
ear wax	ནལ་སྤྱབས།	ནམ་ཚག་གི་ཨ་བ།
eat	ཟ	ལ་ནང་ལས་བཞེས་སྒོ་བ།
ecg (electrocardiogram)	ཨི་སི་ཇི།	དོན་ཉིང་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནི་གི་འཕྲུལ་ཆས་ཅིག
eclempsia room	སྒྱེ་མ་ཉེན་ཅན་ཁང་ མིག	ཨ་ལུ་སྒྱེ་མ་ཆུགས་པར་ཚུབ་བྱག་སྒྱེ་ཡོད་པའི་ནད་པ་ཚུ་ བཞག་སའི་ཁང་མིག
eczema	ཨེག་སི་མ། པགས་ཀོ་གི་ནད་ ཅིག	པགས་ཀོ་གི་ནད་གཞི་འདི་ མ་འཕྲོས་པའི་དངོས་པོ་གང་རུང་ གཟུགས་ཁར་རེག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། རྒྱུ་གཞི་འདི་ གཙོ་བོ་ སྤྱང་ལེབ། གནམ་གཤིས། མཐའ་འཁོར། རྒྱུ་ཆས། དབྱར་སྤོན་གྱི་རིགས། བཞེས་སྒོའི་རིགས། བགོ་ལ། རུལ་ ནག་ ལག་ཤུབས། གཟུགས་ག་སྟེ་གྱེ་དབྱར་མི། སེམས་ལུ་

ཆ་གྲངས་ཐོག་མི། དེ་ལས་ ནད་འབྲུབ་བཅའ་ཁྲི་རིམ་ཚུ་ལུ་
 བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། སྐྱེས་ནད་འདི་གི་གཞོན་ཆུང་ཚུ་ཡང་།
 སྐྱེས་ནད་ཤུགས་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ གཡའ་ནད་དང་།
 དབུགས་བསག་གི་ནད་ཚུ་འཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད། སྐྱེས་ནད་
 འདི་ རིགས་རྒྱུད་ལུ་བརྟེན་པའི་ ནད་གཞི་ཅིག་ཡང་ཡིན།
 སྐྱེས་ནད་འདི་ འབྲུ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་མེད། སྐྱེས་ནད་འཐོབ་
 པའི་ རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀོ་ གནས་
 མེད་ས་མེད་གཡའ་ནི་དང་ སྐྱེས་ཀོ་ཆ་ཤུགས་རྒྱབ་སྟེ་
 དམར་པོ་འབྱོ་བའི་ཤུལ་ལས་ སྐྱེས་ཀོ་ཤུགས་འབྱོལ་ཡིན།
 ནད་གཞི་འདི་ གཙོ་བོ་རྒྱུ་དང་ལག་པ། དེ་ལས་ གཞོན་
 ལར་འཐོན་མ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་སྐབས་ལུ་
 གཡའ་རྒྱག་གིས་སྟེ་ ཞག་ཉལ་མ་ཆུགས་པ་ཡང་འབྱོལ་ཡིན།
 ནད་གཞི་འདི་གི་ སྐྱེས་བཙུན་ཚུ་ཡང་ དང་པ་ གཡའ་ནི་ལས་
 གསང་ཐབས་ཀྱི་སྐྱེས་བཙུན་འབད་དགོཔ་དང་། གཡའ་ནི་ལས་
 སངས་ཐབས་ལུ་ བཞེས་སྟོ་ཁ་སྐྱེས་འབད་དགོ་པའི་རིགས་ཚུ་
 ཚུལ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ། འགས་འགས་པ་གསང་
 ཐབས་ལུ་ དབྱར་སྐྱེན་བྱིན་མི་འདི་དབྱར་དགོ།

edema	ཚུ་བསག	གཙང་སྐྱེ་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཚུ་རྒྱས་དང་ཁམས་ཐུན་གང་རུང་ ནད་ལུ་ཚུ་བསག་ནི།
edentate	སྐྱེ་མེད།	ལ་ནང་སྐྱེ་མེད་པ།
edeology	མཚན་རྟགས་རིག་ ས།	ཕོ་མཚན་དང་མོ་མཚན་གྱི་རྟོག་ལས་ ལྷབ་ནི་ཡོད་པའི་ཆོས་ ཚན།
edible	ཟ་བལྟུབ།	ཟ་བ་ལུ་ཉེན་ཁ་མེད་པའི་ཟས།
egg	སྐྱོང་སྐྱོན།	མི་དང་སེམས་ཅན་ཚུ་གི་ ལུ་བ་ནང་ཡོད་པའི་ ལ་ལུ་དང་ཕྱི་

65

embolism	ཁྲག་ཙ་བསུབ་པ།	རྒྱུ་གིས་སྒྲུང་ཕུ་རྒྱུ་གཅིག་དང་ ཡངན་ གཟུགས་ཀྱི་ཙ་ རྒྱུས་གཅིག་གིས་ ཁྲག་ཙ་བསུབ་མི་དང་ སྤྱིར་བཏང་ལུ་ ཁྲག་ཆོགས་ཆགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཁྲ་ཙ་བསུབ་མིའི་ནད་གཞི་ ཅིག་ཡིན། གལ་སྲིད་མགུ་ཏྲོ་གི་ཁྲག་ཙའི་ནད་ལུ་ དེ་བཟུམ་ མིའི་རྒྱུ་དང་བྱུང་བ་ཅིན་ རྒྱུ་དང་བྱུང་མིའི་མི་འདི་ལུ་ ཐངས་ ཐོགས་གཅིག་ལུ་ ག་ཅི་ཡིན་ན་མ་ཤེས་པ་འགྱུ་འོང། ནད་གཞི་ འདི་ སྤན་དང་ཁབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ སྤན་བཙོས་འབད་ཚུགས།
embryo	མངལ་ཕུག་ མངལ་སྐྱུམ།	མངལ་ནད་ལུ་ སྔ་མའི་ས་བོན་ འདྲེས་ཚར་ཞིན་མ་ལས་ གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལུ་ མ་བསྐྱར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུ་གྲ།
embryology	མངལ་གནས་ཨ་ ལུའི་རིག་པ།	མངལ་ནད་ལུ་ཨ་ལུ་ཆགས་ཐངས་ཀྱི་སྒྲོར་ལས་ ལྷབ་ནི་ཡོད་ པའི་ ཆོས་ཚན་གཅིག་
emergency	སློ་བྱར།	སློ་བྱར་དུ་བྱུང་བའི་ན་ཆ་ལ་སོགས་པ།
emergency door	སློ་བྱར་ཐོན་སྒོ།	སློ་བྱར་དུ་འཐོན་འགྱུར་གོཔ་ ཐོན་པའི་སྐབས་ལུ་ ཕྱི་ཁར་ཐོན་ འགྱུ་སའི་སྒོ། དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ མེ་རྒྱུན་དང་ ས་ཡོམ་རྒྱབ་ པའི་སྐབས་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཡིན།
emergency services	སློ་བྱར་ཞབས་ཏྲུག་	དུས་ཚོད་ཁར་ལུ་མིན་པར་ སློ་བྱར་དུ་ བྱུང་བའི་ནད་གཞི་ལ་ སོགས་པ་ ན་བའི་ནད་པ་ཚུ་ལུ་བྱིན་པའི་གསོ་བའི་ཞབས་ཏྲུག་
emesis	སྐྱུག་པ།	གསོ་བ་རིག་པའི་ཁ་བྱུག་ལས་ ཁ་ལས་སྐྱུག་པའི་མིང།
emetic	སྐྱུག་སྒྲུ། སྐྱུག་རྩམ།	ཁ་ལས་སྐྱུག་བཟུག་ནིའི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྒྲུན་ དང་རྩམ་རིགས།
emphysema	སྒྲོམ་དང་འབྲེལ་ བའི་བྱུང་གཏོང་ལེན་ ཀྱི་ན་ཆ་གཅིག་	བྱུང་གཏོང་བའི་སྐབས་ལུ་སྒྲོམ་གིས་ དེ་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱུང་ག་ ར་ཕྱི་ཁར་མ་གཏང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྒྲོམ་ནད་ཡོད་པའི་རྒྱུང་རྒྱ་ གིས་ སྒྲོམ་འཕར་བཟུག་སྟེ་ ནད་གཞི་འདི་ཐོབ་ཡིན། ནད་

		གཞི་འདི་ཡོད་པའི་མི་འདི་ བྱང་གཏོང་ལེན་ནང་ལུ་ ལ་ལག་ གཏང་བཅུག་ཡིན་མ་མཚན་ གློ་མ་སྤྱིང་ཐག་རྒྱབ་དོ་བཟུམ་མིའི་ ཆོར་སྤང་ཡང་བྱང་བཅུག་པ་ཡིན། གཏམ་ཁུ་འབྱུང་མི་ལུ་བརྟེན་ ཏེ་ རྟ་གཞི་ཐོབ་ཡིན།
enamel	སོ་ཅི།	སོ་འུ་ཁར་ལས་ དཀར་པོ་སྟེ་མཐོང་ནི་ཡོད་པའི་ཅི་ཅིག་
encephalitis	ཡྲན་ཚད།	ནད་གཞི་འདི་ རྟ་འབྱུང་བ་ལྟ་སྤྱད་ བེག་ཏེ་རི་ཡ་ཚུ་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། རྟ་གཞི་འདི་ འཐོབ་པའི་རྟ་གས་མཚན་ ཚུ་ཡང་ རྫོང་འབར་རྒྱབ་ནི་དང་ མགུ་རྟོ་ན་ནི། པར་ལུ་བཟུམ་ ཚུགས་པ་འགྱུར། རྟ་གས་ཐག་ནི། གློ་བུར་དུ་ནད་པོ་ག་ནི། དེ་ ལས་མི་ལ་ལུ་གཅིག་ལུ་ ལྟ་གློག་སྤྱད་མ་ཚུགས་པ་འགྱུར་ནི་ དང་གཞན་ཡང་ ཡྲན་པའི་ས་སྟོག་སྟེ་ལུ་གཞོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ དང་འབྲེལ་ཏེ་ རྟ་ལག་སྤྱད་མ་ཚུགས་པ་འགྱུར། ལམ་ མཐུགས་པར་མཐུགས་པར་འགྱུར་མ་ཚུགས་པ་འགྱུར་ནི་ཚུ་ཡིན། ནད་གཞི་གི་སྤྱན་བཅོས་ཚུ་ཡང་ རྟ་གཞི་འདི་ རྟ་བའི་རྟ་གས་ མཚན་དང་འབྲེལ་ཏེ་འབད་དགོ་པ་ཡིན་མ་ལས་ གོང་གི་རྟ་གས་ མཚན་ཚུ་བརྟེན་པ་ཅིན་ དེ་འབྲོ་ལས་སྤྱན་ཁང་ནང་ལུ་འགྱུར་སྟེ་ བྱང་འཛོ་དང་ཕྱིད་དགོ།
endemic	གནས་རེས་དར་ ཁུབ།	དམིགས་བསལ་ས་ཁོངས་དང་ ཡང་ན་ མི་སྟེ་གང་རུང་ཅིག་ ནང་ལུ་ དར་ཁུབ་འབྱུང་བའི་ནད་གཞི།
encephalomyelitis	ཡྲན་ཚད་དང་སྤྲེལ་ ཆོགས་ཚུ་ལྷགས།	ནད་གཞི་འདི་ མགུ་རྟོ་ན་ནི། རྫོང་འབར་རྒྱབ་ནི། ལྟ་གློག་སྤྱད་ མ་ཚུགས་པ་འགྱུར། རྟ་ལག་སྤྱད་ནི། དེ་ལས་ ལ་སྤྱུག་སྟེ་ ནམ་ཡིན། རྟ་གཞི་འདི་ཆབས་ཆེ་བྲགས་སྟེ་པོགས་ཏེ་ཡོད་པ་ ཅིན་ གཟུགས་ཀྱི་རྩ་གི་བཞི། རྟ་པ་མེད་པ་འགྱུར་ནི་ལ་སོགས་ པ་ཚུ་བྱུང་ནི་གིས་མ་དོ་བར་ ཤི་རྒྱུན་ཡང་བྱུང་མ་ཡིན།

encephalopathy	མྱད་ནད།	མྱད་པ་ལུ་གཞོན་པའི་ནད་གཞི་སྒྱིར་བཏང་ལུ་སྒྲུབ་ཨིན།
endoscopy	ཁོང་བརྟག་སྒྲུབ་ ཆས། ཁོང་ནད་བརྟག་ ཆས།	ཁོག་པའི་ནད་ན་ ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ དགོ་པའི་གསལ་བའི་ལག་ཆས་ བཟོ་ཡོད་མའི་སྒྱིདྟག་གུ་ མེ་ཡོད་མི་ཅིག
endoscopy room	ཁོང་ནད་བརྟག་ ཞིབ་ཁང་མིག	གཟུགས་ཀྱི་ནད་ན་ ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ཁོང་བརྟག་འཕྲུལ་ཆས་བརྩམས་ཡོད་པའི་ཁང་མིག
ent & eye	ན་ཅོག་ སྒྲོད་མ་དང་ མིག་ ཞིབ་ཁང་མིག	ལྷ་པ་ན་ཅོག་ ལྷ་པ་ སྒྲོད་མ་དང་ མིག་རྟོ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་ སྒྲོད་མ་དང་ མིག་བརྟག་དཔྱད་འབད་ས།
ent & eye ward	ན་ཅོག་ སྒྲོད་མ་དང་ མིག་ རྟོ་གི་ནད་པ་བཞག་ ཁང་།	ལྷ་པ་སྒྲུབ་ཁང་ནད་ལུ་ ན་ཅོག་ ལྷ་པ་ སྒྲོད་མ་དང་ མིག་རྟོ་དང་ སྒྲོད་མ་དང་ མིག་འབྲེལ་བའི་ན་ཅོག་པའི་ ནད་པ་བཞག་སའི་ཁང་མིག
enteritis	རྩུ་ནད།	ཆབ་གསལ་བཤལ་བརྩམས་མི་གི་ རྩུ་མའི་ནད་གཞི་ཅིག
entomologist	འབྲུབ་སྲིན་རིག་ པའི་མཁས་མཆོག	འབྲུབ་སྲིན་གྱི་སྒྲོར་ལས་ མཁས་མཆོག་སྒྱུར་ཡོད་པའི་མི།
entomology	འབྲུབ་སྲིན་རིག་པ།	འབྲུབ་སྲིན་དང་འབྲེལ་བའི་མཁས་མཆོག་སྒྱུར་ནིའི་སྒྲོབ་ཆན་ ཅིག
entrails	རྩུ་མ་ནད་ཁོལ།	ཁོག་པའི་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་ ནད་ཁོལ་གྱི་རིགས།
entrée	དྲངས་ཟས།	བཞེས་སློ་གི་རྟེ་མ་ ཟ་ཁམས་དྲངས་ནི་གི་དོན་ལས་བཟའ་བའི་ ཤིང་འབྲས་དང་མངར་ཟས།
entry	འཛུལ་སློ།	ནད་ན་འཛུལ་སའི་སློ།

63

epiglottis

ལྗེ་ཅུང་མ་ནད།

འཁྱགས་བརྟག་དཔྱད་འབད་དགོ། ཡམ་སྤུ་བརྟ་ཆ་ལས་གཅིག་
དེམ་གཅིག་ལུ་ མགུ་རྟོ་གི་ན་ཟུག་འཁྱགས་འབད་ཀྱབ་སྤྱིད་ནི་
ཡིན་མ་ལས་ མགུ་རྟོ་འཕྲོ་མཐུད་དེ་ ན་ཟུག་རྒྱབ་པ་ཅིན་དུང་
འཆོ་དང་ཕྱེད་དེ་ བརྟག་དཔྱད་འབད་དགོ། སྤྲན་བཅས་འདི་
ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ཡ་ལུ་སྟེ་ཞིན་མ་ལས་ དུས་ལུན་ཚུ་ཆོད་
དག་པ་ཅིག་གི་རིང་ལུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁོད་སྤྲད་ བམ་སྐྱོང་སྐྱོང་
འབད་ཆོར་ནི་ཡིན་མ་ལས་ དེ་སངས་ཐབས་ལུ་ མི་གཞན་མི་
ཅིག་གིས་ལག་པ་བཤེད་དེ་ སར་ཚུར་ལམ་འགྱོ་དགོ།

ནད་གཞི་འདི་ ལྗེ་ཅུང་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན།
ནད་གཞི་འདི་ དེ་འཕྲོ་ལས་ བཅོས་ཐབས་མ་འབད་བ་ཅིན་
ཤི་རྟེན་འབྱུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་སྤོམ་ཡོད། དེ་ཡང་ སྤྲན་བཅས་མ་
འབད་བ་ཅིན་ནད་གཞི་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ལྗེ་ཅུང་མ་སྟོ་སྟེ་ རྟོད་
མའི་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་ དབུགས་གཏོང་ལེན་གྱི་དོར་འདི་བསུབ་
སྟེ་ སྤྱང་གཏང་མ་ཚུགས་པ་འགྱོ་སྟེ་ ཤི་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད།
ནད་གཞི་འདི་ ཐོབ་པའི་མི་ཚུ་ དེ་འཕྲོ་ལས་ སྤྲན་ཁང་ནང་
བཀལ་དགོཔ་དང་། དེ་ཡང་ རྟེན་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་མི་ཚུ་
བྱང་ལེགས་ཤོམ་འབད་གཏང་མ་ཚུགས་པ་ལས་ སྤྲན་ཁང་ནང་
ལུ་བརྟག་དཔྱད་འབད་བར་བཀལ་དགོ།

epilepsy

གཟའ་ནད།
ཡག་ནད།
བརྟུལ་ནད།

ནད་གཞི་འདི་ རྩ་ཁམས་མ་བདེམ་སྟོམ་ཐོན་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
བྱུང་བའི་ན་ཆ་ཅིག་ཡིན། རྟེན་གཞི་འདི་ མང་ཤོས་ ཡ་ལུ་དང་
མི་རྒན་ཤོས་ལོ་ན་༤༥ ཡན་ཆད་འབད་མི་ཚུ་ལུ་འཐོབ་ཡིན།
ནད་གཞི་འདི་ བཀག་ཐབས་འབད་དགོ་པའི་ནད་གཞི་ཅིག་
ཡིན་མ་མ་གཏོགས་ དེ་ལུ་ བཅོས་ཐབས་ལོགས་སུ་འབད་
མེད། ཡིན་རུང་ རྟེན་གཞི་འདི་ ཆབས་ཆེན་འབད་འགྱོ་བ་

20

excrecence	ཤ་འཐེབ།	གཟུགས་ལ་ལུ་ཤ་སྒྱིར་བཏང་ཡོད་མི་ལས་འཐེབ་སྟེ་བཏག་པའི་ ཤ་ལྷུག།
excreta	ལྷ་བ། ཆབ་གསང།	ལྷ་པ་ནང་ལས་འཐོན་པའི་ལྷ་བ་དང་ ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་དང་ སྤྱད་པ་ཚུ་ལུ་གོ།
excretion	བཙོག་པ་ཕྱིར་ བཏོན།	གཟུགས་ཀྱི་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ མི་བཙོག་པ་ཕྱི་ཁར་བཏོན་ནི།
exercise	ལུས་སྦྱོང།	ལུས་སྦྱོང་གིས་ རང་སོའི་གཟུགས་ཁམས་སྦྱང་སྦྱི་འབད་ བཞག་པ་ཨིན། ལུས་སྦྱོང་འབད་བ་ཅིན་ རོན་ཉིང་གི་ནད་གཞི། ཁྲག་ཤུགས་ཀྱི་ནད་གཞི། གུ་རམ་ནད་གཞི་ཚུ་ འཐོབ་ནི་ལས་ བཀག་ཚུགས་པ་ཨིན། ཁྲག་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ཆོལ་ཇས་ཚུ་ ཡང་ ཟུར་ཏེ་ གཟུགས་ཀྱི་མྱིད་ཚད་ཚུ་ལ་དང་ལྷན་མ་འབད་ བཞག་ཚུགས་པ་ཨིན། གཟུགས་ཀྱི་ཙ་དང་ རུ་རྟོ་ དེ་ལས་ ཆོགས་འདི་ཚུ་ སྦྱང་སྦྱི་འབད་བཞག་ཚུགས་པ་ཨིན་མ་མཛད་ སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནད་གཞི་ཚུ་ཡང་ བཀག་ཚུགས་པ་ཨིན།
exercise bike	ལུས་སྦྱོང་རྩེ་ འཁོར།	ལུས་སྦྱོང་འབད་ནི་གི་རྩེ་འཁོར།
exfoliate	སྤྱིག་བཀོ་ནི། པགས་ཀོ་ཁྲིག་ནི།	ཐབ་གྱི་མི་དང་ཡངན་ ཕྱིའི་དངོས་པོ་གང་རུང་གཟུགས་ཁར་ པགས་ཀོ་ཁྲིག་ནི། ཐོག་སྟེ་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་སྤྱིག་བཀོ་བའི་དོན།
exhale	དབྱུགས་ཕྱི་ཁར་ གཏང་ནི། བྱང་ཕྱི་དགོ་པའི་ ཁར་གཏང་ནི།	དགོ་པའི་ཐོག་རྒྱང་ཨོག་སུ་ཇེན་ནང་ན་ལེན་ཞིན་མ་ལས་ མ་ དབྱུགས་རྒྱང་ཀར་བློན་པའི་ཨོག་སའི་པ་ཕྱི་ཁར་ བཏང་བའི་དོན།
exhalation	དབྱུགས་གཏང་བ།	བྱང་ཕྱི་ཁར་གཏང་བ།

exhaust	འཕུ་སྐྱ་ནི། ཐང་ཆད་ནི།	ནད་གཞི་ཡངན་ལུ་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་སྤར་དགོང་མ་ མཐོམ་འགྱུ་ནི་དང་ཉམས་ཐག་སྟེ་འོང་ནི།
exhume	རོ་འཐུ་ནི། རོ་བསྐུ་ནི།	བརྟག་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་རོ་འཐུ་ནི།
exit	འཐོན་སྒྲོ།	ཕྱི་ཁར་འཐོན་འགྱུ་སའི་སྒྲོ།
expectorant	སྒྲོ་སྐྱ་ན།	སྒྲོ་འཁོར་ནི་ལས་སངས་ཐབས་ཀྱི་སྐྱ་ན།
expectorite	སྒྲོ་བསལ་ནི།	སྒྲོད་མའི་དྲང་རུང་ནང་ལུ་སྒྲོ་ཆོལ་ལ་སོགས་པ་བཏབ་སྟོད་དེ་ སྒྲོ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་སྐྱབ་མ་ཚུགས་པའི་སྐྱབས་རང་བཞིན་གིས་ སྒྲོ་འབར་ཏེ་དེ་ཚུ་བཏོན་གཏང་བའི་དོན།
experiment	མོ་བཏབ། ཆོད་ལྷ། བརྟག་ཞིབ།	སྐྱན་ལ་སོགས་པ་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ནད་གཞི་ལུ་ཕན་གཞོད་ལྟ་ ནིའི་དོན་ལུ་མི་དང་སེམས་ཅན་ལུ་དངོས་སུ་སྟེ་ལག་ལེན་ འཐབ་ཏེ་བརྟག་ཞིབ་འབད་དེ་བལྟ་ནི།
expire	ཤི་ནི། སྤྱིང་ནི།	ན་ཚད་རྒྱུན་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཤི་ནི།
expose	བཏོན་ནི།	ཉིམ་དང་རྒྱུང་སོགས་ནང་བཏོན་ནི།
external	ཕྱི་གི། ཕྱི་ཁའི།	གཟུགས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས་ཕྱི་གི་དོན།
eye	མིག་རྟོ།	མཐོང་ནི་གི་དབང་པོ།
eye ball	མིག་རྟོ་རྒྱལ་མོ། ཨུ་ལྷ་ལྷ།	མཐོང་ནི་གི་རྩས་པ་ཡོད་པའི་མིག་གི་དབང་པོ།
eyebrow	མིག་སྐྱ།	མིག་རྟོ་གི་ལྷག་ལས་ཕར་ཡོད་པའི་སྐྱའི་ཆག་པ།
eye drop	མིག་སྐྱ་ན། མིག་སྐྱ་ན་ཚུ།	མིག་རྟོ་ནང་ལུ་བྲུགས་ནི་གི་སྐྱ་ན་ཚུ།

eye glass	མིག་ཤེལ།	མིག་རྟོ་ལུ་རྒྱུན་པོགས་སྟེ་ ལེགས་ཤོམ་འབད་མ་མཐོང་བའི་ སྐབས་ལུ་ མཐོང་ཚུགས་ནི་གི་དོན་ལུ་བཙུགས་ནི་གི་མིག་ཤེལ།
eyelash	མིག་རྩིམ།	མིག་རྟོ་གི་རྩིམ།
eyelid	མིག་པགས།	མིག་རྟོ་གི་པགས་གོ།
eye liner	མིག་སྒྲུག།	གཙོ་བོ་ཨམ་སྒྲུ་ཚུ་གིས་ མིག་རྟོ་བཟོ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ མིག་ རྟོ་གི་མཐའ་སྟོར་རྟེ་ དབྱར་བའི་བཟོ་སྒྲན་ཅིག
eye ointment	མིག་སྒྲན།	མིག་རྟོ་ནང་ལུ་བྲུགས་ནི་འཁྱེད་ཚུ་འཛིན་ཅིག
eye patch	མིག་ཁེབས།	མིག་རྟོ་གི་གཤག་བཙོས་འབད་ཚར་བའི་བྱལ་ལུ་ ཡངན་ མིག་རྟོ་ན་བའི་སྐབས་ལུ་ ཕྱི་ཁའི་འོད་དང་ཐལ་ཁ་ལ་སོགས་པ་ ལས་ སྤང་ཐབས་ལུ་ མིག་རྟོ་གྱུར་བཀལ་ནི་གི་ཁེབས།
eyesight	མཐོང་རུས།	མིག་རྟོ་གི་མཐོང་ཚད།
eye sore	མིག་ནད།	མིག་རྟོ་གི་ནད་གཞི་ཅིག
eye wink	མིག་འབྱལ།	མིག་རྟོ་བྱལ་པའི་དོན།

(Ff)

face	གདོང་།	མིག་ཏྱི་ ལྟ་པ། ལ། དཔུལ་མ་རྩུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས།
facial	གདོང་གི།	གདོང་གི་སྒྲིན་བཅོས། གདོང་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་བཅོས་ཟེར་
	གདོང་དང་འབྲེལ་བའི།	དོ་བཟུམ་གདོང་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱད་ཆོག་ཅིག
facioplegia	གདོང་རྩ་གྲིབ་ནད།	གདོང་རྩིལ་བྱུམ་ ཡངན་ གདོང་གི་ཆ་ཤས་ཅིག་གི་རྩ་ ལཱ་ འབད་མ་བརྟུབ་འགྱུ་བའམ་སྤར་མ་རྩུགས་པ་འགྱུ་བ།
fallopian tube	མངལ་ལམ།	བྱ་སོན་ སྤོང་སྤོད་ནང་ལས་མངལ་ནང་ལུ་ རྒྱག་སའི་ལམ།
family	བཟའ་ཚང་།	ཁྱིམ་གཅིག་ནང་གཅིག་ཁར་སྤོད་དེ་བཟའ་འཁྱུང་སོགས་ག་ར་ གཅིག་ཁར་སྤྱོད་པའི་མིའི་སྡེ་ཆན་ཅིག
family planning	བཟའ་ཚང་འཆར་གཞི།	བཟའ་ཚང་ནང་གི་ མིའི་གྲངས་ཁ་ཆད་སྡེ་ བཞག་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཨ་ལུ་ལེ་ཤ་མ་སྒྲེས་བར་ ཆད་བཟོ་སྡེ་བཞག་པའི་ཐབས་ཤེས།
family planning injection	བཟའ་ཚང་འཆར་གཞིའི་ སྒྲིན་ཁབ།	བཟའ་ཚང་ནང་གི་ མིའི་གྲངས་ཁ་ཆད་སྡེ་ བཞག་ནིའི་དོན་ལུ་ ཨ་ལུ་སྒྲེས་ནི་ལས་བཀག་ཐབས་འབད་ཚུགས་པའི་ སྒྲིན་ཁབ།
fang	སོའི་ར།	སོའི་ར་རྟོག
fasciotomy	རྩ་བཅོས་གཤག་བཅོས།	རྩའི་མཐའ་སྒྲོར་ཏེ་ཡོད་པའི་ འབྲེལ་མཐུད་རྩ་རྒྱས་ཡངན་ རྩ་ ཐུན་ཚུ་གིས་ རྩའི་གུ་ཤུགས་སྡེ་བསྐྱམས་ཏེ་ན་རྒྱག་བཀལ་བའི་ རྩ་ཐུན་ཚུ་ སེལ་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅན་ དེ་ སེལ་ཐབས་འབད་བའི་ སྒྲིན་བཅོས་ཅིག
farsightedness	གདོང་ཁར་མ་མཐོང་མི།	སློ་ལོག་ཁར་ལེགས་ཤོམ་སྡེ་ མ་མཐོང་བའི་མིག་ཏྱི་གི་རྒྱུ།
fat	ཆོ་ལུ།	དེ་ལུ་ ཉམས་ཟེར་ཡང་སྤྲུབ་ཨིན། གཟུགས་ཁར་ཆོ་ལུ་ལེ་ཤ་ བཏག་ནི་དང་ ཉམས་རྒྱགས་ནི་འདི་ འཕྲོད་བསྐྱེན་དང་ཐུན་ ཏྱིག་ཏྱི་ཨིན། ཆོ་ལུ་དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཁྲག་ཤུགས་དང་དོན་རྩིང་

		གི་ན་ཚ། དེ་ལས་ གྱ་རམ་གྱི་ བ་ཚ་ཚུ་ཡང་འཐོབ་ནིའི་ཉེན་ ལ་ཡོད།
fatigue	ཐང་ཆད། ལུ་སྦྱག	གཟུགས་དཔ་བའི་དོན།
fatality	ཤི་རྒྱུན།	ཤི་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན།
favus	ཕགས་ནད།	འབྲུ་ནིའི་ཉེན་ལ་ཡོད་པའི་ ཕགས་ཀོ་གི་ནད་ཅིག
fear	འདྲོག་ཟུག འདྲོག་འཇིགས།	འདྲོག་པའི་ན་ཟུག
febris	དྲོད་འབར།	གཟུགས་ཀྱི་དྲོད་ཤུགས་ཚད་ལས་བརྒལ་ཏེ་འབར་བའི་ན་ཚ་ ཅིག
fecal	ཨ་བའི།	ཨ་བ་དང་འབྲེལ་བ།
feces	ཨ་བ།	དེ་ལུ་ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་ཟེར་ཡང་སྦྱབ་ཡིན།
fecundity	སྦྱེས་རུས་ཅན།	ཨ་ལུ་སྦྱེ་ནིའི་རུས་པ་ཡོད་པ།
feeding	སྦྱོ་བྱེན་ནི། ཨོམ་བྱིན་ནི།	ཨ་ལུ་ལུ་ སྦྱོ་དང་ཨོམ་བྱིན་པའི་དོན།
feeding bottle	ཨོ་དམ།	ཨ་ལུ་རྒྱུང་ཀྱུ་ལུ་ ཨོམ་བྱིན་ནི་གི་འབྲིབ་ཀྱི་དམ་སྦྱིས།
feet	རྒྱུ་མ།	མི་དང་སེམས་ཅན་ཚུ་ ཡར་ལོང་སྟོན་ནི་དང་ལམ་འགྱོ་ནི་ལུ་ མཁོ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག
female	མོ།	ཨམ་སྦུ་སྦྱིར་གཏང་གི་མིང།
female ward	མོའི་བཞག་ཁང། ཨམ་སྦུའི་བཞག་ཁང།	སྦུན་ཁང་ནང་ལུ་ ཨམ་སྦུའི་ནད་པ་བཞག་སའི་ཁང་མིག
femoral artery	རྒྱུ་མ་རྩ།	དོན་ཉིང་ནད་ལས་རྒྱུ་མའི་ནད་ལུ་ འག་བཀམ་སྤེལ་འབད་མི་ གི་ རྩ་གཙོ་བོ་ཅིག

feminism	མོ་སྒྲོན་པ།	མོའི་རིགས་ཀྱི་འབད་བཞག་ཡོད་པའི་ཕོ།
femur	བརྒྱན་དོ་རུ་རྟོ།	བརྒྱན་དོའི་རུ་རྟོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་རུ་རྟོ་གྲལ་ལས་རིང་ཤོས་ཅིག་ཡིན།
fenestration	རྣམ་ཅོག་གཤམ་བཅོས་	ནའི་དབང་པོ་ལུ་སྒྲོན་ཞུགས་པའི་སྐབས་ལུ་ན་ཚ་ཕོག་སྟེ་ཡོད་པའི་རྣམ་ཅོག་གི་ས་ཁོངས་ནང་ལས་ནད་རིགས་བཏོན་གཏང་ནི་འཇམ་བཅོས་ཁ་རྒྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་བཏོག་པའི་དོན།
ferrule	ལྷགས་ཤམ།	སོ་སྒྲིང་སྒྲིང་འབད་བཞག་ནིའི་དོན་ལུ་སོའི་གྲུབ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཤམ།
fertile	སྒྲེ་རུས་ཅན།	ཨ་ལུ་སྒྲེས་ནིའི་རུས་པ་ཡོད་པ།
fertility	སྒྲེ་རུས། སྒྲེ་ནི་རུས་པ།	ཨ་ལུ་སྒྲེ་ནི་གི་རུས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན།
fertilization	སྒྲེ་སོན་སྒྲོར་བ།	ཕོ་མོའི་སོན་གཅིག་ཁར་སྒྲོར་བ།
fetation	བྱ་མཆེད་མའི་གནས་སྐབས།	ཨ་ལུ་མངལ་ནང་ཆགས་ཡོད་པའི་བྱས་སྐབས།
feticide	མངལ་གསད།	མངལ་ནང་ཆགས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཨ་ལུ་མངལ་ནང་ར་གསད་པ།
fetid	དི་བྱག	དིམ་བྱག་དག
fetus	མངལ་ཕྱག	ཨའི་གི་མངལ་ནང་ལུ་བྱ་སོན་ཆགས་ཏེ་ཟླ་རྩ་གསུམ་ལས་མ་སྒྲེས་ཚུན་ལུ་སྐབ་ཡིན།
fibroid	མངལ་རྩོག	མངལ་ན་ཆགས་པའི་སྒྲན་རྩོག
fibroidectomy	མངལ་རྩོག་གཤམ་བཅོས།	མངལ་ན་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པའི་སྒྲན་རྩོག་བཏོན་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་རྒྱབ་པའི་གཤམ་བཅོས།
fibula	ངར་གདོང་རུ་རྟོ།	ངར་གདོང་གི་གདོང་ཁའི་རུ་རྟོ།

fill	བསྐྱབ་ནི།	སོ་ལ་སོགས་པ་ འབྲུབ་ཀྱིས་བབའ་སྟེ་ ཉིག་ཀ་བཏོན་ཡོད་མི་ ཚུ་ བསྐྱབ་པའི་ལྷ།
filling	སོ་བསྐྱབ།	ས་དོང་ཐོན་ཡོད་མི་ཚུ་བསྐྱབ་པ།
filter	བཙག་ཆས།	ཚུན་དུ་ཡོད་པའི་ རག་རོག་བཙག་ནིའི་ ཉོད་ཆས་ཅིག
finger	མཇུབ་མོ།	ལག་པའི་མཇུབ་མོ།
finger nail	སེན་མོ།	ལག་པའི་སེན་མོ།
first aid	སྟོ་བྱར་སྐྱབ་བཙུག་ འབྲུལ་མཁའི་སྐྱབ་ བཙུག་	མ་ཆེན་སོགས་སྟོ་བྱར་སྟེ་ དེ་འཕྲོ་ལས་ སྐྱབ་ཁང་ནང་ལུ་ སྟོད་མ་ཚུགས་པར་ གཟུགས་ཁང་ལས་ཁྲག་ ལེ་ཤ་འཕྲོན་པ་ ཅིན་ ཁྲག་བཀག་ཐབས་འབད་མི་དང་ ན་བྲག་སོགས་ མར་ ཕབ་རྒྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་ སྐྱིག་པའི་ཐབས་ཤེས།
fissure	གག་གག་པ།	ཁ་གག་གག་པ།
fit	བརྒྱལ་ནད། ཕག་ནད།	དེ་ལུ་ ཕག་ནད་ཟེར་ཡང་སྤྲུབ་འོང། ནད་གཞི་འདི་ནམ་ད་ སེམས་དྲན་མེད་པ་འགྱུ་སྟེ་ ཁ་ལས་ ལྷ་ག་སོ་བ་སོ་བ་འབད་ འཕྲོན་འོང།
flatus	ཕྱུན།	ཕོམ་ནང་གི་རླུང་ཨ་བྲུག་ནང་ལས་བཏོན་གཏང་མི།
flatulence	ཕོམ་སྟོ། ཕོམ་གད། ཕོམ་སྤྱིངས།	རླུང་གི་ཕོམ་སྟོ་ནི་དང་གང་ནི། དེ་ལུ་ ཕོམ་སྤྱིངས་ཟེར་ཡང་ སྤྲུབ་ཡིན།
fleas	ཀི་ཤིག།	མི་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཁང་སྟོད་ཞིན་མ་ལས་ཁྲག་ འཇིབ་མིའི་སྟོག་ཆགས་ ཡར་འཕར་མ་རྒྱབ་སྟེ་འགྱུ་མི་ཅིག
flesh wound	མ།	གཟུགས་ཀྱི་ལྷགས་ཀོ་གཙང་པ་ ཡངན་ བཏོག་པ་ ཡངན་ སྤྱིག་པ་སོགས།
flog	བརྒྱང་ཚྭ་བས་འབད་ནི།	བརྒྱང་ཚྭ་བས་འབད་ནི།
flogging	ཞག་བརྒྱངས།	བྱགས་སྟེ་རང་བརྒྱངས་ནི། ཡར་ཁོངས་མེད་པ་སྟེ་བརྒྱང་ནི།

fluid	གཤེར་ལྷ།	གཟུགས་ནང་གི་ བྲག་དང་རྩ་ལ་སོགས་པའི་ ལུ་བ་གི་རིགས།
fluoridation	སོ་སྒྲུང་སྒྲན་སྒྲུར།	སོ་འབྲུབ་ཀྱིས་ཟ་ནི་དང་ རུལ་ནི་ལས་ སྒྲུང་བབས་ལུ་རྩ་ནང་ སྒྲན་རྩས་སྒྲགས་པའི་དོན།
fluoride	སོ་སྒྲུང་སྒྲན།	སོ་འབྲུབ་ཀྱིས་ཟ་ནི་དང་ རུལ་ནི་ལས་ སྒྲུང་བབས་ལུ་འབྲུང་ རྩ་དང་ སོ་སྒྲན་ནང་སྒྲགས་པའི་སྒྲན་རྩས།
fluoroscope	སྒྲོག་པར་འཕྲུལ་ཆས།	གཟུགས་ཀྱི་ནང་ནའི་ ཆ་ཤས་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནིའི་སྒྲོག་ པར་འཕྲུལ་ཆས།
flush	བཤལ་གཏང་བ།	རྩ་གིས་བཤལ་གཏང་ནི།
fly	སྒྲུང་མ།	སྒྲུང་མའི་ནང་ལས་ སྒྲུང་ནག་འདི་གིས་ ནད་གཞི་ཕར་རྩར་ བཀལ་ཕ་ཡིན།
folie	སྒྲོས་ནད།	སེམས་གཏན་གཏན་མེད་པ་འགྱུ་བའི་ན་ཆ་ཅིག།
follicle	རུལ་དོང།	ཕགས་ཀོ་གུ་ལུ་ རུལ་ནག་དང་ཆད་པ་ཐོན་སའི་དོང་རྩར་གྱ། དོང་འདི་རྩ་ ཕྱི་ལས་བལྟམ་ད་ གཟུགས་གུ་ཡོད་པའི་བ་སྒྲུ་ སྒྲིས་སའི་དོང་བབྲུང་མ་སྒྲེ་མཐོང་ཡིན།
fontanel	སྒྲོག་མ།	ཨ་ལུ་མས་སྒྲིས་རྩ་གི་གདོང་ལ་ཐུག་གི་མགུ་རྟོ་གུ་ཐོས་པའི་རུ་ རྟོ་བཏག་མ་ཚར་བ་འཇམ་ལུག་ལུག་སྒྲེ་ཡོད་མི་གི་གཟུགས་ཀྱི་ ཆ་ཤས།
food	བཞེས་སྒྲོ།	ཟ་ནི་གི་སྒྲོའི་མིང།
food allergies	བཞེས་སྒྲོ་མ་འཕྲོད་པ།	གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་འབྲིལ་རྟེ་ བཞེས་སྒྲོ་ལ་ལུ་གཅིག་ གཟུགས་དང་མ་མཐུན་མ། དཔེར་ན། ཁོ་གེ་བ་བཟའཕ་ཅིག་ གཟུགས་གཡའཕ་མས་ཟེར་བ་ཅིན་ མི་འདི་གི་གཟུགས་ཁར་ གེ་བ་འདི་མ་འཕྲོད་པའི་རྟགས་ཡིན།

food stuff	བཟའ་ཆས།	བཞེས་སྒོ་འབད་ནིའི་ རྒྱུ་དང་ཚོད་བསྐྱེ་ལ་སོགས་པ།
foot	རྒྱུ་མ།	ལམ་འགྲོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ ལག་
forceps	སྒྲུ་མ་པ།	དེ་ལུ་ འཛིན་མ་ཟེར་ཡང་སྒྲུབ་ཡིན།
forearm	ལག་རར།	ལག་པའི་མགུ་ཏྲོ་དང་ ཀྱི་ལི་གི་བར་ནིའི་ ལག་པའི་ཆ་ཤས།
forefinger	མཚུབ་མོ།	ཨམ་མཐེ་བོང་མ་གི་སྒྲོ་ལོག་ཁར་ཡོད་མི་གི་མཚུབ་མོ།
forehead	དབུལལ། ཐོད་པ།	གཤོང་གི་དབུལལ་ མིག་ཏྲོ་ཡན་ཆད་དང་ རྒྱ་མཚམས་མན་ ཆད་ལུ་ དབུལལ་ཟེར་སྒྲུབ་འོང།
forensic medicine	ཉེས་དབུང་སྒྲུན་ཆས།	ཉེས་པ་ག་དེ་སྒྲེ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན་ན་ བརྟག་དབུང་འབད་ནིའི་ དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྒྲུན་ཆས།
forget	བརྟེན་ནི། མི་བརྟེན་ནི།	སེམས་ཁ་ལས་ བརྟེན་སོང་བའི་དོན། སེམས་ཁར་མ་བློན་པ། དཔེར་ན། མི་འདི་ལུ་ བརྟེན་ནི་གི་ན་ཆ་འདུག་ཟེར་དོ་བཟུམ།
fracture	ཆག་གྲུམ།	རྒྱུ་ལག་སོགས་དང་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱུ་ཏྲོ་བཅག་པའི་དོན།
fragility	ཆག་ཉེན།	འཇམ་ཏྲག་ཏྲོ་སྒྲེ་ ཆག་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ།
frigidity	འདོད་ཆགས་མེད་པ།	ལུས་འབྲེལ་འབད་ནིའི་འདོད་པ་མེད་པའི་ཨམ་སྒྲུ།
frons	དབུལལ།	མིག་ཏྲོ་ཡན་ཆད་དང་རྒྱ་མཚམས་མན་ཆད་ཀྱི་གཤོང་གི་ཆ་ཆས།
frost bite	བཟུར་མ།	ཁ་དང་རྒྱུ་ལག་ཚུ་ ཁམ་དང་བཙོ་ལ་སོགས་པའི་བསིལ་ གྱིས་ བཟུར་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཐོན་པའི་མ།
frail	སྒྲུགས་ལོག།	གཟུགས་ལུ་ཉམས་དང་ཁེ་ཀོ་མེད་པ། དེ་ལུ་སྒྲོབས་ཉམས་ ཉམས་ཟེར་ཡང་སྒྲུབ་ཡིན།

frailty	ཉམས་ཐག	གཟུགས་ཀྱི་སྟོབས་ཉམས་ཏེ་ ལུས་ཀྱི་པ།
fresh	གསར་པ།	ནད་གཞི་གསར་པོ་བཏང་མི། མ་གསར་པ་བཏོན་མི་སོགས།
fresh dressing	cut མ་གསར་སྒྲན་བཙོས།	མ་གསར་པོ་བཏོན་ཡོད་མི་ཚུ་གྱ་ སྒྲན་དབུར་ཞི་དང་ མ་རས་སོགས་རྒྱབ་སྟེ་ སྒྲན་བཙོས་འབད་ནི།
fumigation	ཆུང་མ་བདུག	སྒྲན་རྩལ་སོགས་སྒྲུགས་ཞིན་མ་ལས་ བཀོལ་བའི་ཚུ་ཆོད་ཀྱི་ ཆུང་མ་ནང་ གཞོད་པ་ཕྱག་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུག་པ།
fungus	ཉམ་སྤྱི།	ཉམ་སྤྱི་གཞོད་པ་སྤྱ་བ།
fungicide	ཉམ་འཛོམས་སྒྲན།	ཉམ་སྤྱི་བཏགས་མ་བཅུག་ནི་དང་ བཏག་སྟེ་ཡོད་མི་ཚུ་མེད་པ་བཟོ་བའི་སྒྲན།
fungus	ཉམ་སྤྱི།	ཉམ་བཏགས་ཏེ་སྟེ་བའི་སྤྱི།
funny bone	ཀི་ལི་ཟ།	ཀི་ལི་གི་རུ་རྟོ་གི་མཐའ་སྟོར་ཏེ་ཡོད་པའི་ ཅ་དྲོགས་པ་ད་ སྤྱིར་སྤྱིར་གཏང་མི་ཅིག
fur	ཕུ་རྩག	ཕུ་གྱ་ཆགས་པའི་རྩག་པ།
furuncle	སྤྱན་ཐོལ	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་ རྩ་འབུར་བཟུམ་སྟེ་ནང་ན་ རྩག་སག་སྟེ་ ཐོན་པའི་པགས་ཀོ་གི་ནད་གཞི་ལུག་ཅན་ཅིག

(Gg)

gaga	བྲན་ཉམས།	མི་ཀས་པ་དྲ་ བྲན་པ་མ་གསལ་ལཱ་འགྲུ་ནི།
galactischis	ཨོམ་བགག།	ཨོམ་ཐོན་ནི་བགག་པ།
galactorrhies	ཨོམ་ལུད།	ཨོམ་ཆད་ལས་བཀལ་ཏེ་ཐོན་ཏེ་ བགག་མ་ཚུགས་པར་ རང་ བཞིན་ཤུགས་ཀྱི་ཕྱི་ཁར་ཐོན་པ།
gall	མཁྲིས་པ།	མཆིན་པའི་ནང་ལུ་ ཆོ་ལུ་བཟུ་ནི་གི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ཁུ་བ་ བཀྲག་སེར་པོ་འབད་ཡོད་མི་ཅིག།
gall bladder	མཁྲིས་སྟོད།	མཁྲིས་པའི་རྟོད། དེ་ལུ་ མཁྲིས་པའི་སྒང་ཕུ་ཟེར་ཡང་སྟབ་ ཨིན།
gall-stone	མཁྲིས་རྩོ།	མཁྲིས་རྩོ་འདི་གཙོ་བོ་ མཁྲིས་པའི་ནང་ལུ་བསགས་ཡོད་པའི་ མཁྲིས་པ་ཚུ་འབྱེགས་ཏེ་ རོ་བཟུམ་འགྲོ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ ཨིན། དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་མཁྲིས་པའི་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ལྷུ་མ་ རྩས་དང་གཅིག་ཁར་ ཚུ་ལ་སོགས་པ་ ཆད་ལས་བཀལ་ཏེ་ ཡོད་པའི་སྟབས་ལུ་ རོ་བཟུམ་འབད་སྲ་ཀྲག་འགྲུམ་ཨིན། མཁྲིས་རྩོ་འདི་ལུ་ཉམས་པ་མ་འབྲས་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་ ཆོ་ལ་ ལུ་འཛུམ་ཚུ་ རོ་བཟུམ་སྟེ་ཆགས་མི་དང་ མཁྲིས་པའི་ནང་ལུ་ ཡོད་པའི་ ཆོས་གཞིའི་རྩས་ བི་ལི་རི་བུན་འདི་ འབྱེག་སྟེ་ སྲ་ཀྲག་འགྲོ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཨིན། དང་པ་ ཆོས་གཞི་ ཡང་ ལྷངས་སེར་ཆ་སྲུ་ཅིག་སྟེ་འོངམ་ཨིན་དང་ གཉིས་པ་ ཆོས་གཞི་གནག་པོ་ཆར་སྲུ་ཅིག་འབད་འོངམ་ཨིན། མཁྲིས་ རྩོ་འོས་ཚུང་ཡང་ བྱེམ་བཟུམ་ཅིག་ལས་ གཡུག་རིལ་ཅེད་ མོའི་ཤྲོ་ལ་བཟུམ་ཅིག་ཚུན་ཆོད་སྟེ་འགྲུམ་ཨིན། མཁྲིས་པ་འདི་གཙོ་བོ་ བཞེས་སྟོ་བཟུ་ནི་ལུ་ཁག་ཆེས་ལས་

མཁྱིམ་རྩོམ་འདི་ཆགས་པའི་སྐབས་ལུ་ མཁྱིམ་རྩོམ་འདི་གིས་
 མཁྱིམ་པ་འགྲོ་སའི་ ཕ་ལམ་ཚུ་བསྐྱབ་ཞིན་མ་ལས་ མཁྱིམ་པ་
 བཞེས་སྒོ་བཞུ་སའི་ ས་ཁོངས་ནང་ལུ་འགྲོ་ནི་ལས་བཀག་
 བཞག་པ་ཨིན་མ་མཛད་ མཁྱིམ་པའི་ནང་ལུ་ རྩོམ་བྲགས་མི་
 ཚུ་ ཕྱི་ནང་ལུ་ཐོགས་ལུས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཚ་ཤྱགས་རྒྱབ་
 པའི་ཁར་ཉེན་ཁ་ཡང་སྒྲུམ་ཡོད། ནད་གཞི་འདི་ མང་ཤོས་
 ཨམ་སྤུ་བྱ་མཆེད་མ། ཨ་ལུ་བཀག་ཆགས་འབད་ནི་གི་སྒྲན་
 བཟའ་མིའི་ཨམ་སྤུ་ཚུ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༤༠ ཡན་ཆད་འབད་
 མིའི་མི། གཟུགས་ཁར་ལུ་ ཉམས་ཚད་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་
 བྲགས་མི། ཉམས་ཚད་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་ཤོར་མི་ཚུ་ལུ་མཁྱིམ་
 རྩོམ་བྲགས་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་མ་ཆད་ རིགས་རྒྱུད་ལས་ར་
 མཁྱིམ་རྩོམ་བྲགས་སྤྱོད་ཡོད་མི་དང་། གྲུ་རམ་གི་ནད་གཞི་
 ཡོད་མི། སྤྱི་ཇུས་བཞུ་ནི་ལུས་པ་ཡོད་པའི་ སྤྱན་བཟའ་མི་ཚུ་
 ལུ་ མཁྱིམ་རྩོམ་འདི་བྲགས་ནི་གི་ཉེན་ཁ་སྒྲུམ་ཡོད་པ་ཨིན།
 མཁྱིམ་པའི་ནང་ལུ་ རྩོམ་བཟའ་བའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་།
 རོལ་གི་གཡལས་ཁ་བྱགས་ལུ་ ཟུག་རྒྱབ་ནི་དང་། ཟུག་ཡང་
 ཚར་གཅིག་བ་ ཚར་གཅིག་མང་སྤུ་འགྲོ་སྤེ་ ཅུས་ཡུན་སྐར་མ་
 ༣༠ ལས་ ཚུ་ཆོད་དག་པ་ཅིག་གི་རིང་ལུ་ ཟུག་རྒྱབ་ནི།
 ཟུག་ལྷག་རུ་ཏོ་གི་རྒྱབ་ཁར་ཟུག་རྒྱབ་ནི། ཟུག་ལྷག་གཡལས་
 པའི་འོག་ལུ་ཟུག་རྒྱབ་ནི་ལ་ཐོགས་པ་ཚུ་བྱུང་མ་ཨིན།
 མཁྱིམ་པའི་ནང་ལུ་ མཁྱིམ་རྩོམ་བྲགས་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་
 འབྱུང་པ་ཅིན་ རེ་འཕྱོ་ལས་ སྤྱན་ཁང་ནང་ལུ་ བརྟག་དཔུང་
 འབད་དགོས་ཁག་ཆེ། རེ་ཡང་ མཁྱིམ་རྩོམ་འདི་ མ་སེལ་བ་
 ཡངན་ མ་བཏོན་པ་ཅིན་ རེ་གིས་ ཚུའི་སྤྱང་འཕུ་འདི་ལུ་
 གཞོད་རྒྱུ་ཐོགས་ནི་ཨིན་མ་མཛད་ སྤྱང་འཕུ་སྤྱི་གི་

		ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད། དེ་འབད་མ་ལས་ གཤམ་འཁོད་ཀྱི་རྟགས་ མཚན་ཚུ་བྱུང་བ་ཅིན་ དེ་འཕྲོ་ལས་ སྒྲན་ཁང་ནང་ལུ་འགྱུ་ དགོ། དུས་ལུན་ཚུ་ཚོད་ལས་ལྷག་སྟེ་བྱུག་རྒྱབ་ནི། ལམས་ཕོགས་ རྒྱབ་ནི་དང་ ལ་ལས་སྒྱུག་ནི། རྫོད་འབར་དང་གྲངས་ཤུགས་ རྒྱབ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་དང་ མིག་ལྟོག་གི་དཀར་པོ་ འདི་སེར་པ་འགྱུ་ནི། ཨ་མ་གི་བཀྲག་བཟུམ་སྟེ་འཕྲོན་པ་ཅིན་ དེ་འཕྲོ་ལས་ སྒྲན་ཁང་ནང་བརྟག་དཔྱད་འབད་དགོ།
gamophobia	གཉེན་བསྐྱོམས་ འདྲོག་སྒྲུང།	གཉེན་བསྐྱོམས་ནི་ལུ་འདྲོག་པའི་ན་བྱུག་ཡོད་པ།
gangrene	རུལ་མ། མ་རུལ་རུལ་ཤ།	སྒྲན་བཅོས་སོགས་ ག་ནི་ཡང་མ་འབད་བར་བཞག་མི་དང་ མ་ལམས་ལོགས་སེ་སེ་སྟེ་བཞག་མི། དེ་ལས་ ཕྱིའི་ཐལ་མ་ དང་ རྟན་འབྲུབ་སོགས་ལས་ བཀག་ཐབས་ག་ནི་ཡང་མ་ འབད་བར་བཞག་པའི་སྐབས་ལུ་ གཟུགས་ཁའི་ མ་འདི་ རུལ་མ་ཨིན།
garbage	ཕྱགས་སྒྲིགས།	མ་དགོ་པའི་ཅ་ཆས་དང་རག་རོག་སོགས།
gargle	ཁློད་མ་བཤལ་བྱ།	ཁློད་མ་བཤལ་ནི་གི་སྒྲན་བྱ།
gash	མ་གཏིང་རིང་མོ།	པགས་ཀོ་རྒྱང་མ་གཅིག་སྟིག་སྟིག་མེན་པར་ ཤ་བརྟོག་སྟེ་ རུ་ རྟོ་རྒྱན་ཚོད་བརྟོན་པའི་མ།
gastralgia	ཕོ་མ་ན་བྱུག།	ཕོ་མ་ལུ་ཕོག་པའི་ན་བྱུག།
gastrectomy	ཕོ་མ་གཤག་བཅོས།	ཕོ་མ་ཡི་ཕུམ་ ཡང་ན་ ཕོ་མ་གི་ཆ་ཤས་ཅིག་བརྟོན་གཏང་བའི་ གཤག་བཅོས།
gastric	ཕོ་མ་དང་འབྲེལ་	ཕོ་མ་ནང་ལུ་ ཟས་བཅུ་མ་རྒྱགས་པ་དང་ ཕོ་མ་སྟོནི། ལམས་

	བཞི།	ཕོག་རྒྱབ་ནི་ལ་སོགས་པའི་	ནད་རྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕོ་
		བའི་ན་ཚ་ཅིག་	
gastritis	ཕོམ་སྟོན་ནད།	ནད་འབྱུང་བཅུ་ཉི་ལྔ་པ་དང་	ཆང་ཚད་ལས་བཞུལ་ཏེ་
	ཕོ་ནད།	མི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་	ཕོམ་སྟོན་ནི་དང་ཚ་ཕྱགས་རྒྱབ་པའི་
		ནད་གཞི།	
gastrobrosis	ཕོམ་དོང་།	ཕོམ་ནད་	དོང་ཐོན་པ།
gastrocnemius	གྱིད་ཆ།	རྒྱུ་མིའི་གྱིག་ཐག་གི་ཆ།	
gastroenteritis	ཕོམ་སྟོན་ན་ཚ།	ཕོམ་སྟོན་པའི་ཁར་	ན་ཕྱགས་རྒྱབ་སྟེ་
gastrorrhagia	ཕོམ་ཁྲག་	གཞོད་རྒྱུན་དང་	ནད་གཞི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
		ཕོམ་ནད་ན་	ཤོར་བའི་ཁྲག་
gastrosis	ཕོམ་ནད།	ཕོམ་དང་འབྲེལ་བའི་	ནད་གཞི་སྦྱིར་བཏང་།
gauntlet	ལག་པའི་མ་རས།	གཙོ་ཕོ་	ལག་པ་མགུ་མ་དང་
		གཞོད་པ་གང་རུང་བྱུང་བའི་	སྐབས་ལུ་རྒྱབ་པའི་སྦྱ་རས།
gauze	མ་རས།	མའི་ནད་ལས་	ཁྲག་འཇགས་མ་བཅུག་ནི་དང་།
		མའི་ནད་ལུ་	ཐལ་ཕྱ་སོགས་
		འཇུག་ནི་ལས་བཀག་ཐབས་ལུ་	མའི་གུར་
		སྦྱར་བའི་རས།	
gay	མཚན་མ་གཅིག་	ཕོ་གིས་ཕོ་ལུ་དགའ་མི།	
	དགའ།		
gelosis	སྐྱན་དོག་	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལས་	སྟོ་ཀྲོ་སྟ་ཀྲག་སྟེ་བཏག་
		བཏག་པ།	
genal	ཟ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་	ཟ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ན་ཚ་	ཡང་ན་
	བཞི།	སྟབས་མ་བདེལ།	
gender	ཕོ་མོའི་དབྱེ་བ།	དེ་ལུ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཟེར་ཡང་སྒྲུབ་ཡིན།	

gene	རིགས་སོན།	རང་ར་སོ་སོའི་ རིགས་ཁུངས།
general ward	སྤྱིར་བཏང་ནད་པ་ བཞག་ཁང།	གཤག་བཅོས་དང་སྤྱེས་མའི་ནད་པ་མེན་པའི་ ནད་གཞི་ སྤྱིར་ བཏང་ ན་མི་གི་ནད་པ་བཞག་ས།
genial	མ་མཁལ་དང་ འབྲེལ་བའི།	མ་མཁལ་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཆ་ཡང་ན་དགའ་བཤ།
genicular	ཤུས་མོ་དང་འབྲེལ་ བའི།	ཤུས་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་ན་རྒྱག་ཡང་ན་ན་ཆ།
genital	མཚན་མ།	ཕོ་མོའི་མཚན་མ།
genital herpes	མཚན་མ།	མཛེ་དང་སྤྱིའི་གྲར་འཕྱོན་པའི་མ། མཚན་མ་ཟེར་ ཕོ་མོའི་ མཚན་མ་གྱ་མ་འཕྱོན་མི་འདི་ འདོད་བཅོས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་ བའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཕྱོབ་པའི་རྟགས་ མཚན་ལོགས་སུ་འབད་བརྟེན་ནི་མེད། ནད་གཞི་འདི་འཕྱོབ་ ཅིག་ ནད་གཞི་འདི་ འཕྱོབ་ཡོད་པའི་ཕོ་མོ་གང་རུང་གི་ མཚན་མ་མགྱ་ རྒྱ་འབྱུང་འཕྱོན་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱ་འབྱུང་རྒྱ་ བེག་སྟེ་མ་ལུ་འགྱུར་ཡིན། དེ་དག་ནི་ལུ་བདུན་པ་ག ༡ ལས་ ༤ རྒྱ་ཆོད་འགོ་རལ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ལུ་ སྤྱན་བཅོས་ ལོགས་སུ་མེད་ ཡིན་རུང་ སྤྱན་སྤྱན་འདི་གིས་ མ་རྒྱ་ ཉེང་ བཀལ་རུལ་ནི་ལས་བཀལ་ཐབས་འབད་ཚུགས། དེ་འབད་མ་ ད་ ནད་གཞི་འདི་ རྩ་བ་ལས་དྲག་ཐབས་མེད། དེ་འབད་ནི་ འདི་གིས་ ནད་གཞི་འདི་ བཀལ་ཐབས་ལུ་ ལུས་འབྲེལ་མ་ འབད་བའི་ཉེ་མ་ལས་ མཚན་ཤུབས་ལ་སོགས་པའི་ ནད་ གཞི་བཀལ་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།
gent	ཕོ།	ཕོ་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་མིང།

46

		ལོ་ན་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་པ་མེད་པ་སྟེ་སྦྱེས་ནི་གི་ཉེན་ལ་ ཡོད་པའི་ཁར་ མཆིན་པ་དང་ མཆེར་པ་ཚུ་ལུ་ གཞོད་པ་ ཕྱགས་ནི་གི་ཉེན་ལ་ཡོད། ནད་གཞི་འདི་གཙོ་པོ་ ནད་གཞི་ འདི་ཡོད་མི་གི་ མི་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་ གཞི་འདི་འབྱུང་ཡོང་དང་། དེ་ཡང་ ནད་གཞི་འདི་ཡོད་མི་འདི་ གིས་ གློ་ཁོག་མི་དང་ ཡ་ཚི་རྒྱབ་པའི་སྐབས་ལུ་འབྱུང་ཡོང་ ནད་གཞི་འདི་ལས་བཀག་ཐབས་ལུ་ སྒྲན་ཁབ་བཙུགས་དགོ།
germs	ནད་འབྱུབ།	ནད་གཞི་བཀལ་མི་གི་ཕྱ་འབྱུབ།
german measles	དམར་ཅན་མ།	གཟུགས་ཀྱི་ཕགས་ཀོ་མགུ་སྟོ་རོ་ཐོན་ཏེ་ ན་བའི་རིམས་ནད་ ཅིག དེ་ལུ་ རུ་བེ་ལ་བེར་ཡང་སྒྲབ་ཡོང་།
germicide	ནད་འབྱུབ་ འཛུམས་བྱེད།	ནད་འབྱུབ་གསལ་དེ་གི་རུས་པ་ཡོད་པའི་རྩིས་རིགས།
geroderma	གཉིར་མ་ཆགས་པ།	ལག་པ་དང་གདོང་སོགས་ཀྱི་ཕགས་ཀོ་ ཡོ་གྲོ་བསུམ་ནི།
gestation	མངལ་གནས་ གནས་སྐབས།	ཡ་ལུ་མ་སྟེ་བའི་ཉེ་ མ་མངལ་ནང་སྟོད་པའི་གནས་སྐབས།
gibbous	བྱ་ལག་ཅན།	ལྷག་ཀོ་མགུ་ གླུ་གི་བྱ་ལག་བརྒྱུ་ཡོད་པ།
giddiness	མགུ་གཡུ་འཁོར་ ནད།	མགུ་ཡུ་འཁོར་ཏེ་ན་བའི་ན་ཆ།
gingiva	སའི་རྩིབ།	སོ་སྦྱེས་སའི་ཁད་ཆ་གས།
gingivitis	རྩིབ་ནད།	སའི་རྩིབ་སྟོན་ནད་ ཆ་བྱགས་རྒྱབ་སྟེ་ན་བའི་ན་ཆ་ཅིག
gland	ཅུ་དོག	གཟུགས་ལུ་དགོ་པའི་ཁུ་བ་འཐོན་སའི་ཅུ་ལམ་ཅིག
glanders	རྩྭ་ནད།	མི་ལུ་འབྱུང་གི་གི་ཉེན་ལ་ཡོད་པའི་ རྩྭ་ནད་གཞི་ཅིག

glass/glasses	མིག་ཤེལ།	མིག་རྟོ་སེལ་རྟོག་རྟོ་སྟེ་ མ་མཐོང་མི་ཚུ་དང་། མིག་རྟོ་ཉི་མའི་ འོད་སྟགས་ལས་བཀག་ཐབས་ལུ་བརྟུགས་པའི་ཅ་ཆས་ཅིག།
glaucoma	མིག་ནད།	མིག་རྟོ་ནད་གི་ཚུའི་ཤུགས་ཡར་སེང་རྒྱབ་པའི་ན་ཆ་ཅིག་ ཚུའི་ ཤུགས་ལུན་རིང་མོ་སྟེ་སྟོང་མི་འདི་གིས་ མིག་རྩ་ཚུ་མེད་པ་ གཏང་མ་ཡིན་མ་དང་ དེ་ལུ་བརྟེན་རྟེ་ མེད་པ་གཏང་ཡོད་པའི་ མིག་རྩ་ཚུ་ མ་པ་ལས་ར་ལཱ་འབད་མ་བདུབ་འགྱུ་མེད་ཡིན།
gleets	ཚུ་སེར།	མའི་ནད་ལས་ ཐོན་པའི་ཚུ་སེར་པོ།
glomerulonephritis	མཁལ་རྩོག་ནད།	མཁལ་རྩོག་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་བཏང་ནད་གཞི།
glossa	ལྷུ།	དོམ་གི་ཆོར་བ་ཡོད་པའི་ཁར་ གློ་སྤྲེལ་ནིའི་དོན་ལུ་ མཁོ་བའི་ ཁའི་ནད་ན་ཡོད་པའི་ ཁའི་ཡན་ལག་ཅིག།
glossalgia	ལྷུ་ལུག་	ལྷུ་ལུ་ཕོག་པའི་ན་ལུག་
glossitis	ལྷུ་ཆ་ཤུགས།	ལྷུ་ལུ་ཕོག་པའི་ཆ་ཤུགས།
glottis	གྲེ་ཁུང་བར་སྟོང་།	སྤྲིའི་སྤྲེ་གནས་ཀྱི་བར་ནིའི་ས་སྟོང་།
glove	ལག་བྱ་བས།	ལག་པར་བརྟུགས་ནིའི་བྱ་བས། སྤྲན་ཁང་ནད་གི་ སྤྱང་འཆོ་ དང་སྤྲན་གཡོག་པ་ཚུ་གིས་ ནད་གཞི་འབྱ་ནི་དང་ སྤེལ་ནི་ ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྤྲན་བཙོས་འབད་བའི་སྤྲ་བས་ ལུ་ ལག་བྱ་བས་བརྟུགས་ནི་ཡོད། ལག་བྱ་བས་འདི་གིས་ ནད་གཞི་ག་ཅིག་ལས་ག་ཅིག་ལུ་འབྱ་ནི་ལས་བཀག་ཚུགས་པ་ ཡིན།
glucohemia	ལྷག་གི་མངར་ཆ།	ལྷག་ན་ལུ་ཡོད་པའི་གུ་རམ་གྱི་ཆ་ཤས།
glucose	གུ་ལུ་ཀོས།	གུ་ལུགས་ལུ་ཕན་པའི་ཟས་བཟུད་དོམ་མངར་མོ་སྟེ་ཡོད་མི་ཅིག།
goitre	ཐུམ།	ཟས་བཟུད་ཨའི་ཨོ་རྟིན་(iodine)ལུ་ཕན་པའི་ལུ་བརྟེན་རྟེ་ ཨོལ་ ལྷོག་ལུ་བརྟུགས་པའི་ཤ་འབྲེལ།

gonorrhoea

གྲང་བ།

ཕོ་མའི་མཚན་མ་ལས་ རྒྱག་དང་ལྷག་འཐོན་ཏེ་ ན་བའི་ནད་
གཞི་ཅིག་ ནད་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་ ནད་གཞི་འདི་ཡོད་མི་དང་
ལུས་འབྲེལ་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འབྲུམ་ཡིན་མ་དང་།
གཞན་ཡང་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡོད་པའི་མི་གིས་ ལག་
ལེན་འཐབ་པའི་གོ་ལ་དང་ ཡར་ཙུཿ་ར་སོགས་ ལག་ལེན་
འཐབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ ནད་གཞི་འདི་འབྲུམ་ཡིན། ནད་
གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ བདུན་ཕྲག་གཅིག་
གི་ནང་འཁོད་འཐོན་མ་ཡིན། རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ ཚུ་
གཏང་མ་ད་མཚན་མ་གྱུར་ ཆ་ཟུག་རྒྱབ་ནི་དང་། ཚུ་དང་
གཅིག་ཁར་རྒྱག་འཐོན་ནི་ཚུ་བྱུང་མ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་
དུས་ཚོད་ཁར་བཅོས་ཁ་མ་རྒྱབ་པར་ཡུན་རིང་མོ་འགྱོ་བ་ཅིན།
དེ་གིས་ ཀླང་ཆོགས་དང་ ལག་ཆོགས་ཀྱི་ནད་གཞི་འཐོབ་ནི་
ཡིན་པའི་ཁར་ མིག་ནད་ཡང་འཐོབ་ཡིན། གལ་སྲིད་ ནད་
གཞི་འདི་འཐོབ་ཞིན་མ་ལས་ ཨ་ལུ་སྒྲེས་བ་ཅིན་ ཨ་ལུ་འདི་
ལུ་མིག་ནད་འཐོབ་སྟེ་ཤར་མ་འགྱོ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་སྒྲུབ་ཡོད། ནད་
གཞི་འདི་ སྤྲན་བཅོས་འབད་ཚུགས་པའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན།
ནད་གཞི་འདི་ལུ་ སྤྲན་ བེ་ནི་སི་ལེན་(penicillin) སལ་
ཕོ་ན་མི་ཎི་སི་(sulphonamides) ཡང་ན་ ཧི་ཏར་སི་ལིན་
(tetracycline) ཚུ་གིས་བྲག་ཚུགས་པ་ཡིན།

gooseflesh

སྤྲོ་རྒྱ།

གྲང་མ་ད་གཟུགས་ཁར་འཐོན་པའི་སྤྲོ་རྒྱ།

gout

ཆོགས་ནད།

ཆོགས་ནད་ཟེར་ ཀླང་ཆོགས་དང་ ལག་ཆོགས་ཀྱི་ན་ཆ་འདི་
གཙོ་བོ་ གཟུགས་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་ ཡུ་རི་ཀ་ཨེ་སི་ཎི་(uric
acid) ཆ་སྒྲུབ་ཏྱག་ཏྱ་སྟེ་ སྟེལ་མ་ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
འཐོབ་ཡིན། དེ་ཡང་ མཁལ་ནོ་གིས་ བརྟན་གཏང་མི་གི་
ཡུ་རི་ཀ་ཨེ་སི་ཎི་(uric acid) ཚུ་ ལྷག་གིས་ ལྷག་ཅ་

བདའ་སྟེ་འབག་ཞིན་མ་ལས་ ཀླང་ཆོགས་དང་ ལག་ཆོགས་
གང་རུང་ནང་ལུ་ བསག་བཞག་མི་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཆ་
ཤུགས་དང་ བྱ་ལྷག་རྒྱབ་ཡིན། བྱ་ལྷག་ཞི་འདི་ བཙམ་ཁ་མ་
རྒྱབ་པ་ཅིན་ ཡུ་རིག་ཨེ་སི་ཏེ་(uric acid) ཚད་ལས་
བཟུལ་ཏེ་ བསག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཀླང་ལག་ཚུ་སྤར་མ་
ཚུགས་པ་འགྱུ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་སྤོམ་ཡོད། བྱ་ལྷག་ཞི་འདི་འཐོབ་
ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ ཀླང་ཆོགས་དང་ལག་ཆོགས་ནང་ལུ་ བསག་
ཡོད་པའི་ ཡུ་རིག་ཨེ་སི་ཏེ་(uric acid) འདི་ཚུ་ བཏོན་
གཏང་ནི་དང་ ཉེང་བཀལ་བསག་མི་བཅུག་ནི་གི་དོན་ལུ་སྤོམ་
བཙམ་འབད་དགོ།

graze	སྦྱི་མ།	པགས་ཀོ་སྦྱིག་སྟེ་བཏོན་མི་གི་མ།
gripping	ཕོ་བའི་ན་ཟུག	སྟོ་བུར་དུ་བྱུང་བའི་ཕོ་ཕ་གི་ན་ཟུག་ སྟོ་བུར་དུ་ཕོ་ཕ་གི་ཚུ་སྦྱིལ་ ཏེ་ན་ཟུག་རྒྱབ་པ།
growing pains	སྟོམ་ཟུག	ཨ་ལུ་ཚུ་གཟུགས་སྟོམ་འགྱུ་ཅ་ ཀླང་ལག་མགུར་འབྱུང་བའི་ ན་ཟུག
gullet	སྟོ་ལམ།	སྟོ་ལམ་འདི་དུང་ཅུ། ཁ་དང་ཕོ་ཕ་གི་བར་ན་ སྟོ་འགྱུ་མའི་དུང་ཅུ།
gum	སོ་འདི་ཉིལ།	སོ་སྟེམ་སའི་ཁའི་ནང་གི་ཆ་ཤས།
gut	རྒྱུ་མ། རྒྱང་ལོལ།	གཟུགས་ཁར་ལུ་དགོ་པའི་བཞེས་སྟོའི་བཅུད་འཐོན་ཚར་མི་གི་ བཞེས་སྟོ་མ་དགོ་མི་ཚུ་ ཆབ་གསང་རྒྱལ་པ་སྟེ་ཕྱི་ཁར་བཏོན་ གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ཕོ་ཕ་དང་ཨ་ཟུག་གི་བར་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མ།
gynaecologist	མོ་ནད་མཁས་ མཆོག	ཨ་མ་སྐུ་རྩེ་ལུ་ ལུས་འབྲེལ་དང་ རྩེ་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བའི་ ན་ ཆ་ སྤོམ་བཙམ་དང་བརྟག་དཔྱད་འབད་མི་གི་མཁས་མཆོག་ དུང་འཛོ།

gynaecology

མོ་ནད་རིག་པ།

གསོ་བ་རིག་པ་ནང་ལས་ གཙོ་བོ་ཡམ་སྤྱུ་ཚུ་གི་ ལུས་འབྲེལ་
དང་སྤྱེ་རྒྱུ་ནད་འབྲེལ་བའི་ན་ཚུ་གི་བཀའ་ཐབས་དང་
སྤྲོད་བཅོས་ཀྱི་སྒོར་ལས་ལྟ་བུ་ནི་གི་ གསོ་བ་རིག་པའི་ཤེས་
ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཅིག།

gynane &obsterics ward

མོ་ནད་དང་སྤྱེ་རྒྱུ་

སྤྲོད་ཁང་ནང་ལུ་ མོ་ནད་འཐོབ་ཡོད་པའི་ཡམ་སྤྱུ་དང་ ཡ་ལུ་
ནད་པ་བཞག་ཁང་། སྤྲོད་ནི་ཡོད་པའི་ཡམ་སྤྱུ་ཚུ་ སྤྲོད་བཅོས་དང་ བརྟག་དབྱད་
འབད་ནིའི་དོན་ལུ་བཞག་ས།

(Hh)

habit	གོམས་གཤིས། ལང་ཤོར།	གོམས་ཡོད་པ། གོམས་གཤིས་ཚུད་ཡོད་པ། ལང་ཤོར་ཐལ་ ཡོད་པ།
hacking cough	སྐམ་སྒྲོ།	སྒྲོ་ཆེལ་སྐགས་གཞི་ཡང་ ཐོན་ནི་མེད་པར་འབར་བའི་སྒྲོ།
haematology	ཁྲག་བརྟག་རིག་པ།	ཁྲག་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཐངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ལྷབ་པའི་ཆོས་ ཚན།
haematologist	ཁྲག་བརྟག་མཁས་ མཆོག།	ཁྲག་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནི་ནང་ལུ་ མཁས་མཆོག་སྤྱོད་ཡོད་ པའི་བྱང་འཛོ།
haemoglobin	ཁྲག་ཁམས་ དམར་པོ།	སྟག་རླུང་སྟེལ་ནི་གི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ ཁྲག་གི་ཁམས་ཕན་ ཆོས་གཞི་དམར་པོ་སྟེ་ཡོད་མི།
haemophilia	ཁྲག་ཤོར་ནད།	མ་རྒྱུ་ཀྱ་གཅིག་ལས་བཟལ་ཏེ་མ་བཏོན་རུང་ ཁྲག་ལེ་ཤ་ འཐོན་པའི་ནད།
haemophiliac	ཁྲག་ཤོར་ནད་པ།	ཁྲག་ལེ་ཤ་ཤོར་ཏེ་ བ་མིའི་ནད་པ།
haemorrhage	ཁྲག་འབབ། ཁྲག་ཤོར།	ཁྲག་འབབ་ཡངན་ ཁྲག་ཤོར་ནད་གཞི་འདི་ ཉེན་ལ་ཅན་ཅིག་ ཡིན། དེ་ཡང་ ནད་གཞི་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཤི་རྒྱུ་བྱུང་ནི་གི་ ཉེན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གི་དོན་ ལུ་ སྐྱེན་བཅོས་ཚུ་ཡང་ ཁྲག་གི་འབབ་ཤུགས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འབད་དགོཔ་ཡིན།
haemorrhoids	རང་ལུད། གཞང་ལུད། གཞང་འབྲུམ།	ནད་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་ ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་བསྐྱམས་མི་དང་ བཤལ་ནད་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འཐོབ་ཡིན་རུང་། སེམས་ཁར་ཆ་ བྱངས་སྟོམ་པོག་མི་དང་ གཟུགས་ཉམས་རྒྱགས་མི། ཨ་ལུ་ སྟེམ་ནི་ཡོད་མི། དེ་ལས་ གཏམ་ཁུ་དང་ཆང་། སྟུང་རྒྱས་ཀེ་ ཕིན་ཚུ་ཆད་ལས་བཟལ་ཏེ་སྟོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ནད་གཞི་

འདི་འཐོབ་ཡིན། བྱ་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་
 ཡང་། ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་ཁྲག་གིས་སྐྱབས་ཏེ་འཐོན་ནི། ཨ་
 བྲག་སྟོན་ནི་དང་། ཟུག་རྒྱབ་ནི་ཚུ་བྱང་མ་ཡིན།
 རྒྱལ་མ་སྟེ་མ་འཐུང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་སྐྱ་
 གྲག་ཀྱང་འཁྱུ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་། བྱ་གཞི་འདི་འཐོབ་སྤྱད་ནི་
 ཡིན་པའི་ཁར་ སྟོན་མོ་གྱི་འཐོན་སྐྱེས་ དར་ཚེལ་ལ་སོགས་པ་
 ཚད་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་བཟུ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་། བྱ་གཞི་འདི་འཐོབ་
 ཡིན། ད་རུང་ གཟུགས་ཁར་བཅུད་བེ་ཏེ་མིན་ཡི་
 (vitamin-e) རྩུ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་། བྱ་གཞི་འདི་
 འཐོབ་ཡིན་མ་དང་། བྱ་གཞི་འདི་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་གཅིག་པ་
 དེ་ཡང་། ཟས་བཅུད་སྤྱི་ཏེ་མིན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན།
 བྱ་གཞི་འདི་འཐོབ་ནི་ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ འཐུང་ནི་
 གི་རིགས་མང་སྐྱེ་འཐུང་དགོ་པའི་ཁར་ ཚོད་བསྟེ་དང་ འཐུ་
 བྱའི་རིགས་ཀྱི་བཞེས་སྟོན་ དེ་ལས་ ཤིང་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ཚུ་
 མང་སྐྱེ་བ་དགོ། ལུས་སྦྱང་ལྷགས་སྟེ་འབད་མི་དང་། བྱ་གཞི་
 འདི་འཐོབ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ བྱང་ན་ལས་ རྩོན་མི་གི་གོ་ལ་ཚུ་
 དམ་ཁིག་ཁི་རྩོན་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་། བྱ་གཞི་འདི་འཐོབ་
 ཡིན། མི་མང་ཤོས་ཅིག་ལུ་བྱ་གཞི་འདི་ ལུན་རིང་མོ་སྟེ་
 གནས་པའི་བྱ་གཞི་ཅིག་མེན་རུང་། བྱ་གཞི་འདི་གི་
 ཚབས་ཆེ་ཉིང་དང་འཁྲུལ་ཏེ་ ཉེན་ཁ་ཡང་སྟོན་ཚུང་ཡོད་པ་ཡིན།
 བྱ་གཞི་འཐོབ་པའི་སྐབས་ལུ་ འཐུང་ནི་གི་རིགས་ ག་དེ་མང་
 མང་འཐུང་དགོ།

hair

མཁུ་ སྐྱུ་

མཁུ་ཏོ་ཁ་གི་སྐྱུ་དང་གཟུགས་གུ་སྐྱེས་མི་གི་སྐྱུའི་རིགས།

hallucinate	འཁྲུལ་སྒྲུབ་ཤིང་། སྒྲུབ་འཁྲུལ་ཞིང་།	སྒྲུབ་འཁྲུལ་ནི་གི་ནད་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་ ཡུན་རིང་མོ་སྤེ་ སེམས་ཁར་ཆ་གུང་ཕོག་མི་དང་ ཡང་ཅིན་ ཆ་གུང་བྱགས་སྤེ་ ཕོགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཅ་ཆ་འདི་བྱུང་ཡིན་མ་མཛད། གཉིད་ ལོགས་མ་ཚུགས་མི་དང་ ཉམས་ཐགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡིན་པའི་ཁར་ གྲུད་པའི་གྲུ་རྒྱུ་ཕོགས་མི་ དང་ ཡང་ན་ ནད་གཞི་གང་རུང་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ ནད་གཞི་འདི་ འཐོབ་ཡིན།
hallucination	འཁྲུལ་སྒྲུབ་།	གོང་འཁོད་གནད་དོན་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་ འཁྲུལ་སྒྲུབ་།
hamstring	སྦྱིད་ཅ།	སྦྱིད་ཐག་གི་ཅ་ཅིག་།
hand	ལག་པ།	ལུ་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གཤམ་ཆེ་བའི་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ གཅིག་།
handicap	དབང་པོ་སྦྱོན་ཅན།	སྦྱོན་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དབང་པོ་ལུ་སྦྱོན་ཕོག་པའི་མི། དཔེར་ན་ མིག་ཏོ་ཞུམ་མུ་ ལས་སྐབས་མ་ཤེས་མི་གི་གྲེང་གོ་ བཟུམ།
handkerchief	ལྷ་བ་ཕྱིས།	ལྷ་བ་ཕྱག་ནི་གི་ལྷ་བ་ཕྱིས།
hard drug	སྒྲན་བྱགས་ཅན།	བྱགས་ཡོད་པའི་སྒྲན་རིགས།
hard of hearing	རྒྱམ་ཅོག་ཚག་ཡོད་ མི།	རྒྱམ་ཅོག་ལེགས་ཤོམ་སྤེ་མ་གོ་མི་ཡང་ན་ རྒྱམ་ཅོག་ལུ་ཐོ་ཕོག་ ཡོད་མི།
harelip	ལ་ཤོ་རལ།	ལའི་ཡ་མཚུ་དང་མ་མཚུ་གང་རུང་ རལ་ཡོད་མི།
hay fever	གཤལ་ནད།	ཐལ་ཕ་གིས་སྤེ་ མིག་ཏོ་དང་ལྷ་པ་ རྟོད་མ་རྩ་ གཤལ་བའི་ ནད་གཞི་ཅིག་།
head	མགུ་ཏོ་	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མགུ་ཏོ་

headache	མགུ་རྟོ་ན་ཟུག མགུ་ནད།	མགུ་རྟོ་ན་ནི་འདི་ འཕྲལ་འཕྲལ་སྟེ་ར་ མི་ག་ར་གིས་འཐོབ་ ཡིན། མགུ་རྟོ་ན་མི་དེ་ཡང་ རྒྱ་རྒྱུ་མང་རབས་ཅིག་ལུ་བརྟེན་ རྟེ་འཐོབ་ཡིན་མ་དང་ དེ་ཚུ་ཡང་ ཆ་ལ། མགུ་རྟོ་ག་སྟེ་ག་སྟེ་ ལུ་བརྟེན་ཏེ་མགུ་རྟོ་ག་གཞོན་སྟོན་ཡོག་མི། སྟོ་ཤུགས་སྟེ་འབར་ མི། ཨ་ཆེགས་རྒྱབ་མི། དེ་ལས་ ལུས་འབྲེལ་འབད་ཆར་བའི་ ཤུལ་ལས་ཡང་ མགུ་རྟོ་ན་ཟུག་རྒྱབ་ནི་ཡོད། མགུ་རྟོ་ན་ནི་ ལུ་ དིགས་མ་འདྲུལ་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ན་ལས་ གཙོ་བོ་བཞི་ ཡོད་པ་དང་ དེ་ཚུ་ཡང་ ཅ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ན་ནི། ཆ་གུང་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ན་ནི། རུས་ཆེགས་ལུ་སྟབས་མ་བདེམ་འབྱུང་མི་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ན་ནི་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། མགུ་རྟོ་གི་ན་ཆ་འདི་ བཙོས་ ཐབས་མ་འདྲུལ་མང་རབས་ཅིག་གི་ཐོག་ལས་ བཙོས་ཁ་རྒྱབ་ ཚུགས་པ་ཡིན། མགུ་རྟོ་ན་ཟུག་རྒྱབ་ཆད་ཅིག་ལུ་ སྟོན་བཙོས་ འབད་དགོ་པ་མེད།
heal	སངས་ནི། དག་ནི།	མ་དང་ནད་ཚུ་དག་ནི་དང་སངས་ནི།
healer	སྟོན་བཙོས་འབད་མི།	ན་ཆ་གང་རུང་སྟོན་བཙོས་འབད་མི།
health	ཁམས། གཟུགས།	གཟུགས་བདེ་རྟིང་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྟངས། དཔེར་ན་ཁོ་ ཁམས། གཟུགས་ཁམས་སྦྱིང་སྦྱིང་འདུག
health care	འཕྲོད་བསྟེན།	གཟུགས་ཁམས་ལུ་འཕྲོད་པའི་ལཱ་འབད་ནི། བཞེས་སྟོ་བཟའ་ ནི། སྟོན་བསྟེན་ནི་ཚུ་ལུ་སྟབས་ཡིན། དཔེར་ན། གཟུགས་ ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་སྦྱིང་སྦྱིང་སྟེ་བཞག་དགོ།
health centre	འཕྲོད་བསྟེན་ལྟེ་བ།	གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་གཙོ་བོ།
health club	འཕྲོད་བསྟེན་ཆོགས་ ཕན།	གཟུགས་ཁམས་བདེ་རྟིང་རྟོ་སྟེ་བཞག་ཐབས་ལུ་ ལུས་སྦྱིང་ སོགས་འབད་པའི་ས་སྟོ།

health education	གསོ་བའི་ཤེས་ཡོན།	གསོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན།
health food	འཕྲོད་ཟས།	གཟུགས་ཁར་ལུ་ཕན་ཐོགས་པའི་ཟས་དང་ འཕྲོད་པའི་ཟས།
healthful	འཕྲོད་པའི། ཕན་པའི།	གཟུགས་ལུ་འཕྲོད་ནི་དང་ཕན་པའི་དོན།
health service	གསོ་བའི་ཞབས་ཏྲུག	གསོ་བའི་ལཱ་གཡོག
healthily	སྦྱིང་སྦྱི་སྦྱེ།	གཟུགས་ཁམས་སྦྱིང་སྦྱི་སྦྱེ་སྟོད་པ་མས།
healthy	༡ སྦྱིང་སྦྱི། བདེ་༡ གཟུགས་ཁམས་སྦྱིང་སྦྱི་ཡོད་མི། གཟུགས་ཁར་ལུ་ན་ཚ་ ཏྲོག་ཏྲོ། ༡ ཕན་ཐོགས་མེད་པར་སྦྱིང་སྦྱི་ཡོད་མི། ༡ གཟུགས་ཁར་ཕན་པའི་ པའི། འཕྲོད་པའི། བཞེས་སྒོ་ ཡངན་ གཟུགས་ཁར་འཕྲོད་པའི་བཞེས་སྒོ།	
hear	གོ། ཐོས། གསལ།	ཐོས་པའི་དོན། དཔེར་ན་ ཁོ་རྣམ་ཅོག་ལེགས་སྟེ་གོ་བས།
hearing	གོ། ཐོས། གོ་ཐོས།	སེམས་ཀྱི་དོན་གོ་ནི་དང་རྣམ་ཅོག་གིས་སྟེ་ཐོས་ནི།
hearing aid	ཐོས་ཆས།	རྣམ་ཅོག་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ མ་གོ་མི་ཚུ་གིས་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ གོ་ནིའི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འབྲབ་པའི་ འཕྲུས་ཆས་རྒྱུད་ཀྱི་ ཅིག
hearse	རོ་འཁོར།	རོ་འབག་མི་གི་འགྲལ་འཁོར།
heart	དོན་ཉིང་། སྦྱིང་།	དོན་ཉིང་འདི་ ཅུ་མངར་བས་གཅིག་ གཅིག་ཁར་བསྐྱབ་བ་ལས་ བསྐྱབས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཁག་ཆེ་ཏྲོག་ཏྲོ་ཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་ གཟུགས་ཁར་ལུ་ཁག་བཟམ་སྟེལ་གྱི་ལཱ་ཚུ་ག་ར་ དོན་ཉིང་འདི་གིས་སྟེ་འབདཱ་ཡིན་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན། གཟུགས་ཁར་ ཉམས་ཚད་ལས་བརྒལ་ཏེ་བཏགས་མི་དང་། ཁགས་ལུགས་ མཐོང་ག་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དོན་ཉིང་གི་

ནད་གཞི་འཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་སློམ་ཡོད། རྟོན་ཉིང་གི་ནད་གཞི་
འདི་ ཤི་རྒྱུན་བྱུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་སློམ་ཤོས་ཡོད་པའི་ནད་གཞི་
ཅིག་ཡིན།

heart attack	རྟོན་ཉིང་འགག་པ།	ན་ཚ་དང་ཚ་གྲངས་ དེལས་ ཉམས་ཚད་ལས་བཞུལ་ བཅུགས་མི་དང་ སྤྲན་རིགས་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྟོན་ཉིང་ ལཱ་འབད་མ་བརྟུབ་འགྱུ་བའི་དོན། གཞོད་རྒྱུན་དེལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཤི་རྒྱུན་བྱུང་ནི་ཉེན་ཁ་ཡོད།
heart ach	སྦྱིང་ནད།	ན་ཚ་མིན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྦྱུག་བསྐྱེད་དང་ཚ་གྲང་།
heart beat	ཉིང་འཕམ།	རྟོན་ཉིང་འཕམ་ཚད་ཀྱི་གྲང་ཁ།
heart burn	རྟོན་ཉིང་ཚ་བྱུག	ནད་གཞི་དང་གཞན་དོན་གཞན་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྟོན་ཉིང་ གྲུ་ཚ་བྱུག་རྒྱབ་པ།

heart failure

དོན་ཉིང་ལུ་མ་
འབད་ཕ།

དོན་ཉིང་ལུ་མ་འབད་ཕ་ཟེར་མི་འདི་ དོན་ཉིང་གིས་ གཟུགས་
ཁར་ལུ་དགོ་པའི་ཁྲག་ལང་མ་སྟེ་བཀའ་མ་རྩུགས་པ་འགྲོ་བའི་
དོན་ཡིན། དོན་ཉིང་ལུ་མ་འབད་མ་བརྟུབ་འགྲོ་མི་འདི་ ཁྲག་
བཀའ་ནི་གི་དོན་ལུ་དགོ་པའི་ དོན་ཉིང་གི་འཕར་ཤུགས་མར་
ཉམས་འགྲོ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན། དོན་ཉིང་གི་གཡས་གཡོན་
གཉིས་ཆ། ཡངན་ གང་རུང་ཅིག་གི་འཕར་ཤུགས་ཀྱི་རུས་པ་
མར་ཉམས་འགྲོ་བའི་སྐབས་ལུ་བྱུང་མ་ཡིན།
དོན་ཉིང་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལས་ མང་ཤོས་ཅིག་ གཡམ་
ཁ་ཐུག་ལུ་རྩེན་རན་འདི་བྱུང་མ་ཡིན་ལས་ དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
སྟོན་རྒྱུང་ལུན་པའི་ཁྲག་རྩུགས་ཁར་ལང་མ་སྟེ་བཀའ་མ་
རྩུགས་འགྲོ་ཕ་ཡིན་པ་དང་། དོན་ཉིང་གི་གཡས་ཁ་ཐུག་ལུ་རྩེན་
རན་འདི་བྱུང་པ་ཅིན་ སྟོན་ནང་ལུ་ཁྲག་ལང་མ་འབད་བཀའ་མ་
རྩུགས་པ་འགྲོ་ཕ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་སྐབས་ ལུ་
སྟུག་ནི་དང་བྱུང་འཇམ་ཏྲིག་ཏྲི་འབད་གཏོང་མ་རྩུགས་པ་འགྲོ་ཕ་
ཡིན། དོན་ཉིང་ལུ་མ་འབད་འགྲོ་མི་འདི་ ནད་གཞི་ཚབས་ཆེན་
ཅིག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ ཐོ་མོ་གཉིས་ལས་ མང་ཤོས་ཅིག་
ཐོ་རྩུ་ལུ་བྱུང་མ་ཡིན།

heat

རྫོད། ཆ་རྫོད།

རྫོད་ཆ་ཉིང་། ཆ་རྩགས་ ཡངན་ བསིལ་རྩགས་ཟེར་དོ་
བཟུམ།

heat stroke

རྫོད་བརྒྱལ།

ཆ་རྫོད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བརྒྱལ་བའི་ནད་གཞི་འདི་གཙོ་པོ་ རྩེ་
གཟུགས་དང་ ཕ་ཁམས་མ་བདེ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ཀྱི་
རྫོད་རྫོད་ རྩེ་དང་མ་འདྲམ་སྟེ་ ཡར་འཕར་འགྲོ་མི་ལུ་སྐྱབ་
ཡིན། གཟུགས་ཁར་ལུ་ ཆ་རྫོད་འདི་གཙོ་པོ་ བཞེས་སྟོན་ཟེ་མི་
རྩེ་ བརྒྱུད་ལུ་བརྒྱུར་ནི་གི་དོན་ལུ་དགོ་པ་ལས་ གཟུགས་ཀྱི་
ནང་ན་ རང་བཞིན་གྱིས་ཆ་རྫོད་རྩུང་དོ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་

དལ་གཞི་ ཚ་བྱོད་འདི་ཚུ་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་དང་ ཚད་
 པའི་ཐོག་ལས་ ཕྱི་ཁར་བཏོན་གཏང་མ་ཡིན་རུང་། ཚ་བྱོད་
 རྒྱགས་སྟེ་ འབར་བའི་སྐབས་དང་ རྒྱན་གཤར་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་
 སྐབས་ ཡང་ན་ ཉི་མའི་ནང་ཡུན་རིང་མོ་སྟེ་ སྟོང་མི་ལུ་བརྟེན་
 ཏེ་ གཟུགས་ཀྱི་ ཚ་བྱོད་ཕྱི་ཁར་བཏོན་གཏང་མ་ཚུགས་པར་
 གཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་ ཚ་བྱོད་ཡར་འཕར་འགྱུ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
 བྱོད་བརྒྱལ་འདི་བྱུང་མ་ཡིན་མ་དང་ གཟུགས་ཁར་ལས་ རྒྱལ་
 ཤ་ཤོར་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ ནད་གཞི་འདི་བྱུང་མ་ཡིན། དེ་ཡང་
 གཟུགས་ཁར་ལས་ རྒྱལ་ཤ་ཤོར་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
 གཟུགས་ལུ་དགོ་པའི་ རྒྱུ་ཚད་ཉུང་སྤུ་འགྱུ་ལས་ བྱོད་ཕྱི་
 ཁར་བཏོན་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་ནག་མགྱོགས་པར་འཐོན་མ་
 ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ཀྱི་ཚ་བྱོད་ཡར་འཕར་འགྱུ་སྟེ་
 ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡིན། བྱོད་བརྒྱལ་ནད་གཞི་འདི་གི་ཉེན་ཁ་
 དེ་ཡང་གཙོ་བོ་། ཨ་ལུ་དང་ རོན་ཉིང་གི་ནད་ཡོད་མི། སྟོ་གི་
 ནད་གཞི་ཡོད་མི། མཁལ་རྩོ་གི་ནད་གཞི་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་མང་སྤུ་
 བྱུང་མ་ཡིན། བྱོད་བརྒྱལ་གྱི་ནད་གཞི་གི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་།
 རོན་ཉིང་གི་ནད་གཞི་འཐོབ་དོ་བཟུམ་ཆོར་ནི་དང་། ཁམས་
 གོགས་རྒྱབ་ནི། ཁ་ལས་སྒྲུག་ནི། ཐང་ཆད་ནི། ལུ་སྒྲུག་ནི།
 ཉམས་ཐག་ནི། མགུ་ཏོ་ན་ཟུག་རྒྱབ་ནི། ཚ་སྒྲིལ་ནི་དང་ཙའི་
 གུ་ན་ཟུག་རྒྱབ་ནི། མགུ་གཡུག་འཁོར་ནི་ཚུ་ཡིན་རུང་། མི་ལ་
 ལུ་གཅིག་ལུ་ དེ་བཟུམ་མའི་རྟགས་མཚན་ག་ནི་ཡང་ མ་བྱུང་
 བར་འཐོབ་ནི་ཡང་ཡོད། མི་རེ་རེ་ལུ་ ནད་གཞི་འདི་གི་རྟགས་
 མཚན་མ་འདྲམ་བྱུང་སྟེ་ནི་ཡིན་རུང་། སྤྱིར་གཏང་གར་ལུ་
 མྱོང་བའི་ནད་གཞི་འདི་གི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ གཟུགས་ཀྱི་
 བྱོད་ཚད་ཡར་འཕར་འགྱུ་ནི། རྒྱལ་ནག་འཐོན་ནི་མེད་པའི་ཁར་

		པགས་ཀོ་ཚ་རྟག་རྟ་ཐལ་ཏེ་དམར་པོ་འགྱུ་ནི། ལྷ་མགྱོགས་པར་ མགྱོགས་པར་འཕར་ནི། ཡ་རྟགས་དང་མ་འདྲ་བའི་ སྒྲོད་པ་ བརྟན་ནི། འབྲུལ་སྤང་ཤར་ནི། མགུ་འཕྱོམ་ནི། སེམས་ དཀྱུགས་ནི། སྒྲོ་བུར་བྱ་ནད་ཕྱག་ནི། བཞུ་མེད་བརྒྱལ་ནི་ཚུ་ བྱང་མ་ཡིན།
heel	རྟིང་མ།	རྟིང་མའི་མིག་རྩུང་དང་རྩུ་ལེབ་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་པའི་རྟིང་མའི་ རྩུབ།
height	རིང་ཚད།	གཞུགས་ཀྱི་རིང་ཐུང་གི་ཚད།
haemorrhage	ཁྲག་འབབ།	ཁྲག་རྩེ་ནད་ལས་ ཁྲག་ལེ་ཤ་ཤོར་བའི་ན་ཚ་ཅིག་ ན་ཚ་འདི་ གཙོ་བོ་ཁྲག་རྩུ་གཅིག་ ཡང་ན་ མང་རབས་གཅིག་བརྟག་ གཏང་བའི་སྐབས་ལུ་བྱུང་མ་ཡིན།
hemopathy	ཁྲག་ནད།	ཁྲག་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི།
hemorrhoids	འཇང་ལུད། གཞང་འབྲུམ།	ཡ་བུག་གི་འཇང་ལུད་པའི་ནད་གཞི།
hemotherapy	ཁྲག་བཙོས།	ཁྲག་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ལས་ནད་གཞི་བཙོས་ཁ་རྒྱབ་པའི་ སྒྲན་བཙོས།
hepatic	མཆིན་པའི།	མཆིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཟེར་བའི་དོན།
hepatitis	མཆིན་ནད།	མཆིན་ནད་ཟེར་མི་འདི་ མཆིན་པ་ལུ་ཚ་བྱགས་རྒྱབ་པའི་ནད་ གཞི་ཅིག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ ན་ཚ་དང་གནས་སྤངས་མང་ རབས་ཅིག་ལུ་བརྟན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་ ནད་འབྱུང་གྱི་རྒྱ་མི་མ་འདྲམ་ ཡེ་མི་མི་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་ཡོད་མི་ ཚུ་གིས་བཀལ་མ་ཡིན།
hepatopathy	མཆིན་ནད།	མཆིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི།

hereditary diseases	རིགས་ནད།	རིགས་བརྒྱན་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ནད་གཞི
herpes	ཕྲགས་ནད།	ཕྲགས་ཀོ་གུ་ཚུ་འབྱར་བ་བྱམ་ལེ་ཤ་ཐོན་ཏེ་ ན་བའི་ནད་གཞི་ ཅིག
heroin	ཉི་འྲི་ཡིན།	སྒྲིམ་རྩམ་ཅིག་གི་མིང།
hiccup	ཉིག་གི། ཉིག་སྒྲིགས།	ཉིག་གི་(ཉིག་སྒྲིགས)འདི་གཙོ་བོར་ སྒྲོམ་དང་རྒྱུ་མ་གི་བར་ན་ དབུགས་འཛིན་གྱི་དོན་ལུ་ཡོད་པའི་ཤ་རིམ་གྱི་ཚ་རྒྱ་ བསྐྱམ་མི་ ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན་མ་ཚད་ ཨོལ་ལྷོག་དང་ བྲག་ཁོག་ གི་བར་ན་གི་ ཚ་རྒྱ་གཡའ་བའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ཉིག་གི་འདི་ ཡོང་མ་ཡིན། ད་རུང་ ཨོལ་ལྷོག་ཚད་ལས་བརྒལ་ཏེ་སྤྱིང་མི་ དང་ ཨོལ་དོག་གི་ནད་དང་བྲལ་ཁོག་ཚ་བྲག་རྒྱབ་མི། རྩ་ལུ་ གཡའ་བྲག་ཕོག་མི། དན་མ་མ་ཚེར་ནི་གི་སྒྲན་གཏང་མི། གཤག་བཙོས། སྒྲོ་ནི། སྒྲན་དོག་ ཆང་ཆད་ལས་བརྒལ་འབྱུང་ མི། གུ་རམ་གྱི་ནད། བཞེས་སྒྲོ་ལ་ཆ་དགས་ཡོད་མི། གཏམ་ ཁུ་འབྱུང་མི། བཞེས་སྒྲོ་མ་གྲོགས་པར་མ་གྲོགས་པར་བཟའ་མི་ ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ཉིག་གི་འདི་ གསང་ཐབས་ལུ་ ཐབས་ཤེས་ལེ་ཤ་ཡོད་ དེ་རྒྱ་ཡང་ རྩམ་ཅོག་གུ་གཡེབ་ནི། འབྱུང་ནི་གི་རིགས་མང་སུ་འབྱུང་ནི། ལྷ་པ་བསུབ་བཞག་ནི་ཚུ་ ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཉིག་གི་ལ་ལུ་གཅིག་སངས་བརྟུབ་ཡིན།
hip	དམི་སྒྲད།	ཞེད་པ་དང་ ལྷ་དོའི་བར་ན་ ལྷ་དོའི་དང་ཁོད་སྟོད་མཐུད་ས།
hip bone	དམི་སྒྲད་རུའོ།	དམི་སྒྲད་ཀྱི་རུའོ།
histocytology pathology	ཤ་རུས་ནད་དཔྱད་ རིག་པ།	ཤ་དང་རུའོ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཐངས་ ཚུ་ ལྷ་བ་ནི་ཡོད་པའི་ཆོས་ཆན།

histopathology cytology	& གཟུགས་ཕུང་གི་རྒྱ་ དང་ཆ་ཕྱན་རིག་པ།	གཟུགས་ཀྱི་གྲུབ་ཐངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ལྷ་བ་ནི་ཡོད་པའི་ཆས་ཆན།
hiv(human immunodeficiency virus)	ཨེཌ་ཨའི་ཟི།	ནད་གཞི་ཨེའིས་བཀལ་མིའི་ནད་འབུབ།
homophobia	མཚན་མ་གཅིག་ པའི་ལུས་འབྲེལ་ལུ་ དགའ་མི།	ཕོ་གིས་ཕོ་ལུ་ ལུས་འབྲེལ་འབད་ནི་ལུ་དགའ་མི་དང་ མོ་གིས་ ཕའི་ལུས་འབྲེལ་ལུ་ མོ་ལུ་ ལུས་འབྲེལ་འབད་ནི་ལུ་དགའ་མི།
homosexual	མཚན་མ་ནང་འབྲེལ།	མཚན་མ་གཅིག་པའི་ནང་འཁོད་ཀྱི་ལུས་འབྲེལ།
hoof	མིག་	ཀར་མའི་མིག་རྩུང།
hookworm	ནད་འབུབ་ཀོ་ཀ།	ནད་གཞི་བཀལ་མིའི་འབུབ་ཀོ་ཀ།
hormone	སྟོབས་སྦྱེད་དྲངས་ མ།	གཟུགས་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ གཟུགས་ཀྱི་སྟོབས་ བསྐྱེད་བཅུག་ ནི་ལུ་ཕན་པའི་ རྩལ་ཅིག་
hospice	མཐའ་མའི་སྤྲན་ ཁང།	ཤི་རན་པའི་ནད་པ་རྩུ་ འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་སའི་སྤྲན་ཁང།
hospital	སྤྲན་ཁང།	དྲུང་འཛོད་དང་སྤྲན་གཡོག་པ་རྩུ་གིས་ གཟུགས་ལུ་ན་ཆ་ཕོག་ ཡོད་མི་དང་ གཞོད་པ་འབྱུང་ཡོད་པའི་ནད་པ་རྩུ་ སྤྲན་བཅོས་ འབད་ས་དང་བརྟག་དཔྱད་འབད་སའི་ས་ཁོངས།
hot water bag	རྫོང་ཕོད།	ནང་ན་རྩུ་ཆོན་སྤྲུགས་ཏེ་ མལ་ཆའི་ནང་རྫོང་བརྟག་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ འགྲིབ་ཀྱིས་བཟོ་བཟོལ་གི་སྟོན་ཆས་ ཅིག་
hour	རྩུ་ཆོད།	དུས་ཆོད་ཀྱི་ཆད་ཅིག་ཨིན། རྩུ་ཆོད་གཅིག་ནང་སྐར་མ་༤༠་ཡོད།
hourly	རྩུ་ཆོད་རེ་རེའི།	རྩུ་ཆོད་རེ་རེ་ལུ་ཡང་ན་ རྩུ་ཆོད་རེ་རེ་བཞིན་ལུ། དཔེར་ན་ སྤན་

		འདི་ རྒྱ་རྒྱུ་ལེ་ལེ་བར་ན་ཆར་ལེ་ཟ་དགོ།
human	མི།	འགྲོ་བ་མི་ཟེར་ ལ་སྒྲུབ་ཤེས་མི་དང་ རོན་གོ་མི་ལུ་ སྒྲུབ་ ཡིན།
humerus	དཔུང་རུས།	ཀུ་ལི་དང་ཕྱག་ལྷག་གི་བར་ན་འེ་རུ་རྟོ།
hang over	ཆང་ནད།	ཆང་འབྲུང་ཞིན་མ་ལས་ཆང་གསང་མ་ད་ལུ་ མགུ་རྟོ་ལ་སོགས་ པ་ན་བའི་ན་ཆ།
hydrogen	ཧཱ་ཊ୍ର་དྲ།	ཧཱ་ཊི་རྩམ་ཆ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ ཧཱ་ཊར་དཔུ་ཡེད་ རོག་རྒྱུང་དཔུ་ གཅིག་བསྐྱོམས་ད་ ཧཱ་ཊར་འགྲུར་མ་ཡིན།
hydrophobia	ཧཱ་ཊར་ལྷོག་	ཧཱ་ཊར་འདྲི་པའི་ནད་གཤི།
hydrotherapy	ཧཱ་ཊར་སྒྲུ་བཙུག་	ཧཱ་ཊར་འདྲི་པའི་སྒྲུ་བཙུག་འབད་བའི་སྒྲུ་བཙུག་རིག་པ།
hygiene	གཙང་སྒྲུ་འཕྲོད་ བསྐྱེན།	ཕྱི་འཕྲོད་ལམ་གཙང་སྒྲུ་ལུ་བཙུག་ཏེ་ རང་རང་གི་གཟུགས་ ལམས་འཕྲོད་ཏེ་ཏེ་འོང་བཟབས་ཀྱི་ལུ།
hygienic	གཙང་སྒྲུ་ཅན། གཙང་ཏོག་རྟོ།	གཙང་སྒྲུ་ཅན་གྱི་ས་སྒོ། ས་སྒོ་གཙང་ཏོག་རྟོ་ཟེར་དོ་བཟུམ།
hygienist	གཙང་སྒྲུ་མཁས་ མཆོག་	གཙང་སྒྲུ་དང་འབྲེལ་ ཆོས་ཆན་ནང་མཁས་མཆོག་སྦྱང་ཡོད་མི།
hymen	གསང་དར།	བུམ་ལུས་འབྲེལ་མ་འབད་མི་ཧཱ་ཊི་སྒྲུ་ལམ་གྱི་ཤ་ཁེབས་སྒྲུབ་ ཤོག་ཤོ།
hymenectomy	གསང་དར་གཤག་ བཙུག་	གསང་དར་ཀྱི་ཐོག་ལས་ གསང་དར་བཙུག་གཏང་ནི།
hyperacuity	མིག་རྟོ་གསལ་ བྱགས།	མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་ཏོག་རྟོ་ཡོད་པ།
hyperpersis	ཆད་བཞུལ་ཁྲག་	ཁྲག་ལྷགས་ཆད་ལས་བཞུལ་ཏེ་ཡོད་པ།

ཤུགས།

hypertension	ཁྲག་ཤུགས་མཐོ་ དག	ཁྲག་ཤུགས་མཐོ་དག་སྟེ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལུ་ མྱོངས་བའི་ན་ཚ།
hyperthermia	ཆད་བཞལ་བྱོད་ཆད།	ཚུལ་དང་མ་མཐུན་པའི་བྱོད་ཆད།
hypnotherapy	བྲན་གསོས་སྒྲན་ བཙོས།	བྲན་པ་ཉམས་ཡོད་མི་ལོགས་གསོ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲན་བཙོས།
hypochondria	ན་བའི་སྒྲུང་བ།	གཟུགས་མ་ན་རུང་ ཉམ་བཟུམ་མའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བའི་ནད་གཞི།
hypochondriac	ན་བའི་སྒྲུང་བ་ཤར་ མི།	མ་ན་བ་ཡོད་རུང་ ན་དོ་བཟུམ་མའི་སྒྲུང་བ་ཤར་མའི་མི།
hypotension	ཁྲག་ཤུགས་དམའ་ དགས།	ཁྲག་ཤུགས་དགོ་པའི་ཆད་ལས་དམའ་བའི་ནད་གཞི།
hypothermia	བསིལ་ནད། ཟངནད།	གཟུགས་ཀྱི་བྱོད་དམའ་བའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་མྱོང་བའི་ན་ཚ།
hysterectomy	མངལ་བཏོན།	གཤག་བཙོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ མངལ་རྩེལ་པོ་བཏོན་ནི་ཡང་ན་ མངལ་གྱི་ཆ་ཤས་བཏོག་པ།
hysteria	སེམས་འཁྲུག་ནད།	སེམས་འཁྲུག་ནད་འདི་ སེམས་ལུ་ཆ་གྲུང་ སྟོམ་འབྱུང་མི་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་པོ་མོ་གཉིས་ཆར་ལུ་འོས་བ་ ཡིན་རུང་ མང་ཤོས་ཅིག་ ཡམ་སྤུ་སྤྱེས་ལོ་ ༡༩༥༥ལོ་ བར་ན་འབད་མི་ཚུ་ལུ་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གི་རྟགས་ མཚན་ཚུ་ཡང་ དོན་དག་མེད་པ་སེམས་སྟོན་ནི། རྒྱུ་མཚན་མེད་ པ་སྤྱུ་ནི། ཆད་ནི་མེད་པར་དགའ་ནི། བྱང་རིང་མོ་འབད་བྱོན་ནི། རྒྱང་ལག་གི་རྩ་སྤྱིལ་ནི། པོམ་ཨ་ཙི་རེ་སྤྱིལ་ནི། རྟོད་མ་མ་བདེ་ ལག་ལ་འབད་ནི་ཚུ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ འཐོབ་པའི་སྤྱིར་

གཏང་རྩུ་རྩུ་ལང་ འདོད་ཆགས་ཚད་ལས་བཟུལ་ཡོད་མི་
 མཐོ་བསམ་ལོག་པ་གཏང་མི་རྩུ་ཡིན་རུང་ རིགས་བརྒྱད་ལུ་
 བརྟེན་ཏེ་ཡང་ རྟན་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡིན། རྟན་གཞི་འདི་
 སེམས་སྟོགས་ལུ་བརྟེན་པའི་རྟན་གཞི་ཅིག་འབད་ཤ་ལས་
 གནས་སྤངས་དཔེར་ན་ གཉེན། གཉེན་སྲིག་ ལཱ་གི་འགན་
 ཁག་ འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མིའི་ཤི་རྩུན། དག་འམ་ཐུན་གྱི་མི་དང་
 ཁ་བྲེལ་མི་རྩུ་གི་གནས་སྤངས་ལུ་ སྲིག་མཐུན་འབད་མ་
 ཚུགས་ཟུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན། རྟན་གཞི་འདི་ གཙོ་བོ་
 ཕྱི་གཟུགས་དང་ རང་སེམས་གཉིས་ཆ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་སྲིད་
 བྱི་ཡིན་མ་ལས་ སྤྲོན་བཙོས་འདི་ཡང་ ཕྱི་གཟུགས་དང་ རང་
 སེམས་གཉིས་ཆ་རང་བཙོས་ཁ་རྩུབ་ཚུགས་པ་གཅིག་དགོ་པ་
 ལས་ དེ་གི་དོན་ལུ་ འཕྲོད་སྦྲུང་ལྷན་པའི་བཞུགས་ཐངས་འདི་
 གིས་ རང་གི་སེམས་བདག་འཛིན་འབད་ཚུགས་པ་ལས་བརྟེན་
 ཏེ་ཡིན། ཕྱི་གཟུགས་དང་འབྲེལ་བའི་ སེམས་འབྲུག་ནད་གཞི་
 འདི་བཀག་ཐབས་ལུ་ གཙང་སྒྲུ་ལྷན་པའི་སྤོད་ཐངས་ བརྟུང་
 ཚང་བའི་བཞེས་སྒོ་བརྟུང་ཅན་བཟའ་ནི། ཕྱི་གཟུགས་དང་རང་
 སེམས་གཉིས་ཆ་ར་ལུ་དགོ་པའི་ ངལ་གསོ་འདི་ ལང་མ་འབད་
 ཕྱིན་ནི་ ཉིན་ལྟར་ལུས་སྦྱོང་འབད་ནི། རླུང་མ་ཉིང་སངས་ས།
 དུས་ཚོད་གཅིག་གི་ཐོག་ལུ་བཞེས་སྒོ་བཟའ་ནི་དང་ཉལ་ནི།
 ཆབ་གསལ་དུས་ཚོད་ཁར་གྱིག་གྱི་འབད་གཏང་ནི་རྩུ་གི་ཐོག་
 ལས་སེམས་འབྲུག་ནད་གཞི་འདི་བཀག་ཚུགས་པ་ཡིན།
 གཤག་བཙོས་གྱི་ཐོག་ལས་མངལ་བརྟོན་གཏང་བ།

hysterosalpingectomy མངལ་བརྟོན།

(ii)

iatric	གསོ་བའི། སྒྲན་བཅས་ཀྱི།	སྒྲན་དང་སྒྲན་བཅས་འབད་མི་བྱུང་འཚོ་ཡངན་ ལག་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་དོན་ཅིག	སྒྲན་བཅས་
iatrogenic disease	འཛོལ་བརྟེན་ནད་ གཞི། ལོག་པའི་ནད་གཞི།	བྱུང་འཚོ་གི་འཛོལ་བ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་བའི་ནད་གཞི།	
iatrology	གསོ་བའི་ཚན་རིག་ གསོ་བ་རིག་པ།	གསོ་བ་རིག་པའི་ཚས་ཚན།	
ice	ཁྲུག་ས།	བསིལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྒྱ་ཁྲུག་ས་ཏེ་ཆགས་མའི་ཁྲུག་ས།	
ichor	མ་རྒྱ།	མ་འི་ནད་ལས་འཐོན་པའི་རྒྱ།	
ichthyophobia	ཉ་འཛོག་	ཉ་ལུ་འཛོག་པའི་ན་ཚ།	
ichthyosis	གསོབ་ལྷག་ས།	གསོབ་ལངས་པའི་ཨ་ལུ་འི་གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ།	
icterpatitis	མཁྲིས་ནད།	མིག་ཏེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གི་བཀྲག་སོགས་སེར་པོ་ འགྱུ་ཏེན་བའི་ན་ཚ།	
identical twins	འདྲ་བའི་མཚེ་མ། ཅོག་འཐད་པའི་མཚེ་ མ།	དོ་ཕྱེ་མ་རྒྱུགས་པའི་མཚེ་མ།	
ill	མ་བདེ་ས། ན་བ། ན་བའི།	གཟུགས་ཀྱི་ནད་ན་ བྱུང་བ་བཞི་ཡོད་མི་གང་རུང་ ཆ་མ་ སྒྲུམས་འགྱུ་བའི་དོན།	
illness	ན་ཚ། ནད། སྒྲུག་གཞི།	གཟུགས་ཀྱི་ན་ཚ། དཔེར་ན་དོན་ཉིང་གི་ན་ཚ། ཆ་རིམས་ལ་ སོགས་པ།	
illusion	འཁྲུལ་སྒྲུང་།	འཁྲུལ་སྒྲུང་ཟེར་མི་འདི་ དབང་པོ་ལུ་ཐོ་སོགས་མི་ཡངན་ རྒྱུན་ པོག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན།	

immune system	ནད་བྱབ་རིམ་ ལུགས། ནད་བཀག་རིམ་ ལུགས།	ནད་བྱབ་རིམ་ལུགས་ ཡངན་ ནད་བཀག་རིམ་ལུགས་ཟེར་མི་ འདི་ རང་སོའི་གཟུགས་ཁར་ རང་བཞིན་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡོད་ པའི་ནད་བྱབ་ ཡངན་ ནད་བཀག་གི་རིམ་ལུགས་ཅིག་ཡིན། ནད་བྱབ་རིམ་ལུགས་ལུ་ རྒྱུ་བྱུང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ ལུ་ན་ཆ་ཐོབ་སྤྱད་ནི་ཡིན་པ་དང་། རིམ་ལུགས་འདི་ལུ་རྒྱུ་ གཙོ་བོ་ རིགས་རྒྱུད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན་ཅུང་ སྤྱན་དང་ དང་ ནད་གཞི་ཨེམ་ཨའི་བི་ལ་སོགས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ བྱུང་མ་ཡིན།
immunity	བྱབ་རྩལ། བཀག་སྤྱད།	ཕྱིའི་བཙོག་རྒྱུད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་ལས་བརྟེན་པའི་ནད་རིགས་ ཚུ་ ར་བཅས་རའི་གཟུགས་ནང་གི་འབྱུང་ཁམས་ཀྱིས་བཀག་ སྤྱད་འབད་དེ་ ནད་གཞི་མ་ཐོབ་བཟོ་བའི་རྩལ་པ་ལུ་སྤྱབ་ཡིན།
immunization	ནད་བྱབ་སྤྲོན་ བརྩལ་ས། ནད་བཀག་སྤྲོན་ བརྩལ་ས།	ནད་བྱབ་སྤྲོན་བརྩལ་ས་འམ་ ནད་བཀག་སྤྲོན་བརྩལ་ས་ཟེར་མི་ ནད་འདི་ ནད་གཞི་མ་འཐོབ་པའི་སྤྲ་གོང་ལས་ ནད་འབྱུང་ཚུ་ ལས་ བཀག་ཚུགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ སྤྲོན་ཁབ་རྒྱབ་ནི་ཡངན་ སྤྲོན་བྱིན་མི།
immunize	ནད་བྱབ་སྤྲོན་ བརྩལ་ས་ནི། ནད་བཀག་སྤྲོན་ བརྩལ་ས་ནི།	ནད་གཞི་ལས་ བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་བརྩལ་ས་པའི་ཁབ། རང་སོའི་ ཨ་ལུ་ཚུ་ རྒྱུས་ཚར་ཞིན་མ་ལས་ ནད་བཀག་སྤྲོན་ ཁབ་ཚུ་ ག་ར་ཚང་མ་སྤྲེ་བརྩལ་ས་དགོ།
immunology	ནད་བཀག་རིག་པ།	ནད་བཀག་རིག་པ་ཟེར་མི་འདི་ གསོ་བ་རིག་པའི་ནད་གསེས་ ལས་ མིའི་གཟུགས་ནང་ཡོད་པའི་ ནད་བྱབ་རིམ་ལུགས་ཀྱི་ རྒྱུ་ར་ལས་ ལྷབ་ནི་ཡོད་པའི་རིག་གཞུང་ཅིག་ཡིན།
impression room	སོ་པར་ཁང་མིག	སོ་ཚབ་བརྩལ་ས་ནིའི་དོན་ལུ་ སོའི་པར་ལེན་སའི་ཁང་མིག
impure	གཙང་ཏྲོག་ཏྲོ་ཡིན་	ཁམས་ལོགས་སི་སི་འམ་ གཟུགས་ཁམས་ལུ་གཞོད་པའི་རྫས་

୨୦୨

indigestion

བལྟ་མ་ཚུགས་པའི་
ན་ཚ།

བལྟ་མ་ཚུགས་པའི་ན་ཚ་བཟུང་མི་འདི་ མང་ཤོས་ཅིག་བཞེས་སྟོ་
བཟུང་ཚར་བའི་བལྟ་མ་ཚུགས་པའི་
ཆུ་རྒྱུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཙོ་པོ་ཕོམ་དང་ བྱང་ལོག་གང་རུང་ལུ་
མ་བདེ་བའི་གནས་སྟངས་འཆར་ནི་ཡང་ན་ རྟོན་ཉིང་ཆ་ཤུགས་
རྒྱབ་མི་ལུ་སྤྲུབ་ཡིན། ན་ཚ་འདི་ གཙོ་པོ་ རྩེད་རའི་ཕོམ་ན་
ལུ་ཡོད་པའི་ སྐྱར་རྩུ་ཚུ་ཕོམ་མ་བདེས་ཡང་ན་ ཕོམ་ཚ་
ཤུགས་རྒྱབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྟོན་མའི་དོང་བརྒྱད་དེ་ ཡར་བལྟ་
ལོགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ན་ཚ་འདི་ མི་མང་ཤོས་
ཅིག་ལུ་ར་འཐོབ་ནི་ཡོད་པ་དང་ ན་ཚ་འདི་ འཐོབ་པའི་རྟགས་
མཚན་ཚུ་ཡང་ ཕོམ་ན་རྩུག་རྒྱབ་ནི། ཡང་ན་ ཕོམ་མ་བདེས་
འབད་ནི། རྟོན་ཉིང་ཆ་ཤུགས་རྒྱབ་ནི། ཟ་ལམས་བཀག་ནི།
གཟུགས་མ་བདེས་འབྱུང་ནི། ཕོམ་སྐད་རྒྱབ་ནི། སྟོང་སྐད་རྒྱབ་
ནི་དང་ རྩེན་ཤོར་ནི་ཚུ་བྱུང་མ་ཡིན། བཞེས་སྟོ་བལྟ་མ་ཚུགས་
པའི་ན་ཚ་འདི་ རྟོན་ལེ་ཤ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན་མ་དང་ སྤྲན་
བཙོས་འདི་ཡང་ བདེན་གཞི་འདི་རྒྱ་རྒྱུན་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
འཐོབ་འཐོབ་ཡིན་ན་དང་འབྲེལ་ཏེ་འབད་དགོ། ཡིན་རུང་ རྒྱ་
མཚན་བཞེས་སྟོ་བལྟ་མ་ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ལ་ལས་ཁྲག་
སྐྱུག་ནི་ཡང་ན་ ཀོ་ཕི་གི་བཀྲག་དང་འབྲེལ་བའི་ ཁྲག་ཨ་ཙཱ་རེ་
ལ་ལས་འཐོན་པ་ཅིན་ དེ་འབྲོ་ལས་ སྤྲན་ལང་ནང་འབྱུང་
ཞིན་མ་ལས་ རྩེད་འཆོ་དང་འཕྱད་དགོ། བཞེས་སྟོ་བལྟ་མ་
ཚུགས་པའི་རྟོན་འདི་ གཙོ་པོ་ ཆང་ཆད་ལས་བརྒྱལ་འཕྲུང་མི་
དང་ གཏམ་བྲུ་འཕྲུང་མི། ཆ་གྲངས་སྟོན་ཕོགས་མི། རུས་
ཆོགས་ཀྱི་ན་ཚ་དྲག་ཐབས་ལུ་བཟུང་བའི་སྤྲན་ ཞེས་པུ་རེན་
དང་ ཆ་ཤུགས་མར་ལབ་ཀྱི་སྤྲན་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་མི། རུས་
ཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་བཞེས་སྟོ་མ་བཟུང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་

		གཟུགས་ནང་གི་སྒྲུབ་རྒྱུ་གི་ཚད་ཡར་སེང་འགྱུ་མི་ལ་སོགས་ པ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡིན།
indolent	ལེ་ལོ་ཅན།	ལཱ་ག་ནི་ཡང་འབད་མ་ལུ་མི། དེ་ལུ་སྦྱིད་དན་དགས་ཟེར་ཡོང་ སྤྲུབ་ཡིན།
indisposition	གཟུགས་མ་བདེཟ།	གཟུགས་བདེ་ཏོག་ཏོ་མེད་པ།
induce	སྦྱི་སྦྱོར་བཅུགས་ནི།	ཨ་མ་སྤུ་ཚུ་ ལྷན་ཚད་རུང་ ཨ་ལུ་སྦྱིས་མ་བརྟུབ་པའི་སྤྲུབས་ ལུ་ སྦྱི་བྱུག་རྒྱུ་ནི་གི་སྦྱོར་བཅུགས་ནི།
infant	ཨ་ལུ། བྱིས་པ།	སྦྱིས་ཞིན་མ་ལས་ ལོ་ངོ་ལྔ་འོག་གི་ཨ་ལུ།
infantilism	ཡར་སྦྱེས་མེད་པ།	སྦྱོམ་ནི་མེད་པ།
infarction	ཅ་སྤུབ།	གཟུགས་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ཁྲག་ཅ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་སྤུབ་པ།
infection	༡ འབྲུ་ནད། འགོ། ༡ འབྲུ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ནད་གཞི། ༡ མ་བཅོས་ཁར་མ་ ནད། ༡ མ་རུལ།	རྒྱུ་བ་པར་བཞག་མི་དང་ མའི་ནད་ནད་འབྲུབ་འཛུལ་ཏེ་ མ་ སྦྱོམ་འགྱུ་བའམ་ ཉེན་ཁ་ཆེ་སྤུ་འགྱུ་བ།
infertility	སྦྱི་རུས་མེད་པ།	ཨ་ལུ་སྦྱི་ནི་མེད་པ།
infirm	ཞན་ཁོག།	ཤུགས་མེད་པ་འམ་སྦྱོབས་མེད་པ། དེ་ལུ་བྱང་མེད་པ་ཟེར་ཡང་ སྤྲུབ་ཡིན།
inflammation	མ་གཉན་རྒྱུས་པ། མ་གཉན་རྒྱུབ་པ།	མ་སྦྱོམ་འགྱུ་བའི་དོན།
influenza	ཚ་རིམས།	ཚ་བའི་ནད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག ནད་གཞི་འདི་ གནམ་གཤིས་ སོར་འགྱུ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ འཐོབ་ཡིན་པའི་ཁར་ གཙང་སྤྲུ་ མ་བརྟེན་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་འཐོབ་ཡིན།
infuse	བཅུགས་ནི།	ཁབ་ལ་སོགས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྦྱོར་བཅུགས་ནི།

infusion	༡ བརྩྭགས་པ། ༢ ལབ་ལ་སོགས་པ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲན་བརྩྭགས་ནི། ༣ ལབ་སྒྲན་ལ། གྱི་ཐོག་ལས་གཟུགས་ནང་བརྩྭགས་ནིའི་སྒྲན།
ingravescent	སྒྱེ་སྒྱ། འགོས་ཀྱིས་གཏང་སྟེ་སྒྱེ་སྒྱ་འབྱོབ།
in-growing	ཤ་ནང་འཛུལ་བའི། དམིགས་བསལ་གྱིས་ སེན་མོ་ཤ་ན་འཛུལ་བའི་དོན།
inhale	དབྲགས་ལེན་ནི། དབྲགས་ནང་ན་ལེན་ནི།
inhalation	དབྲགས་ལེན་པ། དབྲགས་ལེན་ནི།
inhaler	དབྲགས་སྒྲན། བྱང་བཀག་ནད་ལུ་ཕན་པའི་ སྒྲན་ཅིག
inject	བརྩྭགས་ནི། ལབ་བརྩྭགས་ནི། ལབ་རྒྱབ་ནི། རྒྱབ་ནི།
injection	སྒྲན་ལབ། གཟུགས་ཁར་སྒྲན་རྒྱ་སྟེ་ཡོད་མི་རྒྱ་ བརྩྭགས་ནི་གི་ལབ།
injection room	སྒྲན་ལབ་ཁང་མིག སྒྲན་ལབ་རྒྱབ་སའི་ཁང་མིག
injure	༡ མ་བརྟོན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་མ་བརྟོན་ནི་ཡང་ན་ གཞོད་ ༢ གཞོད་པ་བཀལ་པ་ཕོགས་ནི། ནི། གཞོད་ནི།
injury	མ་བརྟོན། གཞོད་པ། གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གྱ་ མ་བརྟོན་ནི་ཡང་ན་ གཞོད་ པ་ཕོགས་ནི།
inlay	སོ་སྒྱབ། འབྲབ་གིས་ཟ་སྟེ་ཡོད་པའི་ སོའི་ནང་གི་རྟོག་ཀ་སྒྱབ་པ།
inoculation	ནད་ཐུབ་སྒྲན་བཅོས། ནད་གཞི་གང་རུང་ལས་ བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་རྒྱབ་པའི་ སྒྲན་བཅོས།
inoperable	གཤག་བཅོས་ཀྱི་མ་ གཤག་བཅོས་འབད་དེ་ འག་ཐབས་མེད་པ། ཡང་ན་ གཤག་ འག་པའི། བཅོས་འབད་མ་བརྟུབ།
in-patient	ནང་སྡོད་ནད་པ། སྒྲན་ཁང་ནང་རང་སྡོད་དེ་ སྒྲན་བཅོས་འབད་མི་གི་ནད་པ།

inquest	རོ་དཔྱད།	ག་དེ་སྤེལ་གྱི་ཤིལ་ཡིན་ན་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གསེབ་པ་ཅིག་པའི་ཐོག་ལས་ རོ་ཞིབ་དཔྱད་འབད་བ།
insanitary	གཙང་སྒྲུ་མེད་པའི། འཕྲོད་བསྟེན་མེད་ པའི། བཙོག་པ།	ཉིང་སངས་ས་མེན་པར་ ཁམས་ལོགས་སི་སི་བཙོག་པ་ཡོད་པ།
insanity	འཆལ་ལོ།	སེམས་ལུ་ འཛུལ་ཤེས་མ་བརྟན་པའི་མི་དེ་ལུ་ སྒྲིན་པ་ཟེར་ཡང་ སྒྲུབ་ཡིན།
insane	འཆལ་ལོང། འཆལ་འཆལ་ལ།	སེམས་གནས་པ་མེད་པ།
insemination	ཕ་སོན་བརྩུག་པ།	ཕ་རོམ་སྤེལ་མིན་པར་ མོའི་ནང་ལས་ཐོན་པའི་ཨ་ལུའི་སོན་འདི་ ཨམ་སྤུའི་ནང་བརྩུགས་པའི་ལྷ།
insensible	ཆོར་མེད་གྱི། ཆོར་བ་མེད་པའི། ཆོར་ནི་མེད་པའི།	ཆ་ནི་དང་ན་ནི། གྲུངས་ནི་སོགས་ག་ནི་ཡང་མེད་པ་འགྲོ་བའི་ དོན།
insensibility	འཆལ་ལོང། འཆལ་ལོང་ན་ཟུག་བཟུམ་ ཆོར་ནི་མེད་པ། པ། ཆོར་བ་མེད་པ།	
insomnia	གཉིད་མེད་ནད།	གཉིད་མེད་ནད་ཟེར་མི་འདི་ ཉིད་ལོགས་མ་རྩུགས་པའི་ནད་ གཞི་ཅིག་ཡིན། རྟན་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་རྩུ་ ཡང་ གཉིད་ལོགས་ནི་ལུ་ ལཱ་ཁག་གཏང་ནི། འཕྲལ་འཕྲལ་ འབད་ཉིད་ཆོར་ནི་དང་ དེ་གི་བྱུལ་ལས་འཇམ་རྟོག་རྟོ་འབད་ གཉིད་ལོགས་མི་རྩུགས་ནི། རྫོང་པ་རྟ་སག་གཉིད་ཆོར་ནི། རྫོང་ པར་ལངས་དང་ བྱུར་སྒྱུག་ནི་རྩུ་ཡིན། རྟན་གཞི་འཐོབ་དགོ་ པའི་རྩུ་རྩུ་རྩུ་ཡང་ སེམས་ཁམས་བདེ་རྟོག་རྟོ་མེད་མི་དང་ དབུགས་བསག་གི་ནད། ཡང་ན་ རྟ་ཟུག་གཞན། སེམས་

ལམས་དང་དབྱགས་སག་ནད་གཞི་གི་དོན་ལུ་བཟའ་བའི་སྒྲན་
 རིགས། གནམ་གྱ་ནད་ལུ་འགྱུ་བའི་ཤུལ་ལུ་ གཉིད་ལོག་མ་
 ཚུགསཔ་འགྱུ་མི། རང་བཞིན་གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་བའི་
 སྒྲན་དཔེར་ན་ སྐད་ལ་སོགས་པ་དང་ ཉལ་ཁྲི་མ་བདེ་མི།
 བསིལ་བྱོད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཉལ་མ་ཚུགས་མི། ཟྱི་རུབ་ཕྱེད་ལུ་
 བཞེས་སྒྲོ་བཟའ་མི་དང། ཆང་འཐུང་མི་གི་རྒྱུན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
 དུས་ཚོད་ཁར་ཞག་ཉལ་མ་ཚུགས་མི་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་གཞི་
 འདི་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཟག་ཤུགས་ཡར་
 འཛེགས་ནི་དང་ ཉམས་ཚད་ལས་བརྒལ་བཅུགས་ནི། དེ་ལས་
 གྲ་རམ་གྱི་ནད་གཞི་ཚུ་འཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད།
 ནད་གཞི་འདི་གི་བཅོས་ཐབས་ཚུ་ཡང་ ཇ་དང་ཀོ་མི་གི་རིགས་
 འཐུང་ནི་མར་པ་རྒྱབ་ནི། ཆང་ཆད་འབད་འཐུང་ནི། ལུས་
 སྦྱང་འབད་ནི་དང། མ་ཉལ་བའི་ཏེ་མ་སེམས་ལུ་ཆ་གྲུང་བསྐྱེད་
 བྱི་གི་ལཱ་ཚུ་ མ་འབད་བར་བཞག་ནི། ཉལ་ནི་དང་ཡོང་ནི་གི་
 དུས་ཚོད་གཏན་འཁེལ་ཅིག་བཟོ་ནི། མ་ཉལ་བའི་ཏེ་མ་
 བཞེས་སྒྲོ་བཟུད་ཅན་དང་ བཞེས་སྒྲོ་ལེ་ཤ་མ་བཟའ་བར་
 བཞག་ནི། སྒྲིག་བརྟན་བཟླ་ནི། རང་སེའི་ཉལ་སའི་ཁང་མིག་
 གི་བྱོད་ཆད་འདི་ རན་ཏྲོག་ཏྲོ་ཡོད་པ་བཟོ་ནི་ཚུ་ཡིན།

insomniac

གཉིད་ཁྲག་མ་
 བཅུབ་མི།

གཉིད་ཁྲག་མ་བཅུབ་པའི་ནད་གཞི།

inspection

བརྟག་དམུད།
 ཞིབ་དམུད།

ནད་གཞི་ག་ཅི་ཡིན་ན་བརྟག་དམུད་འབད་བ།

instep

རྒྱང་མའི་ཤ།

རྒྱང་མའི་འོག་གི་ཆ་ཤས།

instrument

ལག་ཆས།

སྤྲན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་མཁོ་བའི་ལག་ཆས།

instrument room	ལག་ཆས་ཁང་མིག	སྤྲན་བཅས་དོན་ལུ་ མཁོ་བའི་ལག་ཆས་ཚུ་ བཞག་སའི་ཁང་མིག
insulin	ཁྱ་མེན་གཤེར་ལུ	ཁྱ་མེན་གཤེར་གྱི་རམ་གྱི་ནད་འཛིན་མི་ཅིག
intensive care	ཚབ་ཆེན་སྤྲན་བཅས།	ཚབ་ས་ཆེན་ནད་པའི་སྤྲན་བཅས།
intensive care unit	ཚབ་ཆེན་སྤྲན་བཅས་སྡེ་པ་ཅན།	ཤི་ནི་གྱ་བྱགས་ཏེ་ཡོད་པའི་ བྱད་པ་ཤྱགས་ཆེད་གས་ཚུ་སྤྲན་བཅས་འབད་མི་གི་སྡེ་ཆ་ན།
internal	ནང་ན།	གཞུགས་ཀྱི་ནང་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་པོ་ཅན་གྱི་ཅེ་ར་དོ་བཟུམ་ནང་ན་གི་དོན་ཡིན།
intestine	ཁྱ་མ། ཁྱ་མ་ནང་ལོ་ལ།	པོ་ལ་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ཁྱ་མ། དེ་ལུ་ བྱག་ཁྱ་དང་དཀར་ཁྱ་ཅེ་ར་གཉིས་ཡོད།
intoxicate	ར་བཟི་ནི།	ཆད་དང་སྦྱོས་ཆས་གང་རུང་གིས་ ར་བཟི་ནི།
intoxicant	སྦྱོས་ཆས། བཟི་ཆས།	ར་བཟི་བའི་ཆས།
intravenous(iv)	ཐད་སྤྲན།	གཞུགས་ཀྱི་ཁྱ་མ་ལས་ནང་ ཐད་ཀར་བཅུགས་ནི་གི་སྤྲན་ཁྱ་ལུ་ དང་བཞེས་སྤྱོད་བཅུད་ཡོད་པའི་ཁྱ་བ་གི་རིགས།
inunctions	རྩམ་འཕུར།	ཕྱི་གཞུགས་གྱི་རྩམ་འཕུར་རྒྱུ་ཡིན།
inveterate	བཅས་པ་ལྷ་ཁག	བཅས་པ་རྒྱུ་རྒྱུགས་པར་ལྷ་ཁག་ཡོད་པ།
iodine	ལྷ་མོ།	ལྷ་མོ་མི་སྤྱོད་ནི་དོན་ལུ་ ལྷ་མོ་ནང་ལུ་ ལྷ་གས་ཡོད་པའི་ཟས་བཅུད་ཅིག
iophobia	རྩམ་འཕུར།	རྩམ་ལུ་གཞུགས་མེད་ས་མེད་འཛོག་པ།
iris	མིག་རྩྭ་ནང་གི་གཞུགས་པོ།	མིག་རྩྭ་ནང་ལུ་ ཆོས་གཞི་གཞུགས་པོ་ཡང་ན་རྩྭ་མ་ཡང་ན་སེར་པོ་འཆོམས་སུ་ཅིག་སྤྱོད་པའི་མིག་རྩྭ་གི་ཆ་ཤས།

iron	ཨའི་རོན། ཟས་བཅུད་ཅིག	ཟས་བཅུད་ཨའི་རོན། ཟས་བཅུད་ཨའི་རོན་འདི་གི་ཟས་བཅུད་ པོར་ཁོལ་དང་གཅིག་ཁར་སྦྱ་བསྐྱེ་ཏེ་ ལྷག་གི་ཁམས་ཕྱན་ དམར་པོ་འདི་གྲུབ་ཡིན་པ་དང་ ཁམས་ཕྱན་འདི་གིས་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ཚུ་ནང་ལུ་སྟོག་སྦྱང་སྟེལ་ནིའི་ལུ་ འབད་ཕ་ཡིན།
itch	གཡའ་ནི།	གཟུགས་གཡའ་ནི།
itchy	གཡའ་ཕྱར་ཕྱར།	གཟུགས་གཡའ་ཕྱར་ཕྱར་འབད་བ།
iud(intrauterine device)	སྟེས་རྒྱན་བཀག་ ཆས།	ཨ་ལུ་བཀག་ཐབས་འབད་ནི་དོན་ལུ་ མོ་མཚན་ནང་ལུ་ བཅུགས་པའི་ ཅ་ཆས་ཅིག

(Jj)

jab	སྒྲན་ལབ།	སྒྲན་སྒྲུགས་ཞིན་མ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཚ་ཚུ་ནང་ལུ་ བཙུགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ལབ།	སྒྲན་
ja lap	བཤལ་སྒྲན།	ཆབ་གསང་བསྐྱམས་པའི་སྒྲུབས་ལུ་ ཆབ་གསང་བཤལ་གཏང་ ནིའི་སྒྲན།	
jaundice	མཁྲིས་ནད།	མཁྲིས་ནད་འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ མིག་ཏོ་དང་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་སེར་པོ་འགྲུཅ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ གཙོ་བོ་ ཐུག་ནང་ལུ་ ཐུག་གི་ལམས་ཕྱན་དམར་པོ་སྤྱིང་མ་གི་ གྱངས་ཁ་ལེ་ཤ་གིས་ ཡར་འཕར་འགྲོ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ ཡིན། མཁྲིས་ནད་འདི་མཆིན་མ་ལུ་ རྒྱུ་ཕྱོག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡང་ འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ བཙོས་ཐབས་ཡོད་པའི་ ནད་གཞི་ཡིན་རུང་ དུས་ཚོད་ཁར་སྒྲན་བཙོས་ མ་འབད་བ་ ཅིན་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ལུ་ གཞོན་པ་ཕྱོག་ནི་གི་ ཉེན་ཁ་ཡོད།	
jaundiced	མཁྲིས་ནད་ཐོབ་ཐོབ།	མཁྲིས་ནད་ཐོབ་པའི་མི།	
jaw	མ་མཁལ།	ཁའི་འོག་གི་མ་མཁལ།	
jaw bone	མ་མཁལ་རུ་རྟོ།	མ་མཁལ་གྱི་རུ་རྟོ།	
jet lag	གནམ་ནད།	གནམ་གྲུ་ནང་ལུ་ འགྲོ་འགྲུལ་འབད་བའི་སྒྲུབས་ལུ་ མ་ འཕྲོད་པར་ན་བའི་ནད།	
joint	ཆོགས།	རྒྱུ་ཆོགས་དང་ལག་ཆོགས། ཆོགས་ཚུ་གཙོ་བོ་ གཟུགས་ཀྱི་ ཡན་ལག་རྒྱང་བསྐྱམས་འབད་ནི་ལུ་མཁོ་ཕོ་ཡིན།	
junkie	སྒྲོ་གཟན། སྒྲོ་རྩས་སྒྲོད་མི།	སྒྲོ་སྒྲུ་རྩས་སྒྲོད་མི་གི་མི།	

(Kk)

kidney+

མཁལ་རྫོག

མཁལ་རྫོག་འདི་གིས་ གཙོ་བོ་གཟུགས་ནང་གི་ཁྲག་ཚུ་གཙང་རྟོག་རྟོ་
 སྤེ་བཞག་ནི་གི་ལཱ་འབད་མ་ཡིན་པའི་ཁར་ རྩམ་རིགས་གཞན་ཡང་
 འདྲ་མཉམ་འབད་བཞག་ནི་གི་ལཱ་ཚུ་ཡང་འབད་མ་ཡིན། མཁལ་རྫོག་
 གཉིས་པོ་འདི་ སེམ་ཚུམ་གྱི་དབྱིབས་བབྱམ་འབད་ཡོད་པ་དང་ སྤྲོམ་
 རྒྱུང་ཡང་ལག་པའི་མཛོག་བབྱམ་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། མཁལ་རྫོག་འདི་
 ཕྱིབས་མའི་སྤྱིའི་འོག་ལས་ ལཱ་གཉིས་ལཱ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ཡིན། ཉིན་
 ལྷར་བཞིན་གཟུགས་ཁར་མ་དགོ་པའི་བཞེས་སྤྱིའི་རིགས་དང་ རྒྱ་
 འབྲེལ་ཚུ་ཕྱི་ཁར་བརྟན་གཏང་ནི་གི་དོན་ལཱ་ ཁྲག་གོར་ཁེ་སི་ ༡༠༠ དེམ་
 རེ་བཟོ་ཡིན། མཁལ་རྫོག་གིས་ ཆབ་གསལ་སྤྱད་པའི་ཐོག་ལས་
 གཟུགས་ཁར་ལཱ་མ་དགོ་པའི་བཙོག་པ་ཚུ་ཕྱི་ཁར་བརྟན་གཏང་མ་ཡིན།
 མཁལ་རྫོག་གིས་ ཁྲག་ནང་ལས་ བཙོག་པ་ཚུ་ཡང་བརྟན་གཏང་ནི་
 གི་ལཱ་ཚུ་འབད་མ་ཡིན། བཙོག་པ་ཚུ་བརྟན་གཏང་ནི་རྒྱུམ་ཅིག་གིས་
 མ་དོ་བར་ མཁལ་རྫོག་འདི་གིས་ ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྲན་དམར་པོ་བཟོ་
 བྱི་ལཱ་མཁོ་བའི་ རྩམ་རིགས་ ཡིར་ཐོ་རོ་པའི་ཁྲིན་
 (erythropoietin)ཟེར་མི་འདི་བྱིན་མ་ཡིན། རྩམ་རིགས་འདི་
 གིས་ རུའྲོ་ནང་ལཱ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཚུ་ ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྲན་དམར་པོ་
 བཟོ་བཅུག་པ་ཡིན། མཁལ་རྫོག་ནང་ལཱ་ཡོད་པའི་རྩམ་རིགས་ རི་
 རྒྱན་ཟེར་མི་འདི་གིས་ ཁྲག་ལྷགས་ཚུ་དང་མཐུན་མ་སྤེ་བཞག་པ་
 ཡིན་མ་དང་ རྩམ་རིགས་ ཀླུ་སི་ཁྲི་རི་ཨོལ་ཟེར་མི་འདི་གིས་ རུའྲོ་
 གི་རྩམ་ ཀལ་གི་ཡམ་འདི་ ཉམས་སྤྱང་འབད་མ་ཡིན་པའི་ཁར་
 གཟུགས་ཀྱི་ནང་ལཱ་ཡོད་པའི་ རྩམ་རིགས་གཞན་ཚུ་ཡང་ཚུལ་
 མཐུན་མ་སྤེ་བཞག་ནི་གི་ལཱ་འབད་མ་ཡིན། མཁལ་རྫོག་གི་ནང་གཞི་
 མང་ཤོས་གཅིག་གིས་ མཁལ་རྫོག་ནང་ལཱ་ཡོད་པའི་ རྩམ་རིགས་
 བྱི་ཐོ་རོ་སྤྲུལ་ལཱ་གཞོད་པ་བཀལ་རྟེ་ མཁལ་རྫོག་གི་ སེལ་ཚགས་ཀྱི་

ལུས་པ་མེད་པ་བཟོས་ཡིན་པ་དང་། བྱི་ཕོ་རྒྱུས་གི་གནད་པ་འདི་ དེ་
 འཕྲོ་ལས་བྱུང་སྤྱད་པ་དང་ དེ་ཡང་ མཁལ་རྟོག་ལུ་ གནོད་ཀྱིན་བྱུང་
 མི་དང་ རྒྱག་འཛུལ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བྱུང་སྤྱད་ནི་ཡིན་རུང་། མཁལ་
 རྟོག་གི་ནད་གཞི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ རྩམ་རིག་བྱི་ཕོ་རྒྱུས་འདི་
 འགྲོས་གྱིས་སྤྱོད་ མེད་པ་གཏང་མ་ཡིན། གནོད་པ་ཚུ་ ལ་ལུ་ ལོ་
 གཅིག་དང་ ལ་ལུ་ ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཐམ་རེ་ཡང་འགོ་རམ་ཡིན། མཁལ་
 རྟོག་གི་ནད་གཞི་མང་ཤོས་ཅིག་གིས་ མཁལ་རྟོག་གཉིས་གཅིག་གི་
 རྒྱལ་ལས་ གཅིག་ལུ་གནོད་པ་ཡིན། མཁལ་རྟོག་ལུ་ ནད་གཞི་
 བཀལ་མི་གཙོ་བོ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཚུ་ཡང་ གྲ་རམ་གི་ནད་གཞི་དང་
 ལྷག་ཤུགས་མཐོ་དྲག་ཡོད་མི་གཉིས་པོ་ཡིན། རིགས་བརྒྱད་ལས་
 མཁལ་རྟོག་གི་ནད་གཞི་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ མཁལ་རྟོག་གི་ནད་གཞི་
 འཕྲོ་བ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད། གཞན་ཡང་རྒྱག་དང་སེམས་ནད་ དེ་ལས་
 མཁལ་རྟོག་གྲ་ཐད་ཀར་རྒྱ་ཕོགས་པའི་བརྒྱུད་ཤུགས་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
 མཁལ་རྟོག་གི་ནད་གཞི་ཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད། སྤྲན་གྱི་རིགས་ལུ་ན་
 རིང་མོ་སྤྱོད་ བཟའ་ནི་དང་ རྒྱག་འཛོམས་གྱི་སྤྲན་ རྒྱས་རྒྱན་སྤྱོད་ ལུ་ན་
 རིང་མོ་སྤྱོད་བཟའ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་མཁལ་རྟོག་གི་ནད་གཞི་འཕྲོ་བ་
 སྤྱོད། མཁལ་རྟོག་གི་ནད་གཞི་འདི་ རྟགས་མཚན་འཇམ་ཏྱག་ཏེ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ནི་མེད་པ་ཡིན་རུང་ ཏ་ལམ་ཚུ་བས་དྲག་འགྲོ་ཡོད་པ་ཅིན་ མི་ལ་
 ལུ་གཅིག་ལུ་ འཕྲལ་འཕྲལ་སྤྱོད་ར་ རྒྱག་ཏང་དགོཔ་འཕྲོན་ནི་དང་།
 ལུ་ལུ་ཅིག་ལུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཅིག་ལས་བརྒྱལ་གཏང་མ་དགོཔ་འགྲོ་ནི།
 རུ་སྤྱག་ནི། བཟའ་ཁམས་བཀག་ནི། ཁམས་ཕོགས་རྒྱབ་ནི། ལ་
 ལས་སྤྱུག་ནི། གཞུགས་གཡའ་ནི་ཡང་ན་པམ་ལེ་ལེ་འགྲོ་ནི། བཟི་
 འཕྲོས་འཕྲོས་འགྲོ་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་ལུ་གནས་མི་རྒྱུགས་ནི། ཀླང་
 ལག་ཚུ་འབོ་ནི། ཤ་མདོག་གནག་པོ་འགྲོ་ནི། ཅ་སྤྱིལ་ནི་ས་སྤྱིལ་ས་
 ཚུ་བྱུང་མ་ཡིན། མི་ལ་ལུ་གཅིག་ལུ་རྟགས་མཚན་ཚུ་ག་ནི་ཡང་མ་བྱུང་

རྩང་ རྩང་འཛོལ་གིས་ རྩས་ཐོག་གི་རྩ་དང་ཁྲག་བརྟག་དཔུང་འབད་མི་
 ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་གཞི་འདི་བདེ་འབྱུག་ནི་ཡང་ཡོད། མཁལ་རྟོག་གི་
 ནད་གཞི་ཡོད་མེད་འདི་ ཁྲག་ཤུགས་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔུང་འབད་མི་
 དང་། ཆབ་གསང་སྦྱད་པའི་ནད་གི་ཟས་བརྟུད་ བོ་རོ་རྟེན་བརྟག་
 དཔུང་འབད་ནི་ལ་སོགས་པ་རྩ་ལས་ཡང་བདེ་འབྱུག། གལ་སྲིད་གོང་
 ལུ་བཤད་པའི་བརྟག་དཔུང་རྩ་ནང་ལས་ མཁལ་རྟོག་གི་ལཱ་རྩལ་
 མཐུན་སྡེ་འབད་དོ་མེད་པ་སྡེ་འཐོན་པ་ཅིན་ རྩང་འཛོལ་གིས་ གསལ་བའི་
 འཕྲུལ་ཆས་ ཡལ་ཁ་ས་འཕྲུལ་ཏེ་དང་ སི་རྟེ་ཡིས་ཀེན་ ཡེམ་ཡང་ཡེམ་
 སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་བརྟག་དཔུང་འབད་དགོཔ་སྡེ་སྦྱབ་འོང། དེ་ལས་
 ནད་པ་འདི་ ག་ཕུ་འབད་བཞག་ཞིན་མ་ལས་ མཁལ་རྟོག་ཐད་ཕྱང་སྡེ་
 ཟུག་མ་ཚོར་བའི་སྦྱན་དབྱར་ཞིན་མ་ལས་ཁབ་རྒྱབ་སྡེ་ མཁལ་རྟོག་
 ནད་ལས་ ཤ་རྩུང་ཀྱི་ཅིག་ལེན་ཞིན་མ་ལས་བརྟག་དཔུང་ཡང་འབད་ནི་
 ཡོད། མཁལ་རྟོག་ལཱ་ལེགས་ཤོམ་སྡེ་ མ་འབད་མི་དང་ ཁྲག་
 ཤུགས་ཡོད་མི་རྩ་གིས་ རང་སོའི་ཁྲག་ཤུགས་ཚད་ཅིག་སྡེ་བཞག་
 དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེ་བའི་ཁར་ ཟས་བརྟུད་ཕུ་རོ་རྟེན་ཉུང་སྦྱ་འབད་
 བཟའ་དགོ། དེ་ཡང་ མཁལ་རྟོག་འདི་གིས་ གཟུགས་ཁར་དགོ་པའི་
 ཟས་བརྟུད་ཕུ་རོ་རྟེན་དང་ ཟས་རིགས་གཞན་གཟུགས་ཁར་མ་དགོཔ་
 མི་རྩུ་ ཕྱེ་སེལ་རྒྱབ་ནི་གི་ལཱ་རྩུ་འབད་ཕྱ་ཡིན་མ་ཚད་ ཟས་བརྟུད་
 ཕུ་རོ་རྟེན་གིས་ གཟུགས་ཁར་ལཱ་ཡོད་པའི་རྩ་རྩུ་ བཅོས་ཁ་རྒྱབ་ནི་
 དང་ ནད་ལས་བཀག་ཐབས་ཡང་འབད་ཕྱ་ཡིན། ཟས་བརྟུད་ཕུ་རོ་
 རྟེན་འདི་མང་ཤོས་སྦྱང་རྟོག་དང་ཡོམ་ དེ་ལས་ སྦྱར་གོ་གི་རིགས་རྩུ་
 དང་ སྦྱན་ཕུ་ལ་སོགས་པ་རྩ་ལས་འཐོབ་ཡིན། མཁལ་རྟོག་
 ལེགས་ཤོམ་ཡོད་མི་འདི་གིས་ ཟས་རིགས་གཟུགས་ཁར་ལཱ་མ་དགོ་
 མི་འདི་ ཕྱེ་སེལ་རྒྱབ་ཞིན་མ་ལས་ གཟུགས་ལཱ་དགོ་པའི་ ཟས་
 བརྟུད་ཕུ་རོ་རྟེན་འདི་ གཟུགས་ནད་ལཱ་བཞག་པ་ཡིན། མཁལ་རྟོག་

མེད་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཅིག་ ཚོད་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་བཞེས་སྒྲོའི་རིགས་
 བཟའ་མི་དང་། ཚུ་ལ་སོགས་པའི་བཞེས་སྒྲོའི་རིགས། ཟས་བཅུད་སོ་
 རྟེ་ཡམ་མང་སྒྲུ་ཡོད་པའི་བཞེས་སྒྲོའི་རིགས་བཟའ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན།
 མཁལ་རྟོག་གིས་ གཟུགས་ནང་གི་ཟས་རིགས་ བྲ་ལེ་མི་ཡམ་གྱི་
 ཚད་ཡང་མཇལ་དོ་ཡོད་པ་ལས་ མཁལ་རྟོག་འདི་ལེགས་ཤོམ་མེད་པ་
 ཅིན་ལུ་འདི་འབད་མི་རྒྱགས། མཁལ་རྟོག་གི་ནད་ཡོད་མི་རྒྱ་གིས་
 ཏམ་ཁྱ་འབྱུང་ནི་མི་འོང་། གལ་སྲིད་མཁལ་རྟོག་འདི་ བདག་འཛིན་
 ལེགས་ཤོམ་སྟེ་མ་འབད་བར་ མེད་པ་འགྲོ་བ་ཅིན་ མི་གི་གཟུགས་
 འདི་ རྒྱ་དང་གཞན་མ་དགོ་པའི་ཟས་བཅུད་རྒྱ་གིས་གང་སྟེ་ ཀང་མ་
 དང་ལག་པ་རྒྱ་སྟོལ་ཡིན་མ་མ་ཚད་ མཁལ་རྟོག་གིས་ ལྷག་བཟུམ་
 རྟེལ་གྱི་ལུ་རྒྱ་འབད་མ་རྒྱགས་པ་ལས་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལུ་
 འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་དགོ་པའི་ ལྷག་གསར་པ་དང་ཉིང་སངས་ས་རྒྱ་
 འཕྲོ་མ་རྒྱགས་པར་ མི་འདི་ལུ་ རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱུ་གཞི་དང་
 ཐང་ཆད་ནི་རྒྱ་བྱུང་མ་ཡིན། དེ་འབད་མ་ལས་ མཁལ་རྟོག་ལུ་མ་
 འབད་མི་གི་ནད་པ་འདི་གི་གཟུགས་ནང་ལུ་ མཁལ་རྟོག་གིས་འབད་
 དགོ་པའི་ལུ་རྒྱ་ག་ཡིན་སྟེ་འབད་རྒྱགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ སྤྲན་བཅོས་
 རྟེལ་ལེ་སེམ་ཟེར་མི་འདི་རྒྱབ་དགོ། ཡིན་རུང་ སྤྲན་བཅོས་འདི་ མི་
 ཚེས་ཅིག་གི་རྒྱ་མ་རྒྱགས་པ་ལས་ མཁལ་རྟོག་ཆབ་བཅུགས་དགོ་པ་
 འདི་ཁག་ཆེ། དེ་འབད་མ་ལས་ ནད་པ་འདི་ལུ་འཕྲོད་རྒྱགས་པའི་ཁལ་
 རྟོག་འཛོལ་དགོ། མཁལ་རྟོག་ལུ་ཁག་ཆེ་བའི་གནད་དོན་སེམས་ཁར་
 བཞག་དགོ་པ་རྒྱ་ཡང་། མཁལ་རྟོག་འདི་ ལྷག་ཉིང་སངས་ས་འབད་
 བཞག་ནི་དང་ ལྷག་གི་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་རྩལ་རིགས་རྒྱ་ འད་མཉམ་
 འབད་བཞག་ནི་ལུ་ཁག་ཆེ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་ཡིན། མཁལ་
 རྟོག་གི་ནད་གཞི་འདི་ ཟས་བཅུད་ཕུ་རོ་ཤོན་ཞིབ་དཔྱད་འབད་མི་དང་
 ཆབ་གསལ་སྤྱད་པའི་ནད་གི་རྩལ་རིགས་ ལྷལ་བུ་མིན་ཞིབ་དཔྱད་

འབད་མི་ དེ་ལས་ ཟླ་གི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ཤེས་ཚུགས་པ་
 ཡིན། མཁལ་ཚོག་གི་ན་ཆ་འདི་དེ་འཕྲོ་ལས་ རྒྱགས་སྤེམ་འཁྱོ་བར་
 སྤྲོད་མིན་རུང་ ཕ་བ་ལས་མེད་པ་བཟོ་ནི་འདི་བཟོ་ཚུགས་པར་ལ་ལག་
 ཡིན། མཁལ་ཚོག་མེད་ཐལ་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་གི་ཆེ་ཆད་འདི་ སྤྲན་
 བཅོས་ཤེད་ལི་སེས་དང་ མཁལ་ཚོག་ཆ་བ་བརྟགས་མི་གིས་ཡར་སང་
 རྒྱབ་ཚུགས་པ་ཡིན། གྲ་རམ་གི་ནད་གཞི་དང་ ཟླ་གི་ཕྱགས་ཀྱི་ནད་
 གཞི་གཉིས་པོ་འདི་ མཁལ་ཚོག་ལཱ་འབད་མ་བརྟབ་བཟོ་མི་གཙོ་བོ་
 ཅིག་ཡིན། མཁལ་ཚོག་ལཱ་ལེགས་ཤོམ་སྤེམ་ མ་འབད་མི་གི་མི་འདི་
 གིས་ རྩས་རིམ་བཞིན་རུ་ རྩང་འཚོ་དང་ཕྱེད་དགོཔ་འདི་ལག་ཆེ།
 མཁལ་ཚོག་ལཱ་ ན་ཆ་རྒྱགས་སྤེམ་ཕྱགས་མི་ལཱ་བརྟེན་ཏེ་ རོན་ཉིང་ལཱ་
 བྱེམ་སྤོམ་ཕྱགས་སྤེམ་ རོན་ཉིང་འགག་ནི་གི་ཉེན་ཁ་སྤོམ་ཡོད། མཁལ་
 ཚོག་ལཱ་ ནད་གཞི་འཐོབ་ཅིག་འབད་མི་ཚུ་གིས་ མཁལ་ཚོག་གི་ཡན་
 ལག་གར་མེད་པ་འཁྱོ་ནི་ལས་བཀག་ཚུགས་པ་དང་ དེ་ཡང་ ཟླ་
 ནད་གི་གྲ་རམ་གི་ཆད་ ཆད་འཛིན་འབད་ཐོག་ལས་དང་ ཟླགས་
 རྒྱགས་མར་ཐབ་རྒྱབ་ཐོག་ལས། དེ་ལས་ སུ་རོ་ཁྱེན་ཉུང་སུ་ཡོད་པའི་
 ཟས་བཟའ་ཐོག་ལས་དང་ ཟླ་ནད་ལཱ་སྤྱུམ་གྱི་རྩས་ཀྱི་ཆད་བཟུང་
 ཐོག་ལས་དང་གཞན་ཡང་ ཏམ་ཁུ་མ་འཐུང་པར་བཞག་ཐོག་ལས་
 བཀག་ཚུགས་པ་ཡིན།

kinky	འཆལ་སྤྲོད་ཅན།	འཆལ་ལོང་གི་འབད་གཞག་ལྷན་མི།
kiss	ལྷ།	ཁ་མཐུད་པ། ནད་གཞི་ལ་ལཱ་གཅིག་ རུར་བཀལ་མི་ལཱ་བརྟེན་ཏེ་ འབྱུ་ནི་ཡང་ཡོད།
knee	ཕུས་མོ།	རྒྱང་པའི་རར་གཤོང་དང་ བརྒྱད་རོ་གཅིག་ཁར་མཐུད་མིའི་ ཆོགས་ཏོ།
kneecap	ཕུས་མོ་ལྷ་ད། ཕུས་མོ་འཁོར་ ལོ།	ཕུས་མོ་ལྷ་དའམ་ ཕུས་མོ་འཁོར་ལོ་བཟུང་མི་འདི་གིས་ ལམ་འཁྱོ་ནི་ བར་རྒྱགས་ནི། ཕ་བར་སྤྲོད་ནི། ཡར་ལོང་སྤྲོད་ནི་ལ་སོགས་པའི་ལཱ་ཚུ་ འབད་ཕྱ་ཡིན།

knuckle

མཐུབ་ཆེན་གསལ།
སེར་ཆེན་གསལ།

ལག་པ་རྫོག་སྒྲིབ་བའི་སྐབས་ལུ་
མཚམས་ལས་ཐོན་པའི་རུ་ཉ།

ལག་པའི་མཐུབ་མེའི་མཐུད་

(L1)

lab	བརྟག་དཔྱད་ཁང་།	ཁྱལ་དང་ཆབ་གསང་རྒྱལ་སྤྱད་གཉིས། དེལས་ ཆོལ་མ། གློ་ཆོལ་ ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ལས་ བླ་རིགས་བརྟག་དཔྱད་འབད་སའི་ཁང་ མིག
lab result	བླ་དཔྱད་གྲུབ་འབྲས།	བླ་གཞི་ག་ཅི་ཞིན་ན་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གཞུགས་ཁར་ ལས་ཁྱལ་དང་ཆབ་གསང་། དེལས་ ཆོལ་མ་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཤེའི་ ཁམས་ཕྱན་སོགས་ལེན་ཞིན་མ་ལས་ བརྟག་དཔྱད་ཁང་ནང་ལུ་ འཕུལ་ཆས་ནང་ལུ་བརྟགས་ཏེ་ བླ་གཞི་བརྟག་དཔྱད་འབད་བའི་ གྲུབ་འབྲས།
labia	སྒྲ་པགས།	སྒྲ་པགས་ཟེར་མི་འདི་ སྒྲའི་ནང་ལུ་ མོ་རྒྱལ་ཚུ་གི་ཁྲ་བ་མངལ་ནང་ ལུ་འཛུལ་བརྟག་ནི་གི་ལུ་འབད་མི་གི་སྒྲའི་པགས་ཀོ་ཅིག་ཡིན། དེ་ གིས་ ཡམ་སྒྲ་ཚུ་གི་བྱ་སྒྲོད་ནང་ལུ་ བླ་གཞི་གཞན་འཛུལ་མ་ བརྟག་པར་བཀག་ཐབས་འབད་ནི་དང་ ཡམ་སྒྲ་ལ་ལུ་གཅིག་ནང་ལུ་ དེ་གིས་འབད་ འདོད་ཆགས་འདི་སྤྲོངས་བརྟག་ཡིན།
labour	སྒྲེ་ནི།	ཨ་ལུ་སྒྲེ་ནི།
labour pain	སྒྲེ་བྲུག	ཨ་ལུ་སྒྲེ་བའི་སྐབས་ལུ་རྒྱབ་པའི་ན་བྲུག
labour instrument room	སྒྲེ་ཆས་ཁང་མིག	ཨ་ལུ་སྒྲེ་བའི་སྐབས་ལུ་མཁོ་བའི་ལག་ཆས་དང་ཅ་ཆས་བཞག་སའི་ ཁང་མིག
laboratory	བརྟག་དཔྱད་ཁང་།	ཁྱལ་དང་ཆབ་གསང་རྒྱལ་སྤྱད་གཉིས། དེལས་ ཆོལ་མ་ དང་ གློ་ ཆོལ་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ལས་ བླ་རིགས་བརྟག་དཔྱད་འབད་སའི་ ཁང་མིག
laboratory department	བརྟག་དཔྱད་ལས་ ཁུངས།	ཁྱལ་དང་ཆབ་གསང་ལ་སོགས་པ་བརྟག་དཔྱད་འབད་དེ་ བླ་དོས་ འཛིན་འབད་སའི་བརྟག་དཔྱད་ཁང་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱོང་འཐབ་ མའི་ལས་ཁུངས།

lacerate	གཅད་ནི།	ཕྱི་ལྷོ་དངོས་པོ་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གི་ པགས་ཀོ་བཏྲོག་པ།
lame	ཞལ།	རྒྱུ་དུ་ཕོགས་མི་ ཡངན་ ནད་གཞི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གངས་ ལུ་ རྒྱུ་ཕོག་པ།
lamness	ཞལ། ཞ་ཐངས།	རྒྱུ་དུ་ཕོགས་མི་ཡངན་ ནད་གཞི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ལེགས་ ཤོམ་འབད་ ལམ་འགྱུ་མ་རྒྱུགས་འགྱུ་བའི་བའི་དོན།
lance	མ་ཁ་སྤེད་ནི། ཐོལ་བཙུང་ནི།	སྤྱིན་ནག་བསག་ཡོད་པའི་མ་དང་ སྤྱིན་ཐོལ་རྒྱུ་ནང་ལས་ རྒྱག་བཙུང་ཏེ་ གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཅཅས་རྩོལ་མི་ཅིག་གིས་ཁ་ཐོག་པའི་དོན།
lancet	གཤག་གྲི།	རྒྱུང་འཛོལ་རྒྱུ་གིས་པགས་ཀོ་དང་ ཤ་བཏྲོག་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་ འཐབ་མི་གི་གྲི་རྒྱུང་ རྒྱུང་གཉིས་ཆ་རྩོལ་ཡོད་མི་དང་ རྒྱུ་ཏྲོག་ཡོད་ མི་ཅིག་
languor	ཉམས་ཐག མྱིད་ཐག་སྐྱུར་བ།	གཟུགས་ཁམས་མ་བདེ་མི་ ཡངན་ རྒྱུ་སྐྱུག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཉམས་ཐག་ནི།
lanky	སྐམ་ཁྲ་ལ།	གཟུགས་ཁར་ ཤ་ཉམས་མེད་པར་ཕྱ་སི་མི་ཞིན་པའི་ཁར་ གཟུགས་ རིང་མོ་འབད་མི་གི་མི།

larynx	ཨོལ་རྟོག	ཨོལ་རྟོག་འདི་ ཨོལ་སྒོག་ནང་ལུ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་གི་ལཱ་འགན་ཁག་ ཆེ་ཤོས་འདི་ སྒོ་བའི་ནང་ལུ་ རྒྱང་འགྱུ་སའི་ལམ་འདི་ སྤང་སྒྲུབ་ འབད་ནི་འདི་ཡིན། ཨོལ་རྟོག་འདི་གིས་ རྒྱང་ནང་ན་དང་ ཕྱི་ཁར་ འགྱུ་སའི་ལམ་འདི་ ཁ་ཕྱེ་བཞག་པ་ཨིན་ལས་ ང་བཅས་ཀྱིས་ ཨོལ་ རྟོག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བྱང་གཏོང་ལེན་འབད་ཚུགས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཨོལ་རྟོག་འདི་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཁག་ཆེ་ཏོག་ ཏོ་ཅིག་ཡིན། ཨོལ་རྟོག་འདི་གིས་ བྱང་གཏོང་ལེན་རྒྱང་མ་ཅིག་ལུ་ ཕན་མ་མ་ཚད་ བཞེས་སྒོ་བཟའ་བའི་སྒྲབས་ལུ་ བཞེས་སྒོ་རྒྱང་འགྱུ་ སའི་དོང་ནང་ལས་མར་འཛུལ་མ་བཅུག་པར་བཞག་པ་ནི་གི་ལཱ་ཡང་ འབད་ཕ་ཡིན། གལ་སྲིད་ ཨོལ་རྟོག་འདི་མེད་པ་ཅིན་ བཞེས་སྒོ་ རྒྱང་འགྱུ་སའི་དོང་ནང་ལས་འཛུལ་ཏེ་ ཉེན་ལ་སྒྲོམ་འབྱུང་སྲིད་ནི་ཡིན། ཨོལ་རྟོག་འདི་གིས་ རྒྱང་འཐོན་ནི་ལུ་ཡང་གོགས་རམ་འབད་ཕ་ཡིན།
lash	མིག་རྩིམ།	མིག་ཏོ་གི་མཐའ་སྐྱར་ཏེ་སྒྲེས་ཡོད་པའི་སྤྱུ་ཚུ་ལུ་སྤྲེལ་ཡིན། མིག་རྩིམ་ འདི་གིས་ མིག་ཏོ་ན་ལུ་ཐལ་ཕ་ལ་སོགས་པ་འཛུལ་ནི་ལས་ བཀག་ ཐབས་འབད་ཕ་ཡིན།
latrine	གསང་སྤྱོད།	ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱས་པ་གཏང་སའི་ས་ཁོངས།
lavatory	གསང་སྤྱོད།	ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱས་པ་གཏང་སའི་ས་ཁོངས།
laxative	བཤལ་སྒྲུན།	ཆབ་གསང་རྒྱས་པ་བསྐྱས་པ་ཏེ་ གཏང་མ་ཚུགས་པའི་སྒྲབས་ལུ་ འཇམ་ཏོག་ཏོ་འབད་གཏང་ཚུགས་ནི་གི་ཐབས་ལུ་ ཆབ་གསང་བཤལ་ ནི་གི་སྒྲུན་ཅིག།
lean	སྒྲེགས་ཁོག་ ཉམས་ གཟུགས་ནང་ ཆོལ་ལུ་ཉུང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཉམས་མ་བདག་པར་ མེད་མི། རྒྱུ་མེད་	སྒྲེགས་ཁོག་འབད་སྤོད་མི་གི་མི།
left hand	ལག་པ་གཡོན་མ།	ལག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལས་གཡོན་མ།

leg	རྒྱུ་ལམ།	ལམ་འགྲོ་ནིའི་དོན་ལུ་མཁོ་བའི་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱུ་ལམ།
lens	འབྲུང་ཤེལ།	དབྱིབས་འབྲུང་འབྲུང་འབད་ཡོད་པའི་ཤེལ། ཤེལ་འདི་གཙོ་བོར་ མིག་རྟོ་ལེགས་ཤོམ་འབད་མ་མཐོང་མི་ཚུ་ མཐོང་རྒྱགས་བཟོ་ནི་གི་ ཐབས་ལུ་ མིག་ཤེལ་ནང་ལུ་བརྩྭགས་པའི་ཤེལ།
leper	མཛེ་ནད་ཅན། ནད་ཡོད་མི།	མཛེ་ མཛེ་ནད་ཡོད་མི་གི་མི།
leprosy	མཛེ་ནད། ལྷུ་ནད། ས་ནད།	མཛེ་ནད་ ཡངན་ ལྷུ་ནད་ཡངན་ ས་ནད་ཟེར་མི་འདི་ ནད་འབྲུབ་ མའི་ཀོ་བུ་ཁྱི་རི་ཡམ་ལིལ་རའི་ཟེར་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ནད་ གཞི་འདི་ འབྲུ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ནད་གཞི་ཅིག་མེན། དེ་ཡང་ ནད་གཞི་འདི་གི་ ནད་འབྲུབ་འདི་ གཟུགས་ཁར་འཛུལ་ཅིག་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྟུགས་མཚན་ཚུ་མི་བརྟེན་པར་ རྟུགས་ མཚན་འདི་ རྩ་ས་ཡུན་རིང་མོ་གི་རྒྱབ་ལས་རྒྱུང་མ་ཅིག་བརྟོན་མ་ཡིན་ མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་གཞི་འདི་ ནམ་འཐོབ་འཐོབ་ཡིན་ན་དང་། ག་ འདེའབད་འཐོབ་འཐོབ་ཡིན་ཚུ་ ལྷུ་བ་མ་ཤེས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན། མི་སྤྱོམ་དང་ཕྱད་པ་ད་ ཨ་ལུ་ཚུ་ལུ་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ ཆེ་སུ་ཅིག་ཡོད་པ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གིས་ གཙོ་བོ་པགས་ཀོ་ལུ་ གཞོད་པ་ཡིན་མ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ པགས་ཀོ་ཆོར་བ་མེད་པ་བཟོ་ནི་དང་ ཅུ་ཚུ་རྩལ་ཤུགས་མེད་པ་བཟོ་ཡིན་མ་ལས་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ལྷེ་ ཡུན་རིང་མོ་འགྱོ་མི་ཚུ་གི་ རྒྱུ་ལམ་ཆད་འགྱོ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ནད་ གཞི་འདི་ ངག་རྒྱགས་པའི་རྩལ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲན་བཙོས་ཡོད་པ་ལས་ མཛེ་ནད་འཐོབ་པའི་མི་འདི་ མཐར་བུའདྲ་བཞག་དགོས་མེད། ནད་ གཞི་འདི་གི་རྟུགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ མ་འཐོན་ཡོད་པའི་པགས་ཀོ་གི་ བཀྲུག་མར་ཉམས་འགྱོ་ནི་དང་། མ་ཚུ་གི་ཆོར་བ་མར་ཉམས་འགྱོ་ནི། མ་ལྷུ་མ་བརྟུབ་པར་ལོ་ལས་བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་མོ་འབད་སྤོང་ནི། རྒྱུ་ལམ་ཚུ་གི་ཆོར་བ་མར་ཉམས་ནི། ཅུ་འུས་པ་མར་ཉམས་འགྱོ་

ནི་སོགས་ཚུ་འབྱུང་མ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གི་སྒྲན་བཅས་དོན་ལུ་
 སྲིན་སྒྲན་མ་འདྲམ་ལག་ལེན་འཐབ་ཡིན་མ་དང་། སྒྲན་འདི་གཙོ་བོ་
 ནད་གཞི་འདི་བཀའ་མི་གི་ ནད་འབྱུབ་བཟུ་ཁྱི་ར་ཡ་གསལ་དེ་དོན་ལུ་
 ལག་ལེན་འཐབ་ཡིན། དེ་ལས་ སྒྲན་གཞན་ ཡས་པེ་རེན་དང་
 བེར་ཁྱི་སོ་ཁྱི་དང་ ཐལ་ཁྱི་སྒྲན་ཚུ་ མ་གཉན་རྒྱས་མ་བཅུག་པར་
 བཞག་ནི་གི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ ག་དེ་མ་
 ཅིག་མཐོགས་མཐོགས་ སྒྲན་བཅས་འབད་མི་འདི་གིས་ ནད་གཞི་
 འདི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ གཞན་ཁར་སྤེལ་ནི་ལས་བཀག་ཚུགས་
 པའི་ཁར་ ནད་གཞི་འདི་ལས་མཐོགས་པར་དག་ཐབས་ཡང་འབད་
 ཚུགས་པ་ཡིན།

lesbian མོ་གིས་མོ་ལུ་དགའ་མི། མོ་གིས་ཕོ་ལུ་མིན་པར་ མོ་གིས་མོ་ལུ་ལུས་འབྲེལ་འབད་ནི་ལུ་དགའ་
 མི།

lesion མ། མ་སྒྱུན། གཞོད་རྒྱུན་དང་ ནད་གཞི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་
 ཀོ་གྲུར་ མ་བརྟོན་པ་ཡང་ན་ཐོན་པ།

leucocyte ལྷག་གི་ཁམས་ཕྱན་ གཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་ ཟས་བཅུད་དང་ རྩོག་རྒྱུད་ལེ་ནི་ལུ་ཁག་ཆེ་
 དམར་པོ། བའི་ ལྷག་གི་ཁམས་ཕྱན་བཀྲལ་དམར་པོ་སྤེལ་ཡོད་མི་ཅིག་

leucotomy ལྷན་པའི་གཤག་བཅོས་ སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནད་གཞི་བཅོས་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་པའི་ལྷན་པའི་
 ཅིག་ གཤག་བཅོས་ཅིག་

leukaemia ལྷག་ཁམས་དཀར་པོ་ ལྷག་གི་ཁམས་ཕྱན་དཀར་པོ་མང་བའི་ནད་གཞི་འདི་དང་པ་རང་རུ་རྩོད་གི་
 མང་བའི་ནད་གཞི། ནང་ན་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱང་གུ་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ མི་རྒན་ཤོས་
 དང་ ཨ་ལུ་གཉིས་ཆར་ལུ་འཐོབ་ཡིན་མ་དང་། ནད་གཞི་འདི་ལུ་
 རིགས་ཡང་ མ་འདྲམ་ལེ་ཤ་ཅིག་ར་ཡོད། ཞིབ་འཆོལ་པ་རྒྱ་གིས་
 ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་ གཞོད་ཉེན་ལེ་ཤ་ཅིག་ར་དོས་
 བཟུང་འབད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ བརྒྱ་ཆ་ལས་འབད་བ་

ཅིན་ བརྒྱ་ཆ ༤༠ ལས་ ༡༠ དེམ་ཅིག་ མི་སྐྱེ་ལོ་ ༥༠ ཡན་
 ཆད་ལུ་འཐོབ་འབད་བདེ་ལུ་བྱུན་ཏེ་ཡོད། གཏམ་ཁྲ་འབྲུང་མི་འདི་གིས་
 ནད་གཞི་འཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་སློམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ གཏམ་ཁྲ་འི་
 ཏུ་པ་འདི་ སྐྱེ་ན་འབྱུང་ཞིན་མ་ལས་ དེ་ལས་ ཁྲག་དང་གཅིག་ཁར་
 གཟུགས་ཁར་བྱུང་འབྱུང་ཏེ་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན། ནད་གཞི་ཀུན་
 སར་བཅོས་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྩལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅོས་འབད་མི་དང་ འོད་
 རྩལ་སྤྱོད་བཅོས་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ རྩལ་ལས་ནད་གཞི་འདི་
 འཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ཀུན་སར་ནད་གཞི་གཞན་ཚུ་བྱུང་འབད་
 ནད་གཞི་འདི་བཀག་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཅིག་ལོགས་སུ་མེད། ཡིན་
 རུང་ ནད་གཞི་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྲུང་བའི་ ཉེན་ཁ་མར་པ་བརྒྱབ་
 ཚུགས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད། དེ་ཚུ་ཡང་ གཏམ་ཁྲ་མ་འབྲུང་པར་
 བཞག་ནི། རྩོ་སོལ་དང་ས་ཁུམ་གྱི་རིགས་ལས་འཐོན་པའི་རྩལ་ བེན་
 རི་ནི་ཟེར་མི་འདི་ གཟུགས་ཁར་རེག་ནི་ལས་ སྤྱད་ཐབས་འབད་ནི།
 རྩལ་འདི་ ཆོན་དང་བཟུ་ཚུ། གྲིབ། འབྲུབ་སྤྱོད་དང་ དག་རྩལ་ཚུ་
 ནད་ལུ་ཡང་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་བཟོ་སའི་འཕྲུལ་ཁང་ཚུ་ནད་ལུ་ ལྷ་
 འབད་མི་གི་མི་ཚུ་ལུ་ཡང་འཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

leukocytes ཁྲག་ཁམས་དཀར་པོ། ཁྲག་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་ཁྲག་གི་ཁམས་ཕན་དཀར་པོ།

life ཆོ། སྟག མ་ཤི་བར་གསོན་པོ་འབད་སྟོད་པའི་དུས་ལུ།
 ཆོ་སྟག

life expectancy ཆོ་ཆད། ཆོ་ཆད་ ཡང་ན་ མིའི་ཆོ་ཆད་ཟེར་མི་འདི་ མི་གང་རུང་གིས་ རང་
 སའི་ཆོ་ཆད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ལོ་ངོ་ག་དེམ་ཅིག་སྟོད་ཡིན་ན་འདི་ལུ་སྤྱབ་
 ཡིན། མིའི་ཆོ་ཆད་འདི་ རྒྱལ་ཁབ་ནད་ལུ་གསོ་བའི་ཞབས་ཏྲག་གི་
 གོང་འཕེལ་ག་དེམ་ཅིག་འབྱུང་ག་ དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ མི་ཚུ་གི་ཆོ་
 རིང་མོ་དང་འབྲུང་ཁྱུ་འབད་སྟོད་པ་ཡིན།

life span	མི་ཆོ། ཆོ་ཚད།	མི་ཚུ་གིས་སྤོང་ཚུགས་པའི་ལོ་ཚད།
life story	མི་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས།	མི་ངོམ་རང་སོའི་ལོ་རྒྱུས། གསལ་བའི་སྤྲན་བཅས་ཀྱི་དོན་ལུ་འཕམ་ལ་ འཕམ་ལ་འབད་ ནད་གང་རུང་གི་ མི་ཆོའི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་དགོཔ་ཡོད།
life support machine	ཆོ་སྦྲར་འཕུལ་ཆས།	དབུགས་གཏོང་ལེན་འབད་མ་ཚུགས་པའི་ནད་པ་ཚུ་ མ་ཉི་བར་བཞག་ སྟེ་ སྤྲན་བཅས་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྩོག་རྒྱུང་བཙུགས་ནི་གི་འཕུལ་ ཆས།
ligament	སྦྱེལ་ཟ།	རྒྱུ་ཆོགས་དང་ལག་ཆོགས་གི་རུ་ཏྲོ་གཅིག་ཁར་སྦྱེལ་བཞག་མི་གི་ཟ།
ligature	བསྐྱམ་སྦྱང།	གཤག་བཅས་ཀྱི་སྐྱབས་ལུ་ གྲག་འཛག་མི་བཙུག་ནི་གི་དོན་ལུ་གྲག་ ཅ་བསྐྱམས་མི་གི་སྦྱང་པ།
light headed	གཟེ་འཕྱོམ་འཕྱོམ།	ཆང་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟེ་འཕྱོམ་འཕྱོམ་འབྱོ་སྟེ་ རང་གི་སེམས་དང་གཟུགས་གཉིས་ཆ་ར་ བདག་འཛིན་འབད་མ་ ཚུགས་པ་འབྱོ་བའི་དོན།
limb	རྒྱུང་ལག།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱུང་ལག་པ་ཚུ།
linctus	ཡིན་གཏུ་སྒྲུ།	སྒོ་སྤྲན་གྱི་རིགས་ཅིག་
liniment	བྱུག་སྤྲན་ཅིག་	གཟུགས་ཀྱི་ཕྱི་ཁར་ལུ་ ཟུག་གསང་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལས་དབྱར་ནི་གི་ སྤྲན་སྤྲན་ཅིག་
lip	མཚུ།	ཁའི་ཡམ་མཚུམ་མཚུ།
liposuction	ཆོལ་བཟུ།	ཉམས་ལེ་ཤ་ཡོད་མི་ཚུ་ ཆོལ་ལུ་མར་ཡབ་རྒྱབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཆོལ་ལུ་ བཟུ་བཙུག་པའི་དོན།
liquid	གཤེར་ལྷ།	རྒྱུང་སྤྲན་བཟུམ།

liquor	ཆང།	ཆང་ཟེར་མི་འདི་ ད་རེས་ནངས་པ་མི་མང་སྤྱི་ཅིག་གིས་ར་འཐུང་མ་ ཡིན་རུང་ དེ་ཡང་ མྱོས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ ཆང་ལས་ བཟུལ་ཏེ་འཐུང་མི་དང་། ཏུས་ཡུན་རིང་མོ་སྤྱི་འཐུང་པ་ཅིན་ ཆང་ནད་ ཟེར་ ཆང་ལུ་བརྟེན་པའི་ནད་གཞི་ལེ་ཤ་འཐོབ་ཡིན་མ་དང་། དེ་གི་ནད་ ལས་ ཆང་འདི་གིས་ ང་བཅས་རའི་གཟུགས་ལུ་ ག་ནི་བ་ལག་ཆེ་ བའི་ནད་ཁོལ་མཆིན་པ་འདི་མེད་པ་གཏང་མ་ཡིན།
list	ཐོ།	ནད་པའི་ཐོ། སྤྲོད་གི་ཐོ་ཟེར་དོ་བཟུམ།
litter bin	ཕྱགས་སྤྱོད།	ཕྱགས་སྤྱོད་བཀོག་སའི་རྟོད།
litter lout	ཕྱགས་སྤྱིགས་བཀང་ མི།	མི་མང་འཛོམས་སའི་ས་ཁོངས་ནང་ལུ་ ཕྱགས་སྤྱིགས་ག་རྟོད་བཀོག་ བཞག་མི་གི་མི།
little finger	མཇུབ་ཅུང།	ལག་པའི་མཇུབ་མོ་ལུ་ལས་ མཐའ་མར་ཡོད་པའི་མཇུབ་མོ་ཕྱི་མི་སི།
live	སྤོད་ནི། གསོན་ནི།	འཚོ་ནི། མ་ཤི་བའི་དོན།
liver	མཆིན་པ། མཆིན་པ།	མཆིན་པ་འདི་ ཅུ་དོག་ལས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ རྩ་ཁོལ་གྱི་ རིགས་སྤོང་ཤོས་ཅིག་ཡིན། མཆིན་པ་ག་ཅིག་གི་ལྗེད་ཆད་ཀེ་ཇི་ ༡.༣༤ དེམ་རེ་གི་ཕྱི་ཁོངས་ཡིན། དེ་གི་མདོག་ཡང་ དམར་སྤྱུག་ཆ་ སྤྱི་ཅིག་འོང་མ་ཡིན་མ་དང་ མཆིན་པ་འདི་ སྤོང་རྒྱུང་མ་འདྲ་བ་ལག་ བཞི་ལུ་བཀོ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཡིན། མཆིན་པ་འདི་ ལྟོ་ལམ་གི་འོག་ལུ་ཕོ་ལྷ་ གི་གཡས་ཁ་ཐུགས་ལུ་ཡོད་པ་ཡིན། མཆིན་པ་འདི་གིས་ གཟུགས་ ལུ་དགོ་པའི་ ལཱ་མང་རབས་ཅིག་འབད་མ་ཡིན་མ་ལས་ དེ་ལྟོ་ཡང་ ཆོ་ལུ་བཟུན་ནི་གི་རྒྱས་བཟོ་ནི། ཟས་བཟུང་གུལ་གོས་འདི་ གུལ་གོ་ ཇེན་ལུ་བཟུང་ནི། ཆབ་གསང་བསྐྱུས་པའི་རྒྱས་སྤྱོད་རོམ་བཟོ་ནི། ཁྲག་ནང་ལས་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་ རྒྱས་སྤྱོད་མེད་ཚགས་འབད་ནི། ཟས་ བཟུང་བེ་ཏེ་མིན་དང་ མི་ནི་རྒྱལ་གསལ་བཞག་ནི། ཁྲག་ནང་གི་

		གུལ་གོས་ཀྱི་ཚད་འདི་ ཚུལ་དང་མཐུན་འབད་ཚད་བཟུང་འབད་ནི། ཆོལ་རྩལ་བཟོ་ནི་ཚུ་ཡིན། མཆིན་པ་འདི་ལུ་ ནད་གཞི་མ་འདྲམ་མང་ རབས་ཅིག་འཐོབ་ནི་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཚུ་ཡང་ མཆིན་ནད་ ཉེ་ཕི་ཁྲའི་ ཁེས། མཆིན་པའི་ཀེན་སར་ནད་གཞི། ཆང་ལུ་བརྟེན་པའི་མཆིན་ནད་ ཚུ་འཐོབ་ཡིན། སྤྲན་བཙུག་གི་རིགས་མང་རབས་ཅིག་གིས་ཡང་ མཆིན་ནད་འཐོབ་ནི་ཡོད། དཔེར་ན། ཀེན་སར་བཀག་ཐབས་ཀྱི་སྤྲན་ བཟུང་ནི་དང་ གྲ་རམ་གྱི་ནད་གཞི་དོན་ལུ་འབད་བའི་སྤྲན་བཙུག་ཚུ་ ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མཆིན་པ་ལུ་ནད་གཞི་ཕྱག་ནིའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།
living	གསོན་པོ།	མ་ཤི་བའི་དོན།
lobotomy	ལྷན་པའི་གཤག་ བཙུག་	སེམས་ལམས་ཀྱི་ནད་གཞི་བཙུག་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལྷན་པའི་ནང་ལས་ ནད་གཞི་བཏོན་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལྷན་པ་ལུ་གཤག་བཙུག་འབད་བའི་སྤྲན་ བཙུག་ཅིག་
local anaesthetic	ཆོར་མེད་སྤྲན་བཙུག་	གཤག་བཙུག་རྒྱུ་བའི་གི་དོན་ལུ་ ཟུག་མ་ཆོར་མ་བཟོ་བའི་སྤྲན་བཙུག་ ཅིག་
lock jaw	མ་འཁོལ་བསྐྱམ་ནད།	ཅུ་སྤྲན་གྱི་ནད་གཞི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མ་འཁོལ་བསྐྱམས་ཏེ་ཁ་བརྒྱུང་མ་ ཚུགས་པའི་ནད་གཞི།
long sighted	རྒྱུ་བའི་ཆོས་ཅན།	ཐག་རིང་སར་མཐོང་ཚུགས་མི།
lotion	བྱུག་སྤྲན།	གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་ལུ་གཞོད་སྤྲན་བཀག་ཐབས་འབད་ནི་དང་ གཞོད་སྤྲན་ཕྱག་ཡོད་པའི་ པགས་ཀོ་གི་སྤྲན་བཙུག་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལག་ ལེན་འཐབ་པའི་དབྱར་སྤྲན་ཅིག་
lumbago	སྒྲིང་བྱུག་	སྒྲིང་པའི་ནད་བྱུག་འདི་ ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་མ་ཡིན་ན་འཐད་རི་བྲ་རི་ ཤེས་མ་ཚུགས་པ་ཅིག་ཡིན་རུང་། ན་བྱུག་འདི་ ཅལ་ལྷིང་ཅིང་ག་འཐུ་ མི་དང་ ཉེ་མ་ ལུས་སྦྱང་མ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མི། སྒྲིང་ པའི་ནད་བྱུག་འདི་ འཐོབ་པའི་རྟགས་མཆན་ཚུ་ཡང་ སྒྲིང་པ་ལུ་ ན་

lunacy	འཚོལ་ཕུ།	འཚོལ་སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནད་གཞི་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་	འཚོལ་ནི་གི་རྟགས་
	རྟགས།	བརྟོན་ནི།	
lunatic	འཚོལ་ཡོང།	སེམས་ཁམས་རྟར་རྟར་མེད་པའི་མི།	
lung	སློལ།	སློལ་འདི་ བྱང་གཏོང་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་མེད་ཐབས་མེད་པའི་ གཟུགས་	
		ཀྱི་ཆ་ཤས་ཅིག་ཡིན། སློལ་འདི་ གཟུགས་ཀྱི་བྱང་ཁོག་ནང་ལུ་ཡོད་པ་	
		དང་ སློལ་འདི་ལུ་ གཡས་གཡོན་གཉིས་འབད་ཡོད། སློལ་གི་ལྷ་ངོ་	
		མ་ར་ ཕྱི་ཁར་ལས་སློག་རྒྱུང་ནང་ན་ལེན་ཏེ་ ཟླག་དང་མཉམ་	
		གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནང་ལུ་བཟམ་ནི་དང་ དབུགས་སྦྲངས་ ཀར་	
		བོན་པའི་ཨོགས་འདི་འདི་ ཟླག་ནང་ལས་ལེན་ཏེ་ ཁ་དང་ལྷ་པའི་	
		སློག་ལས་ ཕྱི་ཁར་བརྟོན་གཏང་ནི་གི་ལྷ་འབད་མ་ཡིན།	
lymph	ཟླག་ཁམས་དཀར་ཁུ།	ཟླག་གི་ཁམས་ཕྱན་དཀར་པོ་ཡོད་པའི་ཁུ་བ་ཅིག་ཡིན་མ་དང་ ཁུ་བ་	
		འདི་གིས་ གཟུགས་ཀྱི་ཙ་རྩུས་རྩ་རྩུ་འབྲུ་སྟེ་ འབུ་ནད་རྩ་ གཟུགས་	
		ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ལུ་སྟེལ་ནི་ལས་བཀག་ཐབས་འབད་མ་ཡིན།	

(Mm)

mad	འཚོལ་ལོང།	ན་ཚ་དང་རྒྱུན་དུ་གང་བྱུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གྲུབ་ལུ་རྒྱུན་ལོགས་སྟེ་ སེམས་གནས་པ་མེད་འགྱུ་བ།
mad man	འཚོལ་ལོང།	སེམས་གནས་པ་མེད་པའི་ཕོ་ཀླས།
mad woman	འཚོལ་ལོངས།	སེམས་གནས་པ་མེད་པའི་ཨ་མ་སྟུ།
madness	འཚོལ་བ།	སེམས་གནས་པ་མེད་པ་འགྱུ་བ། སེམས་ཏན་ཏན་མེད་པ་འགྱུ་བ།
malaria	ཚད་ནད།	ཚད་ནད་འདི་ གཟན་དོམ་གྱིས་སོ་བཏབ་ཞིན་མ་ལས་སྟེལ་བའི་འབྲུ་ ནད་ཅིག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ མི་གཅིག་ལས་གཅིག་ལུ་འབྲུ་ནི་གི་ ཉིན་ལ་ཡོད་པ་དང་ དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་གཟན་དོམ་མོ་གིས་ ཚད་ནད་ ཡོད་པའི་མི་ལུ་སོ་བཏབ་པའི་བཤུལ་ལས་ མི་གཞན་ཅིག་ལུ་ སོ་ བཏབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་གཞི་འདི་འབྲུམ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ ས་ བྱོད་ཚ་ས་ལུ་མང་སྟེ་འཕྲོ་དོ་ཡོད་པ་ཡིན། ཚད་པའི་ནད་གཞི་འདི་ འཕྲོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་། རྩས་ཡུན་ཚུ་ཚོད་༤དང་༦་ག་ མཚམས་ཀྱི་རིང་ལུ་ བྱངས་ཤུགས་རྒྱབ་ནི། རྩོད་འབར་རྒྱབ་ནི། རྩལ་ནག་འཕྲོ་ནི་ཚུ་གིས་མ་ཚད་པར་ མགུ་ཉོ་ན་ནི། མགུ་གཡུག་ འཁོར་ནི། ལམས་ཕོགས་རྒྱབ་ནི། ལ་ལས་སྦྱུགས་ནི། ཕོམ་གི་རྩ་ སྟེལ་ནི། སྐམ་སྟོ་འབར་ནི། རྩ་དང་ཆོགས་ཚུ་བྲག་རྒྱབ་ནི། སྟེལ་ ཏོག་ན་བྲག་རྒྱབ་ནི་ཚུ་ཡིན་མ་དང་ ཉིན་སྟོར་རྒྱབ་སྟེ་ ན་བྲག་རྒྱབ་ ནི། ཡང་ན་ ཉིན་གསུམ་གསུམ་རེ་འགྱུ་མ་དང་ ན་བྲག་རྒྱབ་ནི་ཚུ་ བྱུང་མ་ཡིན། ཚད་ནད་བདེ་བུ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ནད་གཞི་འདི་གི་ རྟགས་མཚན་ཚུ་གི་སྟོར་ལས་ ཤེས་དགོས་དང་ གཟུགས་དང་ ཁྲག་བརྟག་དཔྱད་འབད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་གཞི་འདི་ རོས་འཛོན་ འབད་ཚུགས་ནི་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གི་དོན་ལུ་ སྟན་བཙོས་ཚུ་ཡང་ ཚད་ནད་བཀག་ཐབས་ཀྱི་སྟན་བཟའ་དགོ་པའི་ཁར་ གཟན་དོམ་

རིགས་གཤམ་གི་མིས་ སོ་བཟུང་བཟུང་བ་ཡིན་ན་ཚུ་གིས་དགོ། ནད་
གཞི་འདི་ མི་འཐོབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ རྩུང་འཚོ་ཚུ་ལས་ ནད་གཞི་འདི་
བཀག་ཐབས་ག་ཅིར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཚུ་གི་སྒྲོར་ལས་ འདྲི་དགོ་པའི་
ཁར་ གཟན་དོམ་གྱི་སོ་བཟུང་མ་ཚུགས་ནི་གི་ཐབས་ལུ་ ཉལ་ཕ་ད་
བསིལ་རས་བཀག་ནི་དང་ གཟུགས་གྲེལ་མོ་འབད་མ་བཞག་པར་
གོ་ལ་གྱོན་ཐོག་ལས་སྤྱང་སྤྱོད་འབད་དགོ་པ་ཡིན།

male	ཕོ།	དེ་ལུ་ཕོ་རྒྱས་ཟེར་ཡང་སྤྱབ་ཡིན།
male ward	ཕོ་འི་བཞག་ཁང། ཕོ་སྤྱུས་བཞག་ ཁང།	སྤྱན་ཁང་ནང་ལུ་ཞག་སྤྱེ་སྤྱད་དེ་སྤྱན་བཅོས་འབད་དགོ་པའི་ ནད་པ་ཕོ་ བཞག་སའི་ཁང་མིག་
malformation	ཚུལ་མིན་གྱི་ གཟུགས།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ ཚུལ་དང་མཐུན་སྤྱེ་མེད་པ།
malignomy	སྤྱན་རྟོག་	སྤྱན་ནད་ལུ་འགྱུར་བའི་རྩ་རྟོག་
malnourshied	ཟས་བཅུད་ཉུང་ བའི།	ཟས་བཅུད་ཉུང་བའི་སྒྲོར་ལས་སྤྱོན་པའི་བྱད་ཆོག་
malnutrition	ཟས་བཅུད་ཉུང་ བའི་ན་ཚ།	གཟུགས་ཁར་དགོ་པའི་ཟས་བཅུད་ཚུ་ བཞེས་སྤྱོད་རིགས་མ་འདྲུམ་ ཚུ་ལས་འཐོབ་ཡིན་མ་ལས་ བཞེས་སྤྱོད་རིགས་མ་འདྲུམ་ མ་བཟུང་ བར་ རིགས་ག་ཅིག་དང་གཉིས་རྒྱུང་མ་ཅིག་བཟུང་སྤྱོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡིན། དེ་འབད་ཕ་ལས་ ཟས་བཅུད་ལྷན་པའི་ ཟས་རིགས་མ་འདྲུམ་བཟུང་དགོ་པ་འདི་ཞག་ཆེ།
mandible	འགམ་རུས་འོག་ མ།	མ་མཁལ་རུ་རྟོ།
mania	འདྲོད་བྱུགས།	འདྲོད་པ་བྱུགས་སྤྱེ་ཡོད་པ། ལཱ་ག་ཅི་ཅིག་འབད་ནི་གི་འདྲོད་པ་བྱུགས་ ཆེ་བ།

maniac	འདོད་བྱུགས་ཅན།	ལཱ་འབད་ནིའི་འདོད་པ་བྱུགས་སྡེ་ཡོད་མི།
manicure	ལག་སེན་གསོ་ ཐབས།	ལག་པའི་སེན་མའི་བདག་འཛིན་འཐབ་ཐངས་དང་ སྒྲན་བཅོས་རིག་
manicurist	ལག་སེན་གསོ་ བཅོས་མཁས་ མཚན།	ལག་པའི་སེན་མའི་བདག་འཛིན་དང་ བཅོ་ནི་ནང་ལུ་མཁས་མཚན་ག་ སྦྱང་ཡོད་པའི་མི།
marijunna	ཀེ་ཏྭ།	བཅོ་ལྷ་ཞིམ་ཅི་གནག་པོ་དང་འབྲ་བའི་སྡོ་ཤིང་ཅིག་ མང་ཤོས་ཕག་པ་ གི་ལྷོ་སྡེ་བྱིན་མ་ཡིན། དེ་ལུ་ཀེ་རྒྱམ་ཟེར་ཡང་སྤྲེལ་ཡིན།
mark	བྱུལ།	མ་ལ་སོགས་པ་བརྟོན་བའི་བྱུལ་ལུ་ལུས་པའི་བྱུལ།
marrow	རྩ་དྲ།	རུཉོ་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྱན་དམར་པོ་བཅོ་མི་གི་ཆེ་ལུ། ལོ་ན་ཆོད་མ་སྒྲིན་ཚུན་ཆོད་ རྩ་འདི་ ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྱན་དམར་པོ་ བཅོ་ནི་ལུ་ གཙོ་ཕ་བརྟོན་དོ་ཡོད་པ་ལས་ བཟླག་ཡང་དམར་པོ་སྡེ་ འོང་མ་ཡིན། ལོ་ན་ཆོད་སྒྲིན་ཆར་ཞེན་མ་ལས་ ཁམས་ཕྱན་དམར་པོ་ བཅོ་དགོཔ་མེད་པ་ལས་ རྩ་འདི་ བཟླག་སེར་པོ་ཆར་སྤུ་གཅིག་ལུ་ འགྱུར་འགྱུ་ཡིན་མ་དུ་ དེ་ཡང་ ཁམས་ཕྱན་འདི་ མང་ཆེ་བ་ཅིག་ ཆེ་ ལུ་ལུ་འགྱུར་འགྱུ་ཡིན། ཡིན་རུང་ རུཉོ་ལ་ལུ་གཅིག་ནང་ལུ་ ཁམས་ཕྱན་དམར་པོ་འདི་ འཕྲོ་མཐུད་དེ་ར་སྡོད་པ་ཡིན་མ་དུ་ དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྱན་དམར་པོ་ལ་ལུ་གཅིག་མེད་པ་འགྱུ་དོ་ ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་ ཆབ་བཅུགས་ནིའི་དོན་ལུ་གནས་དགོཔ་ཡིན།
masculine	ཕྱི་འཇང་བཞིན། ཕྱོ་རྟགས།	གཟུགས་ཅ་སྒྲོང་ཞིག་ཞིག་སྡེ་ཡོད་པ།
masochism	བྲག་སྦྱོད་འདོད་ སྦྱོང།	བར་བཅོང་སྡེ་འདོད་སྦྱོད་འབད་ཚུལ།

masocist	བླ་ཐོག་འདོད་ སྤྱོད་འབད་མི།	སྤྱོད་པ་ཤུགས་གྲ་བཀལ་ཏེ་ བང་བཙོང་གི་ཐོག་ལས་ འདོད་སྤྱོད་ འབད་མི་འི་མི།
massage	རུམ་ཡུར།	གནོད་པ་ཕྱག་ཡོད་པའི་ ཅུ་འི་ལམས་ཡུན་ལོག་གསེ་ཐབས་ལུ་ སྒྲུམ་ དབུར་ཏེ་ འཕུར་ཞིན་མ་ལས་འབད་བའི་སྒྲན་བཙུམ་ ཡངན་ ཅན་ གཞི་མེད་མི་ཚུ་གིས་ཡང་ འཕྱོད་བསྐྱེན་གྱི་དོན་ལུ་ རུམ་ཅན་དང་ རུམ་མེད་གྱི་འཕུར་མཉེ་འབད་ནི་ལུ་གོམ་ཨིན།
mastitis	ཨམ་ནད།	ཨམ་སྤུའི་ཨམ་དམར་པོ་འགྱུ་བའི་ཁར་ སྤྱོད་ཏེ་ན་རུག་རྒྱབ་པའི་ བ་ཆ་ ཅིག
masturbation	བནར་བརྟུང།	བནར་བརྟུང་ནི།
maternal	ཨ་འི་གི།	མ་དང་འབེལ་བའི་རུས་སྤྱོད་ཟེར་དོ་བཟུམ།
maternity	སྤྱེ་མའི་གནས་ སྐབས།	གཡོག་ན་སྤྱོད་མི་ཨམ་སྤུ་ཚུ་ལུ་ ཨ་ལུ་སྤྱེ་བའི་སྐབས་ལུ་ཐོབ་པའི་ རལ་གསོ། ར་བཙས་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ སྤྱེ་མའི་རལ་གསེ་འདི་ ལྷམ་གསུམ་འཐོབ་ནི་ཡོད།
maternity ward	ཨ་ལུ་སྤྱེ་མའི་ཁང་ མིག་ ཨ་ལུ་སྤྱེ་ མའི་སྤྱན་ཁང།	ཨ་ལུ་སྤྱེ་མའི་དང་སྤྱེ་ཆར་ཞིན་མ་ལས་སྤྱོད་མའི་ སྤྱན་ཁང་ཡངན་ སྤྱན་ མིག་ ཨ་ལུ་སྤྱེ་ཁང་གི་ཡན་ལག་ཅིག
maxilla	རུས་འཐེབ།	ཐོད་རུས་དང་ལྷ་པའི་རུ་རྟོ། མིག་རུས་ཚུ་ལུ་ ཚུལ་དང་མ་མཐུན་པའི་ མཉམ་སྤེལ་དང་ རུར་ཕྱོགས་སྤྱེ་སྤྱེ་བའི་རུ་རྟོ།

measles	དམར་ཚན་མ།	ནད་གཞི་འདི་ ནད་འབྱབ་ཤིང་རྩ་ལས་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་པའི་ འབྲུ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་ ཉགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ བྱངས་ཤུགས་རྒྱབ་ནི། གློ་འབར་ནི། ཡག་ཆོ་རྒྱབ་ནི། གློ་རྩོམ་ནི་ཚུ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ ཡག་ཆོ་རྒྱབ་མི་དང་ གློ་འབར་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་འབྱབ་ཚུ་ རྒྱང་མ་གིས་འབག་སྟེ་ མི་གཅིག་ལས་གཅིག་ལུ་འབྲུམ་ཡིན། ནད་འདི་ སྤྲན་བཙོས་མ་འབད་བ་ཅིན་ གློ་ཆད་འཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་དང་ རྩ་ཙག་བྱ་རྩག་འཁྱུ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད། ནད་གཞི་འདི་ བཀག་ཐབས་ཀྱི་སྤྲན་ཁབ་འདི་གིས་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ནི་ལས་བཀག་ཚུགས་པའི་ཁར་ ནད་གཞི་འདི་གི་ གཞོད་ཤུགས་ཡང་ མར་ཕབ་རྒྱབ་ཚུགས་པ་ཡིན།
medicine	གསོ་བའི། སྤྲན་བཙོས་ཀྱི།	སྤྲན་བཙོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཟེར་བའི་དོན།
medical	གསོ་བའི། སྤྲན་གྱི།	གསོ་བ་དང་འབྲེལ་བ།
medical certificate	གསོ་བའི་ལག་ ཁྱེར།	གསོ་བའི་སྤྲན་ཁང་ཁ་བྱུགས་ལས་ ནད་གཞི་མེད་པའི་ངོས་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ བྱིན་པའི་ལག་ཁྱེར།
medical examiner	ཤི་རྒྱུན་བརྟག་ དབྱད་དྲུང་འཛོ།	རྒྱུ་རྒྱུན་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཤི་ཤིམ་ཡིན་ན་ཉགས་དབྱད་འབད་མི་གི་དྲུང་འཛོ།
medical library	གསོ་བའི་དཔེ་ མཛོད།	གསོ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེ་དེབ་བཞག་སའི་མཛོད།
medical officer	གསོ་བའི་འགོ་ དཔོན།	གསོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལཱ་འགན་འབག་མིའི་འགོ་དཔོན།
medical record	གསོ་བའི་དྲན་ཐོ།	མ་འོངས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ནད་པ་དང་སྤྲན་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུང་ལས་ བཞག་པའི་ཐོ་ཡིག་

medical room	སྒྲན་གྱི་ཁང་མིག་སྒྲན་ཁང་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ཁང་མིག་
medical ward	སྒྲན་བཅོས་ནད་པ་སྒྲན་ཁང་ནང་ལུ་ ཞག་འབད་སྟོད་དེ་ སྒྲན་བཅོས་འབད་དགོ་པའི་ བཞག་ཁང་། ནད་པ་ཚུ་ བཞག་སའི་ཁང་མིག་
medicated	སྒྲན་གྱི་བཟོ་བའི། ནད་འབྲུབ་གང་རུང་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྒྲན་སྒྲུགས་ཡོད་པའི་བ་ སྒྲན་སྒྲུགས་པའི། འབྲུབ་གི་རིགས། སྒྲན་ལྟན་པའི།
medication	སྒྲན་བཅོས། སྒྲན་གྱི་ཐོག་ལས་ ནད་གཞི་གང་རུང་བཅོས་ཐབས་འབད་བ། གསོ་ཐབས།
medicinal	སྒྲན་ལྟན། སྒྲན་གྱི་བཅུད་ལྟན་པའི་རིགས། དཔེར་ན་ སྒྲན་གྱི་ཤིང་། སྒྲན་གྱི།
medicinal herb	སྒྲན་སྒྲུ། སྒྲན་བཟོ་བཟུབ་པའི་རྟོད་དོད་འི་རིགས།
medicine	༡ སྒྲན། ནད་སོགས་ངགས་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྒྲན་སྒྲན་གྱི་ཤིང་དང་རྟོད་དུ་ དེ་ ༢ གསོ་བ་རིག་ལས་ རྒྱས་སྒྲོལ་ལ་སོགས་པ་གང་རུང་ལས་ བཟོ་ཡོད་པའི་རྒྱས་ པ། རིགས་དང་ གསོ་བའི་སྒྲོབ་སྒྲོལ་གི་ཆོས་ཆན་དེ་ལུ་ཡང་སྒྲུབ་ཡིན།
medicine room	སྒྲན་གྱི་ཁང་མིག་ སྒྲན་བཞག་སའི་ཁང་མིག་
medico	རྒྱང་འཛོ། སྒྲན་བཅོས་འབད་ནིའི་ཤེས་ཡོན་སྒྲུང་ཡོད་པའི་མི།
melanin	ནག་ཁམས། ཉི་མའི་འོད་ནང་ཤ་བཀྲག་གྱུར་ཏེ་འབྱེ་མི་གི་ ཤའི་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ རྒྱས་ཁམས་ཅིག་
membrane	སྒྱི་བགས། གཟུགས་ཀྱི་ནང་ནའི་ ཆ་ཆས་གང་རུང་གི་ཕྱི་ཁར་ལས་ སྒྲུང་ཡོད་པའི་ ཤ་ དར་བཟུམ་འབད་མི་ཅིག་
memory	ངན་པ། མི་གི་དཔྱད་རིག་དང་ བཟུང་རིག་ལུ་སྒྲུབ་ཡིན།

meningitis

ཚམ་མག་ནད།

ཚམ་མག་ནད་འདི་ གླུ་པ་དང་སྐལ་ཆོག་གི་ཕྱི་ཁར་ལས་ དར་
བཟུམ་སྟེ་སྦྱར་ཡོད་མི་འདི་ལུ་ ནད་གཞི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཆ་
ལྷགས་རྒྱབ་པའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ ལོ་ན་སྒྲིམ་པའི་
མི་ཚུ་ལུ་ རྩུ་སྦྱ་ལས་བརྒྱལ་འབྱུང་ནི་མེད་པ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་
གཙོ་བོ་ ནད་འབྱབ་བཅག་ཏེ་རི་ཡ་དང་ སྤྱི་རྒྱས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་མ་
ཡིན་རུང་ གཟུགས་ཁར་ནད་བཀག་གི་རྩལ་པ་ཆད་གཅིག་ལས་
བརྒྱལ་མེད་པའི་མི་དང་། ས་རྩོད་ཚ་ས་ལུ་སྔོན་མི་ཚུ་ལུ་ ཉམ་སྦྱ་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ཡང་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་ ནད་འབྱབ་ཚུ་གིས་
གླུ་པ་སྟོར་རྒྱབ་ཡོད་པའི་ གཤེར་ཁུ་ནད་ལུ་འཛུལ་བའི་སྐབས་ལུ་
བྱུང་མ་ཡིན་པ་དང་ ནད་འབྱབ་ཚུ་ གླུ་པའི་ནད་ལུ་གཙོ་བོར་
གླུ་པ་གཤག་བཅོས་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་འཛུལ་མ་ཡིན་པའི་ཁར་
ཡམས་ནད་སྦྱག་དྲག་ཡོད་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་ ནད་འབྱབ་འདི་ཚུ་
གིས་ མོད་པའི་རུ་རྩ་རྒྱ་ནང་ལས་ཡར་འཛུལ་ཏེ་གླུ་པའི་ནད་འཕྱོ་
མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡིན། མི་ལ་ལུ་གཅིག་ལུ་
ཁྲག་ལས་བརྒྱུད་དེ་ ནད་འབྱབ་འདི་གླུ་པའི་ནད་ལུ་འཛུལ་མ་ཡིན།
སྤྱི་བའི་ཚད་ནད་ན་བའི་སྐབས་ལུ་ སྦྱན་བཅོས་དུས་ཚོད་ཁར་མ་
འབད་བ་ཅིན་ ནད་འབྱབ་འདི་ ཁྲག་ལས་བརྒྱུད་དེ་སྟེ་ གླུ་པའི་ནད་
འཛུལ་ཞིན་མ་ལས་ ནད་གཞི་འདི་བཀག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་
འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ གཟུགས་ཀྱི་རྩོད་ཚད་ཡར་འཕར་
འཕྱོ་ནི་དང་ ལྷ་སྟོག་ན་རྒྱག་རྒྱབ་སྟེ་སྦྱར་མ་ཚུགས་འཕྱོ་ནི་ཚུ་ཡིན།
ཡིན་རུང་ གཟུགས་ཀྱི་ནད་ལུ་ རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ ནད་གཞི་
བཀག་ནི་གི་རྩལ་པ་ ནད་གཞི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
མར་ཉམས་འཕྱོ་ཡོད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཆ་བའི་མག་ནད་འདི་འཐོབ་པ་
ཅིན་ ནད་གཞི་འདི་ འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ག་ནི་ཡང་མི་སྟོན་མ་
ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་འབྱུང་མ་ཅིག་ དེ་

འཕྲོ་ལས་ སྤྲན་ཁང་ནང་འགྲོ་སྟེ་ སྤྲན་བཙུ་ཚུ་མ་འབད་བ་ཅིན་
ལྷན་པའི་ནང་གི་ཁྲག་འགྲོ་སའི་ཁྲག་ཅ་ཚུ་ ཚ་བྱགས་རྒྱབ་སྟེ་ ལྷན་
པའི་ནང་ལུ་ ཁྲག་ལངས་སྟེ་བཀྲམ་སྟེ་ལ་འབད་མ་ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་
ཏེ་ དན་མེད་འགྲོ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་སྤོམ་ཡོད། ནད་གཞི་གི་དོན་ལུ་ སྤྲན་
བཙུ་ཚུ་ཡང་ སྤྲན་སྤྲན་གཏང་ཐོག་ལས་ སྤྲན་བཙུ་འབད་མ་ཡིན།
ཨ་ལུ་ རྩ་འགྲོ་ལས་ལྷག་མི་ཡིན་པ་ཅིན་ ནད་གཞི་འདི་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ རྩ་ཚག་བྱ་རྒྱག་འགྲོ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད། ནད་གཞི་འདི་
གིས་ ལྷན་པ་ལུ་གཞོན་པ་མི་འབྱུང་ནི་གི་དོན་ལུ་ ནད་གཞི་འདི་ལས་
བརྟེན་ཏེ་ རྩུང་བའི་ཚ་བྱགས་བཀག་ཐབས་གི་ སྤྲན་བཙུ་འབད་
དགོ་པ་དང་། ཨ་ལུ་ཚུ་དུས་རིམ་བཞིན་དུ་ ནད་གཞི་འདི་ལས་
བཀག་ཐབས་གི་སྤྲན་ཁབ་ ཉི་མོ་མི་ལྷ་སི་བི་ ཟེར་མི་འདི་ རྒྱབ་དགོ།

menopause

ཟླ་ཁྲག་ཆད་པའི་
གནས་སྐབས།

ཨམ་སྤུ་ཚུ་གི་བརྒྱུད་ལུ་ ཨ་ལུ་སྤྲོ་ནི་གི་རུས་པ་ཚོགས་པའི་གནས་
སྐབས་ཅིག་ཡིན་མ་དུ། དེ་ཡང་ མངཤོས་ཨམ་སྤུ་སྤྲོ་ལོ་ 40
ལངས་ད་ ཟླ་ཁྲག་དེ་ཆད་པ་ཡིན། ཟླ་ཁྲག་ཆད་ཐངས་འདི་ཡང་
ཨམ་སྤུ་སོ་སོར་ལུ་མ་འདྲམ་སྟེ་ཡོད།

menses

ཟླ་ཁྲག་

ཟླ་ཁྲག་འདི་ སྤྲོས་ལོ་ 12དང་ 14འི་བར་ནང་འོང་མ་ཡིན་རུང་ ཨམ་སྤུ་
ལ་ལུ་ཅིག་ལུ་ 5ཤོས་སྤྲོ་ལོ་ 10ཐམས་ལངས་དང་འོང་ནི་དང་ ཕྱི་པ་
ཅིན་ སྤྲོ་ལོ་ 10 ལངས་ད་ཡང་འོང་ནི་ཡོད་པ་ཡིན། ཟླ་ཁྲག་འོང་
བའི་དུས་ལུན་གི་རིང་ཐུང་ཡང་མ་འདྲམ་འབད་ཡོད། ཨམ་སྤུ་ལ་ལུ་
ཅིག་ལུ་ 3ཤོས་ཉིན་གངས་ 3གི་རིང་ལུ་འོང་ནི་དང་ 8ཤོས་ཉིན་
གངས་ 10ཚུན་འོང་མ་ཡིན།

men's room

མི་གསལ་སྤྱོད།

མི་མང་འཛོམས་ས་ལུ་མོ་མོ་གཉིས་སོ་སོར་འབད་ལག་ལེན་འཐབ་སའི་
གསལ་སྤྱོད་སོ་སོར་འབད་ཡོད་མི་གི་ནང་ལས་ མོ་སྤྲོས་ཚུ་གི་གསལ་
སྤྱོད་འདི་ལུ་ མི་གསལ་སྤྱོད་ཟེར་སྟེ་ཡིན།

mensuration	ཟླ་ཁག་ཐོན་པ།	ཡམ་སྤུ་ཚུ་གི་ཟླ་ཁག་ཐོན་པའི་དོན།
mental	སེམས་ཀྱི།	གཟུགས་ལུ་འབྱུང་བའི་ནད་གཞི་དང་ ཆང་དང་སྟོུ་རྩེས་ལ་སོགས་པའི་ སེམས་དང་འབྲེལ་ ཟས་ཀྱིས་ གླུ་དཔ་དང་དོན་ཉིང་གི་ཅུ་ཁམས་ལུ་གཞོད་དེ་ འཆབ་ བའི། འཚུབས་དང་འཆལ་འཆོལ་འབད་བའི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནད་གཞི།
micro organism	ཕྱ་འབྲུབ།	ཆེ་ཤེལ་འབྲུལ་ཆས་ཀྱིས་ མ་གཏོགས་སྤྱིར་གཏང་མི་ཏྲོག་གིས་ མ་ མཐོང་བའི་འབྲུབ་ཚུང་ཀྱ།
microbe	ཕྱ་འབྲུབ།	མིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་འབྲུབ།
micro-biologist	ཕྱ་འབྲུབ་མཁས་ མཆོག།	མིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་འབྲུབ་གི་སྟོར་ལས་ མཁས་མཆོག་སྤྱང་ ཡོད་མི།
microbiology	ཕྱ་འབྲུབ་རིག་པ།	མིག་ཏྲོ་གིས་མ་མཐོང་བའི་ ཕྱ་འབྲུབ་ཀྱི་སྟོར་ལས་མཁས་པ་སྤྱོད་ནི་གི་ ཆོས་ཆན་རིག་པ།
micro chemistry	ཕྱ་རབ་རྩེས་སྟོར་ རིག་པ།	ཕྱ་རབ་རྩེས་སྟོར་ཀྱི་སྟོར་ལས་སྤྱོད་ནི་གི་ཆོས་ཆན་རིག་པ།
microscope	ཕྱ་མཐོང་ཤེལ།	མིག་ཏྲོ་གིས་ མ་མཐོང་མི་ཚུ་ མཐོང་ཚུགས་པའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ ཤེལ།
microscopic	ཕྱ་གཟུགས་ཀྱི།	ཕྱ་མཐོང་ཤེལ་གྱིས་བསྟར་དགོ་པའི་གཟུགས།
middle finger	དགུང་མཇུབ།	ལག་པའི་མཇུབ་མོ་ཚུ་གི་གལ་ལས་སྤྱུག་གི་མཇུབ་མོ་རིང་ཤོས།
migraine	མགུ་ནད་ཆབས་ ཆེན་ཅིག།	མགུ་ཏྲོ་གི་ན་བྱུག་གི་གལ་ལས་ ཆབས་ཆེན་ཅིག་ཡིན་པ་དང་ དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་མགུ་ཏྲོ་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་ ཅུང་ཤིང་བྱུག་ཀྱབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡིན། མགུ་ཏྲོ་གི་ན་བྱུག་འདི་ རྒྱ་ཅུ་ཚུ་ནད་ལས་ འཐོན་པའི་རྩེས་ སྟོར་ཚུ་གིས་ ཁག་ཅ་གུར་སྤྱང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན། དེ་ཡང་ རྩེས་སྟོར་འདི་གིས་འབད་ ཆ་བྱགས་ཀྱབ་ནི་དང་ན་བྱུག་ཀྱབ་ནི། དེ་ ལས་ ཁག་ཅ་སྟོ་བཅུག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ན་བྱུག་ཀྱབ་ཡིན། དེ་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ རྒྱ་མ་ནད་གི་ཅུ་ཚུ་གི་ལཱ་ཡང་སང་འབྱོ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་

ལམས་པོགས་རྒྱུ་ནི་དང་ ཆབ་གསང་བཤལ་ནི་ཚུ་བྱང་མ་ཡིན་ལས་
 དེ་གིས་འབད་ སྤུང་བཟའ་རུང་ལ་ལུ་སྐྱུག་སྟེ་ རྒྱུ་མ་ནང་ཉོད་མ་
 ཚུགས་པ་བཟོ་ཡིན། དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཅ་ཚུ་ཁྱལ་བཀམ་སྟེལ་གྱི་
 རུས་ཤུགས་ཡང་ མར་ཉམས་འབྱུང་ལས་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་གོ་གི་
 བཀྲག་མེར་ཐང་ཐང་འབྱུ་ནི་དང་ ཀྱང་ལང་ཚུ་ རྫོད་མེད་པ་འབྱུང་
 ཡིན་མ་མ་ཚད་ འོད་མཐོང་ས་དང་ སྐྱ་གོ་ས་མེད་འབྱུ་བའི་ཁར་
 མིག་ཏྲ་ཡང་གསལ་འདི་མེད་པ་འབྱུ་ཡིན། ཚ་བའི་གྲ་ནད་འདི་འཐོབ་
 པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ མཁུ་ཏྲ་གི་ན་ལུག་དང་གཅིག་ཁར་
 ལམས་པོགས་རྒྱུ་ནི། ལ་ལས་སྐྱུགས་ནི། ཆབ་གསང་བཤལ་ནི།
 ཀྱང་ལག་ཚུ་རྫོད་ཉམས་འབྱུ་ནི། འོད་ལུ་བལྟ་མི་ཚུགས་ནི་དང་སྐྱ་གོ་
 ས་མེད་པ་འབྱུ་ནི། མིག་ཏྲ་གསལ་འདི་མེད་པ་འབྱུ་ནི་ཚུ་ཡིན། ཚ་
 བའི་མཁུ་ནད་ཚུ་བས་དྲག་འདི་ གཙོ་བོ་ ཅ་ལམས་མ་བདེ་མི་དང་
 སྐྱབས་ཅིག་ལུ་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན། མཁུ་ནད་
 འདི་འཐོབ་པའི་སྐབས་ལུ་ གཟུགས་ངལ་འཛོ་ནི་ རྩལ་ཚུ་བཀམ་
 ཐོག་ལས་ རྫོད་ཤུགས་མར་ཕབ་རྒྱུ་ནི་ཚུ་ཡིན་པ་དང་ གལ་སྲིད་
 ཉལ་ཏེ་མིག་ལོག་ཚུགས་པ་ཅིན་འདི་གིས་པན་སྟོམ་རང་ཐོགས་
 ཚུགས་པ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ དྲག་ཐབས་ལུ་ གཏམ་ཁུ་འབྱུང་ནི་
 མི་འོང་པའི་ཁར་ ཡི་ལས་ཐོན་པའི་ཟས་འགས་དར་ཆོལ་ལ་སོགས་
 པ་ཚུ་བཟའ་ནི། ཆང་འབྱུང་ནི། སྐྱར་གོ་དང་ དེ་དང་ཅིགས་འབྲེལ་
 བའི་ ཤིང་འབྲས་ཚུ་བཟའ་ནི་མི་འོང་། རུས་ཚོད་ལང་མ་འབད་ཉལ་ནི་
 དང་ ལུས་སྦྱོང་འབད་བ་ཅིན་ ནད་གཞི་འདི་ལས་བཀག་ཚུགས།

milk	ཡི་ལས།	ཡི་ལུ་བྱིན་ནི་འདི་ ཡི་ལི་གི་ཡི་ལས་དང་ བའི་ཡི་ལས།
mind	སེམས།	མཛོ་བསམ་གཏང་ནི་འདི་སེམས།
minor	ན་ཚུང་།	ལོ་དང་ན་ཚོད་མ་སྟོན་མི། སྐྱེས་ལོ་ ༡༥ མན་ཆད་འབད་མའི་ཡི་ལས།

minor
treatment

སྒྲན་བཅོས་རྒྱུ་
རིགས།

ནད་གཞི་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྒྲན་བཅོས།

miscarriage

མངལ་ཤོར།

མངལ་ཤོར་ཟེར་མི་འདི་ མངལ་ནང་ལུ་ཆགས་སྟེ་ཡོད་པའི་ཨ་ལུ་འདི་
ཟླ་མ་ཚང་མ་ལས་ཤོར་བའི་དོན་ཡིན། རྒྱུ་དཔྱད་འདི་ མངལ་ཤོས་
ཅིག་ར་ ཨ་ལུ་ཤོམ་ནང་ལུ་ཆགས་ཚར་ཞིན་མ་ལས་ བདུན་ཕྲག་
༡༣གི་ནང་འཁོད་ལུ་བྱུང་མ་ཡིན། མངལ་ཤོར་འདི་ རྒྱ་མཚན་མང་
རབས་ཅིག་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་སྤྲེལ་པ་ལས་ མངལ་ཤོར་མངལ་ཤོས་ཅིག་
རྒྱ་མཚན་ག་ཅི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བྱུང་བྱུང་མ་ཡིན་ན་ཤེས་ཚུགས་པར་ལུ་
ཁག་ཡོད། མངལ་ཤོར་འདི་ མངལ་ཤོས་ར་ རིགས་རྒྱན་ཁམས་ཕན་
ཚུལ་མཐུན་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན། རིགས་རྒྱན་ཁམས་ཕན་
ཚུལ་མཐུན་མེད་མི་འདི་ཡང་མངལ་ཤོས་ཅིག་ བྱ་སོན་སྟེན་ཅན་ཡོད་མི་
ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན། མངལ་ཤོར་བྱུང་དགོ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་
ཡང་ གཟུགས་ཁར་ལུ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྩམ་འདི་ལུ་ དྭ་ཀ་འང་ལ་
ཡོད་མི་དང་ རྟ་གང་རུང་འབྱ་མི། ཡངན་ རྒྱུ་རྒྱུ་འཕྱོད་བསྟན་ལུ་
བྱ་སྟབས་མ་བདེ་མ་བྱུང་མི། གཏམ་ཁུ་དང་ སྟོས་རྩམ་སྟོད་མི། ཟས་
བཅུད་ལངས་སྟེ་མ་འཕྱོག་མི། ཇ་དང་ཀོ་ཕི་གི་ མངར་རྩམ་གེ་ཕིན་
(caffeine)ཚད་ལས་བཞུལ་ཏེ་སྟོད་མི། དུག་པའི་རྩམ་སྟོར་གཞན་
སྟོད་མི། བྱ་སོན་མངལ་ནང་ལུ་ ཚུལ་མཐུན་འབད་མ་ཚུད་མི་ཚུ་ལུ་
བརྟེན་ཏེ་ཡང་ མངལ་ཤོར་གྱི་དྭ་ཀ་འང་ལ་འདི་བྱུང་མ་ཡིན། མངལ་
ཤོར་བྱུང་ནི་གི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ རྟོད་པ་མགུ་ལུ་སྟེ་ཟུག་བཟུམ་སྟེ་
ཟུག་རྒྱབ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ལྗིད་ཚད་མར་འབབ་འགྱོ་ནི། མོ་མཚན་
ནང་ལས་ལྟ་བ་བཟུམ་དྭ་ཀ་པོ་དང་ ཤ་ཁ་བཟུམ་འཕྱོན་ནི། དུས་ལུན་
སྐར་མ་ ༡༠ ལས་ ༣༠ གི་བར་ན་ ཤོམ་སྒྲིལ་ཏེ་ བྱ་སྟབས་རྒྱབ་ནི་
ལ་སོགས་པ་ཚུ་བྱུང་མ་ཡིན། གལ་སྤེད་ ཨམ་སྲུ་ཨ་ལུ་ཆགས་ཡོད་
མི་ཅིག་ལུ་ རྟགས་མཚན་དེ་ཚུ་བྱུང་པ་ཅིན་ དེ་འཕྱོ་ལས་ སྒྲན་

ཁང་ནང་འགྱུ་སྟེ་ བརྟག་དཔྱད་འབད་དགོཔ་འདི་ཁག་ཆེ། མངལ་
ཤོར་འདི་ མི་བྱུང་ནི་གི་ཐབས་ལུ་ ཏུས་རྒྱུན་ཏུ་ ལུས་སྦྱོང་འབད་ནི།
བཞེས་སྟོན་བཅུད་ཅན་བཟའ་ནི། སེམས་ལུ་ཚ་གུང་ཕོགས་མ་བཅུག་
པར་བཞག་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ལྗིད་ཚད་འདི་ ཚད་ལས་བཟལ་ཏེ་
བརྟགས་མ་བཅུག་པར་བཞག་ནི། ཏམ་ཁུ་མ་འཐུང་པར་ ཡངན་
ཏམ་ཁུ་འཐུང་སར་མ་སྟོད་ནི། སྟོན་ལུ་གཞོན་སྟོན་ཕོགས་མ་བཅུག་
པར་བཞག་ནི། ཚང་མ་འཐུང་པར་སྟོད་ནི། སྤྲན་གཞན་མ་བཟའ་བའི་
ཏེ་མ་ སྤང་འཆོ་དང་ཕྱེད་དེ་ བཟའ་བཏུབ་མི་བཏུབ་ཅི་དཔྱད་འབད་
ཏེ་བཟའ་ནི། རྩས་སྦྱོར་ཀེ་ཕིན་ (caffeine) ཡོད་པའི་ རྩས་
ཟིགས་མ་སྦྱོད་པར་བཞག་ནི། འོད་ལྗང་བས་དང་སྟོག་པར་བཏབ་ནི། དེ་
ལས་ འབུ་ཉེན་ཅན་གྱི་ནད་གཞི་རྩ་ལས་ འཛོམས་དགོཔ་འདི་ཁག་
ཆེན་ཨིན།

misdiagnosis	ནད་རྩ་འཛོལ་བ། བརྟག་ཞིབ་འཛོལ་ བ། སྤྲན་བཅོས་ འཛོལ་བ།	ནད་གཞི་ཕྱི་འགྱུར་སྟེ་རྩས་བཟུང་འབད་བ།
molar	ཕུག་སོ། འགྲམ་སོ།	སོ་ སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ལས་ ཁའི་ གི་ཁྱག་ནང་ལུ་སྦྱེས་བའི་སོ།
mole	ཆེ་བ། ཉིང་ནག	གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གང་རུང་ལུ་ སྦྱེས་བའི་ནག་ཐིག
mortality	ཤི་ཚད་ཀྱི།	རྒྱུན་པར་དང་ རྒྱ་རྒྱུན་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཏུས་ཚད་ཅིག་ནང་ལུ་ཤི་ བའི་ཚད་གཞི་བརྒྱ་ཆའི་ཐོག་ལས་བརྟོན་པའི་ཚད། དཔེར་ན་ བད་ ཀན་སྟོག་གཙོང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཤི་བའི་ཚད་འདི་ ༩:༡ ཡིན་མས་ཟེར་བ་ ཅིན་ བད་ཀན་སྟོག་གཙོང་ན་མི་གཉིས་ཡོད་པ་ཅིན་འདི་ནང་ལས་གཅིག་ འདི་ ཤི་རྒྱུན་བྱུང་མ་ཡིན་མས་ཟེར་བའི་དོན་ཨིན།

mortality rate	ཤི་ཚད།	རྒྱུ་རྒྱུ་གང་ཅུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཅུས་ཚད་ཅིག་ནང་ལུ་ཤི་བའི་ཚད།
mosquito	གཟན་དོམ་	གན་མ་བུར་ ཆར་བྱོད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྤྱེས་བའི་སྤྱི་ཆ་གསལ་ཅིག་གཟན་དོམ་གྱིས་སོ་བཏབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་གཞི་ཚུ་ཡར་ཚུར་བཀལ་ཤ་ཡིན། དཔེར་ན། ཚད་ནད། ནད་གཞི་ཡི་སྤོ་ལ་ལོ་སྤྱི་ལས་པ་བཟུམ། གཟན་དོམ་གྱིས་ སོ་བཏབ་ནི་ལས་བཀལ་ཐབས་ལུ་རང་གི་མཐའ་འཁོར་ཉིང་སངས་ས་སྤྱེ་སེལ་བཞག་ནི། རྒྱུ་འབྱུང་ཡོད་མི་ཚུ་སེལ་ཏེ་གཏང་ནི། རྒྱུ་བཟེད་ཡོད་པའི་ཉོད་ཆས་ཚུ་ཡང་ཁབ་རྟོག་རྒྱབ་སྟེ་བཞག་ནི། ཕྱི་ཁར་འབྱུང་དང་གོ་ལ་ལག་པ་རིང་མོ་ཚུ་བྱོན་ནི་དང་ གཟན་དོམ་བཀལ་ཐབས་ཀྱི་སྤྱན་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ། གཟན་དོམ་གྱིས་སོ་བཏབ་མི་འདི་གིས་ ཆད་པའི་ནད་གཞི་རྒྱངས་ཅིག་མིན་པར་ གཞན་ནད་གཞི་ཚུ་ཡང་ཡར་ཚུར་བཀལ་ཤ་ཡིན།
mosquito net	སིར་རས།	གཟན་དོམ་ལས་སྦྱོབས་ཐབས་ལུ་ ཕྱི་རུ་ཉལ་ཤ་དང་བཀལ་བའི་སིར་རས།
mother	ཡའི།	རང་སྤྱེས་བའི་ཡམ།
mother's training unit	ཡའི་གི་སྦྱོང་བརྒྱུ་སྟེ་ཕྱན།	ཡ་ལུ་ཡའི་ཡུ་ལུ་ ཡ་ལུ་ཆགས་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པས་དང་ ཡ་ལུ་སྤྱེས་ཞིན་མ་ལས་ ཡ་ལུ་བདག་འཛིན་འཐབ་ཐངས་ལ་སོགས་པ་དང་ གཞན་ སྤྱབ་བྱ་སོགས་དང་ སྦྱོང་བརྒྱུ་སྟེ་སོགས་ཕྱིན་མི་གི་གི་སྟེ་ཕྱན།
motionless	སྤྲུལ་ནི་མེད་པ།	གཟུགས་མི་ལོ་ཡང་ན་ ཡན་ལག་གང་ཅུང་ སྤྲུལ་ནི་མེད་པའི་དོན། དེ་ཡང་ གཟུགས་ལུ་ ནད་གཞི་དང་གཞན་གཞི་སྤྱོད་སོགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན། དེ་འབད་ཤ་ལས་ སྤྲུལ་བཅོས་ཚུ་ཡང་ རྒྱུ་རྒྱུ་ལུ་བརྟེན་པའི་སྤྱན་བཅོས་འབད་དགོ།

motion
sickness

འགྲུལ་ནད།

མང་སྲ་སྤྲུལ་དང་དང་ འགྲུལ་འཁོར་ནད་འགྲུལ་ད་ ཁ་ལས་སྐྱུག་
པའི་ནད་གཞི། འགྲུལ་ནད་འདི་གཙོ་བོར་ འགྲོ་འགྲུལ་འབད་བའི་
སྐབས་ལུ་ མི་གཏོ་གི་མཐོང་མི་དང་རྣམ་ཙག་གི་གོ་མི་གཉིས་ མཐུན་
མ་ཚུགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྤྲོང་མ་ཡིན། འགྲུལ་ནད་འཐོབ་པའི་རྟགས་
མཚན་ཚུ་ཡང་ གཟུགས་སྐྱུ་ཐལ་ཐལ་འགྲོ་ཞིན་མ་ལས་ ཁ་ལས་
སྐྱུགས་ནི། དབང་མོང་ལ་ནི། ཚད་པ་འཐོན་ནི་ས་སོགས་པ་ཚུ་བྱུང་མ་
ཡིན་མ་དང་། དེ་གི་ བཤུལ་ལས་ མཁྱ་གཡུག་འཁོར་ནི། སྤྲོ་མ་
བདེ་མ་འགྲོ་ནི། ཁ་ལས་ཆེལ་མ་ཆད་ནི་མེད་པར་འཐོན་ནི། ཁམས་
ཕྱག་རྒྱ་ནི། ཁ་ལས་སྐྱུགས་ནི་ཚུ་ཡང་བྱུང་མ་ཡིན། འགྲུལ་ནད་འདི་
ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཁམས་ཕྱག་མི་རྒྱུ་ནི་གི་སྒྲན་དང་
ཁ་ལས་མི་སྐྱུག་ནི་གི་སྒྲན་མང་རབས་ཅིག་ཡོད། དེ་འབད་མ་ལས་
འགྲོ་འགྲུལ་མ་འབད་བའི་ཏེ་མ་ལས་ རྱང་འཛོད་དང་ཕྱེད་དེ་ སྒྲན་
བཙོས་ཚུ་འབད་དགོ། དེ་སྤྱི་ རྱང་འཛོད་དང་ཕྱེད་དགོ་མི་འདི་ཡང་
འགྲུལ་ནད་ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་སྒྲན་ལ་ལུ་ཅིག་ ཨ་ལུ་དང་ཨམ་སྲ་
བྱ་ཆད་མ། མཚན་པའི་ནད་གཞི་ཡོད་མི་དང་ རྒྱང་འཕུ་ལུ་ནད་གཞི་
ཡོད་མི་ཚུ་གིས་ བཟའ་མ་བརྟུབ་མི་ཡོད་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཡིན། སྒྲན་
གྱི་ཐོག་ལས་མིན་པར་ འགྲུལ་ནད་འདི་ལས་བཀག་ཐབས་ཚུ་ཡང་
གནམ་གྱ་འཕུར་འགྲུལ་འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ འགྲུལ་ཤུགས་གནམ་
མེད་ས་མེད་ མ་ཕོགས་པའི་སྤྲོད་ཁྲི་གུར་སྤྲོད་ནི། སྐྱུ་འཁོར་ནད་
འབད་བ་ཅིན་ གཞི་ཁའི་སྤྲོད་ཁྲི་གུར་སྤྲོད་ནི། གྲུ་ནད་ལུ་འབད་བ་
ཅིན་ སྐྱུ་ནད་ལུ་སྤྲོད་དགོཔ་ཡིན། འགྲོ་འགྲུལ་གྱི་སྐབས་ལུ་ ཐག་
ཉེས་མེན་པར་ ཐག་རིང་སར་བལྟ་སྤྲོད་དགོཔ་དང་ མི་གཏོ་བརྩམ་
སྤྲོད་ནི། དཔེ་དེ་བལྟ་གི་ཚུ་སྤྲོད་དགོཔ་དང་ འགྲོ་འགྲུལ་མ་
འབད་བའི་རྩས་ལུན་ ཚུ་ཆོད་ལེ་འཁོར་འཁོད་ལུ་ བཞེས་སྒྲོ་ག་
འཐོབ་བཟའ་ནི་དང་ ཆང་གི་རིགས་འཕུང་ནི་ཚུ་སྤྲོད་དགོ།

mouth	ལ།	ལ་སྒྲུབ་ནི་དང་། བཞེས་སྒོ་བ་སའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་
mouth ulcer	ལ་མ།	ལ་ནད་གི་མ། ལ་ནད་གི་མ་འདི་ ཨ་ལུ་དང་མི་གཞོན་མ་ཚུ་ལུ་མང་སུ་ འཐོབ་ཡིན། མ་འདི་གཙོ་བོར་ བཞེས་སྒོ་ཚ་རྟམ་བཟའ་མི་དང་འབྲུང་ མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ལ་ནད་ན་གི་པགས་ཀོ་ཁུར་གཏང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འཐོབ་ཡིན་མ་ཚད་ ལ་ནད་ན་གི་ པགས་ཀོ་གྲུར་སོ་བཏབ་མི་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་མ་བཏོན་མི། སོ་དཀྱུག་རྒྱབ་པའི་སྐབས་ལུ་ སའི་ཉིའུ་གྲ་མ་ བཏོན་མི། ལ་སྐྱམ་ཐག་ཚད་མི། ཟས་བཅུད་བེ་ཌ་མིན་དང་ མི་ནི་ རྒྱལ་ལང་མ་མེད་མི་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ལ་མ་འདི་འཐོན་མ་ཡིན། ལ་ནད་ལུ་ མ་འཐོན་ནི་གི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་། ལ་ནད་ན་ལུ་ རྒྱུ་འབྲུར་བཀལ་ ནི་འདི་ཡིན། ལ་ནད་གི་མ་འདི་ བདུན་ཕྱག་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་ ནད་ སྒྲན་བཙུག་མ་འབད་རུང་ འག་ཚུགས་པ་ཡིན་རུང་ མ་འདི་ འཐོན་པའི་སྐབས་ལུ་ སྒྲན་བཙུག་མ་འབད་བ་ཅིན་ འདི་གིས་མ་འདི་ ལས་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་འདི་ མར་ཡབ་རྒྱབ་རྒྱགས་པ་ཡིན་ པའི་ཁར་ མ་ཚུ་ཡང་མཐོགས་པར་འག་ཚུགས་པ་ཡིན།
mouth wash	ལ་བཤལ་སྒྲན་རྒྱ།	ལ་བཤལ་ནི་གི་སྒྲན་རྒྱ་འདི་གིས་ ལ་ནད་ལུ་ མ་ལེ་ག་འབད་འཐོན་ པའི་སྐབས་ལུ་ ལའི་གྱི་ཁྱག་ནད་ལས་ཕར་སྒྲན་གཞན་གྱིས་ བད་འ་ མ་ཟུན་མི་ཚུ་ལུ་ ལ་བཤལ་སྒྲན་རྒྱ་འདི་གིས་ ཕན་ཐོགས་ཚུགས་ནི་ ཡིན་མ་དང་ སྒྲན་རྒྱ་འདི་གིས་ནད་འབྲུབ་བཅག་ཏེ་རི་ཡ་གི་ གནོད་སྐྱོན་ ལས་ཡང་བཀག་ཚུགས་པ་ཡིན།
mucus	ལྷ་བ།	ལྷ་བ་ནད་ལས་ཐོན་པའི་ལུ་བ།
multiple sclerosis	དབང་ཅུའི་ནད་ ཅིག	དབང་ཅུ་ལྟེ་བའི་ ཅུ་གང་རུང་ལུ་གནོད་པའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན། ནད་ གཞི་འདི་གིས་ གཙོ་བོ་ གླུང་པ་དང་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ ཚུ་གི་བར་ན་ དུས་ཡུན་ཐུང་གྱི་ཅིག་ནད་ལུ་ ཚོར་བ་བྱུང་ཚུགས་པའི་ རུས་པ་ཡོད་པའི་ཆོལ་ལུ་ དབང་ཅུའི་སྐོར་རྒྱབ་སྟེ་ཡོད་མི་ཚུ་

གཞོན་པ་ཕོག་པའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ རྩིས་བཟུང་
 རྩིས་པར་ལྷ་ལག་ཅིག་ཡིན་པ་དང་ རྩིས་འཛོལ་ཆུ་གིས་ ནད་གཞི་
 འདི་ རྩིས་བཟུང་ནི་དོན་ལུ་ ནད་པ་འདི་གིས་ བཤད་པའི་ན་ཐངས་
 གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་དང་ ཕྱི་གཟུགས་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་དང་ ལག་གི་བརྟག་
 དཔྱད། ཆབ་གསང་བསྟུས་པའི་བརྟག་དཔྱད། སྐལ་ཆོགས་ནང་ལུ་
 ཡོད་པའི་ རྩིས་ལག་གི་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཐོག་ལས་ནད་གཞི་འདི་
 རྩིས་འཛོལ་འབད་དགོ་པའི་ཁར་ དེ་དང་གཅིག་ཁར་ འཕྲུལ་ཆས་
 གྱི་ཐོག་ལས་ གྲུང་པ་དང་ སྐལ་ཆོགས་ཀྱི་པར་ལེན་ཏེ་ དེ་གཉིས་
 ནང་འཕྱར་བ་ཚུ་ ག་འདེ་འབད་རང་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་བརྟག་དཔྱད་
 འབད་བའི་བྱུང་འབྲས་ཚུ་ ག་བསྟར་བྱུང་སྟེ་ བཟུང་གོ་པ་མ་ཚད་
 དེ་ཆུ་ཡང་ ཅ་ནད་ལུ་མཁས་པའི་རྩིས་འཛོལ་ཆུ་གིས་འབད་དེ་ཞིབ་
 འབད་དགོ། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ རང་
 མའི་གཟུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ མ་འདྲ་ལེ་ཤ་བྱུང་སྲིད་ནི་ཡིན། དཔེར་
 ན་ མི་ལ་ལུ་གཅིག་ལུ་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་སྐབས་ལུ་ མིག་ཏོ་
 ལེགས་ཤོམ་མ་མཐོང་མ་འགྱོ་ནི། ཆོར་བ་མེད་པ་འགྱོ་ནི། མི་ལ་ལུ་
 གཅིག་ལུ་ ལོ་ལས་བཅད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་སྐར་མ་
 རྩིས་པར་འགྱོ་ནི་དང་། ལ་ལུ་ཅིག་ལུ་གཟུགས་མ་པ་ལས་སྐར་མ་
 རྩིས་པར་འགྱོ་ནི་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། མི་ལ་ལུ་ཅིག་ལུ་ ནད་གཞི་འདི་
 འཐོབ་སྟེ་ཡོད་རུང་ རྟགས་མཚན་ཚུ་ག་ནི་ཡང་མ་བྱུང་པར་ མི་ཆོ་
 གཅིག་སྟོད་མི་ཡང་ཡོད། རྩིས་མཚན་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་འདི་རྩིས་
 བཟུང་ནི་ལུ་ལྷ་ལག་ཡོད་པ་ཡིན།

mumps

སྤྱི་ནྟག་ཐོལ་
ཟ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ནད།

སྤྱི་ནྟག་ཐོལ་ ཡངན་ ཟ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ནད་ཟེར་བའི་ ནད་གཞི་འདི་
ནད་འབྱུང་གི་རྫས་ (mumps virus) ཟེར་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ མི་ཆེ་ཆུང་མེད་པ་གར་ལུ་འཐོབ་ཡིན་མ་
དང་ དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ནད་གཞི་འདི་ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་སྤྲན་ཁབ་
མ་བཙུགས་མི་ཚུ་ལུ་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་
མཚན་ཚུ་ཡང་ རྫོང་འབར་རྒྱབ་ནི་དང་། མགྱུར་ན་ནི། ཅའི་གྲུ་ན་
ཟུག་རྒྱབ་ནི། བཞེས་སྒྲོ་བཟའ་དགོ་མ་མཐོམ་འཁྱོ་ནི་ཚུ་དང་གཅིག་
ཁར་ རྣམ་ཅིག་གི་ འོག་ལས་མར་ཟ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ནད་ཡིན། ནད་གཞི་
འདི་གི་ གཞོད་སྤྱོད་ཆ་བས་ཆེ་ཤོས་ཚུ་ཡང་ རྟིག་པ་དོག་སྤྱི་ནད་
ལྷད་པ་དང་ སྤྱི་ཆོག་སྤྱོད་ར་རྒྱབ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཅ་རྒྱས་ལུ་ ཆ་
ཤུགས་རྒྱབ་ནི། ཡོམ་དང་བུ་ཆང་ནང་ལུ་ཆ་ཤུགས་རྒྱབ་ནི། ཡ་ལུ་
ཆགས་ཡོད་མི་གི་ཡོམ་སྤྱི་ནད་ཅིན་ རྒྱུ་མ་ཆང་མ་ལས་ ཡ་ལུ་
ཤོར་ནི། རྣམ་ཅོག་བྱ་སྤྱོད་འཁྱོ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཚུ་ཡོད་པ་ཡིན། ནད་
གཞི་འདི་གི་རྟགས་མཚན་ཚུ་མང་ཤོས་ར་ ནད་འབྱུང་འདི་གིས་གཞོད་
ཞིན་མ་ལས་ ཉིན་གྲངས་ ༡༥ ལས་ ༡༥ ཀྱི་བར་ན་ འཐོན་ཡིན།
ནད་གཞི་འདི་ འབྱུ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན་པ་དང་
དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ ནད་གཞི་འདི་ཡོད་པའི་མི་ཚུ་གིས་ སྤྱོ་འབར་མ་ད་
དང་ཨ་ཅོགས་རྒྱབ་པའི་སྤྲན་ཁབ་ལུ་ ལྟ་བུ་དང་ཆོལ་མ་ཚུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་
འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་འཐོན་
ཞིན་མ་ལས་ ཉིན་གྲངས་ལྷའི་ནང་ལུ་ ནད་གཞི་འདི་ གཞན་ཁར་ལུ་
སྤྱི་ནད་ཉེན་ཁ་ཡོད། ནད་གཞི་འདི་གི་སྤྲན་ཁབ་ཅས་ཡང་ ནད་གཞི་
འདི་ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་སྤྲན་ཁབ་བཙུགས་ནི་འདི་ཡིན། གཞན་
ཡང་ རང་སོའི་ལག་པ་ཚུ་ གྲང་ལེབ་བཏབ་སྟེ་ཆུ་འཕྲུ་ནི། བཟའ་རྟོད་
སོར་སྟེ་མ་བཟའ་བར་བཞག་ཐོག་ལས་ནད་གཞི་འདི་ལས་བཀག་
ཚུགས་ནི་ཡིན།

muscle	ཙ་རྩུས།	གཟུགས་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ཙ་རྩུ་ར་གཏང་གི་མིང་ཡིན། ཙ་རྩུས་འདི་རྩུ་གཟུགས་ལུ་ཁག་ཆེན་ཡོད། དེ་རྩུ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ཁར་སྦྱེལ་བཞག་ནི་དང་མཉམ་འབྲེལ་འབད་ནི། ལྷག་བཟམ་སྦྱེལ་འབད་ནི། བཞེས་སྒྲིའི་བཅུད་བཟམ་སྦྱེལ་འབད་ནི་ལ་སོགས་པ་རྩུ་བཙུམ་ཏེ་གཞན་ཡང་མང་རབས་ཅིག་ཡོད།
mycology	ཏ་སྤུ་ལྷུ་འཛིན་པ། དབྱེད་རིག་པ།	རྫོད་གཤེར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བཏགས་པའི་ཏ་སྤུ་རྩུ་གི་སྒྲིའི་ལས་ལྷན་པའི་ཆོས་ཚན།
myrobalan	སྤྲུལ་ལྷུ་འཛིན་པ།	སྤྲུལ་ལྷུ་འཛིན་པའི་ཤིང་གི་དོག་མ་ཅིག་གི་མིང།

(Nn)

nail	སེན་མོ།	ཀངས་དང་ལག་པའི་སེན་མོ།
nail cutter	སེན་གྱི།	སེན་མོ་བརྟགས་ནི་གི་ཅ་ཆས།
naked	སྤྲོན་མོ།	གཟུགས་ཁར་གོ་ལ་མེད་པ།
naked eye	མིག་རྒྱུད།	མིག་ཤེལ་བརྩྭགས་མ་དགོ་པའི་མིག་རྟོ།
nape	ལྟ་སྒྲོག། ལྟ་མགོ།	ཨ་ལུའི་ཁ་རྒྱུ་འཛགས་དང་གོ་ལ་གྲུར་མ་རེག་ནི་གི་ཐབས་ལུ་ལྟ་སྒྲོག་ལས་དཀྱིས་མི་གི་རས་ཅིག
napkin	ལག་རས།	གོ་ལ་ཡངན་ཤོག་གུ་ལས་བཟོ་བཟོས་གི་ལག་པ་འཕྲག་ནི་གི་ཅ་ཆས།
nappy	ཨ་གདན།	ཨ་ལུ་སྒྲུས་སྒྲེས་རྒྱུ་གིས་ཆབ་གསང་གཏང་མ་ད་བཟེད་ནི་གི་དོན་ལུ་བརྩྭགས་མི་གི་ཁ་ཤ་ཡངན་རྒྱན་བལ་སྟགས་བརྩྭགས་ཏེ་བཟོ་ཡོད་པའི་ཨ་ལུའི་ཆབ་གསང་བཟེད་ནིའི་ཅ་ཆས།
narcotic	བཟི་ཇས། སྒྲོས་ཇས།	ར་བཟི་བའི་སྒྲན་ཇས་ཀྱི་རིགས།
nasal	ལྟ་པ་དང་འབྲེལ་བའི།	ལྟ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཆ་བཟུམ།
natural	རང་བཞིན་གྱི།	རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་ན་ཆ་བཟུམ།
natural born	རང་བཞིན་གྱི་རིག་ཏུ་སྐྱབས།	ལྟ་པ་མ་དགོ་པར་སྤྱེ་བའི་སྐབས་ལས་ར་མཉམ་གཅིག་ཡོད་པའི་རིག་ཏུ་སྐྱབས།
natural birth	རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཆུང་ལ།	གཤག་བཅོས་དང་སྒྲན་གྱི་ཐོག་ལས་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་དོན།
natural death	རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཆུང་ལ།	ནད་དང་བར་རྒྱུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་མིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཤི་བ།
nature	རང་བཞིན།	གཤམ་མི་གི་འབད་གཞག་ལུགས།

nausea	ཁམས་ཕོག	ནད་གཞི་ལ་སོགས་པའི་ རྒྱ་རྒྱུན་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བཞེས་སྒོ་ ཟ་ དགོ་མ་མཐོམ་འགྲུམ་བ།
nauseate	ཁམས་ཕོགས་རྒྱབ་ ཅི།	བཞེས་སྒོ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ཕོགས་རྒྱབ་ཅི།
nauseous	ཁམས་ཕོག་རྒྱབ་སི་ སི།	བཞེས་སྒོ་ཁམས་ཕོག་རྒྱབ་སི་སི་ཅིག་ཡིན་མས་ཟེར་དོ་བཟུམ་ བཟུམ་ དགོ་མ་མཐོ་བའི་དོན།
navel	ལྷེ་མ།	གཟུགས་ཀྱི་ལྷེ་མ།
navel string	ལྷེ་ཐག	ཨ་ལུ་སྐྱེ་བའི་སྐུ་བས་ལུ་ལྷེ་མ་ནང་ལས་ནར་ཏེ་ཡོད་མི་གི་ཆ་ཤས་ ཐག་པ་ བཟུམ་སྟེ་ཡོད་མི་ཅིག་
neat	གཙང་ཏྲོག་ཏྲོ། སངས་ས།	ཉིང་ཁམས་དང་ས་ཏྲོག་ཏྲོ་དང་ ཉིང་སངས་ས་ཡོད་པའི་དོན།
neatly	གཙང་ཏྲོག་ཏྲོ་སྟེ། ཉིང་སངས་ས་སྟེ།	གཟུགས་དང་མཐའ་འཁོར་ཚུ་ ཉིང་སངས་ས་འབད་བཞག་དགོ།
neatness	གཙང་ཉིང་། སངས་ཉིང་།	ཉིང་བཞེས་སྒོ་འདི་ གཙང་ཉིང་བཟུ་ལྷེ་བཟུའ་དགོ་ཟེར་དོ་བཟུམ་ གཙང་ ཏྲོག་ཏྲོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དོན།
neck	ལྷག་ལྷོག	མགུ་ཏྲོ་དང་སྐུ་ལ་ཏྲོ་གཉིས་གཅིག་ཁར་མཐུད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས།
nectar	སྦྱང།	མེ་ཏྲོག་གི་ཟེལ་མངར།
neonatal	ཨ་ལུ་གསར་སྐྱེ་གྱི་ ཨ་ལུ་གསར་སྐྱེ་དང་ འབྲེལ་བའི།	ཨ་ལུ་གསར་སྐྱེས་དང་འབྲེལ་བའི་ལུ་གཡོག་གི་མིང་གི་བྱང་ཆེན་སྟོན་
nerve	ཟ། ཟ་ཁམས།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཀླད་པའི་བར་ན་ ཞག་བཀམ་སྟེལ་འབད་མི་ དང་བད་འཕྲིན་བསྐྱུལ་མི།
nervous breakdown	དབང་རྩ་ཉམས་ནད།	གཟུགས་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་དབང་རྩ་འཛིན་ལུགས་མར་ཉམས་གཏང་བའི་

ནད་གཞི། དཔེར་ན་ རྩ་བའི་དབང་ཅུ་འདི་ཉམས་པ་ཅིན་ རྩ་ཅོམ་
གོམ་འགྲུམ་ཡིན།

neural ཅུ་འི། ཅ་དང་འབྲེལ་ ཅ་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཆ་ཟེར་སྐབ་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ཅ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་
བའི། ལས་སྟོན་པའི་བྱད་ཆོག

neuralgia ཅ་བྱག ཅ་ལམ་བདའ་སྟེ་ན་བྱག་རྒྱབ་མི་གི་ནད།

neurological ཅུ་འི། ཅ་ཁམས་དང་ ཅ་ཁམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་ཟེར་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ཅ་ཁམས་དང་
འབྲེལ་བའི། འབྲེལ་བའི་ རྩ་གཞི་དང་དཀའ་ངལ་སོགས་སྟོན་པའི་བྱད་ཆོག

neurologist ཅ་ཁམས་རིག་པའི་ ཅ་ཁམས་རིག་པའི་བྱང་འཛོམ་ཁམས་མཆོག་ཟེར་མི་འདི་ གྲུད་པ་དང་
མཁས་མཆོག སྒྲུལ་ཆོགས། ཅ་ རྩ་ལུ་ཤོག་པའི་ན་ཆ་དང་ནད་གཞི་རྩ་བཅོས་ལ་རྒྱབ་
ཅི་འོས་ལས་ མཁས་མཆོག་སྤྱད་སྟེ་ཡོད་མི་གི་བྱང་འཛོ།

neurology ཅ་ཁམས་རིག་པ། དབང་ཅུ་འི་ཉམས་ནད་ངོས་བཟུང་དང་ སྒྲན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ལྟ་
ཅི་གི་ཆོས་ཆན་ཅིག་ཡིན།

neuron གྲུད་འབྲེལ་ཅ་རྒྱུས། གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་གྲུད་པའི་བར་ན་ བན་དོན་སྒྲེལ་མི་གི་ཅ་
རྒྱུས།

neurosis འདྲོག་ནད། སེམས་ཁར་ཆ་བྱང་ཤོག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ཀྱི་ཅ་ཁམས་
འབྲུགས་པའི་ནད་གཞི་ཅིག འདྲོག་ནད་འདི་ བསྐྱབ་སྟོན་པ་དང་ བྱི་
གཟུགས་སྒྲན་བཅོས་མཁས་མཆོག་ དེ་ལས་ སེམས་ཁམས་མཁས་
མཆོག་ ཡང་ན་ སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་བའི་བྱད་རིག་
བྱང་འཛོམ་རྩ་གིས་ སྒྲན་བཅོས་འབད་དགོ། འདྲོག་ནད་ཀྱི་སྒྲན་བཅོས་
འདི་ འདྲོག་ནད་ཀྱི་རྟགས་མཆན་དང་ དེ་གི་རྩ་བས་ཆེ་ཉིང་དང་འབྲེལ་
ཏེ་འབད་དགོཔ་ཡིན།

neurotic འདྲོག་ནད་ཀྱི། འདྲོག་ཅི་གི་ནད་གཞི་སྐོར་ལས་སྟོན་པའི་ཆོག

new born གསར་སྐྱེ། ཨ་ལུ་གསར་སྐྱེ།

nicotine	གཏམ་ཁུ་ནང་གི་དུག་གཏམ་ཁུ་དང་སྒྲིམ་རྩིས་ཚུ་ནང་ལུ་ རྩིས་ཅིག་རུས་པ་ཡོད་པའི་རྩིས་རིགས་ཅིག་	སེམས་ལང་ཤོར་ཐལ་བ་ཅུག་ནི་གི་
night duty	རུབ་མོའི་སྤྲིག་གཡོག་ཕྱི་རུབ་མོ་ལུ་འབད་མི།	
nipple	རུ་ཅེ།	ཨམ་གྱི་སྤྱི་དྲོག་
nit	སྒོ་མ།	ཤིག་གི་སྒོང་དྲོག་
nose	ལྷ་པ།	དབང་པོ་ལུ་ལས་དྲི་ཚོར་མི་གི་དབང་པོ།
nosebleed	ལྷ་ཁྲག་	ལྷ་པ་ལས་འཐོན་པའི་ཁྲག་
nose job	ལྷ་བཙམ།	ལྷ་པ་གི་གཤག་བཙམ།
nostril	ལྷ་པ་གདོང་།	དབུགས་གཏོང་ལེན་གྱི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ལྷ་པ་ནང་གི་ དོང་གཡས་གཡན་གཉིས།
nourish	གསོ་སྦྱང་འབད་ནི། འཚོ་སྦྱང་འབད་ནི། ཟས་བཅུད་བྱིན་ནི།	ཨ་ལུ་གི་གཟུགས་ལུ་དགོ་པའི་ཟས་བཅུད་ཅན་བྱིན་ཏེ་ཨ་ལུའི་ གཟུགས་ཁམས་གསོ་བ།
nourishing	འཚོ་བཅུད་ལྡན་པའི་ བཅུད་ཅན།	ཨ་ལུ་གསོ་སྦྱང་འཐབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ཟས་བཅུད་ཅན་བྱིན་པའི་དོན།
nourishment	འཚོ་ཟས། ལྡན་གྱི་ཟས།	བཅུད་ཅན་བཅུད་ཚང་པའི་ཟས་རིགས།
numb	ཚར་བ་མེད་པ་འགྱུ་ནི། དན་ཚར་མེད་པ་འགྱུ་ ནི།	གཟུགས་པམ་ལེ་ལེ་འགྱུ་སྟེ་ཚ་བའི་ཚར་བ་མེད་པ་འགྱུ་ནི།
numbness	ཚར་མེད། ཉམས།	དན་གཟུགས་པམ་ལེ་ལེ་འགྱུ་སྟེ་ཚ་ནི་གི་ཚར་བ་མེད་པ་འགྱུ་བ།

nurse	ནད་གཡོག་རྒྱབ་ནི། མ་བཅོས་རྒྱབ་ནི།	ནད་གཡོག་རྒྱབ་ནི་དང་མ་བཅོས་ལ་རྒྱབ་ནི།
nursing	སྤྲན་གཡོག ནད་གཡོག	ནད་པ་བཅོས་ལ་རྒྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་ སྤྲན་སོགས་དང་གཞན་གསལ་བ་དང་ འབྲེལ་བའི་ཞབས་དྲོག་བྱིན་དགོས་ཚུ་ ཅུས་ཚོད་ཁར་གྱིག་གི་སྤྲེ་བྱིན་ནི་ གི་ གཡོག་རྒྱུ་གི།
nursing home	གན་སྒྲོང་སྤྲན་ཁང་།	གན་གསལ་གསལ་སྒྲོང་ཐབས་ས།
nurture	གསལ་སྒྲོང་འབད་ནི།	བདག་འཛིན་འཐབ་ནི།
nutrition	ཟས་བཅུད།	ཟས་རིགས་ཚུ་ནད་ཡོད་པའི་བཅུད།
nutritional	ཟས་བཅུད་ཀྱི།	ཟས་བཅུད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི། དཔེར་ན་ ཟས་བཅུད་མཁས་མཆོག་
nutritionally	ཟས་བཅུད་དང་ལྡན་ པའི་སྒོ་ལས།	བཞེས་སྒོའི་རིགས་ཚུ་ ཟས་བཅུད་ལྡན་མ་སྤྲེ་བ་དགོ།
nutritionist	ཟས་བཅུད་མཁས་ མཆོག་	ཟས་བཅུད་ཀྱི་སྒོར་ལས་མཁས་མཆོག་སྤྱང་ཡོད་པའི་བྱང་འཛོ།
nutritious	བཅུད་ཅན།	བཅུད་ཡོད་པའི་བཞེས་སྒོ་དང་ཟས་རིགས།
nymphomaniac	འདོད་ཆགས་ཆེ་ བྲགས་ཅན།	འདོད་ཆགས་ཆེ་བྲགས་ཅན་གྱི་ཨམ་སྒྲ།

(Oo)

obese

རྒྱགས་རྟོག་རིལ་ལི།

ཉམས་ཚད་ལས་བཟལ་ཏེ་བདགས་མི།

རྒྱགས་པ་ལ།

obesity

རྒྱགས་པ། ཉམས།

ཉམས་རྒྱགས་པ་ཅིན་ན་ཆ་འཐོབ་ནི་དང་ཤི་རྒྱུ་འབྱུང་ནི་གི་ཉེན་ལ་ཡོད། ཉམས་འདི་རང་གི་གཟུགས་ཀྱི་རིང་ཚད་དང་མཐུན་དགོ་མི་འདི་ལས་ལྷག་བཅུག་ནི་མི་འོང། ཉམས་ཚད་ལས་བཟལ་བདགས་པ་ཅིན་ནད་གཞི་ཚབས་ཆེན་ཁྲགས་ཤུགས་མཐོ་དགས་འགྱུ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་ནད་གཞི། རོན་རྒྱུ་གི་ནད་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཚུ་འཐོབ་ནི་དང་། སྒྲིམ་རྩས་མེད་པ་འགྱུ་ནི། ཀེན་སར་ནད་གཞི་འཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ལ་ཚུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། ནད་གཞི་ཚུ་ཡང་རབ་ཅས་རའི་གཟུགས་ལུ་དགོ་པའི་ཟས་བཅུད་ལས་ལྷག་མྱེ་ཟ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ལྷག་ལུས་ཀྱི་ཟས་བཅུད་ཚུ་སྒྲིམ་རྩས་ལུ་བསྐྱར་ཏེ་གཟུགས་ནད་ལུ་བསག་བཞག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ཉམས་ཚད་ལས་བཟལ་ཏེ་བདགས་ནི། ཉམས་ཚད་ལས་བཟལ་བདགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྩས་ཆོགས་ཀྱི་ན་ཆ་འཐོབ་ནི། ཅུའི་ན་ཆ་འཐོབ་ནི། སྐད་པའི་སྦྲད་ལུ་ན་ཟུག་རྒྱབ་ནི། རོན་རྒྱུ་ཆ་ཤུགས་རྒྱབ་ནི། ཆེལ་ལུ་ལེ་ཤ་བདགས་ནི། ཁྲག་ཤུགས་ཡར་འཕར་འགྱུ་ནི། ཡམ་སྒྲིམ་ཡིན་པ་ཅིན་ཟླ་ཁྲག་ཚུལ་མཐུན་འབད་མི་འོང་ནི། བྱང་མགྱོགས་པར་མགྱོགས་པར་གཏང་ལེན་འབད་དགོ་པ་འགྱུ་ནི། དགས་ཀོ་ལུ་རྒྱུན་བྱུང་ནི་ཚུ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གི་རོས་འཛིན་ཡང་ནད་གཞི་འདི་ཡོད་མི་གི་མི་འདི་གི་གཟུགས་ཚད་དང་ལྗེད་ཚད་མཐུན་མི་མཐུན་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཐོ་ལས་རོས་བཟུང་འབད་ཚུགས་ནི་དང་། གཟུགས་ནད་གི་ཆེལ་ལུ་ཀྱི་ཚད་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཐོག་ལས་

obstetrician	སྤྱི་གནས་མཁམ་ མཚན།	ཨ་ལུ་སྤྱི་ཉི་ཡོད་པའི་ཨམ་སྤྱ་ཚུ་གི་སྤྱི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ རྒྱུ་དང་མར་ཕབ་རྒྱལ་ཉི་གི་ཐབས་ཤིག་སྤྱ་ཚོགས་ལུན་པའི་ བྱང་འཛོམས་མཚན། སྤྱི་གནས་མཁམ་མཚན་བྱང་འཛོམས་ བྱ་མཆེད་མའི་གནས་སྤྱབས་དང་ ཨ་ལུ་སྤྱི་བའི་གནས་སྤྱབས་ ནང་ལུ་ ཨམ་སྤྱ་ཚུ་གི་འཕྲོད་བསྐྱེད་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཞིན་མ་ ལས་ དེ་མཐུན་གྱི་ འབད་བརྟུབ་དང་མ་བརྟུབ། དེ་ལས་ སྤྱན་ བཅོས་གྱི་སྤྱབ་བྱ་ཚུ་བྱིན་མ་ཨིན་མ་མཛོད་ གཞན་ཡང་ ཨ་ལུ་ སྤྱི་ཉི་ལུ་ ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་འབད་མཐོང་བའི་ ཨམ་སྤྱ་བྱ་ མཆེད་མ་ཚུ་ལུ་ བསྤྱབ་སྤྱོན་འབད་ནི་དང་ ཨམ་སྤྱ་བྱ་མཆེད་མ་ ཚུ་གི་དོན་ལུ་ ཉུས་ཤིམ་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནི་དང་ སྤྱི་རྒྱ་ དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་གྱི་སྒྲོར་ལས་ ཆ་རོགས་འབད་མི་གི་ བྱང་འཛོམས་མཚན་ཅིག་ཨིན།
obstetrics	སྤྱི་གནས་ཤིག་པ།	སྤྱི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོར་ལས་ སྤྱི་གནས་མཁམ་མཚན་གི་ བྱང་འཛོམས་ཚུ་གིས་ལྷག་པའི་ཆོས་ཆོན།
ocular	མིག་རྟོ་གི། མིག་རྟོ་	མིག་རྟོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱན་བཅོས་ཟེར་དོ་བཟུག། དང་འབྲེལ་བའི།
oculist	མིག་བཅོས་བྱང་འཛོ། མིག་རྟོ་བྱང་འཛོ།	མིག་རྟོ་མཐོང་སེལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱང་འཛོམས་མཚན་ཅིག། བྱང་འཛོམས་འདི་གིས་ གཙོ་བོ་མིག་རྟོ་གི་རྒྱུ་རྩེས་འཛིན་འབད་ ཞིན་མ་ལས་ རྒྱུ་འདི་བསལ་ཐབས་གྱི་དོན་ལུ་དགོ་པའི་མིག་ ཤེལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཚུ་བྱིན་མ་ཨིན།
oesophagus	ལྷོ་ལམ། སྤྱོད་མའི་དོང།	ཁ་ནང་ལས་ཕོད་ནང་ལུ་བཞེས་སྒོ་འགྱུ་སའི་ལམ་གྱི་མིང།
ointment	མ་སྤྲུལ། བྱུག་སྤྲུལ།	མའི་གུར་དབྱར་ནི་གི་སྤྲུལ།
old registration	ཐོ་བཀོད་རྣྱེས་མ།	འདས་པའི་ཉུས་ནང་སྤྲུལ་ཁང་ནང་ལུ་སྤྲུལ་བཅོས་གྱི་དོན་ལས་འོང་།

བའི་སྐབས་ལུ་ཡོན་པའི་ནད་པའི་ཐོ་བཀོད།

opacity

གསལ་སྒྲིབ།

གསལ་ཏྲོག་ཏྲོ་མ་མཐོང་བའི་རང་བཞིན།

open

heart

surgery

དོན་ཉིང་གཤག་བཅོས།

དོན་ཉིང་སྐྱེན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ གཤག་བཅོས་འབད་མི། སྐྱེན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་ལུ་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ཚུ་ནད་ལུ་
ཁྲག་བཀམ་སྒྲེལ་གྱི་ལཱ་འདི་ འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་ཐོག་ལས་སྒྲེལ་འབད་
བརྟུག་པ་ཨིན།

operable

གཤག་བཅོས་འབད་

གཤག་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ བཅོས་ཁ་རྒྱབ་བརྟུབ་པའི་ནད་གཞི་
བརྟུབ་པའི། ཟེར་དོ་བཟུམ།

operate

གཤག་བཅོས་འབད་ནི།

ནད་གཞི་བཏོན་གཏང་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཤག་བཅོས་འབད་བའི་ལཱ།

operating table

གཤག་བཅོས་ཉལ་ཁྲི།

ནད་པ་ཚུ་ གཤག་བཅོས་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ བཀལ་བཞག་
སའི་ཁྲི།

operating
theatre

གཤག་བཅོས་ཁང་མིག་

སྐྱེན་ཁང་ནད་ལུ་ ནད་པ་ཚུ་གི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གི་
ནད་ན་ལུ་ཡོད་པའི་ནད་ཚུ་བཏོན་ནི་གི་དོན་ལུ་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་
ལག་དྲ་སྟེ་ སྐྱེན་བཅོས་འབད་སའི་ཁང་མིག།

operation

གཤག་བཅོས།

གཟུགས་ཀྱི་ནད་ན་ལུ་ཡོད་པའི་ ནད་གཞི་ཚུ་སྐྱེན་བཅོས་འབད་
ནི་གི་དོན་ལུ་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་དྲ་ནི་འམ་བཅད་དེ་
ནད་བཏོན་གཏང་ནི་དེ་སྐྱེན་བཅོས་འབད་བའི་ལཱ།

ophthalmic

མིག་ཏྲོ་གི།

མིག་ཏྲོ་མིག་ཏྲོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེན་བཅོས། དཔེར་ན་ མིག་ཏྲོ་གི་
དང་འབྲེལ་བའི། གཤག་བཅོས་ལྟ་བུ།

ophthalmologist

མིག་ནད་མཁས་མཆོག་

མིག་ཏྲོ་གི་ནད་གཞི་བཅོས་ཁ་རྒྱབ་མི་ནད་ལུ་མཁས་མཆོག་སྤྱང་
མིག་ཏྲོ་དྲུང་འཛོ། ཡོད་པའི་དྲུང་འཛོ།

ophthalmology

མིག་ནད་གསལ་རིག་

མིག་ཏྲོ་གི་ནད་གཞི་བཅོས་ཁ་རྒྱབ་ནི་གི་གསལ་བའི་རིག་པ།
མིག་ཏྲོ་སྐྱེན་བཅོས་

	རིག་པ།	
optic	མིག་རྟོ་གི། མིག་རྟོ་མིག་རྟོ་དང་མིག་རྟོ་གི་མཐོང་ཤུགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲན་བཅོས། དང་འབྲེལ་བའི།	
optical	མཐོང་རིག་དང་འབྲེལ་ མིག་རྟོ་དང་འབྲེལ་བའི་གསོ་བའི་སྒྲན་བཅོས་ལྟ་བུ། བའི། མིག་རྟོ་དང་ འབྲེལ་བའི།	
optical unit	མིག་ཤེལ་སྡེ་ཕྱན། མིག་རྟོ་གི་མཐོང་ཤུགས་ཡར་སེང་རྒྱབ་ནི་གི་དོན་ལུ་མིག་ཤེལ་ བཅོ་སའི་སྡེ་ཕྱན།	
optician	མིག་བཅོས་པ། མིག་མིག་རྟོ་གི་མཐོང་རུས་ བརྟག་ཞིབ་འབད་ཞིན་མ་ལས་ དེ་མཐུན་ ཤེལ་བཅོ་མི། གྱི་མིག་ཤེལ་བཅུགས་དགོས་འབད་སྒྲབ་མི་གི་ མིག་རྟོ་གི་དྲུང་ འཛོ།	
optics	མཐོང་གསལ་རིག་པ། མཐོང་གསལ་གྱི་སྐྱོར་ལས་སྒྲབ་ནི་ཡོད་པའི་ཆོས་ཚན་རིག་པ།	
optometrist	མིག་བཅོས་པ། མིག་མིག་རྟོ་གི་ནད་གཞི་དང་རྒྱུ་རྩ་བརྟག་དཔྱད་འབད་དེ་ དེ་མཐུན་ རྟོ་བརྟག་དཔྱད་པ། གྱི་སྒྲན་བཅོས་འབད་མི་གི་མཁས་མཆོག་དྲུང་འཛོ།	
ordure	ཨ་བ། ཆབ་གསང། མི་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཨ་བ།	
organ	དབང་པོ། དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་གཞུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ དཔེར་ན་ མིག་རྟོ་ ལྟ་ པ། དོན་ཉིད། གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྩ་གི་སྤྱི་མིང།	
orifice	གཞུགས་ཁའི་དོང། དཔེར་ན་ལྟ་པ་གི་དོང་བཟུམ། དབང་པོའི་སྒྲོ།	
ors(oral rehydration solution)	ཆེ་སྒུང་སྒྲན་ཆུ། རྒྱག་སའི་སྒྲན་ཆུ་ཅིག་ གཙོ་བོ་ཆབ་གསང་བཤལ་ནད་ཐོབ་པའི་ སྐབས་ལུ་ གཞུགས་ཁར་ལས་ཆུ་ལས་ཤལ་འཐོན་འགྱུ་མི་འདི་གི་ ཆབ་བཅུག་ནི་གི་ཐབས་ཤེས་སྒྲན་བཅོས་ཅིག་ཡིན།	
oral rehydration therapy	རྒྱག་སའི་འཐུང་སྒྲན། གཞུགས་ཀྱི་ནང་ལས་ཆུ་ལས་ཐོན་འགྱུ་མི་དང་ བཤལ་ནད་	

བཟུམ་མའི་ནད་གཞི་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ཁར་ལས་ཆུ་
ལེ་ཤ་ཐོན་ཏེ་ གཟུགས་ནད་ལུ་དགོ་པའི་ཆུ་ ཚད་ལས་བཟུལ་ཏེ་
ཉུང་སུ་འགྱུ་བའི་སྐབས་ ཆུའི་ཚད་ལོག་སྟེ་ གསོ་འཐབ་ལུ་བགི་
རིགས་ལེ་ཤ་འབྱུང་དགོ་པའི་སྐྱེན་བཅོས།

orthodontics སོ་དང་བཟུལ་གསོ་
བཅོས།

སོ་དང་བཟུལ་དང་འབྲེལ་བའི་གསོ་བཅོས།

orthodontist སོ་དང་བཟུལ་གསོ་
བཅོས་པ།

ཁའི་སོ་དང་བཟུལ་གྱི་སྐྱེན་བཅོས་འབད་མི་གི་དྲུང་འཛོ་

orthopaedics རུས་ཆོགས་སྐྱེན་
བཅོས། རུའྲོ་སྐྱེན་
བཅོས།

རུའྲོ་དང་ཆོགས་གྱི་ན་ཚ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེན་བཅོས།

orthopaedic རུས་ཆོགས་སྐྱེན་
བཅོས་གྱི། རུའྲོ་སྐྱེན་ས་ཟེར་སྐབ་དོ་བཟུམ།
བཅོས་གྱི།

རུའྲོ་དང་རུས་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེན་བཅོས་གྱི་ནད་པ་བཞག་
བཅོས་གྱི། རུའྲོ་སྐྱེན་ས་ཟེར་སྐབ་དོ་བཟུམ།

orthopaedic ward རུས་ཆོགས་ནད་པ་
བཞག་ཁང།

རུས་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་པ་ སྐྱེན་ཁང་ནང་ལུ་ཞག་སྡོད་དེ་
སྐྱེན་བཅོས་འབད་དགོ་མི་ཆུ་བཞག་སའི་ཁང་མིག།

orthopaedist རུས་ཆོགས་མཁས་
མཆོག།

རུའྲོ་དང་ཆོགས་ཆུ་གི་ནད་དང་འབྲེལ་བའི་ སྐྱེན་བཅོས་འབད་མི་
གི་ དྲུང་འཛོ་མཁས་མཆོག།

osteoarthritis རུས་ཆོགས་ནད་གཞི།

རུའྲོ་དང་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི།

osteopath རུས་ནད་དྲུང་འཛོ།

རུའྲོ་དང་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ ནད་གཞི་སྐྱེན་བཅོས་འབད་མི་
གི་ སྤྱིར་གཏང་དྲུང་འཛོ།

osteopathic རུས་ཆོགས་སྐྱེན་
བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི། དོན་སྟོན་པའི་ཆོག དཔེར་ན་ རུས་ཆོགས་གྱི་ནད་པ་ཟེར་དོ་
རུས་ནད་སྐྱེན་བཅོས་ བཟུམ།

རུའྲོ་དང་ཆོགས་གྱི་ ནད་གཞི་སྐྱེན་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་བའི་
དོན་སྟོན་པའི་ཆོག དཔེར་ན་ རུས་ཆོགས་གྱི་ནད་པ་ཟེར་དོ་
རུས་ནད་སྐྱེན་བཅོས་ བཟུམ།

ཀྱི།

osteopathy	རུས་ཚིགས་གསུམ་ བཅོས།	སྒྲིན་ཕྱག་པའི་རུ་རྟོ་དང་ བཅོས་ཁ་རྒྱུ་ཞིག་སྒྲིན་བཅོས།	ཚིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་
otology	ན་བརྟག་རིག་པ།	གསུམ་བའི་རིག་པའི་ཆོས་ཚན་གྱི་གལ་ལས་	ན་བཅོས་གི་ནད་གཞི་ གི་སྒྲིན་ལས་ ལྷ་བ་ཞི་ཡོད་པའི་ཆོས་ཚན།
otolaryngologist	ན་བཅོས་དང་ ལྷ་བ་ སྒྲིན་མའི་མཁས་མཆོག་གི་	ན་བཅོས་དང་ ལྷ་བ་ སྒྲིན་མའི་ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་འབད་མི་ སྒྲིན་མའི་མཁས་མཆོག་གི་ རྩལ་འཛོམས་མཁས་	
otoscope	ན་བརྟག་ཡོ་ཆས།	ན་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་ཚུ་	བརྟག་དཔྱད་འབད་ཞིག་གི་ ཅ་ཆས་དང་འབྲེལ་ཆས།
outpatient	ཕྱི་ཁད་ནད་པ།	སྒྲིན་ཁང་ནང་སྤྱོད་དེ་མིན་པར་	རང་སོའི་ཁྱིམ་ན་སྤྱོད་ཞིན་མཁུ་ལས་ དུས་ཚད་ཁར་ སྒྲིན་ཁང་ནང་ལུ་འགྱུ་སྟེ་ སྒྲིན་བཅོས་འབད་མི་ གི་ནད་པ།
out patient department	ཕྱི་སྤྱོད་ནད་པའི་སྒྲིན་ བཅོས་ལས་ཁུངས།	སྒྲིན་ཁང་ནང་ལུ་ཞག་སྤྱོད་མ་དགོ་པར་	རང་སོའི་ཁྱིམ་ནང་ལས་ འབད་ སྒྲིན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་འོང་བའི་ནད་པ་ཚུ་གི་ བདག་སྤྱོད་ དང་འཛིན་སྤྱོད་འབད་མི་གི་སྒྲིན་ཁང་གི་ལས་ཁུངས།
out reach	གྲོང་གསེབ་སྒྲིན་བཅོས་ ཞབས་རྟོག་	གྲོང་གསེབ་ནང་ལས་ཡར་	གསུམ་བའི་ཞབས་རྟོག་བྱིན་མི་གི་སྒྲིན་ ཁང་།
ovary	སྒྲིན་སྒྲིན།	ཨ་སྒྲུའི་མངལ་ནང་ལུ་	ཨ་ལུའི་སོན་ཆགས་ས།
over dose	ཚད་ལས་བརྒྱལ་ལག་ ལེན།	སྒྲིན་ཚད་ལས་བརྒྱལ་ཏེ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་དོན།	
over weight	རྒྱགས་པ་ལ།	གཟུགས་ཀྱི་རིང་ཚད་དང་མ་མཐུན་པའི་མྱེད་ཚད་བརྟག་ནི།	

oxygen	སྟག་རྒྱུད། འཚོ་རྒྱུད།	མི་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྩ་ལུ་མ་གྱི་བར་གནས་ཐབས་ལུ་ ལག་ཆེ་བའི་རྒྱུད་མའི་རིགས་ཅིག།
oxygen cylinder	སྟག་རྒྱུད་རྒྱུ་ཇི།	ནད་པ་རྩལ་ཅན་རྩ་ བྱང་གཏོང་ལེན་འབད་མ་རྩལ་པའི་ སྐབས་ལུ་ གཟུགས་ལུ་དགོ་པའི་སྟག་རྒྱུད་བྱིན་ཐབས་ལུ་ ལག་ ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལས་ སྒྲུང་རྒྱུད་ འདེགས་ཏེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཇི།
oxygen mask	རྒྱུད་འབག་པ། སྟག་ རྒྱུད་འཐེན་འབག་པ།	ནད་པ་རྩ་ལུ་ སྟག་རྒྱུད་བརྩལ་པའི་སྐབས་ལུ་ སྟག་རྒྱུད་བྱི་ ལར་མ་གཏང་བར་ རྩལ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་འཐབ་རྩལ་ནི་གི་ དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ཅཱས་ཅིག།
oxygenate	སྟག་རྒྱུད་བྱིན་ནི། འཚོ་རྒྱུད་བྱིན་ནི།	བྱང་གཏོང་ལེན་འབད་མ་རྩལ་པར་ གཟུགས་ལུ་དགོ་པའི་ སྟག་རྒྱུད་ལེན་མ་རྩལ་པའི་ནད་རྩ་ལུ་ རྒྱ་ཇི་ནད་ལུ་སྟོད་དེ་ ཡོད་པའི་སྟག་རྒྱུད་བྱིན་ནི།

(Pp)

paediatric	ཨ་ལུའི་ནད་ཀྱི་	ཨ་ཨ་ལུ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེན་བཅོས། ལུ་ནད་དང་འབྲེལ་ བའི།
paediatrician	ཨ་ལུའི་བྱུང་འཛོ།	ཨ་ལུའི་ནད་གཞི་བཅོས་ཁ་རྒྱབ་ནི་གི་ ཤེས་ཡོན་སྦྱོང་ཡོང་པའི་ བྱུང་འཛོ།
pain	བྲག་ན་བྲག་	ནད་གཞི་དང་ཕྱིའི་གཞོན་རྒྱུན་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་རྒྱབ་པའི་བྲག་
painful	བྲག་ཅན། ན་བྲག་ཅན།	བྲག་ཡོད་པའི་ནད་གཞི། དཔེར་ན་ སྤྲོ་ན་བྲག་རྒྱབ་མས་ཟེར་ དོ་བྲག་མ།
pain killer	བྲག་འཛོམས།	ན་བྲག་འཛོམས་ནི་གི་སྐྱེན།
pain less	ན་བྲག་མེད་པ།	བྲག་མེད་པའི་དོན།
palate	རྒྱན།	ཁའི་ཡ་རྒྱན་དང་མ་རྒྱན།
paleness	མེར་ཐང་ཐ།	གཟུགས་ཀྱི་བཀྲག་མེར་ཐང་ཐ་འགྱུ་བའི་ནད་གཞི་ཅིག་ ནད་གཞི་ འདི་ མའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕགས་ཀོ་ནང་ཡོད་པའི་ ཚོན་མདངས་ཀྱི་ རྒྱ་ཆ་འདི་ ལངས་མེད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཁར་ ཞག་ ལངས་སྤྲེ་བཀྲམ་སྤེལ་འབད་མ་རྒྱགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ འབྱུང་མ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ གཙོ་པོ་ ཞག་ཤུགས་དམའ་མི་ ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བྱུང་མ་ཡིན་དང་། མ་རྒྱུན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ ཁར་ལས་ཞག་ལེ་ཤོར་མི་དང་། སྐྱུ་འཁོར་ཐུགས་རྒྱུན་སོགས་ ལུ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་ཁར་ལས་ ཞག་ལེ་ཤོར་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཡང་བྱུང་མ་ཡིན་རུང་། ནད་གཞི་འདི་གཙོ་པོ་ ཞག་ཉུགས་ཀྱི་ ནད་གཞི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གཟུགས་ཁར་ ལས་ ཞག་ལེ་ཤོར་མི་དང་ གཟུགས་ནང་ལུ་ འཛོ་རྒྱུང་སྤེལ་ མི་གི་ཞག་གི་ཁམས་ཕྱན་དམར་པོ་འདི་ དགོ་པའི་ཚད་ལས་མར་

ཉམས་འགྱུ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ནང་ཁྲག་ལངས་འབད་སྤེལ་
 མ་རྒྱགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱང་མ་ཡིན། གཞན་ཡང་། ཉམས་སྤུ་
 གཞོན་མ་རྒྱ་གི་གཟུགས་ཁར་ལུ་དགོ་པའི་ཟས་བཅུད་ ཡའི་རོན་
 ཟ་ནི་ཉུང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཁྲག་གི་ཆད་ཉུང་མ་འགྱུ་སྟེ་ ནད་གཞི་
 འདི་འཐོབ་ནི་ཡང་ཡོད། ནད་གཞི་འདི་བཙས་ནི་གི་དོན་ལུ་ གོང་
 ལུ་བཤད་ཡོད་པའི་ཁྲག་གི་ཆད་གཞི་ཉུང་མ་འགྱུ་དགོ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་
 ག་ཅི་ཡིན་ན་ཏྲ་དགོཔ་འདི་ག་ནི་ལས་གཡ་ཆེ། གཟུགས་ཀྱི་
 ཕགས་གོ་གི་ཆོས་གཞི་ལུ་བལྟམ་ཙམ་ག་ཅིག་གིས་ནད་གཞི་འདི་
 བད་འ་མི་བྱུན། དེ་འབདམ་ད་ ལྷ་བ་རྒྱ་བརྟག་དཔུང་འབད་ཐོག་
 ལས་ ནད་གཞི་འདི་ཞིབ་དཔུང་འབད་དགོ་པའི་ཁར་ སའི་ཉི་ཁྱུ་
 གི་རྟོག་དང་ མིག་རྟོག་ནང་ནའི་ཕགས་གོ། ལྷུ་རྒྱ་ལུ་བརྟག་
 དཔུང་འབདམ་ད་ དེ་རྒྱ་ནང་ལུ་ ཁྲག་གི་བཟྲག་དམར་པོ་འབད་
 མེད་པར་ སེར་ཐངས་ཐངས་ཆར་སྤུ་ཅིག་སྤེལ་ཡོད་པ་ཅིན་ རྩང་
 འཛོ་དང་ཕྱེད་ཞིན་མ་ལས་བརྟག་དཔུང་འབད་དགོ། ནད་གཞི་
 འདི་ ཁྲག་ཉུང་བའི་རྒྱུ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ཡིན་པ་ཅིན་ འོས་འབབ་
 ལྷན་པའི་སྤྲན་བཙས་འབད་དགོཔ་འདི་ཁ་ཆེ་བའི་ཁར་ ཟས་
 བཅུད་ཡའི་རོན་ཡོད་པའི་ ཟས་རིགས་ག་དེ་མང་མ་བཟའ་དགོ།
 ནད་གཞི་འདི་ ཆ་གྲང་ལང་དགོ་པའི་ནད་གཞི་མིན། ནད་གཞི་
 འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཆན་རྒྱ་ཡང་ བྱང་མ་གྲོགས་པར་
 མ་གྲོགས་པར་ལེན་དགོཔ་འགྱུ་ནི། ལུ་སྤྲུག་ནི་དང་གཞན་རྟགས་
 མཆན་མ་འདྲམ་འབྱུང་པ་ཅིན་ ནད་པ་འདི་གི་གཟུགས་ཁར་ཁྲག་
 རྒྱུ་དང་མཐུན་མ་སྤེལ་བཟྲམ་སྤེལ་འབད་མ་རྒྱགས་པའི་རྟགས་
 ཆན་ཡིན་མ་ལས་ དེ་བཟུམ་མའི་རྟགས་མཆན་འབྱུང་པ་ཅིན་ དེ་
 འཕྲོ་ལས་རྩང་འཛོ་དང་འབྲེལ་བ་འཐབ་དགོཔ་ཁག་ཆེ།

བྱང་མ་སྤྲུང་ནི་གི་རས།

pall

རོ་ཁེབས།

palliative	ཟུག་འཛོམས། ན་ཟུག་འཛོམས་ ཅེད། ནད་ཀྱི་གཉེན་ པོ།	ཟུག་འཛོམས་ ཡངན་ ན་ཟུག་འཛོམས་ཕྱེད་ཟེར་མི་འདི་ ནད་ རིགས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ན་བའི་མི་ཚུ་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཚུ་འཛོམས་ ཞིན། ནད་ཀྱི་གཉེན་ ཞིན་མ་ལས་ མི་ཆེདི་གནས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲུས་ཚད་ ཡར་ཅན་ གཏང་བའི་གསོ་བའི་སྒྲན་བཅོས་ཅིག་ཡིན། སྒྲན་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ ཤེས་འདི་གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ར་ དེ་བཟུམ་མའི་ ནད་ འཐོབ་མི་གི་ནད་པ་ཚུ་ལུ་ཕྱོད་བའི་ཟུག་ཚུ་འཛོམས་བཅུག་ནི་དང་ སེམས་ཁར་ཚ་གྲང་མྱོངས་མ་བཅུག་པར་བཞག་ནི་གི་ཐབས་ཤེས་ ཚུ་སྒྲིག་པ་ཡིན།
palm	ལག་མཐིལ། སྤ་རི་སྒྲུག	ལག་ཚིགས་ལས་ ལག་པའི་མཚུབ་མོདི་བར་ནང་གི་ ལག་པའི་ ནང་གི་ཆ་ཤས།
palpitate	དོན་ཉིང་སྤར་ནི།	དོན་ཉིང་ཨ་རྟག་དང་མ་འདྲམ་སྤེ་སྤར་ནི།
palsied	གཟའ་གྲིབ་ཕྲག་ ཕྲག་པ། ཅུ་གྲིབ་ ཅུ་གྲིབ་ཕྲག་ ཕྲག་པ།	ཅུ་གྲིབ་ཕྲག་སྟེ་ ཅུ་ལཱ་འབད་མ་བཏུབ་འགྱུ་བའི་ནད་གཞི་ཅིག་ ཅུ་གྲིབ་ཕྲག་ ཕྲག་པ།
palsy	གཟའ་ནད། གཟའ་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གི་ཅུ་སྤར་མ་བཏུབ་འགྱུ་བའི་ནད་ གྲིབ། ཅུ་གྲིབ། གཞི།	
pancreas	གཤེར་མེན།	བཞུ་ཕྱེད་དབང་པོ། འཇུ་ཕྱེད་ཀྱི་གཤེར་ཁུའི་སྟོད།
panacea	ནད་ཀྱུན་འཛོམས།	སྒྲན་ཅིག་གིས་ནད་ག་ར་ལུ་ཡན་པ།
pandemic	ནད་ཡམས།	རྒྱ་ཆེ་བའི་ས་ཁོངས་དང་མི་ལེ་ཤ་གཅིག་ལུ་ཁྱབ་པའི་ནད།
panties	ཨམ་སྤུའི་ནད་དོར།	ཨམ་སྤུ་ཚུ་གིས་ མོ་མཚན་སྤུ་ཉིདི་དོན་ལུ་ ཁྱོན་ཆས་ཀྱི་ནད་ ལས་ཁྱོན་བའི་ཨང་དོར།
pap smear	ཚང་བརྟག	ཨམ་སྤུ་ཚུ་གི་བྱ་ཚང་ནད་ལས་ ཤ་རྒྱུད་ཀྱི་གཅིག་བཏོག་སྟེ་ ནད་ གཞི་ཡོད་མི་བརྟག་དཔྱད་འབད་བ།

paralyse	ཅ་སྐྱེ་ནད་ཐོབ་ ནི།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གི་ཅ་སྐྱེ་ཏེ་ འགྲོ་བའི་ནད་གཞི་འཛོལ་བ།	སྤར་མ་ཚུགས་པ་
paralysis	ཅ་གྲིབ། ནད། ཅ་སྐྱེ་ནད།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གི་ཅ་སྐྱེ་ཏེ་ འགྲོ་བའི་ནད་གཞི།	སྤར་མ་ཚུགས་པ་
paralytic	གཟུགས་ནད་ཡོག་པའི་ ཅ་འཁྱམ་ནད་ཀྱི།	ཅ་སྐྱེ་ནད་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་ཟེར་དོ་བཟུམ།	
paramedic	སྐྱེན་གཡོག་འབད་ མི།	སྐྱེན་བཅོས་ཀྱི་ལུ་འབད་མི།	
paranoid	སེམས་ཁམས་ནད་ གཞི་དང་འབྲེལ་ བའི།	སེམས་ཁམས་ནད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱད་ཚིག་སྟོན་པ།	
paralegic	སྐད་གྲིབ།	ཁོད་སྐད་སྤར་མ་བརྟུབ་འགྲོ་བའི་ནད།	
paraplegie	སྐད་གྲིབ་ཅན།	ཁོད་སྐད་སྤར་མི་མེད་འགྲོ་ཡོད་མི།	
parasite	བརྟེན་ཆགས།	གཞན་ལུ་བརྟེན་པའི་སྲིན་འབྱབ།	
parentage	རིགས་རྒྱུད།	ཕ་མའི་རིགས་རྒྱུད།	
parental	ཕ་མའི།	ཕམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཟེར་བའི་དོན།	
parenting	ཕ་མའི་སྦྱོང་གཞག་	ཕ་མ་གིས་རང་སོའི་ཨ་ལུ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྦྱོང་འཐབ་པ།	
parkinson's disease	པར་ཀིན་སན་སི་ ནད།	ལྷན་པའི་གཞུང་ལུ་གཞོད་ཤིང་འབྱུང་བ་ཡང་ན་ཡོག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འདར་ནད།	
paroxysm	ན་ཟུག་སྟོན།	ན་བའི་ཟུག་ཤུགས་ཆེ་བ།	
patella	ཕུས་མོ་ལྷ་ང།	ཕུས་མོ་འཁོར་ལོ།	
paternity leave	ཕའི་ངལ་གསོ།	ཨམ་སྐུ་ཨ་ལུ་སྤྱི་བའི་སྐབས་ལུ་ གསོ།	ཨ་པ་འདི་ལུ་ཐོབ་པའི་ངལ་

pathological	ནད་བརྟག་རིག་པའི། ནད་བརྟག་རིག་པའི་ཆོས་ཚན་ཟེར་དོ་བཟུམ་ ནད་བརྟག་དང་ འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལས་སྟོན་པའི་ཆོག
pathologist	ནད་བརྟག་མཁས་ ནད་གཞི་ག་ཅི་ཡིན་ན་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནི་ནང་མཁས་པ་སྦྱང་ མཆོག་ ཡོད་པའི་བྱང་འཛོ།
pathology	ནད་བརྟག་རིག་ ནད་གཞི་ག་ཅི་ཡིན་ན་ བརྟག་དཔྱད་འབད་ཐངས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ པ། ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་པའི་ཆོས་ཚན།
patient	ནད་པ། གཟུགས་ལུ་ན་ཚ་ཕོག་ཡོད་མི།
paunch	ཕོ་མཉ། ཁྱུད་པ། དཔྱིད་སྤང་དང་བྱང་ཁོག་གི་བར་ན་ བཞེས་སྟོ་བཞག་སའི་ གཟུགས་ཀྱི་ནང་ཁོལ་ཅིག
peddler	སྟོལ་ཇུས་བཅོང་ ར་བཟི་ནི་གི་རུས་པ་ཡོད་པའི་སྟོན་རིགས་བཅོང་མི། མི།
pediatrics	ཨ་ལུའི་སྟན་བཅོས། ཨ་ལུའི་ནད་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྟན་བཅོས། བྱིས་ནད་ནད་སྟན་ བཅོས།
pedicure	རྒྱ་ནད་སྟན་ རྒྱ་མའི་ནད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་སྟན་བཅོས། བཅོས།
pelvic	མངལ་སྟོ། ཨམ་སྒྱའི་ཕོ་མཉ་ནང་ཨ་ལུ་ཆགས་སའི་རྟོད་ཀྱི་ལ། དཔྱི་མགོ།
pelvis	དཔྱི་མགོ། གཟུགས་ཀྱི་རྟོད་པ་ གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་འོག་གི་རུ་རྟོ། དཔྱི་སྤང།
penicillin	གཉན་སྟན། མ་ སོགས་མ་རུལ་བར་བཞག་ཚུགས་པའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་སྟན་ པེ་ནི་སི་ལི་ན། ཅིག
penis	མཛེ། ཕོ་མཚན་གྱི་མིང།
peptic ulcer	རྩུ་མ། རྩུ་མའི་ནང་གི་མ།

parenatal	སྤྱེ་སྐབས།	སྤྱེ་བའི་སྐབས་ལས་ཡོད་པའི་ནད་གཞི་ཟེར་དོ་བཟུམ་ སྤྱེས་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་སྤྱེ་སྤྱོན་པའི་ཁྱད་ཆིག།
period	ཁྲི་ཁྱུག་	ཨ་སྤྱ་ཚུ་གི་མཚན་མ་ལས་ ཁྲི་རིམ་བཞིན་དུ་ རང་བཞིན་གྱིས་ཐོན་པའི་ཁྱུག་
peroxide	སྤྱ་སྦྱོན།	སྤྱ་ནད་ཡོད་པའི་འབྲུབ་གསལ་དེ་ནི་དང་ སྤྱ་འཇམ་ལྷུག་ལྷུ་བཟོ་ནི་གི་སྦྱོན།
perspiration	རྩལ་ནག་	ཕྱི་དེ་རྩོད་ཤུགས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་མགུ་ལས་འཐོན་པའི་རྩུ།
pethidine	ཟུག་འཇམ་སྦྱོན།	ཨམ་སྤྱ་ཨ་ལུ་སྤྱེས་ཤ་ད་ ཟུག་འཇམ་ནི་གི་སྦྱོན་ཅིག་གི་སྦྱོན།
phallus	མཛེ།	ཐོད་རྟགས། དེ་ལུ་ཐོ་མཚན་ཟེར་ཡང་སྤྱབ་ཡི།
phalanges	མཛུབ་མོ་རུ་རྟོ།	ལག་པའི་མཛུབ་མོ་དེ་རུ་རྟོ།
pharmaceutical	སྦྱན་གྱི་སྦྱོན།	སྦྱན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་སྦྱར་ལས་བརྟེན་པའི་ཆིག།
pharmacist	སྦྱན་སྦྱོར་མཁས་མཆོག་	ན་ཚ་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱན་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ རྩས་སྦྱོར་ག་ཅིར་སྤྱུགས་དགོས་ཡིན་ན་དང་ ཚད་སོགས་ག་དེམ་ཅིག་སྤྱུགས་དགོས་ཡིན་ན་གི་སྦྱོར་ལས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་ནད་ལུ་ མཁས་མཆོག་སྤྱང་ཡོད་མི།
pharmacy	1) སྦྱན་ཆོང་ཁང། 2) སྦྱན་བཅོང་སའི་ཆོ་ཁང། 3) སྦྱན་གྱི་རྩས་སྦྱོར་ཚུ་གཅིག་ 4) སྦྱན་སྦྱོར་ཁང། ཁང་སྦྱོར་ཏེ་སྦྱན་བཟོ་སའི་ཁང་མིག་ 5) སྦྱན་ཁང་ནད་ལུ་དྲུང་སྦྱན་བཟོ། འཚོ་གི་སྦྱན་ག་ཅི་བ་དགོས་ཡིན་ན་ནོ་ཐོ་དང་འབད་ཞིན་མ་ལས་ 6) སྦྱན་སྦྱོར་ས། སྦྱན་ལེན་སའི་ས་ཁོང་།	
pharynx	སྒོ་དམ།	མ་མཁལ་དང་བྲང་ཁོག་གི་བར་ན་ ལྷག་ཀོ་གི་གདོང་ཁ་ཐུག་ལུ་བཞེས་སྒོ་སོགས་གཏང་སའི་ལམ།
pharyngitis	སྒོ་དམ་མའི་ནད།	སྒོ་ལམ་མགུ་ཐོག་པའི་ནད་གཞི་སྤྱི་བཏང་།
phlegm	སྦྱོ་ཆོལ།	སྦྱབ་སྦྱོ་འབར་བའི་སྐབས་ལུ་ སྒོ་དམ་མའི་ནད་ལས་ཐོན་པའི་ཆོལ་མ་

	ཚིལ།	ལྷ་བ་བཟུམ་ཡོད་མི་ཅིག
phlegmatic	དབུགས་འགམ་ནི་ མེད་པ།	ཅིག་པ་ཟ་ནི་མེད་པ།
phobia	འདྲོག་ཟུག འཛིགས་སྒྲུབ།	འདྲོག་པའི་ན་ཟུག
phototherapy	འོད་བསྟན་སྒྲུབ་ བཅོས། འོད་རྒྱབས་བའི་སྒྲུབ་བཅོས། སྒྲུབ་བཅོས།	འོད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བླ་འབྲུབ་སོགས་གསལ་དེ་ རྒྱ་ཐབས་འབད་
phrenologist	ཐོད་དཔུང་མཁས་ མཆོག་ མགོ་འི་སྤྱང་ཡོད་པའི་བྱང་འཛོ། བརྟག་ཐབས།	ཐོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཚ་བརྟག་དཔུང་འབད་ནི་ལུ་མཁས་པ་
physic	སྒྲན་དཔུང། གསོ་སྒྲན་གྱི་ཤེས་ཡོན། རིག	
physical	གཟུགས་ཀྱི།	ཕྱི་འི་གཟུགས་ཀྱི་སྐོལ་ལས་སྟོན་པའི་བྱང་ཆོག
physical education	ལུས་སྦྱོང་ཤེས་ཡོན།	གཟུགས་ཁམས་བདེ་ཐབས་ཀྱི་ལུས་སྦྱོང་སྐོར་ལས་སྟོན་པའི་ཤེས་ ཡོན།
physical therapist	ལུས་སྦྱོང་སྒྲན་ བཅོས་མཁས་མཆོག་	ལུས་སྦྱོང་གི་ཐོག་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་ཐོག་ བའི་ན་ཚའི་བཅོས་ཐབས་ལུ་མཁས་མཆོག་སྤྱང་ཡོད་པའི་བྱང་འཛོ།
physical therapy	ལུས་སྦྱོང་སྒྲན་ བཅོས།	ལུས་སྦྱོང་གི་ཐོག་ལས་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ལུ་ཐོག་ བའི་ན་ཚའི་བཅོས་ཐབས།
physical training	ལུས་སྦྱོང་།	གཟུགས་སྦྱིང་སྦྱིང་འབད་བཞག་ནི་གི་ ཐབས་ལུ་ གཟུགས་ དལམ་སྦྱེ་མ་བཞག་པར་ ལུས་རྩལ་བར་རྒྱུག་སོགས་འབད་བ།
physician	བྱང་འཛོ། སྒྲན་པ།	ནད་གཞི་བཅོས་ཁ་རྒྱབ་ནི་འི་ནད་ སྦྱོབ་སྦྱོང་འབད་ཡོད་མི།

physiologist	གཞུགས་ཁམས་ རིག་པའི་མཁས་ མཆོག་ གཞུགས་ ཁམས་རིག་པ།	གཞུགས་ཁམས་དང་ འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལས་མཁས་མཆོག་སྤང་ ཡོད་མི།
physiology	གཞུགས་ཁམས་ རིག་པ། ལུས་ ཁམས་རིག་པ།	གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྐོར་ལས་ ལྷ་བ་ནི་ཡོད་པའི་ཆས་ཆན།
physiotherapist	དངོས་ཁམས་རིག་ བརྟེན་སྒྲན་བཅས་ མཁས་མཆོག་	གཞུགས་ཀྱི་ཙུ་དང་རུཉོ་སོགས་ལུ་ གཞོད་པ་ཕོག་པའི་སྐབས་ ཕྱིའི་དངོས་པོ་དང་ བསེལ་ རྫོང་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཞོད་པ་ སངས་ཐབས་འབད་ཚུགས་པའི་སྒྲན་བཅས་འབད་ནི་ནང་ མཁས་མཆོག་སྤང་ཡོད་པའི་བླ་འཇོ།
physiotherapy	དངོས་ཁམས་རིག་ བརྟེན་སྒྲན་བཅས་།	གཞུགས་ཀྱི་ཙུ་དང་རུཉོ་སོགས་ལུ་ གཞོད་པ་ཕོག་པའི་སྐབས་ ཕྱིའི་དངོས་པོ། བསེལ། རྫོང་ས་སོགས་པ་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཞོད་པ་ཚུ་སངས་ཐབས་འབད་ཚུགས་པའི་སྒྲན་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ ཤེས་ཅིག།
physique	གཞུགས་གཞི།	གཞུགས་ཀྱི་ཆགས་བཀོད།
piles	ཐང་ཡུད་ནད། གཞང་འབྲུམ།	ཨ་བ་ཐོན་སའི་ལམ་ལུ་ནད་གཞི་ཕོག་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ གཞང་ལམ་ ཕྱི་ཁར་ཐོན་པའི་ན་ཆ་ཅིག།
pill	སྒྲན་རིལ།	ཕྱེ་སྤེ་མེན་པའི་སྒྲན་རིགས།
pimple	གདང་བྱེམ།	གཞུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གུར་ ཚུ་འབྱར་བཟུམ་སྤེ་ ཐོན་ཞིན་མ་ ལས་ ཏུས་ཡུན་དག་པ་ཅིག་ལས་ རྒྱག་བསག་ཏེ་ན་བའི་ པགས་ཀོ་གི་ན་ཆ་ཅིག།
piss	ཚུ།	ཕོ་མཚན་དང་མོ་མཚན་གྱི་ཐོག་ལས་ཕྱི་ཁར་བཏོན་གཏང་བའི་ གཞུགས་ནང་ལུ་མ་དགོ་པའི་ཆེད་རིགས། དེ་ལུ་ ཆབ་གསང་

		བསྐྱས་པ་ཟེར་ཡང་སྤྲེལ་ཡིན།
placenta	བུ་ཆང་།	ཨ་ལུ་ཆགས་སའི་རྟོད། དེ་ལུ་མངལ་ཟེར་ཡང་སྤྲེལ་ཡིན།
plague	ཚབས་ཆེན་རིམས་ནད།	ཤི་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ཁར་ ག་ར་ལུ་འབོ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ ནད་གཞི་ཅིག་ ནད་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་བྱི་ཚི་ལས་བརྟེན་ཏེ་ འཐོབ་ཡིན།
plastic surgery	པགས་ཀོདི་གཤག་བཅོས།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚུལ་དང་མཐུན་སྟེ་མེད་མི་ཚུ་ ཚུལ་མཐུན་བཅོས། བཅོ་བཅོས་ བཅོ་ནི་དེ་དོན་ལུ་ གཤག་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་བཅོས་ཁ་རྒྱབ་སྟེ་ གཤག་བཅོས། བཅོ་བའི་སྤྲན་བཅོས་ཅིག་
pneumonia	སྲོ་ཆད། སྲོ་བའི་ཆད་ནད།	ནད་འབྲུབ་བཟག་ཏེ་རི་ཡ་དང་བྲ་རས་གིས་ སྲོལ་ལུ་གཞོད་མི་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ བྱུང་བའི་སྲོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཆ་ཅིག་
pockmark	གཟུགས་ཁར་ཐོན་པའི་རྟོག་ཀླ།	ནད་གཞི་སྟོ་རོ་དཀར་ཅུ་དང་དམར་ཅན་མ་ལ་སོགས་པ་ན་བའི་ བཅུལ་ལུ་གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གུ་ཆགས་པའི་རྟོག་ཀླ་རྒྱུང་གྲ།
poison	དུག་	སྟོག་འཕྲོག་ནི་གི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ཟས།
poisonous	དུག་ཅན།	སྟོག་འཕྲོག་ནི་གི་རུས་པ་ལྡན་པ།
polio	ཅ་སྐམ་ནད།	གཟུགས་པར་ནི་མེད་པ་བཅོ་ཆུགས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ཕྱི་ནད་ གཞི་ཅིག་
powder	སྤྲན་ཕྱེ།	སྤྲན་རུལ་བྱ་ཡང་ན་པོ་ལེབ་མ་བཅོ་བར་བྱའི་རང་བཞིན་འབད་ཡོད་ པའི་སྤྲན་རིགས།
pregnancy	བུ་མཆེད་མ།	མངལ་ནང་ཨ་ལུ་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས།
pregnant	བུ་མཆེད་མ།	མངལ་ནང་ཨ་ལུ་ཆགས་ཏེ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས།
premature	མ་རེན་པའི་མ་ཆང་བའི།	ཁྲུམ་ཁྲུམ་མ་ཆང་མ་ལས་སྟེམ་ནི།
protein	ཟས་བཅུད།	གཟུགས་སྟོམ་ནི་དང་སྦྱིང་སྦྱི་འབད་བཞག་ནི་ལུ་དགོ་པའི་ཟས་ བཅུད་ཅིག་ ཟས་བཅུད་འདི་གཙོ་བོ་ ཤ། དར་ཆོ། སྟོང་དོག་ ཉ་

ཤ་ས་ལོགས་པ་ཚུ་ལས་འཕྲོབ་ཡིན།

psychiatric	སེམས་ཁམས་ཀྱི་ སེམས་ཀྱི་ནད་ གཞིའི།	སེམས་ཁམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཟེར་བའི་ དོན་སྟོན་པའི་ཆིག་
psychiatrist	སེམས་ཁམས་ མཁས་མཆོག་	སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་བཙུག་པ་ཀླུ་ནི་ལུ་ མཁས་ མཆོག་སྦྱང་ཡོད་པའི་བྱང་འཛོ།
psychiatry	སེམས་ཁམས་རིག་ པ། སེམས་ནད་ རིག་པ།	སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་སྐོར་ལས་ལྟ་བུ་ནིའི་ཆོས་ཆོན།
psychic	སེམས་ཁམས་དང་ འབྲེལ་བའི།	སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་དོན་སྟོན་པའི་ ཆིག་
psychoanalysis	སེམས་ནད་དཔྱད་ ཐབས། སེམས་ཤེས་ ཁམས་བརྟག་ ཞིབ།	སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་ཆའི་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནི་གི་ཐབས་ ཤེས་
psychologist	སེམས་ཁམས་རིག་ པའི་མཁས་མཆོག་	སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནད་གཞིའི་སྐོར་ལས་ སྤྲན་བཙུག་པ་ཀླུ་ནི་ལུ་ ལུ་ མཁས་པ་སྦྱང་ཡོད་པའི་བྱང་འཛོ།
psychology	སེམས་ཁམས་རིག་ པ།	སེམས་ཁམས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལས་ལྟ་བུ་ནི་ཡོད་པའི་ཆོས་ ཆོན།
psychopath	སེམས་ཁམས་ཀྱི་ ནད་པ། འཆོས་ ཡོད།	སེམས་ཁམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་ཆ་ཡོད་མི།
psychopathology	སེམས་ནད།	སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་ཆ།
psychosis	སེམས་ནད།	སེམས་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་ཆ།

၇၃၆

(Qq)

quadruplet	བཞི་སྒྲེས་ཨ་ལྷ།	ཡའི་གཅིག་གིས་དུས་ཉམས་ལུ་	ཨ་ལུ་བཞི་སྒྲེས་གཅིག་ལུ་སྒྲེ་
		བའི་གསུམ་ལས་གཅིག་	
quintuplet	ལྔ་སྒྲེས་ཨ་ལྷ།	ཡའི་གཅིག་གིས་དུས་ཉམས་ལུ་	ཨ་ལུ་ལྔ་སྒྲེས་གཅིག་ལུ་སྒྲེ་
		བའི་གསུམ་ལས་གཅིག་	
quite	སྤང་ནི།	དམ་ཁྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞག་པའི་དོན།	
	བཞག་ནི།		
quiter	སྤང་མི།	དམ་ཁྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞག་མི་གི་མི།	
	བཞག་མི།		

(Rr)

rabid	འཚོལ་ལོང། སྒྱུན་ སེམས་གཏན་གཏན་མེད་པ། པ། འཚོལ་ནད་ ཅན། འཚོལ་ནད་ ཡོད་མི།
rabidity	འཚོལ་ནད། སྒྱུ་ སེམས་གཏན་གཏན་མེད་པ་བཟོ་བའི་སེམས་ཀྱི་ནད་གཞི་ཅིག་ བད།
rabies	འཚོལ་ནད། རོ་ཁྱི་ དབང་ཕྱའི་རིང་ལུགས་ལྟེ་བ་ལུ་ གཞོད་པའི་ནད་གཞི་སྒྲུག་དག་ ཅིག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་ རོ་ཁྱི་དང་བྱི་ལི། སར་མ་ དང་གཞན་ ཆེས་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཚུ་ལུ་འཐོབ་པའི་ནད་ གཞི་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ནད་གཞི་འདི་ མི་ཚུ་ལུ་གཙོ་བོ་ར་ འཚོལ་ནད་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཚུ་གིས་ སོ་བདེ་མི་ལུ་བརྟེན་ ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ མང་ཤོས་ཅིག་ འཚོལ་ནད་ ཡོད་པའི་རོ་ཁྱི་གིས་ སོ་བདེ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ནད་ གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་ རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ འཚོལ་ནད་ཡོད་ པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་སོ་བདེ་མི་ནམ་ལས་ ཏེ་ཤོས་ཉིམ་ ༡༠ གི་ ནང་འཁོད་འཐོན་མ་ཡིན་རུང་ མི་ལ་ལུ་གཅིག་ལུ་ནད་གཞི་འདི་ གི་རྟགས་མཚན་ཐོན་ནི་དོན་ལུ་ ལོ་འབད་ཡང་སྒྲིང་ནི་ཡོད་པ་ ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་ འཚོལ་ ནད་འཐོབ་ཡོད་པའི་མི་འདི་ ཅིག་པ་ཟམ་མཐུགས་དག་འགྱུ་ནི་ དང་། སེམས་སྒྱུ་ནི། བཞེས་སྒྲོ་སྒྲོད་མར་གཏང་ནི་ལུ་ ལཱ་ལག་ གཏང་ནི། བྱང་གཏོང་ལེན་ལུ་ དཀའ་ངལ་འབྱུང་ནི། ལ་ལས་ ཆོལ་མ་ ཐུག་ཁོག་ཁོ་འབད་འཐོན་ནི། ཨོལ་སྒྲོག་གི་ཕ་ བསྐམ་འོང་ནི་ཚུ་བྱུང་མ་ཡིན། དེ་འབད་མ་ལས་ ཚུ་ཐིག་པ་ ཅིག་གིས་ཡང་ རྒྱོད་མ་ཐོག་སྟེ་ བཟུག་རྒྱབ་ནི་དང་། ནད་

གཞི་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཅ་ཚུ་རང་བཞིན་གིས་བསྐྱམ་ཏེ་ ཅུས་
ལུན་ཉིན་གྲངས་བཞི་དེམ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ཤི་ནི་གི་ཉེན་ཁ་
ཡང་ཡོད། ནད་གཞི་འདི་ མི་འཐོབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ གོང་ལུ་
བཀོད་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཚུ་གིས་ སོ་བཟུང་པ་ཅིན་ དེ་འཕྲོ་
ལས་ ཟུ་འབྱུང་གི་པ་དང་། དེ་ལས་ སྐྱུན་ཁང་ནང་ལུ་འབྱོ་
ཞིན་མ་ལས་ ནད་གཞི་ལས་ རྒྱུ་ཐབས་ཀྱི་ཁབ་རྒྱབ་དགོས་
ཡིན།

radiographer	མྲོག་པར་བཟབ་མི།	མྲོག་པར་བཟབ་མི།
radiologist	འོད་ལྷགས་རིག་ པའི་མཁས་མཆོག་	མྲོག་པར་ལ་སོགས་པའི་འོད་རླབས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ནད་རྩིས་ བཟུང་ནི་ནང་ལུ་ མཁས་མཆོག་སྦྱང་ཡོད་པའི་བྱང་འཛོ།
radiology	འོད་ལྷགས་རིག་པ།	འོད་ལྷགས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་གཞི་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ གང་རུང་ལུ་ཕོག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚུ་ རྩིས་འཛིན་འབད་ནི་གི་ གསོ་བ་རིག་པའི་ཆོས་ཆན་ཅིག་
radiotherapy	འོད་རླབས་སྐྱུན་ བཅོས། མྲོག་འོད་ གསོ་བཅོས།	འོད་རླབས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ནད་གཞི་རྩིས་འཛིན་འབད་དེ་སྐྱུན་ བཅོས་འབད་མི།
radius	ལག་རུས།	ལག་པའི་ཀི་ལི་དང་ལག་ཆེགས་ཀྱི་བར་ནའི་ རུའོ།
rape	དབང་བཅོང་ལུས་ འབྲེལ།	བང་བཅོང་སྟེ་འབད་བའི་ལུས་འབྲེལ།
rapist	དབང་བཅོང་ལུས་ འབྲེལ་འབད་མི།	བང་བཅོང་གི་ཐོག་ལས་ལུས་འབྲེལ་འབད་གི་མི།
rash	སྤོ་རྩོ།	གཟུགས་གཡའ་སྟེ་ཐོན་པའི་སྤོ་རྩོ་དང་མ།
raw	མ་བཅོས།	ཤ་དང་ཆོད་བསྟེ་གང་རུང་མ་བཅོའི་རིགས།
rearing	གསོ་སྦྱང།	གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གྲུ་ལུ་འཐོན་པའི་སྤོ་རྩོ་དམར་པོའི་རིགས་

		ཅིག་སྤོར་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་གཡའ་ནི་ཡོད།
recall	དཔྱད་ནི། དཔྱད་ རིག་གཏང་ནི།	རྟེ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་ སེམས་ཁར་དཔྱད་ནི་ཡང་ན་དཔྱད་རིག་གཏང་ ནི།
recollect	དཔྱད་རིག་གཏང་ ནི། སེམས་ཁར་ དཔྱད་ནི།	རྟེ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུ་སེམས་ཁར་དཔྱད་ནི་ཡང་ན་དཔྱད་རིག་གཏང་ ནི།
record	དཔྱད་ནི། ཡིག་ཆ། ཐོ།	ནད་པ་དང་ནད་གཞི་ དེ་ལས་གསོ་བའི་ཞབས་ཏྲོག་གི་རིགས་ ཚུ་གི་སྒྲིང་བཞག་པའི་དཔྱད་ནི།
recover	དཔྱད་ནི།	ན་ཚ་ལས་དཔྱད་ནི།
rectum	ཨ་དོང་།	ཨ་བྲུ་གི་དོང་།
recuperate	ནད་ལས་དཔྱད་ནི། གཟུགས་ཁམས་ བདེ་ནི།	ནད་གཞི་གང་རུང་ཅིག་ན་ཞིན་མ་ལས་ ནད་གཞི་འདི་ལས་དཔྱད་ ནི།
recuperation	ནད་དཔྱད་ ནད་གསོས།	ནད་གཞི་གང་རུང་ཅིག་ན་ཞིན་མ་ལས་ ནད་གཞི་འདི་ལས་དཔྱད་ པའི་དོན།
red blood cell	ཁྲག་ཁམས་ དམར་པོ།	ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྱན་དམར་པོ་འདི་ དབྱིབས་སྒྲོར་སྒྲོར་འབད་ ལོགས་གཉིས་ཆ་རའི་ཁ་བྲུག་ལུ་སྒྲིང་སྒྲིང་འབད་ཡོད་པའི་ཁྲག་ གི་ཁམས་ཕྱན་གཅིག་ཡིན། ཁྲག་གི་ཁམས་ཕྱན་འདི་ རུའོ་ ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ཀར་ནང་ལུ་བཟོམ་ཡིན། ཁམས་ཕྱན་འདི་ གིས་ གཙོ་བོ་ ཚ་རྒྱུས་ཚུ་ནང་ལུ་ སྤོག་རྒྱུང་བཟམ་སྤྲེལ་ འབད་ནི་གི་ལཱ་འབད་མ་ཡིན་པའི་ཁར། དབྲུགས་རྒྱངས་ ཀར་ བོན་ཎའི་ཨོགས་འཛིན་ ཕྱི་ཁར་བཏོན་གཏང་ནི་གི་ ལཱ་ཚུ་ཡང་ འབད་མ་ཡིན།
referable	འབྲེལ་གཏུགས་ འབད་བཏུབས།	སྤྲན་ཁང་རྒྱུང་བ་ལས་སྤོམ་ནང་ལུ་ འབྲེལ་གཏུགས་ཀྱིས་དོན་ ལས་གཏང་བའི་ནད་པ་ལྟ་བུ།

	ནདཔ་ལྟ་བུ།	
referral	ཕྱིར་གཏུགས།	སྒྲན་ཁང་གཅིག་ནང་ལུ་བཅོས་མ་ཚུགས་པའི་ནདཔ་ཅིག་ སྒྲན་ཁང་འདི་གིས་འབད་ སྒྲན་ཁང་སྒྲོམ་ཅིག་ནང་ལུ་གཏང་བ།
regional hospital	ལུང་ཕྱོགས་སྒྲན་ཁང།	ལུང་ཕྱོགས་ལུ་ཡོད་པའི་སྒྲན་ཁང་ཆེ་བ།
regional referral hospital	ལུང་ཕྱོགས་གཙོ་སྒྲན་སྒྲན་ཁང།	ལུང་ཕྱོགས་ལུ་ཡོད་པའི་གཙོ་སྒྲན་སྒྲན་ཁང། དཔེར་ན་མོང་སྐར་ལུང་ཕྱོགས་གཙོ་སྒྲན་སྒྲན་ཁང་བཟུམ།
register	ཐོ་དེབ།	ནད་པའི་ཐོ་དང་ སྒྲན་དང་སྒྲན་བཅོས་ཚུ་གི་ཐོ་བཞག་སའི་དེབ།
rehabilitate	མེ་ཆེ་ཉམས་གསོ་འབད་ནི།	གཞོད་རྒྱུན་གང་རུང་ལུ་བཞེན་ཏེ་ གཞོད་པ་ཕོག་ཡོད་པའི་ཕྱི་གཟུགས་འདི་ གསོ་སྟེ་ལོགས་ཨ་རྟག་ག་ཡིན་མ་བཟོ་ནི་དང་ དེ་བཞིན་དུ་ བྱུང་མེས་ལུ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་རུང་ལུ་བཞེན་ཏེ་སྒྲོན་ཕོགས་ཡོད་མི་ཚུ་ གསོ་སྟེ་ལོགས་ཨ་རྟག་ག་ཡིན་མ་བཟོ་མི་གི་ལཱ།
rehabilitation	མེ་ཆེ་ཉམས་གསོ།	གཞོད་རྒྱུན་གང་རུང་ཅིག་ལུ་བཞེན་ཏེ་ གཞོད་པ་ཕོག་ཡོད་པའི་ཕྱི་གཟུགས་འདི་གསོ་སྟེ་ལོགས་ཨ་རྟག་ག་ཡིན་མ་བཟོ་ནི་དང་ དེ་བཞིན་དུ་ བྱུང་མེས་ལུ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་རུང་ལུ་བཞེན་ཏེ་སྒྲོན་ཕོགས་ཡོད་མི་ཚུ་ གསོ་སྟེ་ལོགས་ཨ་རྟག་ག་ཡིན་མ་བཟོ་མི་གི་ལཱ་གི་མིང།
relapse	ཡོག་ན་ནི།	ནད་གཞི་གང་རུང་ཅིག་ཚར་ཅིག་དྲག་ཞིན་མ་ལས་ལོག་སྟེ་ན་ནི།
relief	རྒྱུག་འཛོམས་ནི།	ན་རྒྱུག་འཛོམས་པའི་དོན།
remedy	བཅོས་ཐབས། གསོ་ཐབས།	ནད་གཞི་གི་བཅོས་ཐབས་ཡང་ན་གསོ་ཐབས།
reproduction	སྐྱེ་རྒྱུན།	སྐྱེ་བའི་རྒྱུན།
reproductive	སྐྱེ་རྒྱུན་ཅན།	སྐྱེ་འཕེལ་ཅན།
reproductive health	སྐྱེས་རྒྱུན་འཕེལ་ཆེན་པོ།	སྐྱེས་རྒྱུན་དང་འཕེལ་བའི་གསོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན།

respiration	བསྐྱེན། བྱང་གཏོང་ལེན། དབུགས་གཏོང་ ལེན།	སྒྲོམ་གི་ནང་ལས་ གཟུགས་ལུ་དགོ་པའི་སྒྲོག་རྒྱུ་ཚུ་ཁག་ནང་ ལུ་བཀམ་སྒྲེལ་འབད་ནི་དང་ དེ་བཟུམ་འབད་ར་ གཟུགས་ལུ་ དགོ་པ་མེད་པའི་ རྒྱུ་ ཀར་བོན་ཁྲའི་ཨོག་སའི་ཁ་འདི་ ཕྱི་ ཁར་བཏོན་གཏང་བ།
respirator	དབུགས་རས། དབུགས་འཕུལ།	ཁ་དང་ལྟ་པ་ནང་བཙོག་རྒྱུ་འཛུལ་མ་བཅུག་པར་ གཙང་ཏྲོག་ ཏོ་བཟོ་ནི་གི་ཅ་ལ་ཅིག ཁ་དང་ལྟ་པ་ཁྱར་དཔག་སྟེ་དབུགས་ ལེན་ཅ་ཆས་ཅིག
respiratory	དབུགས་གཏོང་ལེན་ ཁྱི།	དབུགས་གཏོང་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཟེར་ དབུགས་གཏོང་ ལེན་ལུ་དགོ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཟུམ།
respire	དབུགས་གཏོང་ལེན་ འབད་ནི།	གཟུགས་ལུ་དགོ་པའི་སྒྲོག་ལེན་ནང་ལེན་ནི་དང་ མ་དགོ་ པའི་རྒྱུ་ ཀར་བོན་ཁྲའི་ཨོག་སའི་ཁ་བཟུམ་ཚུ་ ཕྱི་ཁར་བཏོན་ གཏང་བ།
rest	ངལ་གསོ། ངལ་འཚོ།	བཅས་རའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ག་ར་ལུ་ ངལ་གསོ་དགོ་པ་ འདི་ཁག་ཆེས་ཡིན། དཔེར་ན་ སྒྲོམ་གཉིས་ཡང་གཅིག་ལུ་ འབད་བའི་སྐྱབས་ལུ་གཅིག་ལུ་མ་འབད་བར་ངས་གསོ་སྟོན་པ་ ཡིན།
resuscitate	བློན་པ་ལོག་ནི། བློན་པ་གསོ་ནི།	དོན་ཉིད་ལུ་མ་འབད་མི་དང་ བྱང་གཏོང་ལེན་འབད་མ་ ཚུགས་པ་འབྱེད་མི་ཚུ་ལུ་ དོན་ཉིད་དང་སྒྲོམ་ཚུ་ ཨ་ཉག་སྟེ་ལུ་ ལུ་འབད་བཏུབ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལས་ སྒྲོག་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ བཅུགས་ཏེ་བློན་པ་གསོ་བའི་དོན།
resuscitations	བློན་པ་སྐྱར་ལོག་ བློན་པ་བསྐྱར་གསོ།	དོན་ཉིད་དང་སྒྲོམ་ལུ་འབད་མ་ཚུགས་མི་ཚུ་ལུ་ སྒྲོག་རྒྱུང་ བཅུགས་ཏེ་དོན་ཉིད་དང་སྒྲོམ་ལུ་འབད་བཅུག་སྟེ་ བྱང་གཏོང་ ལེན་འབད་ཚུགས་པ་བཟོ་བའི་དོན།
retina	མིག་སྒྱི།	མིག་ཏོ་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་མིག་སྒྱི། མིག་སྒྱི་འདི་ལུ་ རིམ་པ་

			གཉིས་ཡོད་པ་དང་ ཉེ་གི་ནད་ལས་ ནད་ན་གི་འདི་ལུ་འོད་གི་ ཚོར་བ་ཡོད་པ་དང་ ཕྱི་ཁའི་རིམ་པ་འདི་ལུ་ ཚོས་མདངས་གི་ རྩས་ཡོད་མི་འདི་གིས་ རོན་མིན་གི་འོད་མིག་རྟོ་ཁར་ཡོགས་ནི་ ལས་ སྤངསྤྱོད་འབད་མ་ཡིན།
rheum	ལྷ་ཚུ། མིག་ཚུ།	ལྷ་བ་ཚུ།	ཚ་རིམས་ན་བའི་སྐབས་ལུ་ མིག་རྟོ་དང་ལྷ་བ་ནད་ལས་འཐོན་ པའི་ཚུ།
rheumatism	འབམ།	འབམ་ གྲུམ།	རྒྱ་ཆོག་ས་ལག་ཆོག་ས་ན་བའི་ནད་གཞི་ཅིག་
rib	ཕྱི་བས་སྒྲོ། ཕྱི་བས་མ།		ཕྱི་བ་མི་སྒྲོ་ཟེར་མི་འདི་ སྒྲོ་ལ་དང་རོན་ཉིང་ལུ་གཞོད་པ་ལོག་མ་ བརྩག་པར་བཞག་ནི་གི་རོན་ལུ་སྒོ་གཡམས་གཡོན་གཉིས་ལུ་རུ་རྟོ་ ཕུ་མི་སི་འབད་ ཆ་༡༥པ་འདི་ལུ་བཟོ་དབྱིབས་བཀྲུག་སུ་ཅིག་ འབད་ཡོད་མིའི་རུ་རྟོ།
rickets	རུ་རྟོ་ནད།		ནད་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་ ཨ་ལུ་ཚུ་གི་རུ་རྟོ་ལུ་གཞོད་པའི་ནད་གཞི་ ཅིག་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་ གཙོ་བོ་ཟས་བརྩད་ བི་ཌ་མིན་ཌི་ (vitamin d) ཉུང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ཟས་བརྩད་ བི་ཌ་མིན་ཌི་ (vitamin d) འདི་ཉིམ་འོད་ལས་འཐོབ་ ཚུགས་ཏེ་འབད་རུང་ ཉིམ་འོད་ ལེ་ག་མ་འཐོབ་པའི་སྐབས་ ལུ་ བཞེས་སྒོའི་རིགས་ཚུ་ལས་འཐོབ་དགོས་ཡིན། ནད་གཞི་ འདི་གི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་། རུ་རྟོ་སྒྱིར་གཏང་ཨ་ལུ་གཞན་ བཟུམ་འབད་སྤྱ་ཁག་ཁག་མེད་པར་ རུ་རྟོ་བཀྲུག་སྟེ་འགྱུ་སྟེ་ གཟུགས་ལུ་སྒྱུན་ཞུགས་པ་ཡིན། ང་བཅས་ཀྱི་རུ་རྟོ་ཚུ་ དཀར་ རྩས་ཀལ་ཤི་ཡམ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྤྱ་ཁག་ཁག་འགྱུ་ཡིན་མ་ལས་ ཟས་བརྩད་བི་ཌ་མིན་ཌི་ མ་འཐོབ་པ་ཅིན་ཟས་བརྩད་ཀལ་ཤི་ ཡམ་འདི་ཡང་ འཐོབ་མི་ཚུགས་པ་ཡིན།
ringworm	ཤ་བཟ། ཤ་ལྷ།		ཤ་ལྷ་འདི་ ནད་འབྱུང་ རི་ནི་ལ་ཟེར་མི་འདི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་

		འཐོན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གཞི་འདི་མང་ཤོས་ཅིག་ རྒྱ་མ་ དང་དེ་ལས་ལག་པའི་ སེན་མོ་དང་ གཏོང་མགུར་འཐོན་མ་ ཡིན་ཅུང་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གཞན་ཚུ་ལུ་ཡང་ རྒྱ་གཞི་ འདི་འཐོན་སྤྱོད། རྒྱ་གཞི་འདི་ གཡའ་ཟུག་དང་གཅིག་ཁར་ ལྷོས་སྤྱོད་འབད་འཐོན་མ་ཡིན། རྒྱ་གཞི་འདི་ལས་ གྲག་ ཐབས་ལུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ གི་རི་སི་ཨ་ཡུལ་བཅ་ [griseofulvin] འདི་བཟའ་དགོཔ་དང་ དེ་བཟུམ་ འབད་ར་ དབྱར་ནི་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ། རང་བཞིན་གྱིས་རུལ་བའི་དོན། rot རུལ་ནི། rotten རུལ་རུལ་ཤ། roundworm རོས་འབྲུག། rubella རུབེ་ལ། འདི་འཐོན་པའི་རྒྱ་གཞི་ཚུ་ལུ་ གཟུགས་ཁར་ལུ་སྤྱོད་ འཐོན་ནི་དང་། རྒྱ་གཞི་འདི་གི་གཞོན་ཆུང་ཚུ་ལུ་ ཡོད་པའི་འབྲུག་ཅིག་ རྒྱ་གཞི་འདི་ དབྱགས་གཏོང་ལེན་འབད་མ་ཚུགས་པ་འཕྱོ་ བའི་རྒྱ་གཞི་ཅིག་ཡིན་པ་དང་ རྒྱ་གཞི་དེ་ཡང་ ཐ་རབས་ རྒྱ་འབྲུག་ཁྱེ་བའི་རྒྱ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། རྒྱ་གཞི་ འདི་འཐོབ་པའི་རྒྱ་གཞི་ཚུ་ལུ་ གཟུགས་ཁར་ལུ་སྤྱོད་ འཐོན་ནི་དང་། རྒྱ་གཞི་འདི་ལས་གསུམ་གྱི་རིང་ལུ་གཟུགས་ རྫོང་འབར་རྒྱུ་ནི་ཚུ་ཡིན། རྒྱ་གཞི་འདི་གི་གཞོན་ཆུང་ཚུ་ལུ་ ཡོད་པའི་ལུ་སྤྱོད་པའི་ལུ་འདི་ རྒྱ་གཞི་འདི་འཐོབ་པ་ཅིན་ ཐོས་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ལུ་འདི་ རྒྱ་གཞི་འདི་སྤྱོད་པའི་ རྒྱ་ཅོག་ བྱ་རྒྱགས་ ཡང་ན་ མིག་རྩ་ཞུམ་ རྩ་རྩ་སྤྱོད་ཅན། ལོ་ན་ ཆོད་དང་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མེད་པ་འབད་ རྒྱ་གཞི་འདི་ལུ་ ཡོད་པའི་ལུ་ མཆིན་པ་དང་མཆོང་པ་ཚུ་ལུ་ཡང་ གཞོད་པ་ ཐོགས་ནི་གི་ལུ་ཡོད། རྒྱ་གཞི་འདི་གཙོ་བོ་ རྒྱ་གཞི་འདི་ཡོད་མི་གི་མི་དང་འབྲེལ་
--	--	--

བ་འཐབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྲུམ་ཡིན་དང་ དེ་ཡང་ གློ་ཁོག་མི་
དང་ཨ་ཚི་རྒྱབ་པའི་སྐབས་ལུ་འབྲུམ་ཡིན། ཅན་གཞི་འདི་ལས་
བཀག་ཐབས་ལུ་སྤྲན་ཁབ་བཙུགས་དགོ།

(Ss)

salvia	ལ་མུ། ཆོལ་མ།	ལ་ནད་གི་ཆོལ་མ། ཆོལ་མ་འདི་གིས་ གཙོ་བོ་ལ་སྐྱམ་མ་ བརྩལ་པར་བཞག་ནི་དང་ བཞེས་སྒྲིའི་རིགས་ རྒྱུད་མ་གཏང་ ནི་ལུ་ཕན་ཐོག་པ་ཡིན་པའི་ལར་ བཞེས་སྒྲི་ཞུ་ནི་ལུ་ཡང་ཕན་ ཐོག་ཡོད་པ་ཡིན།
salve	མ་སྐྱན།	མ་དག་ཐབས་ལུ་དབྱར་བའི་སྐྱན་ཅིག
sanatorium	ནད་གསོ་ཁང།	ནད་གཞི་ཡུན་རིང་མོ་སྡེ་ ན་མི་གི་ནད་པ་ཚུ་ ནད་གཞི་ལས་ དག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བཞག་སའི་ཁང་མིག
sanitary	གཙང་སྒྲིའི། གཙང་ སྒྲི་དང་འབྲེལ་བའི།	ཕྱག་སྒྲིགས་རག་རྒྱུ་འབྲེལ་བའི་གྲུ་སྡེ་ ཉིང་སངས་ས་སྡེ་ཡོད་ པའི་ས་ཁོངས་ཟེར་དོ་བཟུམ།
sanitary towel	སྒྲིའི་འག་བ། ཡམ་ སྒྲིའི་གཙང་རས།	ཟླ་ཁག་གི་སྐྱབས་ལུ་ ཡམ་སྒྲིའི་ཚུ་གིས་ ཁག་ཚུ་ཕྱི་ཁར་འཐོན་ འགྲོ་མ་བརྩལ་པར་ བཞག་ཐབས་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ གཙང་རས་ཅིག
sanitation	གཙང་སྒྲི།	མཐའ་འཁོར་ཉིང་སངས་ས་འབད་བཞག་པ།
scab-	མ་པགས།	མ་དག་པའི་སྐྱབས་ལུ་ བརྩགས་པའི་པགས་གོ།
scabies	རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་	པགས་གོ་གཡའ་ཟུག་རྒྱུ་པའི་ནད་ཅིག ནད་གཞི་འདི་ གཙོ་ བོ་ནད་འབྱུང་ སར་གོ་བ་ཤི་མི་ ཡིས་གེ་བི་ཡ་(sarcoptes scabiei) ཟེར་མི་འདི་གིས་ གཟུགས་ཀྱི་པགས་གོ་མགུ་ལུ་ གནས་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱུང་མི་འདི་གིས་ གཡའ་ཟུག་ རྒྱུ་སྡེ་འཐོབ་ཡིན། ནད་འབྱུང་འདི་གིས་ གཙོ་བོ་ལག་པའི་ མུལ་མོའི་བར་ན་ ཡང་ན་ ལག་ཆོགས། ཡ་ཕྱག་སྒྲིའི་ཆོགས། མོ་མོའི་མཚན་མ་ཚུ་ལུ་གཞོད་པ་ཡིན།
scald	བཤུར་མ།	རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གིས་ བཤུར་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོན་པའི་མ། ཤུར་མ་འདི་སྒྲིའི་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱུང་ཏེ་ རྒྱུ་རྒྱུ་འབྱུང་ཏེ་ སོར་སོ་

		སྤྲེའབད་དགོ། གལ་སྲིད་ བྱར་མ་འདི་རྒྱུ་ཅིག་ལས་ བརྒལ་མེད་པ་ཅིན་ རྒྱུ་འཁོལ་མའི་ནང་སྤང་ནི་དང་། ཨ་ཅི་ སྤྲེམ་སྤྲེམ་ཅིག་འབད་ཡིན་པ་ཅིན་ དེ་དང་འཁྲུལ་ཏེ་ མ་སྤྲེལ་ དབྱར་ཞིན་མ་ལས་ སྤྲེམ་རས་རྒྱབ་དགོས་དང་ བྱགས་འབད་ རང་བྱར་ཏེ་ཡོད་པ་ཅིན་ སྤྲེལ་ཁང་ནང་བཀལ་དགོས་འདི་ལག་ ཆེ།
scalp	མགུ་ཐྱགས།	མགུ་ཏྲོ་གི་ཐྱགས་གོ།
scalpel	གཤག་གྲི།	གཤག་བཅོས་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་པའི་གྲི་རྩུང་།
scan	ནང་པར།	འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ གཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་གི་ནང་གཞི་པར་ བཏབ་པའི་གསལ་དབྱང་།
scanner	པར་ལོག་འཕྲུལ་ ཆས།	པར་ལོག་གི་ཐོག་ལས་ ནང་གཞི་བརྟག་དབྱང་འབད་ནི་གི་ འཕྲུལ་ཆས་ཅིག་
scar	མེན་གྲི།	མ་བཏོན་པའི་བལྟལ་ལས་ལུས་པའི་མའི་བྱུལ། མ་བྱུལ་འདི་ གཙོ་བོ་མ་བཏོན་པའི་སྐབས་ལུ་ ཤ་རྒྱས་མེད་པ་གཏང་སྟེ་ སྤྲེལ་བཅོས་དང་ སྤྲེལ་རྒྱ་གིས་ ཨ་རྟག་ཏུ་ལུ་བཟོ་མ་རྒྱགས་མི་ ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་མ་ཡིན།
scarlet fever	དམར་ཚད།	དམར་ཚད་འདི་ འབྲུ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ ནད་གཞི་ཅིག་ ཡིན་པ་དང་། ནད་གཞི་འདི་ གཙོ་བོ་ཨ་ལུ་རྒྱུ་ལུ་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་རྒྱུ་ཡང་ ནད་གཞི་འདི་ འཐོབ་ཞིན་མ་ལས་ ཉིན་མ་དག་པ་ཅིག་གི་ནང་འཁོད་ ན་རྒྱག་ རྒྱབ་ནི་དང་རྒྱུ་མའི་ནང་མ་འཐོན་ནི། རྫོད་འཕོར་རྒྱབ་ནི། གཟུགས་ཁར་ ལི་ལྷིའི་མདོག་ཅན་གྱི་སྤྲོ་རོ་འཐོན་ཏེ་སྤྲེལ་འཁྱོ་ བྱི་རྒྱ་ཐོན་མ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པའི་སྐབས་ལུ་ སྤྲེལ་ སྤྲེལ་བྱིན་དགོས་དང་། སྤྲེལ་འདི་གིས་ མཁལ་རྟོག་ཚ་བྱགས་ རྒྱབ་ནི་ལས་བཀལ་གཞུགས།

schizoid	སེམས་ནད་ཅན། སེམས་སྒྲིན་ཅན།	སེམས་ཀྱི་ནད་གཞི་ཅིག
schizophrenia	སེམས་ནད།	སེམས་ཀྱི་ནད་གཞི་ཅིག་དང་ རྒྱུ་གཞི་འདི
schizophrenic	སེམས་ནད་ཅན། སེམས་ནད་ཡོད་མི།	སེམས་ཀྱི་ནད་གཞི་ཅིག་དང་ རྒྱུ་གཞི་འདི
scorch mark	འཆིག་ཤུལ།	ཉིམ་དང་མེ་གང་རྒྱུ་གསེབ་འཆིག་པའི་ཤུལ།
scrape	སྒྲིགས་མ།	པགས་ཀོ་སྒྲིགས་པ་ཀོག་སྒྲེ་ འཕྲོན་པའི་མ།
scratch	ཤེག་མ། ཤེག་ཤུལ།	གཟུགས་ཤེག་མེད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བརྟོན་པའི་མ།
sedate	ཞི་སྐྱབ་ཕྱིན་ནི། གཉིད་སྐྱབ་ཕྱིན་ནི།	ན་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་ཐབས་ལུ་ ཞི་སྐྱབ་ ཡངན་
sedation	ཞི་སྐྱབ་ཕྱིན་པ། གཉིད་སྐྱབ་ཕྱིན་པ།	ན་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་ཐབས་ལུ་ ཞི་སྐྱབ་ ཡངན་
sedative	ཞི་སྐྱབ། གཉིད་སྐྱབ།	ན་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འཛོམས་ཐབས་དང་ གཉིད་ཡོག་བརྒྱལ་ནི་
seizure	སྒྲོ་བྱུང་ནད་ཕོག	སྒྲོ་བྱུང་དུ་ བྱུང་ཕོག་ནི་དང་ དེ་ཡང་ གཙོ་བོ་ གྲུབ་པ་ལུ་ གཞོན་པ་འབྱུང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཕོག་པའི་ནད།
semen	ཐིག་ལེ།	ཕོའི་ནད་ལས་ཐོན་པའི་ཨ་ལུ་སོན།
sensation	ཆོར་བ། དབར་ཆོར། ཐྱོང་ཆོར།	ཕྱི་གི་རྒྱུ་གྱིས་ ཐད་ཀར་སེམས་ལུ་ཐྱོངས་པའི་ཆོར་བ།
sense	༡ དབང་པོ། ༡ ཆོར་བ།	༡ གཟུགས་ཀྱི་དབང་པོ། ༡ ར་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཆོར་བའི་ དོན།
senseless	དབར་ཆོར་མེད་པ། ཆོར་བ་མེད་པ།	༡ སེམས་དབར་པ་མེད་པ། ༡ ཆ་ནི་དང་ན་བའི་རྒྱལ་ཆོར་ནི་མེད་ པའི་དོན།
sensual-	དབང་པོའི་ དབང་	གཟུགས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཆ་དང་རྒྱུ་ཟེར་དོ་

	པོ་དང་འབྲེལ་བའི།	བཟུམ།
septic-	གཉེན་བརྒྱབས་ བརྒྱབ། མ་རུལ་	ནད་འབྲུབ་བཟུ་ཁི་རི་ཡ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ མ་རྩ་རུལ་ནི་དང་གཉེན་ རྒྱབ་ནི།
	རུལ་ཤ།	
serious	ཚབས་ཆེན།	ཤི་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ནད་པ་ཤུགས་ཅན།
	རྩྱུབས་དགས།	
seriously	ཚབས་ཆེན་སྒྲེ།	ཤི་ནི་བཟུམ་འབད་རན་སྟེ་ཡོད་པའི་དོན།
	རྩྱུབས་དགས་སྒྲེ།	
seriousness	ཚབས་ཆེན་ཏིང་།	ན་ཚའི་རྩྱུབས་ཆེན་ཏིང་།
	རྩྱུབས་ཏིང་།	
severe	ཚབས་རྒྱུན་སྒྲེ།	ཤི་ནི་བཟུམ་སྒྲེ་ར་ རྩྱུབས་དགས་སྒྲེ་ན་བའི་དོན།
	རྩྱུབས་དགས་སྒྲེ།	
severity	ཚབས་ཆེན་ཏིང་།	ན་ཚའི་རྩྱུབས་ཆེན་ཏིང་།
	རྩྱུབས་ཏིང་།	
sex	མཚན་རྟགས།	པོ་མོའི་མཚན་རྟགས།
sex chromosome	མཚན་མའི་ཕྱ་རྩམ།	མཚན་མའི་ཕྱ་རྩམ་ཟེར་མི་འདི་གིས་ རང་སོའི་མཚན་རྟགས་ བརྟན་མི་གི་ ཕྱ་རྩམ་གཙོ་བོ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་ མོ་རྩ་ལུ་མཚན་ མའི་ཕྱ་རྩམ་ x དང་ y མཚན་མའི་ཕྱ་རྩམ་གཉིས་ཀ་རང་ གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། པོ་རྩ་ལུ་མཚན་མའི་ཕྱ་རྩམ་ x མཚན་མའི་ཕྱ་རྩམ་དང་ y རེ་རེ་ལས་བཞུལ་ཏེ་མེད།
sexless	མ་ནིང་། མཚན་ མེད།	འདོད་ཆགས་མེད་པ།
sex maniac	འཆལ་རྟོལ།	འདོད་ཆ་ཅན་གྱི་མི། འདོད་ཆ་ཚད་ལས་བཞུལ་ཏེ་ཡོད་མི་གི་པོ་ མོ།
sex offender	ལོག་གཤེས།	རྩྱལ་མིན་ལུས་འབྲེལ་འབད་ནི།

sexology	འདོད་སྦྱོང་རིག་པ། འདོད་པའི་བསྟན་ བཅོས།	འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལས་ སྦྱོབ་སྦྱང་འབད་ནི་ཡོད་པའི་ ཆོས་ཚན་རིག་པ་ཅིག
sexologist	འདོད་པའི་མཁས་ མཆོག་ འདོད་སྦྱོང་ རིག་པའི་མཁས་ མཆོག་	འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལས་ མཁས་མཆོག་སྦྱང་ཡོད་མི།
sexually	ལུས་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ ལས། འདོད་སྦྱོང་ དང་འབྲེལ་བའི།	ལུས་འབྲེལ་དང་འདོད་སྦྱོང་དང་འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་ཆོག
sexual harassment	འཆལ་དྲྭོགས།	འདོད་སྦྱོང་གི་སྒྲོ་ལས་ ཡམས་སྤྱི་རང་དབང་ལུ་ཕྱིས་མེད་གྱི་ བརྟམས་བཅོས་འབད་ནི།
sexual intercourse	ལུས་འབྲེལ། འཇིག་སྦྱོང།	པོ་མོ་གཉིས་གྱི་མཚན་མ་གཅིག་ཁར་སྦྱར་བ།
sexuality	འདོད་ཆགས།	པོ་མོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་འདོད་པའི་ཆགས་སེམས་བསྐྱེད་པ།
sexually transmitted disease	ལུས་འབྲེལ་ནད་ གཞི།	ལུས་འབྲེལ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ འཐོབ་པའི་ནད་གཞི།
sexy	འདོད་ཆགས་ཅན།	འདོད་ཆགས་འབད་ནི་ལུ་ སྦྱོ་བ་སྦྱོམ་ཡོད་མི།
shake	འདར་ནི།	རྒྱང་ལག་སོགས་འདར་བའི་དོན།
shin	རར་གདོང།	རྒྱང་པའི་བྱིམ་ཐག་གི་གདོང་ཁར་ཐུག་གི་ རྒྱང་མའི་ཆ་ཤས།
shin bone	རར་གདོང་རུ་རྟོ།	རྒྱང་མའི་རར་གདོང་གི་རུ་རྟོ།
shiver	འདར་ནི།	འགྲིད་ཐག་འདར་ནི་ཟེར་གསེག་པའི་དོན།
shock therapy	སྒྲོག་རེག་སྒྲན་ བཅོས།	བྲན་པ་མེད་པར་སྦྱོང་མི་ཚུ་ བྲན་པ་སྦྱོང་ནིའི་དོན་ལུ་ སྒྲོག་མེད་ སྒྲོག་རྒྱུན་བཀལ་ཏེ་ ཆོར་བ་ཡོག་སྟེ་ལྟོང་ཚུགས་པ་དང་ ལྟོང་ ཐབས་འབད་བའི་སྒྲན་བཅོས།

short-sighted	ཉེ་མཐོང་ཅན།	སྒྲོ་ལོགས་ཁར་མཐོང་མི།
shoulder	ཕྱག་ལྷག	ལག་ངར་དང་ཕྱག་ལྷ་གཅིག་ཁར་མཐུད་པའི་ལག་པའི་སྟོད་ཀྱི་ཆ་ ཤས་ཅིག
shoulder blade	དཔུང་རུས།	ཕྱག་ལྷག་རུའོ།
siamese twin	མཆོ་མ་མཉམ་སྐྱར།	མཆོ་མ་གཅིག་ཁར་སྐྱར་ཏེ་སྐྱེས་མི།
sick	ནད་པ། གཟུགས་ མ་བདེལ།	གཟུགས་མ་བདེལ་ཡང་ ནད་གཞི་ཕོག་སྟེ་ཡོད་པའི་མི།
sick bed	ནད་ཁྲི།	ནད་པ་ཚུ་སྐྱེན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ སྐྱེན་ཁང་ནང་ལུ་བཞག་པའི་ སྐབས་ཀྱི་ ནད་པ་ཉལ་སའི་ཉལ་ཁྲི།
sicken	ན་ནི།	ནད་པ་ཐོན་ནི།
sickly	ནད་ཟེ།	འཕལ་འཕལ་ར་ན་མི།
sickness	ན་ཆ། ནད་གཞི།	ནད་གཞི་ཟེར་ ནད་སྦྱིར་བཏང་གི་མིང་ཡིན། དཔེར་ན། རྩོད་ མགུ་ལུ་འཁོར་ཏེ་ན་མི་འདི་ ནད་གཞི་རྩུང་ཡིན། ས་ག་ར་ སེར་པོ་སྟེ་མཐོང་མི་འདི་ ནད་གཞི་མཁྲིས་པ་ཡིན་ཟེར་དོ་ བཟུམ།
side effect	ཞོར་གནོད།	ན་ཆ་དང་ནད་གཞི་གང་རུང་དག་ཐབས་ལུ་བྱིན་པའི་སྐྱེན་ཚུ་གིས་ ནད་གཞི་འདི་ དྲག་སྟེ་འབད་རུང་ དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་གཞི་ གཞན་འཐོབ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་དོན།
sight	མཐོང་ཤུགས། མཐོང་ཆད།	མིག་ཏོ་ལུ་ རྒྱུན་ལོགས་མི་དང་འཁྲུལ་ཏེ་ ཐག་རིང་ས་དང་ ཐག་ཉེ་ས་གཉིས་ཆ་རའི་ མཐོང་ནི་གི་རུས་པ།
sign	རྟགས། རྟགས་མཚན།	ནད་གཞི་འདི་རྟགས་མཚན་ཟེར་དོ་བཟུམ་ ནད་གཞི་དང་འབྲེལ་ བའི་ན་ཐངས་དང་མཐོང་སྟངས།
sinus	ལྷ་པ་གི་རུས་དོད།	མགུ་ཏོ་གི་རུའོ་ག་དང་འབྲེལ་བའི་ ལྷ་པ་གི་རུའོ་ག་གི་དོད།
sinustis	ཡ་མ།	ཡ་མའི་ནད།
skeleton	གཏེར་རུས།	གཟུགས་ཁར་ ཤ་ལྷ་པ་ཙུ་ལས་མེད་པར་ རུའོ་ཅང་ཅ་འབད་

		མི།
skin	པགས་གོ།	གཟུགས་དང་ཡན་ལག་གང་རུང་གི་ཕྱེ་ལས་སྤྲུལ་བའི་ཤ།
skinny	རུཏྲ་ཁྲིག་ཁོ། ཉམས་མེད་པ།	ཉམས་མེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་རུཏྲའི་དབྱིབས་ཚུ་ ཕྱི་ཁར་འཐོན་ ཏེ་ཡོད་པ།
skull	ཐོད་པ། ཀ་ལྷ་ཡི།	མགུ་ཏྲ་ནང་གི་ཀླད་པ་གྱི་མཐའ་སྐྱོར་བའི་ཁར་མགུ་ཏྲ་གི་བཟོ་ དབྱིབས་སྟོན་པའི་རུཏྲ།
sleeping pill	གཉིད་སྒྲན།	གཉིད་ལོག་མ་ཚུགས་པའི་ན་ཆ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་གཉིད་ལོག་ནིའི་ དོན་ལུ་ ཟ་བའི་སྒྲན་ཅིག།
sleeping sickness	གཉིད་ནད།	གཉིད་ལོག་མ་ཚུགས་པའི་ན་ཆ།
sleeping tablet	གཉིད་སྒྲན་ཡོར་ ལེབ།	གཉིད་ལོག་མ་ཚུགས་པའི་ན་ཆ་ཡོད་མི་ཚུ་གིས་གཉིད་ལོག་ནིའི་ དོན་ལུ་ ཟ་བའི་སྒྲན་ཡོར་ལེབ་ཅིག།
small pox	འབྱུམ་ནད།	གཅིག་ལས་གཅིག་ལུ་འབྱ་སྟེ་ དར་བྱབ་འགྱུ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ སྒྲོམ་ཡོད་པའི་ཁར་ རྩོད་འབར་རྒྱབ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་པགས་གོ་ ལུ་ཐག་ཐེག་ཆགས་བཅུག་ནི་དང་། རུས་ཚོད་ཁར་སྒྲན་བཙོས་ འབད་མ་ཚུགས་པ་ཅིན་ ཤི་རྒྱུན་འབྱུང་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ ནད་གཞི་ཅིག།
smell	དྲི། དྲིམ།	དབང་པོ་ལྷ་ལས་ རྣའི་དབང་པོ་ཟེར་ལྟ་པ་གིས་ཆོར་མི། དྲིམ་ ཞེས་ཏྲོང་ཏྲོ། དྲིམ་གདུག་དྲགས་ཟེར་དོ་བཟུམ།
smoke	དུ་པ། གཏམ་ཁུ་ འཐུང་པ།	མེ་འཕུལ་ད་ཐོན་པའི་དུ་པ། གཏམ་ཁུ་འཐུང་ནི།
sneeze	ཨག་ཆོ། ཨག་ཆོ་ རྒྱབ་ནི།	དྲི་དང་དངོས་པོ་གང་རུང་ ལྷ་པ་ནང་འཛུལ་བའི་སྐབས་ལུ་ བཀག་མ་ཚུགས་པར་ རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་པ་ནང་ལས་ ཨ་ ཆོའུ་ཟེར་བའི་ སྒྲ་དང་བཙས་པ་སྟེ་ རྒྱང་ཕྱེ་ཁར་ཐོན་ནི།
soap	སྒྲའ་ལེབ།	ཕྱིའི་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚུ་ལུ་ཆགས་ཡོད་པའི་ དེག་པ་དག་ནི་དང་ནད་འབྱབ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་གསལ་དེ་ནི་དོན་

		ལུ་ གཟུགས་དང་ལག་པ་སོགས་ རྩ་འབྲུ་བའི་སྐབས་ལུ་དབྱར་ བའི་རྩ་ཕིག་
sore	མ།	གཙོ་པོ་རྩོས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཕྱིའི་གཟུགས་ཀྱི་ པགས་ཀོ་བཅད་ནི་ལ་སོགས་པ་དང་ མ་འཕྲོད་པའི་རྩ་སྦྱར་ ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཕྱི་ནང་གཉིས་ཆ་རའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ པགས་ཀོ་དང་ དེ་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ཁྲག་རྩ་སོགས་ལུ་ རྩན་ སོགས་ཏེ་ཁྲག་ཐོན་པའི་རྩེན།
specialist	མཁས་མཆོག་	མཁས་པའི་ནང་ལས་མཁས་པ།
specimen	དཔེ། དཔེ་ཚད།	ནད་གཞི་སོགས་བརྟག་དཔྱད་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གཟུགས་ནང་ ལས་ ལེན་པའི་ཁྲག་གཙོས་པའི་ཁུ་བ་གཞན་དང་ ཤ་ལ་ས་ སོགས་པའི་ཆ་ཤས།
spectacle	མིག་ཤེལ།	མཐོང་ནིའི་ནུས་པ་ ཡར་སེང་རྒྱབ་རྒྱགས་མི་དང་ གཞན་ཡང་ ཉི་མའི་འོད་དང་ ཐལ་ཕ་ལ་སོགས་པ་རྩ་ མིག་རྟོ་ནང་ལུ་ འཛུལ་ནི་ལས་བཀག་ཐབས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ མིག་རྟོ་ཁར་ ལུ་བརྩྭགས་པའི་ཅ་ཆས་ཅིག་
sperm	ཐིག་ལེ། བརྟར་ལུ།	ཕྱིའི་ནང་ལས་ཐོན་པའི་ ཨ་ལུའི་དང་ཕྱི་གུ་གི་སོན།
spinal cord	སྐལ་ཆོགས།	སྐལ་ཆོགས་ཀྱི་རུ་རྟོ་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་རྩ།
spine	སྐལ་ཆོགས།	མགུ་རྟོ་གི་རྒྱབ་ལས་འགོ་བརྩྭགས་ཏེ་ རྟེན་པ་རྩ་རྩོད་ གཟུགས་ཀྱི་སྟོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་ ཡར་གཟུང་བཞག་ནིའི་འགུན་ཁུར་ ཡོད་པའི་ སྐལ་རྟོ་ཁའི་གདུང་ཤིང།
spleen	མཚོར་པ།	གཟུགས་ཀྱི་ནང་གི་ཁྲག་བཟོ་མི་དང་ ཁྲག་རྟིང་སངས་ས་བཟོ་ ནིའི་ལཱ་འགན་འབག་མི་གི་ གཟུགས་ནང་ན་གི་ཆ་ཤས་ མིའི་ ནང་ཁྲོལ་པོ་ཕ་གི་ཉེས་འདབས་ལུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ནང་ནའི་ ཆ་ཤས་ཅིག་
squint	མིག་རྟོ་ར་གཡོ།	སྤྱིར་གཏང་དང་མ་འདྲ་བར་མིག་རྟོ་གི་ལྷ་ཐངས་གཡོ་སྤྱེ་སྤྱེ་ཡོད་

stale	རྩིང་མ།	མི། ཡུན་རིང་མ་ཡང་ན་དུས་ཚེས་རྫོགས་སོང་སོང་མ་གཤིག་རིགས། དཔེར་ན་བཞེས་སྟོ་རྩིང་མ་ཐལ་ཐལ་ཕ་བ་ཅིན་ན་ནིའི་ཉེན་ལ་ ཡོད།
stamina	གཟུགས་སྟོབས། སྟོབས་ཤུགས།	ལཱ་གང་རུང་ག་ཅིག་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ དགོ་པའི་ ཕྱིའི་ གཟུགས་དང་ ཉང་སེམས་གཉིས་ཆར་འཛི་སྟོབས།
sterile	མངལ་སྟོང་། རབས་ཆད།	ཨ་ལུ་དང་ ཕྱི་གུ་སྟེས་ནིའི་རུས་པ་མེད་མི།
sterilize	ཤ་བཏོག་ནི། ཤ་	ཨ་ལུ་དང་ཕྱི་གུ་སྟེས་ནིའི་རུས་པ་མེད་པ་བཟོ་བ། ཕབ་ནི།
sterilization	ཤ་བཏོག་ ཤ་ཕབ།	ཨ་ལུ་དང་ཕྱི་གུ་སྟེས་ནིའི་རུས་པ་མེད་པ་བཟོ་བ།
sterilizer	ནད་འབྱུང་གསད་ ཆས།	ལག་ཆས་སོགས་ལག་ལེན་མ་འཐབ་པའི་ཉེ་མ་ དེ་ཚུ་གར་ ཆགས་སྟེ་ཡོད་པའི་ ནད་འབྱུང་ཚུ་གསད་ནིའི་ རྩིས་དང་སྟོན་ རིགས།
stiff	སྤར་མ་ཚུགས་པ།	གཟུགས་སྤར་མ་ཚུགས་པ་འགྱུ་བ། དཔེར་ན་ ཕྱི་རུ་ ཉལ་བའི་ སྐབས་ལུ་ ཉང་མ་བདེ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ དེ་གིས་ ལྷག་གོ་པར་ མ་ཚུགས་འགྱུ་མི་བཟུམ།
stifle	དབྱུགས་བསྐྱབ་ནི།	བྱང་གཏང་མ་ཚུགས་པར་བསྐྱབ་ནི།
stillbirth	ཤི་སྟེས།	སྟེས་བའི་སྐྱང་ལས་ཤི་ཤིམ།
stillborn	སྟེ་ཤི།	སྟེ་བའི་བསྐྱང་ལས་ཤི་ཤིམ།
stitch	ཆོམས།	གཟུགས་ཀྱི་ཕྱི་ཁར་ མ་སྟོན་བཏོན་ཡོད་མི་དང་ གཤག་བཅོས་ འབད་ཆར་བའི་ བཤུལ་ལུ་ གཟུགས་ཀྱི་ ཕགས་གོ་སོགས་ ག་ཅིག་ཁར་མཐུད་བཅུག་ནིའི་དོན་ལུ་ མའི་ལ་ག་ཅིག་ཁར་ སྟུགས་ཏེ་བཅོམས་པ།
stomach	པོ་ཤ།	གཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་བཞེས་སྟོ་ཚུ་ བཟུ་ནིའི་དོན་ལུ་བཞག་སའི་

		ག་ཟུགས་ཀྱི་ནང་ན་གི་ཆ་ཤས་ཅིག
stomach ache	ཕོ་བའི་ན་ཟུག	ཕོ་ཕྱ་གི་ན་ཟུག
stress	ཆ་གྲང་། སེམས་	སེམས་སྒྱུག་གི་མིང་།
	སྒྱུག	
stretcher	དམ།	ནད་པ་འབག་ནི་གི་དམ་ཤིང་།
subside	ཞི་ནི། འཇམ་ནི།	ན་ཟུག་ཞི་ནི་ འཇམ་ནི་དང་ཞོ་བ་ནི།
	ཞོ་བ་ནི།	
suffocate	རྒྱུ་བསྐྱབ་ནི།	སྒྱུག་རྒྱུང་ལངས་སྤྱེ་འཐོབ་མ་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི།
suffocation	རྒྱུ་བསྐྱབ།	སྒྱུག་རྒྱུང་ལངས་སྤྱེ་འཐོབ་མ་ཚུགས་པ།
	དབུགས་སྐྱབ།	
suicide	ལྷེ་བས་ཤི།	རང་སྟོག་རང་གིས་གཙད་དེ་ཤི་བ།
sun burn	ཉི་འཛིག	གཤོང་སོགས་ ཉི་མ་གྱིས་འཛིག་ནི།
sunglasses	ཉི་ཤེལ།	ཉི་མེ་འོད་ལས་སྦྱོབས་ནི་ལུ་བྱེད་པའི་ མིག་ཤེལ་གནག་པ།
sunscreen	ཉི་སྒྲན། ཉི་ཐུབ་	ཉི་མ་གིས་འཛིག་ནི་ལས་བཀག་ཐབས་ལུ་ དབུར་ནི་གི་སྒྲན།
	སྒྲན།	
sunstroke	ཉི་ནད།	ཉི་མའི་བྱོད་ཀྱིས་འབད་ འབྱེལ་ནི་དང་ ན་བའི་དོན།
surgeon	གཤག་བཙེས་བྱུང་།	གཤག་བཙེས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ སྒྲན་བཙེས་འབད་ནིའི་ནད་ལུ་
	འཛོ། གཤག་	མཁས་མཆོག་སྦྱོང་ཡོད་པའི་བྱུང་འཛོ།
	བཙེས་མཁས་	
	མཆོག	
surgery	༡ གཤག་བཙེས།	མི་དང་སེམས་ཅན་གང་རུང་གི་ག་ཟུགས་ལུ་ ཕོག་ཡོད་པའི་ནད་
	༢ གཤག་བཙེས་	གཞི་སྒྲན་བཙེས་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ ནད་གཞི་ཕོག་ཡོད་པའི་
	རིག་པ།	ག་ཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་འདི་བཙད་དེ་ ཡང་ན་ དྲ་ཞིན་མ་ལས་
		ནད་དང་ རྟེན་ཕོག་ཡོད་མི་ཚུ་ བཙེས་ཁ་རྒྱབ་པའི་སྒྲན་བཙེས།
surgical	གཤག་བཙེས་ཀྱི།	གཤག་བཙེས་ཀྱི་ནད་པ་ཡང་ན་ གཤག་བཙེས་དང་འབྲེལ་བའི་

	གཤག་བཙུག་དང་ འབྲེལ་བའི།	སྒྲན་བཙུག་ཟེར་དོ་བཟུམ་གཤག་བཙུག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དོན།
swab	༡ མ་རས། ༢ མ་འཕྱག་ནི།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་གུ་ མ་བཏོན་པའི་སྐབས་ལུ་ ཁག་ཆད་བཅུག་ནི་དང་། རྩིའི་ཐལ་ཕ་སོགས་འཛུལ་མ་བཅུག་ པར་བཞག་ནི་གི་ཐབས་ལུ་སྒྲུབ་བའི་རས།
sweat	རྩལ་ནག	ལུ་སྒྲུག་པ་དང་གཟུགས་ཁར་ལས་འཐོན་པའི་ཆུ།
swell	སྒྲོ་ནི།	གཟུགས་སྒྲོ་ཟེར་ རྩི་བཏང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ རང་བཞིན་གི་ཆད་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡར་འཕར་ཡོད་པ།
swelling	སྒྲོ་སྒྲོཔ།	གཟུགས་སྒྲོ་ཟེར་ རྩི་བཏང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ རང་བཞིན་གི་ཆད་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡར་འཕར་ཡོད་པ།
swollen	སྒྲོ་སྒྲོཔ།	གཟུགས་སྒྲོ་ཟེར་ རྩི་བཏང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་རུང་ རང་བཞིན་གི་ཆད་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡར་འཕར་ཡོད་པ།
symptom	ནད་རྟགས།	ནད་གཞི་སོ་སོ་ལུ་ཡོད་པའི་རྟགས།
syndrome	ནད་རྟགས།	ནད་གཞི་སོ་སོ་ལུ་ཡོད་པའི་རྟགས།
syphilis	བསེམ།	ལུས་འབྲེལ་ལུ་བརྟན་ཏེ་འཐོབ་པའི་ནད་གཞི།
syrup	སྒྲན་ལུ།	ལུ་བ་སྒྲེ་ཡོད་པའི་སྒྲན།

(Tt)

tablet	ཕོ་ལེབ།	སྒྲན་དབྱིབས་སྒྲོར་སྒྲོ་ ལེབ་ཏེམ་སྒྲེ་ཡོད་མི།
tachypnea	དོན་ཏིང་ཤྱགས་ འཕར།	དོན་ཏིང་ ཚུལ་དང་མཐུན་མ་སྒྲེ་སྒྲར་ནི།
tailbone	སྒྲལ་ཆོགས་ མུག་རུས།	སྒྲལ་ཆོགས་ཀྱི་མུག་གི་རུཏྲ།
tallus	མིག་རྩུང།	རྒྱང་མའི་མིག་རྩུང་ཟེར་ ངར་གདོང་དང་རྒྱང་མའི་མཐུད་མཚམས་ཀྱི་ གཡས་དང་གཡན་ལུ་ རུཏྲ་ གོང་ཏྲ་རིལ་རི་སྒྲེ་ ཡ་ཙཱ་ཅིག་ཕྱི་ཁར་ ཐོན་ཏེ་ཡོད་མི།
tapeworm	རྩུ་འབྲུབ།	རྩུ་འབྲུབ་འདི་གིས་ གཙོ་བོ་ ཕོ་ཕྱ་ནང་གི་རྩུ་མ་ནང་ཁོལ་ལུ་གཞོད་ པ་བཀལ་ཕུ་ཡིན། ནད་འབྲུབ་འདི་ མ་ཆོས་པའི་བཞེས་སྒྲོ་བཟའ་མི་ ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྲུང་ཡིན་མ་དང་ དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ ཕག་ཤ་དང་ཞོར་ཤ། ཉ་ཤ་རྩུ་ཆོས་པ་སྒྲེ་མ་བཙེ་བར་བཟའ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ནད་འབྲུབ་འདི་ ཕོ་ཕྱ་ནང་ལུ་བཙའ་བའི་རྟགས་མཚན་ཡང་མ་འདུམ་ སྒྲོ་ཆོགས་སྒྲེ་ཡོད་པ་དང་ རྟགས་མཚན་དང་འབྲེལ་བའི་ སྒྲན་ བཙེས་ཡང་མ་འདུམ་འབད་དགོཔ་ཡོད།
taste	བྲོམ།	བཞེས་སྒྲོའི་བྲོམ་ཟེར་དོ་བཟུམ་ བྲེ་གིས་ཕྱོངས་མའི་མངར་མ་དང་ རྩུར་པའི་རོ།
tear	མིག་རྩ།	མིག་ཏྲ་ནང་ལས་ཐོན་པའི་རྩ།
teat	རུ་ཅེ།	ཨ་མ་གྱི་སྒྱི་ཏྲག་
teeth	ས།	ཁའི་ནང་གི་ས།
teethe	ས་སྒྲེས་ནི།	ཁའི་ནང་ལུ་ས་སྒྲེས་ནི།
tegument	པགས་གོ།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་ཁར་ལས་སྒྲུར་མི།
temperature	བྱོད་ཆད།	སྒྲིར་གཏང་ང་བཙས་མི་གི་གཟུགས་ཀྱི་བྱོད་ཆད་འདི་རྟེག་རི་སེལ་

		མེས་ལྷ་ཡིན་ཅུང་། གཞུགས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གི་དྲོད་ཚད་འདི་མ་འདྲམ་ འབད་ཡོད།
test	ནད་བརྟག	ནད་གཞི་ངོས་བཟུང་གི་དོན་ལུ་ འཕྲུལ་ཆས་ལག་ལེན་འཐབ་ཐོག་ ལས་ ཁྲག་དང་ཆབ་གསང་། ཆོལ་མ། སྒྲོ་ཆོལ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ བརྟག་དཔྱད་འབད་བའི་ལྟ།
testicle	ལྷིག་པ། ལྷིག་པ་ དོག	པ་སོན་བརྟུ་ལུ་ཚུ་བཟོ་སའི་ ཐོ་ཁྲས་ཀྱི་མཚན་མའི་ཡན་ལག་ གཅིག་ཡིན་མ་དང་། དེ་ཡང་ ཐོ་མཚན་གྱི་འོག་ལས་དཔྱངས་སུ་ ཅིག་འབད་ཡོད་པ་ཡིན།
tetanus	ཅ་སྒྲུམ་ནད།	ནད་གཞི་འདི་ སྒྲུམ་ཁབ་བཅུགས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བཀག་ཚུགས་པ་ ཡིན། ཨ་ལུ་ལོ་ ༡ བདུན་མན་ཆད་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ སྒྲུམ་ཁབ་ འི་འཕྲུལ་(dtpa) རྒྱབ་དགོས་དང་། ར་གཞོན་དང་ ལོ་ན་ཆེད་ཁྲས་ མི་ཚུ་གིས་ལོ་ངོ་བཅུ་མཉམ་ལྷོ་གི་བར་ན་ སྒྲུམ་ཁབ་ འི་འི་(td) ཆར་ ལེ་བཅུགས་དགོ།
therapy	ཕྱི་གཞུགས་སྒྲུབ་ བཅོས།	གཞུགས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས་ ཕྱི་ཁར་ལུ་གཞོད་རྒྱུ་ཐོག་པའི་ སྐབས་ལུ་འབད་བའི་སྒྲུབ་བཅོས་ཅིག་
thermometer	ཆ་དྲོད་མི་ཁར།	གཞུགས་ཀྱི་དྲོད་ཚད་འཇལ་ནིའི་ཅ་ཆས།
thigh	བརྒྱད་དོ།	སྐད་པ་དང་ཕུས་མའི་བར་ནིའི་རྒྱང་མའི་ཅ་ཆས།
thirst	སྒྲོམ་ཆོགས།	ཚུ་འཕྲུང་དགོ་མཐོ་བ། ཁ་སྒྲོམ་པ།
thoracalgia	བྱང་ཁོག་ན་ལུག	རྒྱུན་པ་ན་གང་ཅུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ བྱང་ཁོག་ལུ་ཐོག་པའི་ན་ལུག
thoracic	བྱང་ཁོག་དང་ འབྲེལ་བའི།	བྱང་ཁོག་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ལུག་ཟེར་དོ་བཟུམ་ བྱང་ཁོག་དང་ འབྲེལ་བའི་ ར་ཆའི་རིགས་སྟོན་པའི་ཁྱད་ཆོག
throat	༡) ཨོལ་སྒྲོག ༢) སྒྲོད་མ།	མང་ཁལ་དང་ཕྱག་ལྷག་གི་བར་ན་གཞུགས་ཀྱི་གདོང་ཁ་ཐུག་ལུ་ཡོད་ པའི་གཞུགས་ཀྱི་ཅ་ཆས།
thrombosis	ཁྲག་ཆོལ་ཆགས་ པ། ཁྲག་ཆོལ་	གཞུགས་གི་ཡན་ལག་གཅད་པའི་སྐབས་ལུ་ ཁྲག་ཅ་བརྟེན་གཏང་ མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཁྲག་ཕྱི་ཁར་ཐོན་འཁྱོམ་འདི་བཀག་ནིའི་དོན་ལུ་

	སྒོང་བ།	ཁྲག་ནང་ལུ་ ཁྲིག་ཆེལ་སྒོང་ནིའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་རྩམ་རིགས་ལུ་ བརྟེན་ཏེ་ གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅན་མཚམས་ཁ་ལུ་ ཁྲག་ཆེལ་ སྒོང་ཏེ་ ཁྲག་ཕྱི་ཁར་འཐོན་འཁྱོལ་ནི་ལས་བཀག་ཆ་འབད་མ་ཡིན།
thrombin	འབྲེག་རྩམ།	ཁྲག་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ཁྲག་འབྲེག་བརྩག་ནི་གི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ རྩམ།
thumb	ཨམ་མཐེ་བོང་མ།	ལག་པའི་མཚུབ་མོ་ལུ་ལས་ བྱང་ཤོས་དང་རྒྱགས་ཤོས་འབད་ཡོད་ མི།
thymion	མཛོར་བ།	གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་སྟ་ཀྱག་འཁྱུ་སྟེ་གོང་ཏྲོ་རི་རི་སྟེ་སྒོང་སྒོང་མ།
thyrocele	ལྷམ།	སྒོད་མའི་ནང་ན་ གནོད་རྒྱུན་ཡོག་སྟེ་སྟོ་བརྩག་ཞིན་མ་ལས་ ཡོལ་ སྟོག་ལས་ཕྱི་ཁར་ཐོན་ཏེ་ དབྱང་བའི་ནད་གཞི་ཅིག།
tick	ཀེན་ཅ་ལ།	གཙོ་བོ་སྒོ་ཞོར་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཁར་གནས་བཅའ་ཏེ་ ཁྲག་ འཛིབ་མའི་སྟོག་ཆགས་ཅིག།
tinea	ཤ་བཟ། ཤ་ཁ།	གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་སྟ་ ཁ་བརྩམ་སྟེ་ཐོན་པའི་ པགས་ཀོ་གི་ནད་ ཅིག།
tissue	ཅ་ཕྱན། ཅ་རྒྱས།	གཟུགས་ཁ་གི་ཅ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་གཉིས་ གཅིག་ཁར་སྒྲབ་ ཐངས།
tobacosis	ཏམ་རུག ཏམ་ ལུའི་ན་ཚ།	ཏམ་ལུ་སྒྱུད་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་བྱུང་བའི་ན་ཚ།
toe	རྒྱང་མཚུབ།	རྒྱང་མའི་མཚུབ་མོ།
toenail	རྒྱང་མའི་སེན་མོ།	རྒྱང་མའི་མཚུབ་མོའི་མགུ་ཏྲོ་ཁར་སྒྱུ་བའི་རུ་ཏྲོ་འདྲ་བའི་པགས་ཀོ།
toilet	གསང་སྒྱུད།	ཆབ་གསང་འབད་སའི་བྱིམ། ཆབ་གསང་ཟེར་ཡང་སྒྲབ་སྟོལ་ཡོད།
tongue	ལྷུ།	བོ་ཕྱ་ཆོར་ནིའི་རུས་པ་ཡོད་པའི་ ཁའི་ནང་ལུ་ཡོད་པའི་ ཆ་ཤས་ཅིག་ དབང་པོ་ལུ་ལས་དྲོ་ཕྱ་ཆོར་ནི་གི་ རུས་པ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་ཅིག་ ཡིན།
tonsils	ལྷེ་རྩུང།	ཁའི་རྒྱབ་ཁ་བྱུག་སྒོད་མའི་ལྷག་ལུ་ཡོད་པའི་ལྷེའི་ཡན་ལག་རྒྱང་ཀྱ།

tonsillitis	ལྷ་ཕྱུང་གི་ནད་གཞི།	ལྷ་ཕྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཚད་ནད་གཞི།
tooth	སྤ།	མི་དང་ ཅུང་འགྲོ་སེམས་ཅན་ཚུ་གི་ཁ་ནད་ལུ་ བཞེས་སྒོ་མུ་ནིའི་ རོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་ རུའྲོ་ལས་གྲུབ་སྟེ་སྔ་གྲག་ག་འབད་ ཡོད་པའི་ ཁའི་ནད་གི་ཆ་ཤས་ཅིག།
toothache	སྤ་ནད། སྤའི་ན་ལུ།	སྤ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་དང་ ན་ལུག་ལུག།
toothbrush	སྤ་བཟུ།	སྤ་ཆུ་འབྲུ་ནིའི་མཁོ་ཆས་ཅིག།
toothpaste	སྤ་སྒྲན།	སྤ་ཆུ་འབྲུ་ད་ སྤའི་ནད་གི་ནད་འབྲུབ་གསལ་དེ་ནི་དང་ ཁ་ཉིང་སངས་ ས་སྟེ་བཞག་ནི་གི་དོན་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྒྲན་ཅིག།
toxic	དུག་ཅན།	དུག་ཡོད་པ།
toxicity	དུག་ཤུགས།	དུག་གི་རུས་ཤུགས།
toxicology	དུག་རིག་སྒྲོབ་སྒྱུར་རིག་པ།	དུག་གི་སྒྲོར་ལས་ལྷུ་བ་མི་ཚོས་ཚན།
toxin	དུག་རྩ་ས།	དུག་ནི་གི་རུས་པ་ཡོད་པའི་རྩ་ས་རིགས།
tranquelize	དྲོན་མེད་བཟོ་ནི། ཤི་སྒྲན་གཏང་ནི།	ནད་གཞི་གང་རུང་བཙོས་ཁ་རྒྱབ་ནིའི་དོན་ལུ་ གཤག་བཙོས་ ལ་ སོགས་པ་རྒྱབ་དགོ་པའི་སྒྲབས་ལུ་ ལུག་མ་ཚོར་ཕ་སྟེ་ བཞག་ནིའི་ དོན་ལུ་དྲན་མ་མེད་བཟོ་བ།
tranquilizer	ཞི་སྒྲན།	དྲོན་མ་མེད་པ་བཟོ་ནི་གི་སྒྲན།
transfuse	ཁྲག་བརྩུག་ནི། ཁྲག་སྒྲུགས་ནི།	གཞུགས་ཁར་ལུ་དགོ་པའི་ཁྲག་གི་ཚད་ ཅུངས་འགྲོ་སྟེ་ན་མིའི་ ནད་པ་དང་། ནད་གཞི་དང་རྒྱུན་དན་ལུ་བརྟེན་ཏེ་གཞུགས་ཁར་ལས་ ཁྲག་ལེ་ཤ་ཤོར་ཡོད་མི་ཚུ་གི་གཞུགས་ནད་གི་ཁྲག་གི་ཚད་ དགོ་ པའི་ཚད་གཞི་ཁར་བཀལ་ནིའི་དོན་ལུ་ གཞན་ལས་ཞལ་འདེབས་ སྟེ་བྱིན་མིའི་ཁྲག་ ནད་པའི་གཞུགས་ཁར་བརྩུགས་པ།
transfusion	ཁྲག་བརྩུགས་	ཁྲག་བརྩུགས་པའི་ལཱ་གི་མིང་།

	སྐལ།	
transplant	སྔོ་བཅུགས།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྷ་བྲ།
trauma	སེམས་ནད་ཡོག་པ།	ཁྱེན་ངན་ཚབས་ཆེན་གང་རུང་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སེམས་ལུ་ཚ་གུངས་
traumatic	སེམས་ནད་དང་ འབྲེལ་བའི།	སེམས་ནད་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཚའམ་ སེམས་ནད་ཀྱི་ནད་པ་ཟེར་དོ་
treatment	སྤྱན་བཅོས།	ནད་གཞི་གང་རུང་དག་ཐབས་ལུ་ སྤྱན་ཁང་ནང་ལུ་འགྱུ་ཞེན་མ་ལས་ བཅོས་ཁ་རྒྱབ་པ།
triceps	ལག་ངར་གྱི་རྒྱབ་ ཅ།	ལག་ངར་གྱི་རྒྱབ་ལུ་ཡོད་པའི་ཅ།
tripe	ཁྱོད་པ།	པོམ་ནང་ལུ་ ཁ་ལས་ཟ་བའི་བཞེས་སྒོ་ཚུ་བཞག་སའི་ཁྱོད།
triplet	གསུམ་སྒྲེས་མ།	ཨ་ལུ་གསུམ་གཅིག་ཁར་སྒྲེ་མི།
twin	མཆོ་མ།	ཨ་ལུ་གཅིག་ལས་སྟག་སྟེ་མཉམ་གཅིག་སྒྲེ་མི།
tuberculosis	བད་ཀན་སྒྲོ་ གཅོང།	བད་ཀན་སྒྲོ་གཅོང་འདི་ནད་འབྱུང་བེག་ཁྱེ་རི་ཡ་གིས་སྒྲོ་མ་ནང་ལུ་ གཞོད་པ་སྒྲེལ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་ཡིན། ནད་གཞི་འདི་གཅོ་བ་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་ཡོད་མི་གཅིག་གིས་ སྒྲོ་འཁོག་མི་དང་ཨ་ཆོག་ རྒྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའི་སྐབས་ལུ་ རང་ཉེན་སྲུང་མེད་པར་སྒྲོ་ ལོགས་ཁར་ཡོད་པ་ཅིན་ ནད་གཞི་འདི་འབྱུང་ཡིན།
typhoid	རྩྭ་ཚད། ཆམ་མགུ་ནད།	ནད་འབྱུང་ སྤལ་མོ་ནི་ལ་ ཁྱེ་པེ་བེག་ཁྱེ་རི་ཡ་ ཟེར་མི་ལུ་བརྟེན་ ཏེ་འབྱུང་བའི་ ཚ་རིམས་ཀྱི་ན་ཚ་དུག་དག་ཅན་ཅིག་ཡིན། ནད་ གཞི་འདི་སྒྲེལ་ནི་གི་རྩལ་པ་ཡོད་པའི་ ནད་འབྱུང་བེག་ཏེ་རི་ཡ་ གནས་ཡོད་པའི་ རྩྭ་ཡང་ན་བཞེས་སྒོ་འདི་རིགས་རྩྭ་བཟང་མི་དང་ འབྱུང་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་མ་ཡིན།

(Uu)

ulcer	མ།	རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་ཏྲང་ཏྲོ་སྟེ་དྲག་མ་ཚུགས་པའི་མའི་ རིགས།
ulcerate	མ་འཐོན་ནི།	རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་ཏྲང་ཏྲོ་སྟེ་དྲག་མ་ཚུགས་པའི་མ་ཐོན་ ནི།
ulna	ལག་པའི་རུ་རྟོ། ལག་རར།	ལག་པའི་ཀེ་ལི་ལས་ ལག་ཆོགས་ཚུན་གྱི་ལག་པའི་རུ་རྟོ།
ultrasound	ཁོང་དཔུད།	ན་བའི་དབང་པོ་གིས་གོ་མ་ཚུགས་པའི་ སྒྲ་གོ་ནིའི་རྒྱས་པ་ ཡོད་པའི་ འཕྲུལ་ཆས་ཐོག་ལས་ ཁོག་པའི་ནང་ལུ་ ནད་ གཞི་བརྟག་དཔུད་འབད་བངས་ཅིག།
umbilical cord	ཉྟེ་ཐག།	ཨ་ལུ་ ཨའི་གི་མངལ་ནང་ལུ་སྟོད་པའི་སྐབས་ལུ་ ཨ་ལུ་འདི་ ལུ་ ཟས་རིགས་དང་ སྟོག་རྒྱུང་བྱིན་ནིའི་དོན་ལུ་ ཨ་ལུའི་ ཉྟེ་འུ་དང་ ཨའི་གི་བྱ་ཚང་གཉིས་གཅིག་ཁར་སྒྲགས་པའི་ བཞེས་སྟོའི་བརྩད་འགྱུ་སའི་ལམ།
unconscious	དན་མེད་གྱི་རང། དན་མེད་ཐོག།	ཚེར་བ་མེད་པའི་གནས་སྐབས།
unconsciously	དན་མ་མ་ཚེར་ བར། དན་མེད་ གྱི་ཐོག་ལས།	ཚེར་ནི་མེད་པར།
unconsciousness	དན་མེད།	ཚེར་ནི་མེད་པ།
underarm	ཨ་ཙཱ་འོག་ལས། མཆན་འོག་ལས།	ལག་པ་དང་བྱང་ཁོག་གི་མཐུད་མཆན་མ་གྱི་འོག།
undernourished	ཟས་བརྩད་ཅན་ མ་འཐོབ་པའི།	དགོ་པའི་ཟས་བརྩད་ཚངས་སྟེ་མ་འཐོབ་མི།
underweight	ལྗིད་ཚད་མ་	གཟུགས་ཀྱི་སྟོམ་ཚུང་དང་འཁྲིལ་བའི་ལྗིད་ཚད་ལངས་སྟེ་

	ལངས། རྩིད་ མེད་པ།	
	ཚད་ལས་	
	དམའ་མ།	
unhealthy	༡) གཟུགས་	༡) གཟུགས་སྒྲིང་སྒྲིང་མེད་པ། ༢) གཟུགས་ལུ་མ་པན་པའི་
	ཁམས་བདེ་རྟོག་	ཟས་རིགས་སོགས།
	རྟོ་མེད་པ།	
	༢) གཞོད་པའི།	
unhygienic	བཙོག་པ།	གཙང་སྒྲུ་འཕྲོད་བསྐྱུན་མེད་པ།
	བཙོག་དྲགས།	
urethra	མཚན་དོང་།	ཕོ་མཚན་གྱི་དོང་།
urinary	ཆབ་གསང་	ཆབ་གསང་བསྐྱུས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཚ་ཟེར་དོ་བཟུམ་
	བསྐྱུས་པ་དང་	ཆབ་གསང་བསྐྱུས་པའི་སྐྱོར་ལས་སྟོན་པའི་བྱད་ཆོག་
	འབྲེལ་བའི།	
urine	ཚུ།	ཆབ་གསང་བསྐྱུས་པ།
urology	ཆབ་བརྟག་རིག་	ཆབ་གསང་བསྐྱུས་པ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ ནད་གཞི་བརྟག་
	པ། རྩུབ་རྟག་	དབྱུང་འབད་ཐངས་ཀྱི་སྐྱོར་ལས་ ལྷབ་པའི་ཚོས་ཚན་གྱི་མིང་།
	རིག་པ།	
uterus	བྱ་ཚང་། མངལ།	མའི་ནང་ན་ ཡ་ལུའི་སོན་ཆགས་ས།
urinerary track infection (uti)	རྩུ་ལམ་གཞོད་	ཕོ་མོ་གང་རུང་གི་ཆབ་གསང་བསྐྱུ་པ་འཕྲོན་པའི་ལམ་ལུ་
	སྟོན།	ཕོག་པའི་གཞོད་སྟོན།
uvula	ལྷེ་རུང་མ།	སྐྱོད་མའི་དོང་གི་གདོང་ཁ་འབྲུའི་ལྷག་ལས་མར་ཡོད་པའི་ལྷེ་
		རུང་ལྷ།
uvular	ལྷེ་རུང་མ་གྱི།	ལྷེ་རུང་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱོར་ལས་སྟོན་པའི་བྱད་ཆོག་

(Vv)

vaccinate	སྤྲུལ་ཁབ་བརྩྭགས་ནི།	ནད་གཞི་ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཁབ་བརྩྭགས་ནི།
vaccination	ནད་བཀག་སྤྲུལ་བརྩྭགས།	ནད་གཞི་ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཁབ་བརྩྭགས་པ།
vaccine	ནད་བཀག་སྤྲུལ།	ནད་གཞི་ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་སྤྲུལ།
vagina	སྤྱ། མོ་མཚན།	ཡམ་སྤྱི་མཚན་རྟགས།
valium	ཚ་གུང་མར་ཕབ་ཀྱི་སྤྲུལ་རྩིས།	སེམས་ཁར་ཕོགས་པའི་ཚ་གུང་མར་ཕབ་འབད་ནི་གི་རུས་པ་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་རྩིས་ཅིག་
vascular	རྩི།	རྩ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་ཟེར་དོ་བཟུམ་རྩ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྤངས་སྤྱོད་པའི་ཆོག་
vasectomy	ཤ་བརྟག་ཤ་ཕབ།	ཨ་ལུ་མི་ཆགས་ནི་དོན་ལུ་ཕོ་མཚན་ནང་ལས་ཨ་ལུ་སོན་འཕོན་སའི་རྩ་བརྟག་ནི།
vaseline	དབྱར་སྤྲུལ་ཅིག་	ཆོས་གཞི་སྤྱི་ཐལ་ ཡངན་ སེར་སྤྱི་ཚར་སུ་གཅིག་སྤྱི་ཡོད་པའི་དབྱར་སྤྲུལ་ཅིག་
vein	ཁྲག་ཕྱ།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་དོན་ཉིང་ནང་ལུ་ཁྲག་འབྲེལ་པའི་ཕྱ།
venereal disease	ལུས་འབྲེལ་ནད་གཞི།	ལུས་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི་ནད་གཞི།
ventricle	སྤྱིང་ཁྲག་འབྲེལ་ལམ།	གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་ནང་ལུ་ ཁྲག་བཀྲམ་ནིའི་དོན་ལུ་དོན་ཉིང་ནང་ལས་ཁྲག་ཕྱི་ཁར་ཕོན་ས་སྤྱི་ དོན་ཉིང་གི་གཡས་གཡོན་ལུ་ ཡོད་པའི་ དོང་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པོ།
vessel	རྩ་དྲུག་ རྩ་རྒྱས།	གཟུགས་ནང་ལུ་ ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་ཁྲ་བ་གི་རིགས་ སར་རྒྱུར་བཀྲམ་མི་གི་ཕྱ།
viagra	ཕའི་གརྒྱ།	ཕོ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་སྤྱོད་སྤྲུལ།
virology	སྤྱི་རྩིས་བརྟག་	སྤྱི་རྩིས་འབྱུང་སྤྱི་རྩིས་དང་ དེ་གིས་སྤྱི་བའི་ནད་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་

	དཔྱད་རིག་པ།	ལས་ལྷབ་པའི་ཚས་ཚན།
virologist	བྱི་རྩམ་བརྟག་ དཔྱད་མཁས་ མཚན།	ནད་འབྱུང་བྱི་རྩམ་ལས་འབྱུང་བའི་ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་འབད་ ནི་ནད་ མཁས་མཚན་སྤྱང་ཡོད་པའི་ སྤང་འཚོ།
virus	བྱི་རྩམ།	ཕ་རབས་ནད་འབྱུང།
viscera	ནད་ཁྲོལ།	དོན་ཉིང་། ཤེམ་ཡངན་གྱི་དཔ། སྒྲོམ་དང་ རྩུ་མ་ལ་སོགས་པའི་ ནད་ཁྲོལ་ སྒྲོམ་གྱི་རིགས།
visceral	ནད་ཁྲོལ་དང་ འབྲེལ་བའི།	ནད་ཁྲོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ན་ཚད་དང་ ན་རྩུག་ཟེར་དོ་བརྩམ་ གོང་ གསལ་ནད་ཁྲོལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱར་ལས་སྒྲོན་པའི་ཁྱད་ཚིག།
vision	མཐོང་རྩམ། མཐོང་བྱགས།	མིག་རྟོ་གི་མཐོང་བྱགས།
vitamin	ཟས་བཅུད་སྤྲི་ཏེ་ མིན།	གཟུགས་ཁམས་སྤྱིང་སྤྱི་འབད་གནས་ཐབས་དང་ གཟུགས་ཡར་ བསྐྱེད་གྱི་དོན་ལུ་ མཁོ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཟས་བཅུད།
vitamin a	སྤྲི་ཏེ་མིན་ ཨ།	རྩམ་བཅུད་འདི་གཙོ་བོ་ བཞེས་སྤྲི་ཏེ་རིགས་ མར། སྤྱོད་མེར་ ཟེར་སྤྱོད་རྟོག་ནད་གི་མེར་པོ། ཨིན། ཉའི་སྤྱུ་ལ་ ལ་སོགས་པ་ཚུ་ ལས་ཐོབ་ཨིན། ཟས་བཅུད་འདི་ གཟུགས་སྒྲོམ་ནི་ལུ་ཁག་ཆེ་ བའི་ཁར་ གཟུགས་གྱི་པགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ གཙོ་བོ་ཕྱི་ རུ་ གནག་དྲུང་ནད་ལུ་ མིག་གི་དབང་པོ་གསལ་འི་རིམ་སྤྱོད་མཐོང་ ཚུགས་པ་བཟོ་ནིའི་ལུ་པན་པའི་ ཟས་བཅུད་ཅིག་ཨིན།
vitamin b1	སྤྲི་ཏེ་མིན་ སྤྱ།	ཟས་བཅུད་འདི་གཙོ་བོ་ འབྲུ་སྤྱ་ལས་བཟོ་བཟོས་གི་བཞེས་སྤྱོ་ དང་ རྩམ་དམར་པོའི་རིགས་དང་སྤྱར་གོ་སོགས་གྱི་རིགས་ལས་ ཐོབ་ཨིན། ཟས་བཅུད་འདི་གིས་ སྤྱར་རྩིས་ལས་ རྩམ་པ་ལེན་ ཏེ་ དོན་ཉིང་ དང་ གཟུགས་གྱི་ཅ་རྩུས་དང་ གྲང་པའི་གཞུང་ ནད་ཡོད་པའི་ཅ་རྩུ་ ལཱ་ལེགས་ཤོམ་སྤྱོ་འབད་བཅུག་ནི་ལུ་མཁོས་ ཨིན།

- vitamin b2** **སྤའི་ཏ་མིན་ སྤ1** གཟུགས་ཀྱི་རྩ་ས་ཤུགས་འཕེལ་ནི་དང་། དམིགས་བསལ་གྱིས་གཟུགས་ནད་ལུ་སྟོབས་བསྐྱེད་ནི་ལུ་ སན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བས་བརྩུད་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། བས་བརྩུད་འདི་ གཙོ་བོ་ མཆིན་པ་དང་ ཡོམ་ དར་ཆོལ་དང་ སུབས། འབྲུ་སྒྲིའི་རིགས་ལས་འཐོབ་ཡིན།
- vitamin b6** **སྤའི་ཏ་མིན་ སྤ6** གཟུགས་ནད་ལུ་དགོ་པའི་ རྩ་ས་རིགས་བཟོ་ནི་ལུ་སན་པའི་ཁར་གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་སོགས་ལེགས་ཤོམ་འབད་བཞག་ནི་ལུ་སན་ཐོག་པའི་བས་བརྩུད་ཅིག་དང་། གཞན་ཡང་ བཞེས་སྟོ་བཞུ་ནི་ལུ་སན་ཐོགས་འབད་མི་དང་ གྲུད་པའི་གཞུང་ཡང་སྦྱང་སྦྱི་འབད་བཞག་ཚུགས་པའི་བས་བརྩུད་ཅིག་ཡིན། བས་བརྩུད་འདི་གཙོ་བོ་ མཆིན་པ་དང་སུབས། རྩ་དང་དང་ལག་ ལ་སོགས་པ་ཚུ་ལས་ཐོབ་ཡིན།
- vitamin b12** **སྤའི་ཏ་མིན་ སྤ12** བས་བརྩུད་འདི་གིས་ གྲུད་པའི་གཞུང་ལུ་སན་པའི་ཁར་ ཞག་གི་ལམས་སྤན་དམར་པོ་བཟོ་ནི་ལུ་ཡང་སན་པའི་བས་བརྩུད་ཅིག་ཡིན། བས་བརྩུད་འདི་ གཙོ་བོ་ མཆིན་པ་དང་ མཁལ་དོག་ སྟོང་དོག་དང་ཉ་ཤ། ཡོམ་ལ་སོགས་པ་བས་རིགས་ཚུ་ལས་འཐོབ་ཡིན།
- vitamin complex** **b སྤའི་ཏ་མིན་ སྤ ཀོམ་པི་ལེགས།** རྩའི་ནད་སྒྲུགས་པ་ཅིན་བཞུ་ནིའི་རྩ་ས་པ་ཡོད་པའི་བས་བརྩུད་ཅིག་ཡིན།
- vitamin c** **སྤའི་ཏ་མིན་ སྤ** གཟུགས་ཀྱི་རྩ་རྟོ་དང་ཆོགས། སོ་དང་སའི་ཉིའུ་ལུ་སན་པའི་ཁར་གཟུགས་ ནད་འབྱུང་ལས་བཀག་ཐབས་ལུ་ སན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བས་བརྩུད་ཅིག་ བས་བརྩུད་འདི་གཙོ་བོ་ ཆལ་ལུ་དང་འབྲུ་བའི་ཤིང་འབྲས་དང་འདབ་ལེབ་བ་བཏུབ་པའི་ཆོད་བསྐྱེད་ཆོན་མ། སྒམ་བན་ད། ཀེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ལས་འཐོབ་ཡིན།

vitamin d	སྤའི་ཏ་མིན་ ཉི།	ཟས་བཅུད་འདི་གཙོ་བོ་ མཆིན་པ་དང་ སྦྱུ་ཅན་གྱི་ཉ། དེ་ལས་ སྒོང་རྟོག་གི་སེར་པོ་རྩ་ལས་འཐོབ་ཚུགས་པ་ཡིན། ཟས་བཅུད་འདི་ གཟུགས་ཀྱི་ རུ་ཏོ་དང་མོ་སྤིང་སྤྱི་བཞག་ནིའི་དོན་ལུ་ཁག་ཆེས་ ཡིན།
vitamin e	སྤའི་ཏ་མིན་ ཡི།	ཟས་བཅུད་འདི་གཙོ་བོ་ ཆོད་བསེའི་སྦྱུ་དང་ འབྲུ་སྦྱ་ལས་བཟོ་ བའི་ཟས་རིགས། འདབ་མ་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ཆོད་བསེ་རྟོན་མ་གྱི་ རིགས་དང་ ཉ་ལས་འཐོབ་ཡིན། ཟས་བཅུད་འདི་ གཙོ་བོ་ ཁག་གི་ཁམས་ཤན་སྤིང་སྤྱི་བཞག་ནི་ལུ་དགོས་ཡིན།
vitamin k	སྤའི་ཏ་མིན་ ཀ།	ཟས་བཅུད་འདི་གཙོ་བོ་ འདབ་ལེབ་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ཆོད་བསེ་ རྟོན་མ་དང་ ཆོད་བསེའི་རིགས་ཀྱི་སྦྱུ། དེ་ལས་ མཆིན་པ་དང་ སྒོང་སེར་ལ་སོགས་པ་རྩ་ལས་འཐོབ་ཡིན་མ་དང་ ཟས་བཅུད་འདི་ གཟུགས་ཀྱི་ཁག་སྤིང་སྤྱི་འབད་བཞག་ཐབས་ལུ་མཁོ་སྤྲོ་ཡིན།
vivisection	གཤག་བཙོས་ ལག་ལེན་སྦྱང་བ། མོ་བཏབ་གཤག་ བཙོས།	གཤག་བཙོས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ནད་གཞི་བཙོས་ཁ་རྒྱབ་ཐངས་ཀྱི་སྦྱང་ བ།
vocal cords	སྒྲོད་མ།	སྒྲོད་མའི་དོང་།
voice box	སྒྲེ་གནས།	སྒྲོད་འཐོན་ས་ དེ་ལུ་ གེ་ཁུང་ཟེར་ཡང་སྤྲོབ་ཡིན།
vomit	ཁ་ལས་སྦྱུག་ནི།	ཁ་ལས་ལོག་པ།
vulva	སྦྱ་ཁ།	མོ་མཆན་གྱི་ཁ།

(Ww)

waist	སྒྲིང་པ།	ཁོད་སྒྲིང་དང་ཁོད་སྒྲིང་གཉིས་ཀྱི་བར་ནའི་མཚམས།
waistline	སྒྲིང་མཚམས།	སྒྲིང་པའི་ཚད།
ward	ནད་ཤག	ནད་པ་བཞག་སའི་ཁང་མིག
warm	ཚ་བློད་རན་ཏྲོག་ཏྲོ།	ཚ་ཡང་མ་ཚ་བསིལ་ཡང་མ་བསིལ་བ།
warm-blooded	ཐག་བློད་ཅན།	གཟུགས་ཀྱི་བློད་ཤུགས་གནས་སྤངས་ཀྱི་བློད་ཚད་དང་འབྲེལ་ ཏེ་བསྐྱར་བཅོས་མ་འགྲོ་མི།
wart	མཛེར་པ།	གཟུགས་ཀྱི་པགས་ཀོ་གུ་བཏགས་པའི་ཤ་འཐེབ་ཆུང་ཀྱ།
warty	མཛེར་པ་ཁོག་ཁོ།	མཛེར་པོ་གིས་གང་སྟེ་ཡོད་པ།
wash	འཁྲུ་ནི།	གོ་ལ་འཁྲུ་ནི། ཏྲོད་འཁྲུ་ནི། གཟུགས་འཁྲུ་ནི་ལ་སོགས་པ་བཟེར་ དོ་བཟུམ་ནད་རིགས་སོགས་ལས་བཀག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བཞེས་སྟོ་མ་བཟའ་བའི་ཏེ་མ་ལག་པ་གྲང་ལེབ་བཏབ་སྟེ་ཆུ་ འཁྲུ་ནི།
water	ཆུ།	མི་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཤིང་རིགས་སྤྱ་ཆོགས་ལུ་ཁག་ཆེ་བའི་ བཀྲག་མདངས་ག་ནི་ཡང་མེད་པའི་ཁྱ་བའི་རིགས་ཅིག
water filter	སེལ་ཆགས།	ཆུའི་ནད་ལུ་ཡོད་པའི་བྲེག་པ་ཆུ་སེལ་ཆུགས་ནིའི་རུས་པ་ཡོད་ པའི་ཏྲོད་ཆས་ཅིག
water-borne disease	ཆུ་བཏོན་ནད།	ཆུ་ལུ་བཏོན་པའི་ནད་གཞི།
wax	ནལ་པ།	ནམ་ཅོག་ནད་ལས་འཐོན་པའི་ནལ་པ།
weak	ཞན་ཁོག	གཟུགས་ལུ་སྟོབས་མེད་མི་དང་ཉམས་མེད་མི།
weigh	ལྗིད་ཚད་འཇལ་ནི།	གཟུགས་ཀྱི་ལྗིད་སོགས་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་ག་ལྟ་ནི།
weighing machine	ལྗིད་ཚད་འཇལ་ འཕུལ།	གཟུགས་ཀྱི་ལྗིད་ག་དེམ་ཅིག་ཡོད་ག་འཇལ་ནིའི་འཕུལ་ཆས།
weight	ལྗིད་ཚད།	ཡང་ལྗིད་ཀྱི་ཚད།
well	བདེ་ཏྲོག་ཏྲོ།	གཟུགས་ལུ་རྒྱ་ཚལ་མེད་པར་བདེ་ཏྲོག་ཏྲོ་སྟེ་ཡོད་པ།

(Xx)

x	chromosome	རིགས་སོན།	ཕོ་མོའི་རིགས་རྒྱན་གྱི་སོན།
x-ray-		མློག་པར།	ཁོག་པའི་ནང་གི་ནད་གཞི་པར་བཏབ་ནིའི་རྩམ་པ་ཡོད་པའི་ འཕྲུལ་ཆས།
x-ray technician		མློག་པར་བཏབ་མི།	མློག་པར་འཕྲུལ་ཆས་ལག་ལེན་འཐབ་མི།

		(Yy)
yawn	ཏའི།	ཏའི་འཕྱར་ནི།
yaws	པགས་ནད་ཅིག	ཚ་བོད་ལུ་བརྟེན་ཏེ་འཐོབ་པའི་པགས་ཀོ་གི་ནད་གཞི་ཅིག
yellow fever	ཚད་མཐིས།	ས་ཚ་ཚར་འཐོབ་པའི་ནད་གཞི་ཅིག

(Zz)

zein	ཛིན།	གེ་བཟ་ལས་འཕྱོང་པའི་བས་བཅུད་པོ་རོ་ཉིན་གྱི་རིགས་ཅིག
zinc	ཉི་ཚ།	རྩིས་སྦྱོར་གྱི་རིགས་ཅིག
zondal- aschheim test	བུ་མཆེན་མ་བརྟག་ ཞིབ།	ཨ་ལུ་ཆགས་མ་ཆགས་བལྟ་ནིའི་བརྟག་ཞིབ་ཅིག
zoonoses	ནོར་ནད།	མི་ལུ་འབུ་ནིང་གཞོད་ནི་གི་ཉིན་ཁ་ཡོད་པའི་ནོར་གྱི་ནད་ གཞི་ཅིག
zygote	སོན་འབྲས།	ཕོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སོན་གཅིག་ཁར་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ།

གཟུགས་ཀྱི་རིང་ཚད་དང་ལྡིང་ཚད་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིག་ཐིག་ལྷན།

[illegible]

ཚད་ནད།

ཚད་ནད་ཟེར་མི་འདི་ གཟན་དོམ་གྱིས་སོ་བཏབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ སྤེལ་བའི་ནད་གཞི་ཅིག་ཡིན། ཚད་ནད་འདི་
ས་རྩོད་ཡོད་སའི་ ས་ཁོངས་ཚུ་ནང་ལུ་མང་སྤུ་འཐོབ་ཡིན། ཚད་ནད་འདི་ དེ་འཕྲོ་ལས་ སྤྲན་བཙོས་མ་འབད་
བ་ཅིན་ དེ་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཤི་རྒྱུ་ཡང་བྱུང་མ་ཡིན། ཨམ་སྤུ་བྱ་ཆེད་མ་དང་ ཨ་ལུ་ཚུ་ལུ་ ཚད་ནད་འཐོབ་ནི་གི་
ཉེན་ཁ་སྤོམ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ དེ་ཚུ་ལུ་ ནད་གཞི་འདི་འཐོབ་པ་ཅིན་ ནད་གཞི་འདི་ཉེན་ཁ་ཅན་ཅིག་ལུ་འགྱུར་ནི་
གི་འོས་འབབ་ཡོད། ཚད་ནད་འདི་གཙོ་བོ་ གཟན་དོམ་གྱིས་ སོ་བཏབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ནད་འབྱབ་ ལྷལ་སི་
མོ་ཤེལ་མ་ཟེར་མི་འདི་གིས་སྤེལ་མ་ཡིན། ཚད་ནད་ཀྱི་ནད་འབྱབ་འདི་ ཉེ་མ་ལས་ ཚད་ནད་ཐོབ་ཡོད་མི་ཅིག་གུ་
གཟན་དོམ་གྱིས་སོ་བཏབ་པའི་བལྟལ་ལུ་ གཞན་མི་ཅིག་ལུ་སོ་བཏབ་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་སྤེལ་མ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་ཚད་ནད་འཐོབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་། རྫོད་འབར་རྒྱབ་ནི། གྲངས་ཤུགས་རྒྱབ་ནི། མགུ་ཏོ་ན་
ནི། ཁ་ལས་སྒྱུག་ནི། གཟུགས་ན་ཟུག་རྒྱབ་ནི། ཟ་ཁམས་བཀག་ནི་ཚུ་བྱུང་མ་ཡིན་མ་དང་། ཚད་ལུ་བརྟེན་པའི་
ཉེན་ཁ་གི་རྟགས་མཚན་ཚུ་ཡང་། བཟི་ཐོབ་ཐོབ་འབད་ནི་དང་མགུ་གཟུག་འཁོར་ནི། ངན་མེད་འབྱུལ་ནི།
གཟུགས་བདར་ནི། རྫོད་འབར་ཤུགས་སྤྲེ་རྒྱབ་ནི། ཁ་ལས་སྒྱུག་ནི། ས་ཁམས་བཀག་ནི་ལ་སོགས་པ་ཚུ་
འབྱུང་མ་ཡིན།

ཚད་ནད་རོས་འཛིན།

ཚད་ནད་འདི་ ཐུག་བརྟག་དཔུང་གི་ཐོག་ལས་རྒྱང་མ་ཅིག་བད་འཁྱུན། རྫོད་འབར་རྒྱབ་པའི་ན་ཆའི་རིགས་ག་ཅི་
ར་འཐོབ་རུང་ ཅུས་ཡུན་ཚུ་ཚོད་༡༤འི་ནང་འཁོད་ གསོ་བའི་སྤྲན་ཁང་ནང་ལུ་ སྤྲན་ཁུ་འབད་དེ་བརྟག་དཔུང་
འབད་དགོ།

ཚད་ནད་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲན་བཙོས།

ཚད་ནད་འདི་ སྤྲན་བཙོས་འབད་ཚུགས་པའི་ནད་གཞི་ག་ཅིག་ཡིན། ཚད་ནད་ཀྱི་སྤྲན་བཙོས་འདི་ འབྲུག་ནང་
འཁོད་ཀྱི་སྤྲན་ཁང་ག་རའི་ནང་འཐོབ། ཚད་ནད་ཀྱི་སྤྲན་འདི་ གསོ་བའི་སྤྲན་པ་དང་བསྤྲན་གྲོས་མ་འབད་བར་ཟ་

ནི་མི་འོང། ཚད་ནད་གྱི་ནད་གཞི་ཚབས་ཆེ་ཉིང་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཁྱད་གྱིས་ སྤྲན་ཉིན་མ་³ལས་ ཉིན་མ་¹ལྟུན་
བཅུ་དགོས་ཡང་འཐོན་འོང། ཚད་ནད་འདི་ ལེགས་ཤོམ་སྤྲེང་ག་ནི་གི་དོན་ལུ་ སྤྲན་འདི་དུས་ལུན་ཚང་མ་སྤྲེར་
བཟའ་དགོ།

ཚད་ནད་ལས་བཀག་ཐབས།

ཕྱི་རུ་ཉལ་ཕ་ད་ སྤྲན་བཏབ་ཡོད་པའི་བསིལ་རས་ལག་ལེན་འཐབ་དགོ། གཟན་དོམ་གྱིས་ གཙོ་བོ་འབྲེལ་ཆུ་
ཆུ་ནང་ལུ་ སྒྲོང་རྟོག་འབུད་དེ་ བྱབ་སྤེལ་འགྱུར་ཡོད་པ་ལས་ རང་སོའི་བྱིམ་གྱི་མཐའ་འཁོར་དང་ ཉེས་
འདབས་ལུ་ གཟན་དོམ་བྱབ་སྤེལ་འབད་སའི་ ས་ཁོངས་མེད་པ་བཟོ་བཞག་དགོ། བཀག་ཐབས་གཞན་ཡང་།

བྱིམ་གྱི་མཐའ་འཁོར་ལུ་ཡོད་པའི་ ཉོད་ཆས་ཆུ་ནང་ ཆུ་བསག་ཡོད་མི་ཆུ་འབོ་སྤྲེ་ ཉིང་སངས་ས་འབད་བཞག་
ནི་དང་ བྱིམ་ཉིང་སངས་ས་སྤྲེ་བཞག་ནི།

ཕྱག་སྒྲིགས་རག་རོག་ཆུ་ག་ཉོད་མ་བཀོ་བར་ ལེགས་སྤྲེ་བདག་འཛིན་འཐབ་ནི།

ཆུ་བཀང་སྤྲེ་ཡོད་པའི་ རྫོབ་དང་བཅས་གཤོང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཆུ་ག་ར་ ཁབ་རྟོག་ལེགས་ཤོམ་སྤྲེ་རྒྱབ་
བཞག་དགོ་པའི་ཁར་ རང་གི་བྱིམ་གྱི་མཐའ་འཁོར་ལུ་ཡོད་པའི་ཆུ་རྫིང་དང་ ཆུ་རྩལ་ཁང་ཆུ་ག་ར་ ཉིང་སངས་
སྤྲེ་སེལ་ཏེ་ཁབ་རྟོག་རྒྱབ་བཞག་ནི།

གནམ་གཟར་ཆུ་ནང་ཆུ་འབྲེལ་ཏེ་ མ་སྤྲོད་པ་སྤྲེ་སེལ་ཏེ་བཞག་དགོ་པའི་ཁར་ བྱིམ་ཐོག་མགུར་ཆུ་འབྲེལ་ཡོད་
མི་ཆུ་ཡང་སེལ་ཏེ་བཞག་ནི།

ཆུ་འབྲེལ་ཏེ་སྤྲོད་བརྒྱབ་པའི་ཅ་ཆས་ དཔེར་ན་ སྤྲུམ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་རྫིང་མ་དང་ ཉོད་ཆས་གཞན་ཆུ་ཡང་
ཆར་ཆུ་མ་སོགས་ར་བཀལ་ཏེ་བཞག་ནི།

བྱིམ་གྱི་མཐའ་འཁོར་ཏེ་ཡོད་པའི་ཉོད་ལྷུ་མ་དང་ཤིང་རིགས་ དེ་ལས་རྩ་ཆུ་སེལ་ཏེ་བཞག་ནི།

གཟན་དོམ་འཐོན་པའི་ནམ་དུས་ལུ་ བྱི་མྱི་ཁར་འཐོན་སྡོད་པ་དང་ བྱི་ཁར་འགྲོ་དགོས་འཐོན་པའི་
སྐབས་ལུ་ གོ་ལ་ལག་པ་རིང་མོ་བྱོན་ནི་དང་ དེ་མིན་ གཟན་དོམ་ལས་བསྐྱོག་ཐབས་ཀྱི་དབུ་སྒྲན་ཚུ་དབུ་ནི།

བྱི་ནང་འབུབ་སྒྲན་གཏོར་ཏེ་གཟན་དོམ་བཀག་ཐབས་ཚུ་འབད་དགོས་ཡིན།

བཤལ་ནད་དང་འབྲེལ་པའི་སྤྱོད་ལུ་སྒྲན་བཅོས།

བཤལ་ནད་འཐོབ་ཡོད་པའི་ནད་པ་འདི་ལུ་ ཡོམ་དང་ཡོམ་ལས་བརྟེན་པའི་འཐུང་རིགས་ ཆང་དང་ཨེ་ཤུ་གི་ཁུ་
བ་ དེ་ལས་ རྩལ་སྤྱོད་ཀེ་མིན་ཡོད་པའི་འཐུང་ནི་རིགས་ཚུ་མ་བཅིས་པའི་ གཞན་འཐུང་ནི་གི་རིགས་དཔེར་ན་
ཚུ་དང་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ག་དེ་མང་མང་འཐུང་བཅུག་དགོ།

ཨ་ལུ་བཤལ་ནད་འཐོབ་ཏེ་ཡོད་པ་ཅིན་ འབྲེལ་འབྲལ་སྤྱོད་པའི་འཐུང་ནི་རིགས་ དཔེར་ན་ སྤྱི་འཁྱེད་ཀྱི་ ཀྱི་ར་
ལེ་ཀྱི་ཡང་ན་ ཡོམ་པ་ལེ་ཀྱི་ཚུ་བྱིན་དགོས་དང་ དེ་ཚུ་བྱིན་པའི་སྐབས་ལུ་ ཆ་སྐྱགས་ནི་མི་འོང་།

ཆབ་གསང་བཤལ་ནད་འཐོབ་པའི་མི་ཚུ་ ཆབ་གསང་གི་ཐོག་ལས་འཐོན་འགྲོ་བའི་ཁུ་བ་གི་རིགས་ཚུ་བ་མངམ་
སྤྱོད་ འཐུང་ནི་རིགས་ཚུ་འཐུང་བཅུག་དགོ། གལ་སྲིད་ འཐུང་ནི་གི་རིགས་ཚུ་ལངམ་སྤྱོད་འཐུང་མ་ཚུགས་པ་
ཅིན་ ནད་པ་འདི་སྒྲན་ཁང་ནང་ལུ་བཀལ་དགོ།

བཤལ་ནད་འཐོབ་ཏེ་ཡོད་པའི་ནད་པ་འདི་ ལུས་སྤྱོད་འབད་ནི་དང་ལུ་ཚུ་འབད་མ་བཅུག་པར་ ངལ་འཛོལ་སྤྱོད་
བཞག་དགོས་དང་ ནད་པ་ སྤྱོད་ཐུག་ནང་འགྲོ་མི་གི་ཨ་ལུ་ཡིན་པ་ཅིན་ སྤྱོད་ཐུག་ལས་ ངལ་གསོ་ལུ་སྤྱོད་བཞག་
དགོ། བཤལ་ནད་འཐོབ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཨ་ལུ་འདི་ལུ་ འཇམ་ཏྲོང་ཏྲོ་སྤྱོད་བཞག་ལས་པའི་བཞེས་སྤྱོད་རིགས་ཚུ་
བཟའ་བཅུག་དགོས་དང་ ལོ་ན་ཆོད་ཀྱས་ཤོས་ཡིན་པ་ཅིན་ ཡོམ་དང་ཆོས་ཏྲོག་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་བཞེས་སྤྱོད་
རིགས་བཟའ་ནི་ལས་འཇོམ་དགོས་པའི་ཁར་ ཐུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ ཁུ་བ་ཡོད་པའི་བཞེས་སྤྱོད་རིགས་ག་དེ་མང་
མ་བཟའ་དགོ།

མ་དང་འབྲེལ་བའི་གློ་བུར་སྒྲན་བཅས།

- མ་བརྟན་ཡོད་མི་འདི་ནང་ལས་ ཟག་ལེ་ཤ་འཐོན་པ་ཅིན་ དེ་བཀག་ཐབས་ལུ་ མ་བརྟན་ཡོད་པའི་
ས་ཁོངས་འདི་གྲུ་ཨབ་སྟེ་ ཟག་འཐོན་མ་བཅུག་པར་བཞག་དགོ།
- མ་བརྟན་ཡོད་པའི་ ས་ཁོངས་འདི་ གྲང་ལབ་བཏབ་སྟེ་ རྒྱ་ལང་མོ་དྲོམ་གཅིག་གིས་ཚུ་འབྲུ་དགོ།
- མ་གཉན་མ་རྒྱབ་པར་བཞག་ནི་གི་དོན་ལུ་སྲིན་སྒྲན་དབྱར་དགོ།
- མི་ལ་ལུ་གཅིག་ལུ་ སྲིན་སྒྲན་འདི་གིས་ སློ་རོ་སྐགས་ཐོན་ཏེ་ གཡའ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ལས་
གཡའ་སྲིད་གཡའ་འཁོ་སྐགས་འབྱུང་པ་ཅིན་ སྒྲན་འདི་མ་དབྱར་བ་བཞག་དགོ།
- མ་རས་ཉིང་སངས་ས་ཅིག་གིས་མ་འདི་སྐྱར་བཞག་དགོ།

སེམས་ཅན་གྱི་སོ་བཏབ་ཡོད་པའི་མ་དང་འབྲེལ་བའི་གློ་བུར་སྒྲན་བཅས།

སེམས་ཅན་གྱིས་སོ་བཏབ་སྟེ་ མ་བརྟན་ཡོད་པ་ཅིན་ ཟག་བཀག་ནི་དོན་ལུ་ མ་གྲུར་ཨབ་སྟེ་བཞག་དགོ།
གཡའ་སྲིད་སེམས་ཅན་གྱི་སྟེ་བཞག་དང་སོ་གང་རུང་གིས་ གྲུ་སྟེ་མ་སྒྲོམ་བརྟན་ཡོད་པ་ཅིན་ གྲང་ལེབ་བཏབ་
སྟེ་ཚུ་འབྲུ་དགོཔ་དང་ རྒྱར་མ་དག་པ་གཅིག་གི་རིང་ལུ་མ་འདི་ རྒྱ་ནང་བཅུགས་ཏེ་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་བཤལ་
གཏང་དགོ། མ་གཉན་མ་རྒྱབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ སྲིན་སྒྲན་དབྱར་ཏེ་ མ་རས་ཉིང་སངས་ས་གཅིག་གིས་སྐྱར་
བཞག་དགོ།

སེམས་ཅན་གྱིས་སོ་བཏབ་སྟེ་ བརྟན་པའི་མ་འདི་རིགས་སྒྲོམ་ཚུ་ དེ་འཕྲོ་ལས་ གསོ་བའི་སྒྲན་བཅས་འབད་
དགོཔ་དང་ དེ་གི་ནང་ལས་ཡང་ མ་འདི་ གཅན་གཟུན་གྱི་རིགས་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ སོ་དང་སེན་མོ་གང་རུང་
གིས་ བརྟན་ཡོད་མི་ཚུ་ གསོ་བའི་སྒྲན་བཅས་འབད་དགོཔ་འདི་ ཁག་ཆེན་ཡིན།

སྤྲུལ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་བྱུང་སྤྲུལ་བཙུག་པོས།

སྤྲུལ་པ་འཛོལ་ཡོད་པའི་མི་འདི་ཡར་ལོངས་སྟེ་ གདོང་ཁ་ཐུག་ལུ་གཡོ་སུ་གཅིག་སྟེ་སྤོང་བཅུག་ཞིན་མ་ལས་ ལྷ་
པ་འདི་ལག་པའི་མཛུབ་མོ་གིས་ སྤྲུལ་མ་ལྷ་ཙམ་གྱི་རིང་ལུ་ཨེབ་སྟེ་བཞག་དགོ། ག་དེམ་གཅིག་སྟེ་སྤྲུལ་མ་ལྷའི་
རྒྱབ་ལས་ཡང་འཕག་འདི་མ་ཆད་པ་ཅིན་ ད་རུང་ཡོག་སྟེ་ར་སྤྲུལ་མ་ལྷ་དེམ་གཅིག་ཨེབ་སྟེ་བཞག་དགོ། གལ་
སྤོང་སྤྲུལ་མ་བཅུ་ཐམ་ཨེབ་པའི་བཤུལ་ལུ་ཡང་ འཕག་ཆད་མ་བཏུབ་པ་ ཡངན་ སྤྲུལ་པ་འཛོལ་ཡོད་པའི་མི་འདི་
འཕག་ལྷ་སི་སི་བཟོ་ནི་གི་སྤྲུལ་བཟའ་བའི་སྤྲུལ་ཨིན་མི་ ཡངན་ འཕག་གི་ཐོན་ཤུགས་ལུ་སྤྲུལ་མ་ལྷ་དེམ་ཡོད་མི་
ཡངན་ མགུ་རྟོ་ཤུགས་སྟེ་བཅུང་བའི་བཤུལ་ལུ་ ལྷ་པ་ནང་ལས་འཕག་འཛོལ་ཡོད་མི་ཨིན་པ་ཅིན་ དེ་འབྲེལ་ལས་
སྤྲུལ་ཁང་ནང་ལུ་འགྱུ་སྟེ་རྒྱུང་འཛོད་དང་ཕྱེད་དེ་སྤྲུལ་བཙུག་པོས་འབད་དགོ།

མི་ཆས་ཤོས་ཚུ་ལུ་ཕོག་པའི་རྫོང་འབར་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོ་བྱུང་སྤྲུལ་བཙུག་པོས།

གལ་སྤོང་མི་ཅིག་ བཅུ་པ་མེད་འགྱུ་མི། བྱུང་གཏང་ནི་ལུ་ལྷ་ཁག་གཏང་བ། ཁའི་ཡམ་མཚུངས་མཁ་མཚུ་
གཉིས་རྟོན་མ་འགྱུ་བ། གཟུགས་བཅར་ནི་དང་ཁ་སྒྲུག་པ་ཅིན་ མི་འདི་ དེ་འབྲེལ་ལས་ སྤྲུལ་ཁང་ནང་ལུ་བཀལ་
ཏེ་ རྒྱུང་འཛོད་དང་འཕྱེད་དེ་བཅུག་དཔུང་འབད་དགོ།

གཞན་ཡང་ རྫོང་འབར་དང་གཅིག་ཁར་ ལྷག་སྒོ་ན་ནི་ ཡངན་ མགུ་རྟོ་ན་ནི། རྫོང་ཤུགས་ཤེ་རན་ཁྱི་གི་རི་
༡༠༥བ་ལྷག་པ་འབྱུང་བ། གཟུགས་ཀྱི་ཆར་གཅིག་གུ་ སྤོང་ཤོས་གསེབ་པ་ཅིན་ དེ་འབྲེལ་ལས་ སྤྲུལ་ཁང་ནང་
འགྱུ་སྟེ་ རྒྱུང་འཛོད་དང་འཕྱེད་དགོ། རྫོང་འབར་རྒྱབ་མི་འདི་ལུ་ འཕྱུང་མི་རིགས་ག་དེམ་མ་བྱིན་དགོ།

ཟས་དུག་རྒྱུད་པ།

ཟས་དུག་རྒྱུད་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་པ་ ཁ་ལས་སྤྲུལ་ནི་འདི་མ་ཆད་རྒྱུད་ཆོད་ བཞེས་སྒོ་སྤྲུལ་གཤིག་རིགས་མ་བཟའ་
བར་བཞག་དགོ། འཕྱུང་མི་རིགས་ག་དེམ་ག་དུག་འཕྱུང་དགོ། བཞེས་སྒོ་བཅོ་བཅོམ་གི་རིགས་དང་ ཅུམ་
ཁོག་ཁོ། རྩམ་སྒྲུབ་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ཟས་རིགས་དང་ ཡངན་ ཟས་རིགས་མངར་མོ་རྒྱུ་བཟའ་ནི་མི་འོང། རྒྱུང་
འཛོད་དང་འཕྱེད་དེ་བཅུག་དཔུང་མ་འབད་བར་ ཁམས་ཕོགས་རྒྱབ་ད་བཟའ་བའི་སྤྲུལ་རིགས་རྒྱ་ གཞི་ལྷོད་ལྷོད་
བཟའ་ནི་མི་འོང། དེ་གིས་བཤུལ་ནད་འཛོལ་སྟེ་ གཟུགས་ནད་རྒྱུ་མེད་པ་འགྱུ་མི་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

གཟུགས་ནང་ཚུ་མེད་པ་འཁྱོ་ནི་ལས་བཀག་ཐབས་ལུ་ ར་དང་ཆང་ ཀོ་མི་ལ་སོགས་པ་མིན་པའི་ འཐུང་ནིའི་
རིགས་ཚུ་དང་ཤིང་འབྲས་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཚུ་འཐུང་དགོ།

དུས་ལུན་ཚུ་ཚོད་༥༤འི་རིང་ལུ་ ཁ་ལས་སྒྱུག་ནི་དང་ ཆབ་གསང་བཤལ་ནི་ལ་སོགས་པ་འཐུང་པ་ཅིན་ སྒྲན་ཁ་
ནང་ལས་ ཚུ་དང་སྒྲ་བསྐྱེ་སྟེ་བཟོ་ཞིན་མ་ལས་འཐུང་ནི་གི་ སྒྲན་ཕྱེ་འདི་ལེན་ཞིན་མ་ལས་ ཚུ་དང་སྒྲ་བསྐྱེ་སྟེ་
བཟོ་ཞིན་མ་ལས་ག་དེ་མང་མ་འཐུང་དགོ། གལ་སྲིད་ བཤལ་ནད་འདི་ཉིན་མ་༥བ་ལྷག་སྟེ་མ་དྲག་པར་སྤོད་པ།
ཡང་ན་ བཤལ་ནད་དང་གཅིག་ཁར་ རྫོད་འབར་རྒྱབ་པ། ཡང་ན་ བོམ་ཤུགས་སྟེ་ན་ཟུག་རྒྱབ་པ། ཆབ་གསང་
ཁྲག་བཤལ་བ། ལུན་རིང་མོ་སྟེ་ཁ་ལས་སྒྱུག་ནི། སྒྲན་ཐག་ཚོད་པ། ཆབ་གསང་བསྐྱས་པ་ཉུང་སྒྲུ་འཁྱོ་བ།
མགྲ་གཡུག་འཁོར་བ། ལུ་སྒྲུག་པ་དང་ རོན་ཉིང་ཤུགས་སྟེ་སྒར་བའི་ ཉམས་མཚན་ཚུ་འཐུང་པ་ཅིན་ དེ་འཕྲོ་
ལས་ སྒྲན་ཁང་ནང་འཁྱོ་སྟེ་ རྒྱང་འཛོ་དང་ཕྱུད་དགོ།

Reference

Warner David; Thuman, Carol & maxwell, Jane; (2005), Revised English Edition
“Where there is no doctor, The Hesperian Foundation.

Meena & Shipra, (2005), Human Body (know about series), Dhingra Art Press, Delhi.

Dr. Kataria, Madan, (1998), Your Own Doctor, Surya Prints, Mumbia.

Ottenheimer Publishers, Inc. (1991), New Webster's Dictionary and Thesaurus & Medical Dictionary, printed in the United States of America.

A & C Black Publishers Limited(41st edition published 2005), Black's Medical Dictionary.

Dzongkha Development Commision, (2013), Dzongkha-English Pocket Dictionary, P.T. Printing and Publishing House, Thimphu.

Dzongkha Development Commision, (2010), English-Dzongkha Pocket Dictionary, P.T. Printing and Publishing House, Thimphu.

Bhutan Broadcasting Service, BBS Drungtsho (a weekly medical series), Chubachu, Bhutan.

Dzongkha Language Institute, 2009. རྒྱུ་གི་ནོར་བུ་, an English-Dzongkha Terminology, Thimphu.

Dzongkha Development Commision,. 1999. Tshigdoen Kuensel Melong, Thimphu, Department of Education.

St. John Ambulance, St. Andrews Ambulance Asociation, British Red Cross, 1992,

First Aid Manual (Emergency procedure for everyone at home, at work, or at leisure), Forling Kindersley Limited.

Dzongkha Development Authority, 2003, A Bi-lingual Terminology book on Bhutan Board of Examination, Non Formal Education, and JDWNRH, DDA, Thimphu.